

ଓଡ଼ିଆ-ଗୋଷ୍ଠି ଶବ୍ଦକୋଷ

ଜନକୀର୍ତ୍ତି • ସଂସ୍କୃତି • ପ୍ରଗତି

ସଚନ୍ଦ୍ର ଉନ୍ମୟନ ପରିଷଦ, ନବରଙ୍ଗପୁର
ଯୋଜନା ଓ ସଂଯୋଜନ ବିଭାଗ
ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ଓଡ଼ିଆ - ଗୋଷ୍ଠି ଶବ୍ଦକୋଷ

ସଂକଳନ :

ଶ୍ରୀ ପିଲିସାଏ ଗଣ୍ଡ

ଶ୍ରୀ ମଣିରାମ ଗଣ୍ଡ

ଶ୍ରୀ ଭିଙ୍କୁରାମ ଗଣ୍ଡ

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉନ୍ନୟନ ପରିଷଦ, ନବରଙ୍ଗପୁର

ଯୋଜନା ଓ ସଂଯୋଜନ ବିଭାଗ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ଭୁବନେଶ୍ୱର-ପାଞ୍ଚୁଡ଼ି-ପୁରୀ

ଓଡ଼ିଆ - ଗୋଷ୍ଠି ଶବ୍ଦକୋଷ

ସଂକଳନ : ଶ୍ରୀ ପିଲିସାଏ ଗଣ୍ଡ
ଶ୍ରୀ ମଣିରାମ ଗଣ୍ଡ
ଶ୍ରୀ ଭିଙ୍ଗୁରାମ ଗଣ୍ଡ

ପ୍ରକାଶକ : ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉନ୍ନୟନ ପରିଷଦ, ନବରଙ୍ଗପୁର
ଯୋଜନା ଓ ସଂଯୋଜନ ବିଭାଗ,
ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ : ନଭେମ୍ବର, ୨୦୧୮

ମୁଦ୍ରଣ : ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ପ୍ରଣୟନ ଓ ପ୍ରକାଶନ ସଂସ୍ଥା, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ODIA-GONDI - SABDAKOSH

Compilation : Sri Pilisai Gond
Sri Maniram Gond
Sri Bhinguram Gond

Publisher : Special Development Council, Nawarangpur
Planning & Convergence Department,
Government of Odisha

First Edition : November, 2018

Printed at : Odisha State Bureau of Textbook Preparation and Production,
Bhubaneswar

ମୁଖବନ୍ଧ

ଓଡ଼ିଶାରେ ବସବାସ କରୁଥିବା ଜନଜାତି ମାନଙ୍କର ସଂସ୍କୃତି ଖୁବ୍ ପ୍ରାଚୀନ । ସେମାନଙ୍କ ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନଚର୍ଯ୍ୟା, ପୂଜା ପାର୍ବଣ, ଭାଷା, ଲୋକ ପରଂପରା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଖୁବ୍ ନିଆରା । ନିଜ ପରିବେଶ ଆଧାରିତ ଭାଷା-ସଂସ୍କୃତି-କଳା- ପାରଂପରିକ ଜ୍ଞାନ କୌଶଳ ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନ ସହ ପ୍ରବାହମାନ । ମୁଖ୍ୟ ସ୍ରୋତ ଠାରୁ ଦୂରରେ ରହି ମଧ୍ୟ ଏମାନଙ୍କ ସଂଗ୍ରାମ ଓ ସ୍ଵାଭିମାନ ଦେଖିଲେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗେ । ବାହ୍ୟ ସଂସ୍କୃତିର ପ୍ରଭାବ ଓ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ଯୋଗାଯୋଗ ବ୍ୟବସ୍ଥା କ୍ଷୀପ୍ରତର ହେବା ଦ୍ଵାରା ସଂପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଭାଷା- ସଂସ୍କୃତିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପରିଲିକ୍ଷିତ ହେବାରେ ଲାଗିଛି । ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ତାଙ୍କ ପାରମ୍ପରିକ ସାମାଜିକ- ସାଂସ୍କୃତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏକ ଘଡ଼ିସନ୍ଧି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଦେଇ ଗତି କରୁଛି । ଜନଜାତି ସମାଜ ନିଜ ସଂସ୍କୃତି ପରିସରରୁ ବାହାରି ମୁଖ୍ୟ ସ୍ରୋତ ସହ ସାମିଲ ହେବା ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଭାଷା ହେଉଛି ଏକ ପ୍ରମୁଖ ମାଧ୍ୟମ । ଭାଷା ହେଉଛି ପରମ୍ପରା ଓ ପ୍ରଗତିର ଏକ ସଂଯୋଜକ ସେତୁ ବିକାଶକୁ ଯୋଡ଼ିବାର ମୁଖ୍ୟ ମାର୍ଗ । ନିଜ ଭାଷା ମାଧ୍ୟମରେ ବିକାଶର ଭାଷାକୁ ବୁଝି ପାରିଲେ ଜନଜାତିଙ୍କ ଉନ୍ନୟନର ମାର୍ଗ ପ୍ରଶସ୍ତ ହୋଇ ପାରିବ ।

ଉନ୍ନୟନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନ୍ୟତମ ମୁଖ୍ୟ ଅଂଗ ହେଲା ଶିକ୍ଷା । ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଆଦ୍ୟ ସୋପାନରେ ଶିଶୁ ସହ ପରିଚିତ ହେବା ଅର୍ଥ ତା ଭାଷା ସହ ପରିଚିତ ହେବା । ଶିଶୁ ତା ଆଦ୍ୟ ବୟସରେ ମା'ର ଭାଷା ସହ ପରିଚିତ ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ଶିଶୁର ମାତୃଭାଷା ସହ ନିଜକୁ ସାମିଲ କରାଇ ତାକୁ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହ ଯୋଡ଼ିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଥାଏ । ଶିଶୁ ତା' ଭାଷାରେ ତା ଜଗତକୁ, ପ୍ରକାରାନ୍ତରେ ତା ସଂସ୍କୃତି ସହ ପରିଚିତ ହୋଇଥାଏ । ଏଣୁ ଶିଶୁକୁ ଶିକ୍ଷାଦାନ କରିବା ମାଧ୍ୟମରେ ଶିକ୍ଷାର ମାର୍ଗ ପ୍ରଶସ୍ତ କରିବା ଅର୍ଥ ଜନଜାତି ଭାଷା ଓ ସଂସ୍କୃତିକୁ ଜାଣିବା ।

ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଭାଷାର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଉନ୍ନୟନ ପରିଷଦ ଜନଜାତି ଅଂଚଳର ପ୍ରମୁଖ ୨୧ଗୋଟି ଭାଷା ଉପରେ ଦ୍ଵିଭାଷା ଶିକ୍ଷକୋଷ ପ୍ରଣୟନ କରିଛି । ଏହା ଏକ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଉପକ୍ରମ । ଜନଜାତି ଭାଷା ଗୁଡ଼ିକର ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷକୋଷ ପ୍ରଣୟନର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଏହା କଲେ ଜନଜାତି ସଂସ୍କୃତିର ସଂରକ୍ଷଣ ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିବ ।

ଜନଜାତି ଭାଷା ଗୁଡ଼ିକର ଆଂଚଳିକ ଭେଦ ରହିଛି । କେଉଁଠି ବଂଶ ଆଧାରରେ ତ କେଉଁଠି ଭୌଗୋଳିକ ଆଧାରରେ ଏହି ଭେଦ ଜଣାପଡ଼େ । ଏହା ମୁଖ୍ୟତଃ ସ୍ଵନିମିକ । ତେବେ ବସ୍ତୁ ସଂସ୍କୃତିରେ କିଛି ଆଗତ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟ ଭାଷାକୁ ସଂକ୍ରମିତ କରିଥିବାରୁ ପାର୍ଥକ୍ୟ ରହିବା ସ୍ଵଭାବିକ । ପ୍ରସଂଗକୁ ଜାଣିଲେ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ପାଇବାରେ କୌଣସି ଅସୁବିଧା ନ ଥାଏ । ତେବେ ବିଭିନ୍ନ ଅଂଚଳର ଭାଷାକୁ ସ୍ଥାନୀୟ କରିବା ସାମିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ଭବପର ହେଉ ନଥିବାରୁ ସଂକଳିତ ଶିକ୍ଷକୋଷ ନବରଙ୍ଗପୁର ଜିଲ୍ଲାର ରାଇଘର ଅଂଚଳର ଭାଷାକୁ ଆଧାର କରି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ଗୋଣ୍ଡି ଭାଷା ନବରଙ୍ଗପୁର ଜିଲ୍ଲାରେ ସାମିତ ରହିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପଡ଼ୋଶୀ ଛତିଶଗଡ଼ର ପ୍ରଭାବ ପ୍ରଭୃତ ରହିଛି । ଛତିଶଗଡ଼ର ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ଗୋଣ୍ଡ ଜନଜାତି ସଂପ୍ରତି ଛତିଶଗଡ଼ ଦ୍ଵାରା ସଂକ୍ରମିତ ଏବଂ ନବରଙ୍ଗପୁର ସହିତ ଏମାନଙ୍କ ସାମାଜିକ - ସାଂସ୍କୃତିକ - ଅର୍ଥନୈତିକ ସଂପୃକ୍ତି ଥିବାରୁ ଭାଷାରେ ମଧ୍ୟ ତାର ପ୍ରଭାବ ସ୍ପଷ୍ଟ ପରିଲିକ୍ଷିତ ।

ଆମେ ଆଶା କରୁଛୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓଡ଼ିଆ - ଗୋଣ୍ଡି - ଶିକ୍ଷକୋଷକୁ ପାଠକେ ଉଦାରତାର ସହ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ ଦିଗରେ ଆମକୁ ସହଯୋଗ କରିବେ ବୋଲି ଆଶା ଓ ବିଶ୍ଵାସ ।

ଶ୍ରୀ ମୋତିରାମ ନାଏକ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷ
ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଉନ୍ନୟନ ପରିଷଦ
ନବରଙ୍ଗପୁର

କୃଷିଯନ୍ତ୍ରପାତି (କୃଷି ଯନ୍ତ୍ରରପାତି)

କଳ ଲଙ୍ଗଳ	: ଟାକ୍ଟର ଲାଙ୍ଗଲ୍ ଆନେ ହଲ୍ କଲେ ଦୁବଝାଡ଼ ମନ୍ ମରସି ।	: ଟେକ୍ଟର ତେ ହେଡ଼ପୁହତେକ୍ ଦୂବିଲାଟା ହାୟାଲ୍ ।
ଲଙ୍ଗଳ	: ଆମର ଲୋକ ମନ୍ ଦାରୁର ଲାଙ୍ଗଲ୍ ସଂଗେ ହଲ୍ କରବାୟ ।	: ମାଝୁଡ଼ ମାନେୟ ଲୋଡ଼ ମାଡାତା ହେଡ଼ ପୁହ ଲାତଡ଼ ।
କୋଦାଳ	: କଡ଼କି ଆନେ ମାଟି ଖତଲେ ମାଟି ନୁହୁ ଖଡ଼ି ଏଇସି ।	: କୁଦାଡ଼ ତେ ତଡ଼ିୟ କାଡ଼ତେକ୍ ଆରୟ ଖାଡ଼ି ଆୟାଲ୍ ।
କୁରାଡ଼ି	: ବଡ଼ ବଡ଼ ଦାରୁମାନକେ ନୁକୁ ପଡ଼ା କରି ଏଇସି ।	: ହଜହ ହଜହ କାଟ୍‌ୟା କୁନ୍ ଆରୟ ପହି କିଲ ଆୟାଲ୍ ।
ଖୁରୁପା	: ଖୁସୁନି ଆନେ ଗତ ଚରବାଟେ ମାଟି ଉଷାସ୍ ଏଇସି ।	: ଖୁସୁନିତେ ମାଡାତା ଉଣ୍ଡିଉଅଁର କଡ଼କି କିତେକ୍ ତଡ଼ିୟ ଉଷାସ୍ ଆୟାଲ୍ ।
ଦାଆ	: ଧାନ୍ କାଟ୍‌ବାକେ ଜଲା ଲଡ଼ା ଏଇସି ।	: ଅଂଜି କୟାନାତେ ହାଟାଡ଼ ଦରକାର ।
ଫାଳ	: ଲାଙ୍ଗଲ୍ ଆନେ ଫାଳ ଲାଗଲେ ନୁକୁ କରି ହଲ୍ କରି ଏଇସି ।	: ନାଙ୍ଗେଲତେ ଲୋହା ତାସ୍‌ତେକ୍ ଆଛା କିସି ହେଡ଼ ପୁହି ଆୟାଡ଼ ।
ଜୁଆଳି	: ବାଟ୍‌ମାନକେ ହଲ୍ କରବାକେ ଜୁଆଡ଼ି ଲୋଡ଼ା ଅଇସି ।	: କୁରାକ୍‌କୁନ୍ ହେଡ଼ ପୁହଲା ଜୁଆଡ଼ି ଲାଗାଲ୍ ।
ତେଣ୍ଡା	: ପାନି ତେଣ୍ଡାଆନେ ଉଠାଇ ନାଲକେ ଦେଲେ ପାନି ଗଟ୍‌ମନ୍ କେ ଆଇସି ।	: ଏର୍ ତେଣ୍ଡା ତେ ଟେଣ୍ଡି କିସିନାଲ ତେହିସି ପଦଲାନେ ଏରହାଡ଼ ।
ହାଡ଼ୁଡ଼ି	: ଖୁଟି ମାରବା କାଜେ ମୁଟୁଲା ଲୋଡ଼ା ଏଇସି ।	: ଖୁଟି ହରତିଲା ମୁଟୁଲା ଦରକାର ଆୟାଡ଼ ।
ନଡ଼ାକଟା ଯନ୍ତ୍ର:	କର୍ କାଟ୍‌ବା ମିଶିନ୍ ଆନେ କର୍ କାଟଲେ ଛତୁ ଚଷ କେ କାମ ଦେଇସି ।	: ପିଡ଼ି ଆସାନା ମିଶିନ୍ ପିଡ଼ି ଆସ୍‌ତେକ୍ କୁହକ୍ ଚାଷତେ କାମ ହିଆଲ୍ ।
ଡେଙ୍କି	: ଧାନତେକି ଆନେ ଧାନ୍ କୁଟ୍‌ବାର୍ ।	: ଅଞ୍ଜି ତେକିତେ ଅଞ୍ଜି ଉସାନା ଆୟ ।
ବାହୁଙ୍ଗି	: ମନୁଷମନ୍ କାଉଡ଼ିକରି ପାନି ବଇବାୟ ।	: ମାନେୟ ଲୋଡ଼ କାଉଡ଼ିତେ ଏର୍ କାଂଜାନୁଡ଼ ।
ଫାଉଡ଼ା	: ମାଇଜିମନ୍ ଗାମଲାତାନେ ବାଲିରାପି ଟାକଟରଆନେ ପକାଇଲେନି ।	: ଆସକ ଲିଁ ରାପାକୁଦାଡ଼ ତେ ବାଲି ସକଲି କିଶି ଟେକ୍ଟରତେ ଦଶ୍‌ଲୁଡ଼ାଁ ।
ମଇ	: ବିଅନ ବୁନବାର ପଟେ ପାଟାମାର ବାର୍ ।	: ଓ଼ିଜା ଓ଼ିତଲେପଜା କପଡ଼ ଜିଆନାଆୟ୍
କରତ	: ଶୁକୁଲା ଦାରୁର ଗଣ୍ଡି କେ କାଟ୍‌ବାକେ କରତ ଲୋଡ଼ା ଏଇସି ।	: ଅତ୍‌ଲେମଡ଼ାତୁନ୍ ଅଡ଼କିଲା ଆରି ଦରକାର୍ ଆୟାଲ୍ ।
ସଣୁଆସା	: ସୁନା ବନାୟବା ଲୋକ ଲଗେ ଚିମଟା ରେଇସି	: ସୋନା ବନାୟ କେଢ଼ାଲ ମାନେୟ ନିଗା ଚିମଟା ମନ୍ଦାଡ଼ ।
କୃଷି	: ଆମର ଗାଁଅ ଆଗ ତାନଲେ ଚଷ ଏଲାନି ।	: ମାଝା ଓ଼ାଡ଼ାତେତଲେୟତାହ୍ ଚାଷ୍ ଆତାଲ୍ ।
ଅନୁର୍ବର	: ପଡ଼ିଆ ଜମିଆନେ ଭାଲିଆ, ମାଣ୍ଡିଆ, ଚଷ ଏଇସି ।	: ପଡ଼୍ୟାନେଲିତେ କାକୁ, ଗରାଁ ଚଷ୍ ଆୟାଡ଼ ।

ଉର୍ବର	: ଖଡୁଆ ବେଡ଼ା ଆନେ ଧାନ ପାଚି ନୁକୁ ଏଇସି ।	: ଉସାସ୍ ଝେଡ଼ାତେ ଅଞ୍ଜି ଫସଲ ଆଛା ଆୟାନ୍ତୁ ।
କୃଷକ	: ରାମର ବୁଆ ଗଟକ ଋଷି ଆୟ ।	: ରାମନା ବୁବାଲ୍ ଅରଡ୍ ଚାଷି ଆୟୁଡ୍ ।
ଜମି	: ଜଗନ୍ନାଥର ବେଡ଼ାକୁଡ଼ା ଜବର ଆତେ ।	: ଜଗନ୍ନାଥନା ଝେଡ଼ାକାଡ଼ା ଆଚାୟମନ୍ତା ।
ଉତ୍ପାଦନ	: ରାମ ତାର ଖଡୁଆ ଜମିର ନି ଧାନ୍ ପାଉଛଇଲାନି ।	: ରାମନା ଉସାସ୍ ନେଲିତାଁ ଅଞ୍ଜି ପସ୍ତୁ ।
ନଦୀ	: କଲାବ୍ ଗାଡ଼କେ ତେମ୍ ବାନ୍ଦବାକେ ଅମର ତେମ୍ ହେଲା ଆତେ ।	: କାଲାବ ନଂଦୀତୁନ୍ ତେମ୍ ଦୋହ୍ନାକେ ଯୁଗବଂଦି ତେମ୍ ଆତ ।
ନାଳ	: ନାଲର ପାନି ନଦି ଆନେ ଗାଲାନି ।	: ନାଲତା ଏର୍ କଦ୍ରାତେ ହଂଡ଼ା ।
ପୋଖରୀ	: ବନ୍ଦେ ଜବର୍ ମାର୍ ଆତେ ।	: ତବରିତେ ଆଚାୟ ମିନକ୍ ମନ୍ତାଁ ।
ଜଳ ସେଚନ	: ଜମି ଆନେ ପାନି ମଡ଼ାଇଲେ ।	: ଝେଡ଼ାତେ ଏର୍ ମାତାହ୍ କିଆନା ଆୟ ।
ରତୁ	: ଆମର ଗାଅ ଦିନ୍ ଦେଖ୍ ପରବ ଏଇସି ।	: ମାଝା ଝାଡ଼ାତେ ଦିନ୍ନାହୁଡ଼ସି ତିହାର୍ ଆୟାଡ୍ ।
ବର୍ଷାରତୁ	: ବର୍ଷାଦିନେ ଧାନ୍ ଋଷ ଏଇସି ।	: ପିରଦିନା ଅଞ୍ଜି ଚାଷ୍ ଆୟାଡ୍ ।
ବନ୍ୟା	: ପାନି ଜବର୍ ମାରଲେ ସରି ନଦିତାନେ ପୁର୍ ଆଇସି ।	: ପିର ଆଚାୟ ଜିତେକ୍ ହରି କଦ୍ରାନେଉଷା ଝାୟାଡ୍ ।
ଖରା	: ଖରା ଏଲେ ନଦିବନ୍ଦ, ନାଲର ପାନି ଶୁକି ଯାଇସି ।	: ଆଦି ଆତେକ୍ ତବଡି ବାନ୍ଦାଁ ନାଳକନ୍ଦାଁ ଏହକ୍ ଆତେ ମାୟାନ୍ତୁ ।
ଗରମ	: ତପ୍ତଲା ଭାତ କାକର ଦିନେ ଖାଇବାଟା ନୁକୁ ।	: କାସଲେ ଜଡ଼ଡି ପିନ୍ଦି ଦିନ୍ନା ତିନ୍ଦାନା ଆଚାଆୟ ।
ଉତ୍ତାପ	: ଖରା ଦିନେ ବାଟମାନ ତପ୍ସି ।	: ଆଦିହୋକା ହରି କାସାନ୍ତୁ ।
ସୁର୍ଯ୍ୟ କିରଣ	: ଜଗଡ୍ କେ ସୁରଜ୍ ଉଜଲ, ଦେକାଇଣି ।	: ସଂସାରତେ ପୋଡ଼ଦ୍ ଝେଡ଼ଡି ତୋହାଡ୍ ।
ପାଣି	: ନଳ କୁଆର ପାନି ନୁକୁ ।	: ନଳ କୁଆଁ ତା ଏର୍ ଆଛାଆୟ ।
ପବନ	: ତୁଲସି ଗଚର ପବନ ଗାଗଡ଼କେ ନୁକୁ ।	: ତୁଲସୀ ମତାତାଁ ଝଡ଼ିୟ ମେନ୍ଦଲ୍ କା ଆଛା ଆୟ ।
ଉତ୍ତାପ	: ଖରା ଦିନେ ବାଟମାନ ତପ୍ସି ।	: ଆଦିହୋକା ହରି କାସାନ୍ତୁ ।
ଆଲୋକ	: ଉଜଲ ନା ରେଲେ ଜିଇ ନାଅଏ ।	: ଝେଡ଼ଛି ହିଲ୍ ଝେକ୍ ପିସି ଆୟୋ ।
ଅଙ୍କୁରୋଦଗମ	: ଜମି ଆନେ ବିଅନ୍ ପକାଇଲେ ସରିଗାଜା ଏଇସି ।	: ନେଲିତେ ଝିଜା ଝିଡ଼ତେକ୍ ବିଲକୁଲ୍ ଗାଜା ଆୟାନ୍ତୁ ।
ବିହନ	: ଏସୁ ସବୁଲୋକ ଜନା ବିଅନ୍ ରପଲା ଆଚଡ୍ ।	: ଏସୁ ସବମାନେୟ ଜନ୍ମା ଝିଜା ଉରସ୍ ତୋଡ୍ ।
ଖତ	: ଜମିଆନେ ଖତ ପକାଇଲେ ସରି ପାଚି ନିକ ଏଇସି ।	: ନେଲିତେ ଖଡ୍ ହିତେକ୍ ଫସଲ ଅଛା ଆୟାଡ୍ ।
ଗୋଚର	: ଗଚର ଜମିଆନେ ଗୋରୁ, ଛେଳି ଚରବାଏ ।	: ଗୋଚରୀ ନେଲିତେ କନ୍ଦାଁ, ମୁୟାଁ, ଏଟି ମୟାନ୍ତୁ ।
ରୁଆ	: ଧାନ ପାଲାକେ ରପା କଲେ ପାଚି ନିମାନ ଏଇସି ।	: ଅଞ୍ଜି ପଡ଼ହାତୁନ୍ ରୋପା କିତେକ୍ ଫସଲ ଆଛା ଆୟାଡ୍ ।
ଖଳା	: କଚାର ଥାନେ ଧାନା ମଣ୍ଡାଳି ହେଇସି ।	: ଖଡ଼ାତେ ଅଞ୍ଜି କୁଫାଁ ରଛି କିୟାନା ଆୟ ।

ଫସଲ	:	ସମାରୁ ତାର ବେଡ଼ାଏ ଦୁଇପାଟି କରସି ।	:	ସମାରୁ ଓନ୍ନା ଝେଡ଼ାତେ ରଣ୍ଡ଼ ଫସଲ କିନ୍ତୋଡ଼ ।
ନଡ଼ା	:	ଗାଁ ମନକେ କର ଛଇଲା ଘର ମନ୍ ଜବର ଆତେ ।	:	ଓଡ଼ାତେ ପିଡ଼ି ଝେସଲେଁ ଲୋହକ୍ ଆଛାୟ୍ ମତାଁ ।
ଘାସକୁଟା	:	ବଇଁସା, ବୁଇଲ, ମନ ଘାସ କର ଖାଇବାଏ ।	:	ଭଇଁସାଆଁ, କୋହାଁଗଲା ଲାଟା ପିଡ଼ି ତିଡ଼ା ।
ବଲଦଗାଡ଼ି	:	ଶଗଡ଼ ଆନେ ବାଷ୍ଟା ଲଦିକରି ହାଟେ ନେବାର ।	:	ଗାଡ଼ାନେଁ ପୋତାଁ ପରସି ହାଟୁମ୍ତେ ଓଡ଼ଡ଼ ।

ଗଛଲତା (ଗଛ, ଲାଟା, ମାଲ)

ଗଛ	:	ବାର୍ ପାଲିକେ ଗରମନ୍ ରପଲେ ନିକ ରେଇସି ।	:	ହରି ଦଡ଼ିତେ ମାଡ଼ାକ୍ ଉରସେକ୍ ଆଛାମାଷାଡ଼ ।
ଲାଟା	:	ସେମି ମାଲ୍ ଆନେ ସେମି ଧରସି ।	:	ଜାଟାଁ ଟଣ୍ଡାନେ ଝାଟାଁ ହାଡ଼ାନୁଁ ।
ଛୋଟ ଗଛ	:	ଭାଜି ଶାଗ ତୁଲସି ହେଲାନି ସାନଗର ।	:	ଭାଜି କୁଶ୍ଟା ତୁଲସା ଆଡ଼ା ହୁଡ଼ଲା ମଡ଼ା ।
ମୂଳ	:	ଗରର ଚେର ବଇଦକାରି ଓଷ୍ଟ ଏଇସି ।	:	ମଡ଼ଡ଼ା ଜଡ଼ି ବଇଦ୍ ଲୋଡ଼କା ମାଡ଼ ଆଛା ।
କାଣ୍ଡ	:	ଗରର ଗଣ୍ଡି ଆନେ କବାଟ, ଦ୍ଵାରବନ୍ଦ ହୋଇସି ।	:	ମଡ଼ଡ଼ାଦେ ମାରିଁ, ଚୌକଟ ଆୟାନୁଁ ।
ଶାଖା / ଡ଼ାଳ	:	ଗରର ଖେୟା କାଟି ଦାରୁ କରବାର - ଡ଼ାଳ କାଟି ଚାମଣ୍ଡା ବନାଇବାର ।	:	ମଡ଼ଡ଼ା କାଣ୍ଡାଁ ଗୋହସି କଟାଁ କିୟାନାଆନ୍ଦକାଣ୍ଡାଁ ଗୋହସି ମାଣ୍ଡା କିୟାନା ଆନ୍ଦ ।
ପତ୍ର	:	ସରଗି ପତର ଚକ୍ନି, ଖଲି କରି ବିକବାର ।	:	ହରଜି ଆକିନେ ପୁଲୀଡ଼ପଁ, କୁଡ଼ିକିଟି ମମାନା ଆନ୍ଦ ।
ଫୁଲ	:	ଫୁଲ ମାଲ କରି ମାପୁରୁ କେ ପୁଜା କରବାଏ ।	:	ଫୁଲ୍ଲାହ ମାଲା କିସି ମାହାପୁନ୍ ପୁଜା କିଆନା ଆନ୍ଦ ।
କଡ଼	:	ଗୁଲାବି କଷି ଦେଖବାକେ ବଡ଼ ନିକ ଦିସସି ।	:	ଗୋଲାଫ୍ କଷିଁ ହୁଡ଼ାନାତେ ଆଛା ହୁଡ଼ଲାଟାଁ ।
ଫୁଲ ପାଖୁଡ଼ା	:	ପୁଟଲା ଗୁଲାକିଲ୍ ପତର ପନ୍ଦୁ ସେଣ୍ଡ ହେଇସି ।	:	ଗୁଲାପ୍ ପୁଏଲେ ଫୁଲ୍ଲାର ଧଡ଼ିତାଁ ଆକିକୁନ୍ ଅତର ଆୟାଲ୍ ।
ଫଳ	:	ପାଟଲା ଆମ୍ ଫଲ୍ ଖାଇବାକେ ବଡ଼େ ମଦୁର ।	:	ପାଣ୍ଡଲେ ମକାଁ କୋୟା ତିତେକ୍ ମିଲିଁ ଲତା ।
ମଞ୍ଜି	:	କାନ୍ଦୁଲ ଗରର କଟା ମଜି ରାନ୍ଦି କରି ଖାଇବା କେ ସୁଆଦ ଲାଗସି ।	:	କାନ୍ଦୁଲ ପଡ଼େକ୍ ତୁନ ଆଟସି ତିତେକ୍ ମିଲିଁଲତା ।
କଣ୍ଠା	:	ଘର ଚରି ବେରନେ କେ କାଟା ଗରର କାଡ଼ିଦେଲେ ନିମାନ୍ ରଇସି ।	:	ଲୋଡ଼ା ଚାରୋଭର୍ତ୍ତା ହାହକ୍ କୁନ୍ ସାଫା କିତେକ୍ ଆଛା ମହାଲ୍ ।
କାଠ	:	ଦାରୁ ଘର କରବାକେ ଲୋଡ଼ା ହେଇସି ।	:	ଲୋଡ଼ ବନାହ୍ କିଆନ୍‌ଖା କଟାଁ ଦରକାର ଆନ୍ଦ ।
ଛାଲି	:	ସରତେ ଗରର ଛାଲି ଓଷ୍ଟ ଏଇସି ।	:	ସାବନ୍ଦ ମାଡ଼ାଦା ତୋଲ ମଡ଼ ଆୟାଲ୍ ।
ତରୁ	:	କଉରୁ ଗରର ସୁତା ଆନେ ଦାମା, ଜୁଆଳି ତର, ନାଡ଼ି ଏଇସି ।	:	କଉର ମାଡ଼ାଦା ମଡ଼ସଦେ, ଦାମଡ଼ିଁ ଜୁଆଡ଼େ ମଡ଼ସ୍ ବାନେମାଡ଼ା ।

ଅଙ୍କୁର	: ମଜିକେ ରପଲେ ସରି ଗାଜା ଏଇସି ।	: ପାଡେକକୁନ୍ ଉରଷଡେକ୍ ଗାଜା ଆନ୍ତା ।
ଆୟ	: ପାକଲା ଆମ ଖାଇବାକେ ସରଦା ଲାଗସି ।	: ପଣ୍ଡି ମରକା ଥୁଡେକ ସରଦା ଲଗଲାତାଲା
ଅଶ୍ୱତଥ ଗଛ	: ପିପଲ ଗତର ଦାରୁକେ ଘରେ ଆନି ଧୁଆ ଦେଲେ ସରି ସାପ ପଲାୟବାୟ ।	: ପିକ୍ତି ମାତାତା ଖଟୟା ତୁନ୍ କିସ ମାସ୍ତେକେ ତାରାସ୍ ତାଏଲାତାଁ ।
ଘାସ	: ଗାୟ, ଗୋରୁ, ଛେଲି, ମେଣ୍ଡିମନ୍ ଘାସ ଖାଇବାଏୟ ।	: ଟାଲିହ୍ କୋୟାଁ, ଏଟିଁ, ମେଣ୍ଡାଁ, ଲାଟା ତିହାନ୍ତୁଁ ।
ଗୁଳ୍ମ / ବୁଦା	: ବୁଦା ତଲେ ଗଟ୍ କଡ଼ା ଶଇରେଲା	: ପଦଲା ଦୋଡି ଉନ୍ତାନ ମଲୋଡ୍ ହୁଷ୍ଟି ମାତାଲ୍ ।
ନଡ଼ିଆ ଗଛ	: ନଡ଼ିଆ ଗତମନ୍ ଲୁନିମାଟି ଆନେ ନିମାନ୍ ବଡ଼ସି ।	: ନଡ଼ହେଲ୍ ମାତାକ୍ ହୁଡ୍ ତଡିଲ ଡେଆଛା ବଡସଲାତା ।
ଖଜୁରାଗଛ	: ଖଜୁର କଲି ଖାଇବାକେ ପିଲାମାନ୍ ଗତେ ଚେଗଲାୟନି ।	: ହିଦି ତିହଲା ପେକଡ୍ ମାଡ୍ଦେ ତାକ୍ତୁଡ୍ ।
ତାଳଗଛ	: ପାକଲା ତାଳଫଲ କାଇଲେ ସରି ବଡ଼େ ମିଟା ।	: ପାଣ୍ଡଲେ ତାଲ୍ ଫଲ ଥୁଡେକ୍ ବନେ ମିଠାସ୍ ଲାଗଲାତା ।
ବାଉଁଶ	: ବାଉଁଶ ଆନେ ଋଜ଼ା କୁଲା, ତୁଟି ଏଇସି ।	: ଅଦୁର୍ ତେ ଚଙ୍ଗଡା, ହେତି ବୁଟିଁ ଆୟାନ୍ତୁଁ ।
ବାଉଁଶ ବଣ	: ବାଉଁଶ କମନ ପର୍ବତେ ଗର୍ ତାଇବାକେ ଲଡ଼ା ଏଇସି ।	: ଅଦୁର କମନା ମଟାତେ ଲନ କିଆୟାନା କାଜେ ଦରକାର ଆନ୍ତା ।
ଆଖୁ	: ଦାଣ୍ଡାର ରସ୍ ଆନେ ଗୁଡ୍ ଏଇସି ।	: ଡାଣ୍ଡା ରସ୍ ତେ ବେଲିଆୟାଲ୍ ।
କଦଳୀ ଗଛ	: କଦଳି ଗତର ଶୁକିଲା ପତର କେ ପଡ଼ାଇ ମୁଣ୍ଡେ ରେତଲେ ଉକୁନି, ଲିକା ମନ୍ ମରବାୟ ।	: କେଡ୍ ମଡ଼ାଦା ଅତେଲେ ଆଖୁତୁନ୍ । କଡିହୁଛି ତଲାତେ ଉଶଡେକ ଗୋଡେଁ ତିଡକ୍ ସବହାୟାନ୍ତୁଁ ।
ଜାମୁକୋଳି ଗଛ	: ଜାମୁକୋଳି କେ ଖାଇଲେ ସୁଆଦ ଲାଗସି ।	: ଲେଣ୍ଡି କାୟାତୁନ୍ ତିଥୁଡେକ୍ ମିଠାସ୍ ଲାଗଲାତା ।
ନିମ୍ବଗଛ	: ଘର ନିମ୍ବ କେ ଶୁକାଇ କରି ଧୁଆଁ ଦେଲେ ମରିମନ ଘର ଛାଡ଼ି ପଲାୟବାୟ ।	: ଲୋତେ ଲିମ୍ ଆକିକୁନ୍ ଅଡିହୁଛି କୁହୁରା ହିଡେକ୍ ଭୁରଗଣ୍ଡିଁ ଲୋଡ୍ ଛାଣ୍ଡି କିସି ଡୟାନ୍ତୁଁ ।
ଡାଳିମ୍ବ ଗଛ	: ଡାଳିମ୍ବ କାଇବାକେ ମକେ ସରଦା ଲାଗସି ।	: ଡାଳିମ୍ବ ତିହିଲା ନାକୁନ୍ ସର୍ଦା ଲାଗାଲ୍ ।
ତୁଳସି	: ତୁଳସି ପତର ରସ୍ ଜରଆରି କକଲି ଚଡ଼ାଇସି ।	: ତୁଳସି ଆକିନା ରସ୍ଜର କକଲି ଛାଣ୍ଡାହକିଡ଼ା ।
ପଣସ ଗଛ	: ପାକଲା ପନସ୍ ଖାଇବାକେ ବାଲୁ ଗତେ ଚେଗଲା ।	: ପନେଶ ତିହିଲା ଆଡ଼ଜାଲ ମଡ଼ାପରୋ ତାଗ୍ତାଲ୍
ଶାଳଗଛ	: ସରଗି ଗତର୍ ପତର ରେ ଚକନି ଦୋନା ଖଲି ବନାଇ କରି ବିକିରି କରବାୟ ।	: ହରଗିଁ ମଡ଼ାତା ଆକିକୁନ୍, କଳଡା, ତପା କିସି ମମନା ଆୟ ।
ଶିମୁଳି ଗଛ	: ସେମଲି ଗତେ ଫୁଲ୍ ରଂଗରଂଗ ଫୁଲ୍ ଫୁଟିଲାନି ।	: ସେମର୍ ମଡ଼ାତା ଲାଲଲାଲ୍ ଫୁଜାହ୍ ପୁୟତାଁ ।

ପାଇନ ଗଛ :	ଆମର ଇସ୍ତୁଲଆନେ ପାଇନଗର୍ ରୋପିଲୁ ଆରୁ ।	:	ମାଝା ଇସ୍ତୁଲତେ ପାଇନ୍ ମାଡା ଉରୁସ୍ତେ ମନତା ।
ଆକାଶିଆ ଗଛ :	ଆକାଶିଆ ଗର୍ର ଦାରୁ ଜଇ ଲଗାଇ ରାନ୍ଦବାର ।	:	ଆକାଶିଆ ମାଡାତା କଟ୍ୟାଁ କୁନ୍ ଝୁସ୍ମାସି ଆଠାନା ଆନ୍ ।
ଗୁଆ ଗଛ :	ଗୁଆ ଗଟେ ଗୁଆ ଫଲ ଫଲସି ।	:	ଶୁଫାଡ଼ି ମାଡାତେ ଶୁଫାଡ଼ି ହାଡାଲ ।
ସଜନା ଗଛ :	ମୁନଗାଁ ଗଟଆନେ ମୁନଗାପଲିସି ତାକେ ଆନି ଆଟେ ବିକିବାର ।	:	ମୁନଗାଁ ମାଡାଦେ ମୁନଗାଁ ହାଡାଲ ଆଝେନ୍ ଅସି ହାଟୁମ୍ ତେ ମମନା ଅଂଦ୍ ।
ଅମୃତଭଣ୍ଡା ଗଛ :	ପାକଲା ମାଣ୍ଡା ଖାଇଲେ ଗାଗଡ଼ ନିକ ରେଇସି ।	:	ପଞ୍ଚଲେ ପପେୟା ତିତେକ୍ ମେନ୍ଦଲ ବନ୍ଦେ ମନ୍ଦାଲ ।
ଆତ ଗଛ :	ଚିତା ପାକଲେ ବଡ଼ ମଧୁର ଲାଗସି ।	:	ଚିତା ପଞ୍ଚତେକ୍ ମିଲିଲତା ।
ବେଲ ଗଛ :	ପାକଲା ବେଲ୍ ଖାଇବାକେ ମଧୁର ଲାଗସି ।	:	ଫଡ଼ଲେ ବେଲ୍ ତିନ୍ଦିଲା ମିଠାସ୍ ଲାଗାଲ୍ ।
ବଉଳ ଗଛ :	ଏ ଗଟର ଦାରୁକେ ଦାତୁନ୍ କଲେ ଦାନ୍ତ ଆଟ ରେଇସି ।	:	ଇଦ୍ ମାଡାଦା ପକାଲ୍ କିତେକ ପାଲକ ଆଛା ମାନ୍ଦାନ୍ ।
ଦେବଦାରୁ ଗଛ :	ଦେବଦାରୁ ଲମ୍ ବଡ଼ସି ।	:	ଦେବଦାରୁ ଲାମେ ବଡ଼ସ୍ଲତା ।
ଲିମ୍ବୁ ଗଛ :	ଲିମ୍ବୁକେ ଆନି ପାନା କରି ଖାଇଲେ ଗାଗଡ଼ ନିମାନ୍ ରଇସି ।	:	ଲିମ୍ବୁତରି ଯେରତେ ମିଶାକିଶି ଉଟେକ୍ ମେନ୍ଦଲ ଆଛା ମାନ୍ଦାଲ ।
ବରକୋଳି ଗଛ :	ବୋରି ଗଟର ପାକଲା କଲି ଖାଇବାକେ ସରଦା ଲାଗିସି ।	:	ରେଙ୍ଗା ମାଡାତା ପାଂଡ଼ଲେ ରେଙ୍ଗା ତିନ୍ଦିଲା ଶୁଦ୍ଧା ଲାଗାଲ୍ ।
କଇଁଥ ଗଛ :	ପାଚିଲା କଇଁଥ ଖାଇଲେ ନିମାନ୍ ଲାଗିସି ।	:	ପଞ୍ଚଲେ ପେଣ୍ଡା ତିତେକ୍ ଆଛା ଲାଗାଲ୍ ।
ଗୋଲାପ ଗଛ :	ଗୁଲାବି ଗଟେ ଫୁଲ ପୁଟଲେ ସୁନ୍ଦର ଦିସିସି ।	:	ଗୁଲାପ ମାଡାତେ ପୁଙ୍ଗାର ପୁୟତେକ୍ ସୁନ୍ଦର ଡିସ୍ଲତା ।
ଗୋଲାପଜାମୁ ଗଛ :	ଗୁଲାବି ଜାମ୍ ଅବଲା ଡିସିସି ।	:	
ପିଜୁଳି ଗଛ :	ପାକଲା ଜାମ୍ ଗାଦଲାମନ୍ ଖାଇବାୟ୍ ।	:	ପାଣ୍ଡଲେଁ ଲେଣ୍ଡିକୁନ୍ ଗେଦୁର ତିନ୍ଦାନ୍ ।
ଅର୍ଜୁନ ଗଛ :	ପାନି ସାହାଜ ଗଛଗଲିକେ ଗାୟକ୍ଷୀର ଆନେ ବୁଡାୟକରି କାଇଲେ ହାଡ଼ ଆଟୁଆ ଏଇସି ।	:	ଏର ଆରୁ କହ ମାଡାଦା ଚଲଟାଦୁନ ପାଲ ସଙ୍ଗେ ମିଶାକିସି ତଥ୍ତେକ୍ ହାଡା ଆଛା ଆନ୍ତା ।
ନାଗଫେଣୀ :	ନାଗଫେଣି କାଟା ମୁଣ୍ଡା ପାଲିକେ ରପଲେ ଗୋରୁ ନା ପସର୍ ।	:	ନାଗଫେଣି ହାହୁକୁନ୍ ମୁଣ୍ଡା ପାଡିତେ ଭରତେକ୍ କର୍ଯ୍ୟ ହଡ଼ୟ୍ ।
କାଠଟୀ ଗଛ :	ଗଟେ ଶହେ ଚକିଆ ଫୁଲ ପୁଟଲେ ସୁନ୍ଦର ଦିଶିସି ।	:	ଉଣ୍ଡି ମାଡାଦେ ଶଉଟାନ୍ ପୁଙ୍ଗାହ୍ ପୁୟତେକ୍ ସୁନ୍ଦର ହୁଡାକ ।
ପିଜୁଳି ଗଛ :	ପାକଲା ଜାମ୍ ଗାଦଲାମନ୍ ଖାଇବାୟ୍ ।	:	ପାଣ୍ଡଲେଁ ଲେଣ୍ଡିକୁନ୍ ଗେଦୁର ତିନ୍ଦାନ୍ ।
ଶାଗୁଆନ ଗଛ :	ଟେକ ଗର୍ ଗୋଟେକ ବଡ଼ କାମର ଡାରୁ ଗର୍ ।	:	ସାଇଗେନମଡ଼ / ଆଛାଡା କାମଦେ ଲାଗେମାୟାଲ ।

ବବୁଲ ଗଛ	: ବବୁଲଗର୍ ଜବର ରେଲେ କଷାକିଡ଼ା ଋଷ କରି ଏଇସି।	: ରେଙ୍ଗା ମାଡା ଆଛାଏ ମାତେକ କଷା ଆଛାୟ ଆନ୍ତା।
ତେଡୁଲି ଗଛ	: ଏସୁ ତେଡୁଲି ଗତେ ଜବର ତେଡୁଲି ନା ଏଲା।	: ଇଦ୍ ଓଡସା ହିତାମାଡାଦେ ଆଛାୟ ହିତା ହାଡ୍ ଖାୟ ମାଡା।
ବରଗଛ	: ବରଗତେ ଦେବତା ତୁମାମନ ରେବାୟ ବୋଲି ଦିଶାରୀ କଇସି।	: ବେଲେଡ୍ ମଡାତେ ପେନକ୍ ତୁମାଲି ମଡା ଇଞ୍ଜି ଗୁଣିଆ ଲୋଡ୍ ଇଡୋଡ୍।
କଦମ୍ବ ଗଛ	: କଦମ୍ବ ଫୁଲ ଖୁଣ୍ଟିରମାସେ ଫୁଟସି।	: କଦମ୍ବ ଫୁଲାର ଗୋଆମେହ୍ନାତେ ଫୁୟାଡ୍।
ପଲାଶ ଗଛ	: ବଦଲି ଗତର୍ ଫୁଲ ରଙ୍ଗ୍ ଦିସସି।	: ମୁରାଲ ମଡାତା ଫୁଲାର ଲାଲ ହୁଡାଲ।
ଶିଶୁଗଛ	: ଶିଶୁଆ ଗତ୍ ଗୋଟେକ ତାବୁ ଗତ୍।	: ଶିଶୁମାଡା ଉଣ୍ଡି ପଇସା ମଡାଆୟ
କଣ୍ଟା ଗଛ	: ଲିମ୍ବୁ, କରନା ଗୋଟେକ କାଟା ଗତ୍।	: ଲିମ୍ବୁ, କମଲା ଉଣ୍ଡାନ୍ ଚିଙ୍ଗ୍ରିଙ୍ଗା ମଡଡା।
ଲାଜକୁଲି ଗଛ	: ଲାଜକୁଲି ଗତକେ ଛୁଇଲେ ପତର ଲିମି ଦେସି।	: ଲାଜହି ଲାଠା ତୁନ ଇଟଡେକ ମୁଚି ଆୟାଲ।
କପାଗଛ	: କାପଆନେ ଲୁଗାପାଟା ବିଚନା ହୋଇସି।	: କାପସ୍ତେ ଗାଦି, ପାଟା, ଅନ୍ତା।
କାଠ	: ଆୟାବୁଆ ଦାରୁଆନବାକେ ଗଲାଏ।	: ଯାୟ, ବାବଂ କାଟିଆଁ ତାରଲା ହାତଡ୍।
କନ୍ଦ	: ଆଗର ଲୋକମନ୍ କାୟା ଖାଇ ଜିଇତେ ରେଲାଇ।	: ମୁନେ ତୋଡ, ମାନେୟ ଲୋଡ୍ ମାଟି ତିଂଜି ପିସକ୍ ମାଡଡ୍।
ଲତା	: କାରଲା ଗୋଟେ ଲାଟା ବୁଟା।	: କାରେଲା ଉଣ୍ଡାନ୍ ଟଣ୍ଡା।
ଗବଗଛ	: ଜାଡା ତେଲ ମୁଣ୍ଡେ ରେଡଲେ ମୁଣ୍ଡ ଦୁକା କମ୍ସି।	: ଝଡା ନିଇଁ ତାଲାତେ ଉସଡେକ୍ ତାଲାଦୁଷ୍ଟା କମେମାୟାଲ।
ଦୁବ	: ଦୁବଜାଡ୍ ଓଷ କରବାଏ।	: ଧୁପ ଲାଟାଦେ ମଡ୍ ବନାହ୍ କିଡୋଡ୍।
ନଡ଼ା	: ଗାଁ ମନକେ କର କୁଡ଼ିଆମନ୍ ଜବର ଆତେ।	: ଡାଡ଼ାଦେ ପିଡିଲୋହକ୍ ଆଛାୟା ମାନଡା।
ଗନ୍ଧାରୀ ଗଛ	: ଗନ୍ଧାରୀ ଫଲ ଆନେ କଫ୍ କାଟବା ଉଷ୍ କରବାଏ।	: ଗନ୍ଧାରୀ ଫଲଦେ କୋକ୍ଲି ଛାଡ଼ି କିଆଁନା ମାଡ୍ ତିଆର୍ କିଡୋଡ୍।
ଋ' ଗଛ	: ଋ ଗତର କଅଲି ପତର ଆନେ ଋ ଗୁଣ୍ଡ' ବନାୟବାୟ।	: ଋ ମାଡାଦା କେଉଁରୀ ଆଖ୍ଦେ ଋ ଗୁଣ୍ଡା କିଡୋଡ୍।
ଛଣପଟ	: ଶୁକୁଲି ଆନେ କୁଡ଼ିଅ ଛାଇଲେ ଜବର ଦିନ୍ ଯାଇସି କର।	: ଉସୁରୀ ଲାଟାଦେ ଲୋଡ୍ ଡେଷେଡେକ ଆଛାୟ ଦିନ୍ ହୟାଲ।
ଛତୁ	: ଛାତି ଖାଇବାକେ ବଡ୍ ସୁଆଦ୍ ଲାଗସି। : କମନ୍ ଜାର ଜୟ ଲଗାଇବା ଦରୁ ଲୋକମନ୍ ଆନବାଏ।	: କୁହୁକ୍ ତିୟିଲା ଆଛା ଲାଗଲାଟାଁ। : କାମନ୍ଦେ ମାନେଲୋଡ୍ ଜଲହୁଚିଆଁ ତାଡଲାତଡ୍।
ନଳିତା / ଝୋଟ:	: ତାଲେ ଗତେ ଡୋର୍ ବନାଇକରି ବିକିବାଏ ବେଣ୍ଡା।	: ଫରୁଆ ମଡାତେ ଡରି ତଣ୍ଡସିଡୋର ଏଣ୍ଡସି ମମଲାତଡ୍।

ଫୁଲ ଫଳ (ଫୁଲ, ଫୁଲ)

ଫୁଲ	: ଗୁଡଲେ ଆୟତା ଗୋଟକ୍ ଫାଲା ହେଇସି ।	: ଫୁଙ୍ଗାହ୍ ଗୁଡକିତେକ୍ ଆଦ୍ ଉଷ୍ଣାନ୍ ହାର ଆୟାଡ୍ ।
କଢ଼ି	: ଏବର ତୁଣ୍ଡି କାଲିର ଫୁଲ ।	: ଇଦେକତା ତୁଣ୍ଡି ନାଡିତା ଫୁଙ୍ଗାର୍ ।
କେଶିର	: ସବୁ ଫୁଲରବଗା ଆଚେ ।	: ସବୋୟ ଫୁଙ୍ଗାହ୍ନେ ଚଡ଼ମା ମାନନ୍ତା ।
ବୃନ୍ତ	: ଫୁଲ, ଫଳର ତେଟି ଆଚେ ।	: ଫୁଙ୍ଗାର ଫଳଦେ ଚଡ଼ମା ମାନ୍ତାଲ୍ ।
ବଉଳ	: ଆମ୍ ଗଚେ ଫୁଲ କେଶିରାୟଲା ।	: ମାକା ମାଡ଼ାଦେ ଫୁଙ୍ଗାର ଓଡ଼ାଲ୍ ।
ଫୁଲ ପାଖଡ଼ା	: ହାୟ ଗଚେ ଫୁଲ କେରା କେରା ହେଇ ଜଡ଼ିଗଲାନ୍ତି ।	: ଆଦ୍ ମଡ଼ାଦେ ଫୁଙ୍ଗାହ୍ ତୁଣ୍ଡି ତୁଣ୍ଡି ଆସି ଗୁସଲାତାଁ ।
ଫୁଲମାଳ	: ଫୁଲମାଳ ଭଗବାନ୍ ମନକେ ଓଲାଇବାର ।	: ଫୁଙ୍ଗାରମାଳା ଭଗଓନ ତିଗା କାରହାନା ଆହ୍ ।
ସୁବାସ	: ମଲ୍ଲିଫୁଲ ବଡ଼ ବାସନା ।	: ମଲ୍ଲୁ ଫୁଙ୍ଗାର ଆଛାୟ ବାସନା ମାନନ୍ତା ।
ବାସିଫୁଲ	: ବାସିଫୁଲ ମାପୁରୁର ପୁଜାଆନେ କାମ ନା ଆସେ ।	: ବାସି ପୁଙ୍ଗାର ଭଗବାନ୍ ପୁଜାଦେ ଛଲେ ମାୟ ।
ଫୁଲକୁଣ୍ଡ	: ଫୁଲକୁଣ୍ଡେ ଗୁଲାପ୍ ଫୁଲଗର୍ ରୋପଲୁ ।	: ଫୁଙ୍ଗାର କୁଣ୍ଡିତେ ଗୋଲାପ୍ ଫୁଙ୍ଗାର୍ ମଡ଼ା ଉରସ ତୋମା ।
ଅପରାଜିତା	: ପାରିଜାତ ଫୁଲ ପୁଜାଆନେ ଲାଗସି ।	: ଅପରାଜିତା ଫୁଙ୍ଗାର ପୁଜାତେ ଲାଗେ ମାନ୍ତାଲ୍ ।
କଇଁ	: ଆମର ଗାଁ ବନ୍ଦେ ଜବର କଇଁଫୁଲ ଫୁଟଲା ଆଚେ ।	: ମାଓ ଓଡ଼ା ବାନ୍ଧାତେ ଆଛାୟ ବଡେନ୍ଧା ଫୁଙ୍ଗାହ୍ ପୁୟତାଁ ।
କରବିର	: କରବିର ଫୁଲ ଦେଖବାକେ ଡ଼ଉଲଦିସି ।	: କରବିର ଫୁଙ୍ଗାର ହୁଡାନାତେ ସୁନ୍ଦର ହୁଡଲାତା ।
କାମିନୀ	: କାମିନୀ ଫୁଲ୍ ବଡ଼େ ବାସନା ।	: କାମିନୀ ଫୁଙ୍ଗାର ଆଛାୟ ବାସନା ।
କାମିନୀ	: କାମିନୀ ଫୁଲ୍ ବଡ଼େ ବାସନା ।	: କାମିନୀ ଫୁଙ୍ଗାର ଆଛାୟ ବାସନା ।
କୁନ୍ଦ	: କମନେ ଜବର କୁନ୍ଦ ଫୁଲ ଫୁଟଲା ଆଚେ ।	: କମନାଦେ ଆଛାୟ କୁନ୍ଦଫୁଙ୍ଗାର ଫୁୟତାଁ ।
କୃଷ୍ଣଚୁଡ଼ା	: କୁସନଚୁଡ଼ା ଗଚେ ରଙ୍ଗ୍ ରଙ୍ଗ୍ ଫୁଲ୍ ଫୁଟଲା ଆଚେ ।	: କୃଷ୍ଣଚୁଡ଼ା ମଡ଼ାତେ ଲାଲ୍ ଲାଲ୍ ଫୁଙ୍ଗାହ୍ ପୁୟତାଁ ।
କେତକୀ	: କେତକୀ ଫୁଲ ମାନ୍ଦମାସେ ଫୁଟସି ।	: କେତକୀ ଫୁଙ୍ଗାର ମାଂଗ ମେହନାତେ ଫୁୟାଡ୍ ।
ଗେଣ୍ଡା	: ମାଣ୍ଡାଫୁଲକେ ମାଲା କଲେ ସରି ଡ଼ଉଲ୍ ଦିସି ।	: ଗୋନ୍ଦା ଫୁଙ୍ଗାର ଗୁଡି କିତେକ୍ ଆଛା ହୁଡାନ୍ତୁ ।
ଚମ୍ପା	: ଶିବମାପୁରୁର ଫୁଲ୍ ଆଚେ ।	: ଚମ୍ପା ପୁଙ୍ଗାର ଶିବ ଭଗଓନତା ଫୁଙ୍ଗାର ଆହ୍ ।
ଜାଇ	: ଜାଇଫୁଲ ର ବାସନା ନିକ ଲାଗସି ।	: ଜାଇଫୁଙ୍ଗାର ତା ବାସନା ଆଛା ଲାଗଲାତା ।
ଚଗର	: କେରାଚ୍ ଫୁଲ ଧବଲା ଦିସି ।	: ଚଗର ମାଡ଼ାତା ଫୁଙ୍ଗାର ପଶିରା ହୁଡଲାତା ।

ଦୁଦୁରା	: ଦୁଦୁରାଗର୍ ବଜଦ ଆନେ ଲାଗସି ।	: ଦୁଦୁରା ମଜା ବଜଦନିଗା ଲାଗେ ମାୟାଲ ।
ପଦ୍ମ	: ବଦେ ପଦ୍ମଅ ଫୁଲ୍ ଫୁଟ୍ଲା ଆଚେ ।	: ବାନ୍ଧାଦେ ଗୋଖେରା ଫୁଙ୍ଗାର ପୁଇତାଲ ।
ମନ୍ଦାର	: ଠାକୁରାଣି ପୂଜା ଆନେ ଲାଗସି ।	: ମନ୍ଦାରଫୁଙ୍ଗାର ଠାକୁରଣୀଦେବୀ ପୂଜାଦେ ଲାଗେମାନ୍ତାଲ ।
ମଲ୍ଲି	: ମଲ୍ଲିଫୁଲ୍ ବାସନା ମକେ ନିକ ଲାଗସି ।	: ମଲ୍ଲି ପୂଙ୍ଗାର ଫୁୟତେକ୍ ନାକୁନ୍ ଆଛା ଲଗଲାତା ।
ମାଳତୀ	: ବିଅନ ବୁନ୍ଦା ଆଗେ ଶୁଖିଲା ମାଳତି ଫୁଲ କେ ଆନି ପୂଜା କରବାଏ ।	: ଝିଜା ଝିଡନା ମୁନେ ମାଳତୀ ଫୁଙ୍ଗାର ତଛି ପୂଜା କିଆନ୍ ଆୟ ।
ମୁଇ	: ଜୁଇଫୁଲର ବାସନା ରର ବେରନେ ଚହଟି ଯାଇସି ।	: ଜୁଇ ଫୁଙ୍ଗାରତା ବାସନା ସବ୍ତିକେ ଦୟଜ୍ଲାତା ।
ଶେଫାଳି	: ଖରସାଲି ପତର ମାରଲିଆ ଜର୍ କେ ବଜଦ ହେଇସି ।	: ଖଡସଡିଆକିଁ ମେଲେରିଆ ଜର୍ ଛାଣ୍ଡିକିଆନ୍କାଜେ ମତକ୍ ବିତାଲ୍ ମତ୍ ବନାହ କିନ୍ତଡ୍ ।
ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ	: ସୁରଜ ମୁଖୀ ଫୁଲ ତାନ୍ଲେ ତେଲ୍ କାଡବାୟ ।	: ପଡ୍ଦ ପୁଙ୍ଗାରଦା ନୀୟ ଚଣ୍ଡାନ୍ତୁ ।
ବଗିଚ	: ଆମର୍ ଇସକୁଲେ ଭାଲିଆବାଡ୍ ଆଚେ ।	: ମାଝାଈସ୍ତୁଲତା ମୁନ୍ନେ କହକାଝାଡି ମନ୍ତା ।
ତାଲିଆ	: ସବୁ ବରନର୍ ତାଲିଆ ଫୁଲଗର୍ ଆଚେ ।	: ସବ୍ ରକମଦାଁ ତାଲିଆ ଫୁଙ୍ଗାହ ମନ୍ତାଁ ।

ଫଳ (ଫଲ) (କାୟା)

ଫଳ	: ସବୁଦିନ ଫଳ ଖାଇଲେ ଗାଗଡ୍ ନିକ ରଇସି ।	: ସବ୍ଦିନା କାୟାତିତେକ ମେନ୍ତଡ୍ ଆଛା ମାୟାଲ୍ ।
କଞ୍ଚାଫଳ	: କାଚା ଆମକେ ଚଚନି କରବାୟ ।	: କାଛା ମର୍କାତୁନ୍ ଚଚନି ବନାହ କିଆନା ଆନ୍ ।
ତଚକା ଫଳ	: ସୁଦ୍ ତଲବା ଫଳ; ସଜ ତଲବା ଫଳ ଏବେ ଆନଲି ଆଚି ।	: ଇଦେ ତୋଡି କିଆଁନା କାୟାତୁନ୍ ତାତ୍ଲା ତାନା ।
ପାଚିଲା ଫଳ	: ପାକଲା ଫଳ ରାମ ଖାଇଲାନି ।	: ପଣ୍ଡଲେ କାୟା ରାମ ତିନ୍ତୋଡ୍ ।
ଫଳରସ	: କମଲା ଫଳ ରସ ଖାଇବାକେ ମକେ ସରଦା ଲାଗସି ।	: କମଲା କାୟା ରସ୍ ତିତେକ୍ ନାକୁନ୍ ସରଦା ଝୁନ୍ତା ।
ଟାକୁଆ	: ଟାକୁ ଭିତରର ଗଇଁଲେ ପିଟାକରି ଖାଇଲୁନି ।	: ଟାକା ଲଫାତା ଗୋଲ ଚଣ୍ଡସି ତିନ୍ତୋମା ।
ଗୋଛା	: ଆମ ଝୁପା ଫଳଲା ଆଚେ ।	: ମର୍କା କାୟାତେ ଜୋଫାଁ ଜୋଫାଁ ହାଡ୍ତାଁ ।
ଆୟ	: ଆମ ଝୁପାଝୁପା କରି ଫଳଲା ଆଚେ ।	: ମର୍କା ଝୁପାଁ ଝୁପାଁ ହାଡ୍ତାଁ ।
ସେଓ	: ଏପୁଲ ଖାଇବାକେ ବଡ୍ ସରଦା ହେଇସି ।	: ସେଓ ତିନ୍ତାନା କାଜେ ଆଛା ଲଗ ଲାତା ।
କଦଳୀ	: କଚା କଦଳି ଶାଗ କରି ଖାଇବା କତା ।	: କାଛା କେଡ୍ଡା କୁସୁରୀ ଅଟ୍ଡେକ ଆଛା ଲଗଲାତାଲ ।

ପାଟିଲା କଦଳୀ:	ପାକଲା କଦଳି କେ କରାଦିନେ ଲସି ବନାୟବାୟ ।	:	ପଞ୍ଚଲେଁ କେତାଁକୁନ୍ ଆଦି ଦିନାଦେ ଲସି ବନାହ୍ କିସି ତିୟାନା ଆୟ ।
କିସିମିସ୍	: କିସିମିସ୍ ଖାଇବାକେ କଷ୍ଟେକ୍ ଆମଲି ଲାଗସି ।	:	କିସିମିସ୍ ହିତିକ୍ ତିତେକ ଚିଙ୍ଗଟିଙ୍ଗୀ ଲାଗଲା ତାଲ ।
କୋଳି	: ସବୁ ରକମର କୋଳି ଆଚେ ।	:	ସବ୍ ରକମତାଁ କାୟାଁ ମଞ୍ଚାଁ ।
ଗୁଆ	: ଗୁଆ ଗଚେ ଗୁଆ ଫଲସି ।	:	ସୁପାତି ମଡ଼ାଚେ ସୁପାତି କାୟାଁ ମଞ୍ଚାଁ ।
ଡିମିରି	: ଡୁମିରୀ ଫଲ୍ ଗାଦ୍‌ଲାମନ୍ ଖାଇବାକେ ଆସ୍‌ବାୟ ।	:	ନକାଁ ତୋୟାମଡ଼ାଦେ ତୋୟାଁ ତିୟାନା କାଜେ ଗେଦୁହକ ଖୁନ୍ତା ।
ତରଭୁଜ	: କରାମାସେ କରଭୁଜା ଖାଇବାକେ ମନ୍ ଲାଗସି ।	:	ଜେଠ ହୋଡା କଲିୟେର୍ ତିୟିଲା ଆଛା ଲଗଲାତା ।
ତେଡୁଲି	: ତେଡୁଲି ପକାଇ ଆମଟ୍ କରୁ ।	:	ହିତାତାସି ହିତାଫୁଲା କିଆନା ଆହ୍ ।
ପିଜୁଲି	: ଜାମ୍ ତଲ୍‌ବାକେ ଆୟା ଗଲାନି ।	:	ବେଲ୍‌ତି ମଡ଼ତାଚେ ଯାୟାଲ୍ ବେଲ୍‌ତି କୟିଲା ହତାଲ୍ ।
ବାଦାମ	: ଚେରଚନା ମାଟି ବିତରେ ପଲସି ।	:	ମୁଙ୍ଗଫଲିଁ ନେଲିଦୋତି ଆନ୍ତା ।
ଲିରୁ	: ପିଲାମନ୍ ଲିରୁ ତଲିକରି ଖାଇଲେନି ।	:	ଫେକଡଲୋଡ୍ ଲିରୁ କାୟାକୁନ୍ ତିଡୋଡ୍ ।
କାଜୁବାଦାମ୍	: ଲକମନ ଭାଲିଆ ପାଲା ଆନିକରି ଡଙ୍ଗରେ ରୋପିଲାୟତ ।	:	ମାନେଲୋଡ୍ ଫରେଷ୍ ଅଫିସ୍‌ତାହ୍ କହକା ପଦଲାଁ ତଚି ମାନେୟ ଲୋଡ୍ ଭାଟିଚେ ଉର୍ସ୍‌ତୋଡ୍ ।
କନ୍ଦମୂଳ	: ଏସୁ ଆମରବାଡେ ଜବର୍ ମିଟାକାୟା ହେଲାଆଚେ ।	:	ମାଖୁ ଖୁଡିଚେ ମାଟିଁ ଆଛାୟ ଆତାଁ ।

ସର୍ବନାମ

ମୁଁ	: ମୁଇଁ ପେଜ୍ ନା ଖାଇଲାଇ ।	:	ନାନାଁ ଜାଖୁ ଉନୋନ୍ ନେ ।
ଆମେ	: ଆମେ ସବୁ ମିଶି ଗୁପତ୍‌ସର ଗଲୁନି ।	:	ମମ୍ମୋ ସବାୟ ମିଶେମାସି ଗୁପ୍ତେଶ୍‌ର ହାନ୍ତମା ।
ଆମ୍ଭେମାନେ	: ଆମେମନ୍ ନାଟ ଦେକିବାକେ ଯାଇରେଲୁ ।	:	ମମୋ ନାଟ ହୁଡିଲା ହାୟେଲେ ଆକ୍‌ମ୍ ।
ତୁ	: ତୁଇ କାଇଟା କରଲିସନି ?	:	ନିମ୍ମା ବାତା କିନ୍ତାନି ?
ତୁମ୍ଭେମାନେ	: ତମେମନ୍ ଇତାନେ ବସା ।	:	ନିମ୍ମାଟ୍ ଇଗାୟ ଉତାଟ୍ ।
ସେ	: ସେ କାଇଲା ପଡ଼ଲା ଆଚେ ।	:	ଓଡ୍ ତିଞ୍ଜିମଞ୍ଜା ପଡ଼ିକିଡୋଡ୍ ।
ସେମାନେ	: ଆୟମନ୍ ଗାଆଁ ଗଲାଇନି ।	:	ଓଡ୍‌ଲୋଡ୍ ଖୁଡାଚେ ହାତୋଡ୍ ।
ଏ, ଏହି, ଏହା:	: ଏଟା କାଇକତା ?	:	ଇଦୁ ବାତା ପାଲୋ ?
ଏହିମାନେ, ଏଗୁଡ଼ିକ:	: ଏଟାମନ୍ କାଇ ଜିନିସ୍ ?	:	ଇଉ ବାତା ଜିନିଷ୍ ଆକ୍ ।
ସେହି, ତାହା	: ତୁଇ ସେଟା କାଇଟା କଲୁସନି ?	:	ନିମ୍ମା ଆଗା ବାତା କିନ୍ତାନି ।
ସେହିମାନେ	: ଆୟମନ୍‌ର ନାଅ ପଚାରିବ ?	:	ଓଡ୍ ପଦ୍‌ହ ବାଟାଁ ପୁଚେମାମ୍ ।
ସେଗୁଡ଼ିକ	: ସେଟାମନ୍ କନ୍ତ ଘେନିଲିସ୍ ?	:	ଆଓହ୍‌କୁନ୍ ବାଗଡାହ୍ ଆଷ୍ଟୋନି ?

କିଏ	: ତକେ କନ୍ ଡାକଲାନି ?	:	ନିକୁନ୍ ବୋଡ଼ କେୟତୋଡ଼ ?
କେଉଁମାନେ	: କନ୍ମନ୍ ହାଟେ ଗଲାଲାନି ?	:	ବୋଡ଼ଲୋଡ଼ ହାରୁମ୍ ହନ୍ତୋଡ଼ ?
ଯେ, ଯିଏ	: ଯନ୍ଲକ୍ କାମ କରସି, ତାକେ ଡାରୁ ଦେବାଏ ।	:	ବୋଡ଼ଲୋଡ଼ କାମ୍ କିତେକ୍ ଓଡ଼କୁନ୍ ପଇସାଁ ହିୟାନୁଡ଼ ।
ଜନମନ	: ନା ଖାଇଲାର ତାକେ ଖାଇବାକେ ଦିଆ ।	:	ବୋଡ଼ଲୋଡ଼ ତିନଡ଼େ ଓଡ଼କୁନ୍ ତିଯିଲା ହିମ୍ ।
ଏହାଙ୍କର	: ଏମନ୍ କାଇଟା ଆତେ ।	:	ଏଡ଼ାଁ ବାଡ଼ାଁ ମାନୁଡ଼ାଁ ।
ଏହାକୁ	: ଏକେ କୁହୁରା ଡାକିନିଆ ।	:	ଏନ୍ କୁହାରାଦେ କେୟସି ଅମ୍ ।
ଏଗୁଡ଼ିକ	: ଇଟାମନ୍ ମୁଇଁ ଜୟପୁର ତାନଲେ ଘେନି ଆନିଲି ଆତି ।	:	ଇଦେତୁନ୍ ନାନା ଜୟପୁରତାହ ଆସସି ତାତାନା ।
ସେମାନଙ୍କୁ	: ଆୟମନ୍କେ ଚଇତ ପରବ ଦିନ୍ ଡାକିଆନା ।	:	ଓଡ଼ଲୋଡ଼କୁନ୍ ଚୈଡ଼ ତିହାଡ଼ ଦିନା କେଇସା ତରାଟ୍ ।
ତାକୁ	: ତାକେ ଗଟେ ବହି ଦିଆ ।	:	ଓନ୍ ବହିହିମ୍ ଉନ୍ଟାନ
ତାଙ୍କୁ	: ତାକେମନ୍କେ କାଇଟା ମିଶା ନାକୁହା ।	:	ଓଡ଼ଲୋଡ଼କୁନ୍ ବାଙ୍ଗେ ଗଲା ଇନ୍ମାଟ୍ ।
ତୁମକୁ	: ତମକେମୁଇଁ ଡାକିରେଲି ।	:	ମିକୁନ୍ ନନ୍ନା କେଇସି ମତନା ।
ତୋତେ	: ତକେ ଆଜି ନୟପୁର ଯିବାକେ ପଡ଼ସି ।	:	ନିକୁନ୍ ନେଣ୍ଡ ନୟପୁର ହଦାନା ଆୟାଲ୍ ।
ଆମକୁ	: ଆମକେ କାଟବାକଜେ ଖଜଡ଼େ ରେଲୁ ।	:	ମାକୁନ୍ ବାହିକାଜେ ଖୋଜିକିସକ ମତାନି ।
ଆୟମାନଙ୍କୁ	: ନାୟକ ଆମମନ୍କେ ଡାରୁ ଦେଲାଏ ।	:	ନାୟକ ମାକୁନ୍ ପଇସା ହିତୁଡ଼ ।
ମୋତେ	: ମୋକେ ବଡ଼ ଭୁକ୍ଲାଇଗଲାନି ।	:	ନାକୁନ୍ ଆଚାୟ କର ଅସ୍ତାଲ୍ ।
କେତେକ	: ତକେ କେତେକ୍ କଇବାର ?	:	ନିକୁନ୍ ବଚରେ ଇତେକ୍ ଗଲା ।
କେହି	: ଗାଅଁ କେ ଆସଲାଆତେ ।	:	ଓଡ଼ାଦେ ବଡ଼େ ଓଡ଼ଡ଼
ଏମାନଙ୍କର	: ଏମନ୍ ପାଇଁ ପେଜ ରାୟୁ ।	:	ଏଡ଼ଲୋଡ଼ କାଜେ ଜାଓ୍ଵା ଆଟାଟ୍ ।
ତା'ର	: ତାର କାତା ନା ଶୁନା ।	:	ଓନା ପାଲୋ କେଞ୍ ମାଟ୍ ।
ତାଙ୍କର	: ଏଗର୍ ତାକରଟା ।	:	ଇଦ୍ ଲୋନ୍ ଓନ୍ନା ।
ସେମାନଙ୍କର	: ଆୟମନ୍ର ଜବର୍ ବେଡ଼ାକୁଡ଼ା ଆତେ ।	:	ଓଡ଼ାଁ ଆଛାୟା ଓଡ଼ଡ଼ା କାତା ମନ୍ତା ।
ମୋର	: ଏ ପେନ୍ ମରଟା ।	:	ଇଦ୍ ନାଓ୍ଵା କଲମ ଆୟ ।
ଆୟର	: ଆମର ଗାଅଁ ନାଟ ହେଲାନି ।	:	ମାଓ୍ଵା ଓଡ଼ାଦେ ନାଟ ଆଡ଼ାଲ୍ ।
ତୁମ୍ଭର	: ତମର ଗାଅଁ ଇସୁକୁଲ୍ ଆତେ ।	:	ମିଓ୍ଵା ଓଡ଼ାଦେ ଇସୁକୁଲ୍ ମାନୁଡ଼ା ।
ଯାହାର	: ଯାର ଖାତା ତାକେ ଦିଆ ।	:	ବୋନା ଖାତା ଅନ୍ନେ ହିମ୍ ।
ଯେଉଁମାନଙ୍କର	: ଯନ୍ମନ୍ର ପେନ୍ସିଲ୍ ନାଜ, ତାକେ ଦିଆ	:	ବୋଡ଼ାଁ ପେନ୍ସିଲ୍ ହିଲେଁ ଓଡ଼କୁନ୍ ହିମ୍ ।
ତା'ର / ତାହାର	: ଏ ସାଇକଲ୍ ତାରଟା	:	ଇଦ୍ ସାଇକଲ୍ ଓନ୍ନା ଆୟ ।

ତୁମ୍ଭର	:	ତମର ଗାଅଁ ଇସ୍ତୁକୁଲ୍ ଆଚେ ।	:	ମିଥୁ ଓଡ଼ାଦେ ଇସ୍ତୁକୁଲ୍ ମାନତା ।
କେଉଁମାନଙ୍କର:	:	କନମନର ବେଡ଼ା ଆଚେ ।	:	ବୋଡ଼ା ଖେଡ଼ା ମାନ୍ତା ।
ମୋ ପାଇଁ	:	ମୋର କଜେ ବୁଆ କାମିଜ ଘେନିଆନ୍ଲା ।	:	ନାଓ୍ବା କାଜେ ବାବାଲ୍ କୁଡ଼ତା ଆସ୍‌ସି ତାତ୍‌ତଡ଼ା ।
ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ପାଇଁ:	:	ଆମରକଜେ ଆୟ ଜାଗିରେଲା ।	:	ମାଓ୍ବା କାଜେ ଓଡ଼ ପୋସି ମତୋଡ଼ ।
ତୋପାଇଁ	:	ତରକଜେ ମୁଇଁ ଲାଡୁ ଆନିରେଲି ।	:	ନିଓ୍ବା କାଜେ ନନ୍ନା ଲାଡୁମ୍ ତଟିମତାନା ।
ତୁମପାଇଁ	:	ତମରକଜେ ମୁଇଁ ଫସି ଅଇଲି ।	:	ମିଓ୍ବା କାଜେ ନନ୍ନା ଫସି ଆତାନ୍ ।
ତାଙ୍କପାଇଁ	:	ତାକରକଜେ ରାୟା ହେଲାନି ।	:	ଓଡ଼ି କାଜେ ଆଟଲେ ଆତାଲ୍ ।
ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ:	:	ଆୟମନର କଜେ ଗାଅଁ କଲିକୟା ।	:	ଓଡ଼ଲୋଡ଼ କାଜେ ଓଡ଼ାତେ କଲିକୟା ଆନ୍ତା ।
ନିଜପାଇଁ	:	ପଦଲାମ ନିଜର କଜେ କାଇଟା ମିଶା କରିନା ପାରଲା ।	:	ପଦଲାମ୍ ଆପୁନ୍ କାଜେ ବାଙ୍ଗେଗଲା କିଇଲା ପଲୋଡ଼ ।

(ବିଶେଷଣ)

ସାବଧାନ	:	ଆୟ ବଡ଼େ ଜାଗରତ୍ ହୋଇ କରି କାମ କଲାନି ।	:	ଓଡ଼ ବନେ ହୁସିଆର ଆସିକାମ୍ କିନ୍ତଡ଼ ।
ସନ୍ଧ୍ୟା	:	ସଞ୍ ଅଇଲେ ଗରୁମନ୍ ଗରେ ଆୟବାୟ ।	:	ମୁଲ୍‌ତେକ୍ କୋୟାଁ ମୁୟାଁ ଲୋତେ ଓଡ଼ାନ୍ତା ।
ବିଷାକ୍ତ	:	ବେଡ଼ାନେ ଉଷ୍ମାର୍‌ବା ପଚେ ବିଷ୍ ଅଇବାକଜେ ମାର୍‌ମନ୍ ମରିଗଲେନି ।	:	ଓଡ଼ତାତେ ମଡ଼ ଜିୟାନାତେ ପଜା ବିଷ୍ ଆନାକେ ମାନକ୍ ହାଁଟାଁ ।
ଜ୍ଞାନୀ	:	ଆମର ଗାଉଁର୍ ନାଟଗୁରୁ ବଡ଼େ ଜାନିବାଲକ୍ ।	:	ମାଓ୍ବାଓଡ଼ା ତୋଡ଼ ନାଟଗୁରୁ ଆଛାୟପୁନ୍ ଓଲ୍‌ମାନେୟ ।
ସାର୍ବଜନୀନ	:	ଆୟ ସବୁଲକ୍‌ର କଜେ କାମ କରସି ।	:	ଓଡ଼ ସବ୍‌ମାନେୟ କାଜେ କାମ କିନ୍ତୋଡ଼ ।
କଳହ	:	ତୁଇ ଇସ୍ତୁଲେ ଗୋଲ୍‌ଦୟ ନା କରା ।	:	ନିମ୍ନା ଇସ୍ତୁଲତେ ଜଗଡ଼ା ଲାଗମା ।
କ୍ଷତି	:	ତାର୍ ନସର୍ ଅଇଲେ ତୋକେ କାଇଲାବ୍ ?	:	ଓନ୍ନା ନସେମାତେକ୍ ନିଓ୍ବା ବାଁ ଲାବ୍ ।
ହତ୍ୟାକାରୀ	:	ନରମାରୁକେ ଜମାନ୍ ବାନ୍ଦି ନେଲାନି ।	:	ମାନେୟ ଜକ୍‌ଓନ୍ ପୁଲିସ୍ ଦୋହୁଛି ଅତୁଡ଼ ।
ମନ	:	ତୁଇ ମନ କାୟକତା ବାବ୍‌ଲିସ୍‌ନି ।	:	ନିମ୍ନା ମନତେ ବାତାପଲୋ ବାନି କିତାନି ।
କାମଚଳା	:	ଏବରପାଇଁ କାମ୍ ଚଲେଇରା ।	:	ଇଦେକ୍ କାଜେ କାମ୍ ଚଲାହ୍ କସିମନ୍ ।
ଉଦ୍ୟମ	:	ଆୟ କାମକେ ଚେରଷା କରୁ ।	:	ଆଦ୍ କାମଦୁନ୍ ଚେଷା କିକାର୍ ।
ଦେବୀ	:	ଦେବୀଦେବତାକେ ଜୁଆର କରୁ ଆରିଗାତ୍ ଗାଉ ।	:	ପେନଲକ୍‌ଜୁନ୍ ହୁହାର କିକାର୍ ଆରୁ ପଟାଁ ଓ୍ବାରକାର୍ ।
ଦୟାଳୁ	:	ଆୟ ବଡ଼େ ଦୟାକରୁ ।	:	ଓଡ଼ ଆଛାୟ ମୟାକେଓ୍ବାଲ୍ ।
ସଂସାର	:	ସଂସାରର କତା ତୁଇ ଆରି ନା କଅ ।	:	ଦୁନିୟାଟାଁ ପଲୋଁ ନିମ୍ନା ଆଉର୍ ଓ୍ବାହମା ।
କୁଳ	:	କୁଲର ନାତିନିୟମ୍ ମାନିକରି ଚଲିଲେନି ।	:	କୁଲତା ନିତିନିୟମତୁନ୍ ମାନେ ମାସି ଚଲେମାୟାନା ।
ଜିଜ୍ଞାସୁ	:	ଜାନିବାକେ ମନକରୁ ସବୁକତା ଜାନିପାରେ ।	:	ପୁଦିଲା ମନ୍ କିକାର୍ ସବ୍ ପଲୋ ପୁଦିପରକାର୍ ।
ପ୍ରସିଦ୍ଧ	:	ଗାନ୍ଦୀମାପୁ ନାଉ ଡାକ୍‌ଫୁଟା ।	:	ଗାନ୍ଦୀ ମାହାପୁରୁ ପଦର ଦାଗ୍‌ଫୁଟାଲ୍ ।

ପ୍ରସନ୍ନ	: ଚରକାତା ଶୁନିକରି ମୁଇ ବଡ଼େ ସରଦା ଏଲିନି ।	: ନିଓପଲୋଁ କେଞ୍ଚୁସାନନ୍ନା ଆଚାୟ ସରଦା ଆତାନ ।
ବୁଦ୍ଧିମାନ	: ଆମରଗାଅଁ ଗଟେକ୍ ଚତୁରଲକ୍ ଆଚେ ।	: ମାଓ୍ଵା ଓ୍ଵାତାତେ ଅରଡ୍ ଚଲାକ୍ ମାନେୟ ମତୋଡ୍ ।
ଗାୟକ	: ଗୀତକୁଡ଼ିଆ ବଗଡ଼ମାଝୀ ଗୀତକୁଡ଼ିଆ ଚଇତପରବ୍‌ଗୀତ ବଡ଼େ ନିମାନ ଗାଇସି ।	: ପାଟାଁ ଓ୍ଵାରଓ୍ଵାଲ୍ ବଗଡୁମାଝୀ ପାଟାଁଓ୍ଵାରଓ୍ଵାଲ୍ । ଚଇତ୍ ପରବ୍‌ପଟାଁ ଆଛାସୁନ୍ଦର ଓ୍ଵାରଓ୍ଵାଲ୍ ।
ଲୁଣିଆ	: କଣ୍ଠେକ୍ ଲୁନ୍ ଆଦିକ୍ ହେଲେ ସରି ଖରିଆ ଏଇଯାଇସି ।	: ହିଡ଼ିକ୍ ହଓ୍ଵଡ୍ ନକ୍‌ତେ ଆତେକ୍ କରକରା ଆୟାଡ୍ ।
ଇଛା	: ବଜାରଯାଇକରି ମନକରବା ଜିନିଷମନ୍ ଘେନ୍ନୁ ।	: ହାଟୁମ୍ ହଞ୍ଜି ମନକିଲେ ତିକ୍‌କୁନ୍ ଆସିବ୍ ।
ସୁନ୍ଦର	: ଆୟ ବଡ଼େ ଡ଼ଉଲ୍ ପିଲା ।	: ଅଡ୍ ଅଟା ଡ଼ଙ୍ ନୋଡ୍ ପେକାଲ୍ ।
ଲୋଭୀ	: କଲିଆ ଲୁବ୍‌ରା ହେଲାରୁ ମରତେ ମାରଲାଏ ।	: କଲ୍ୟାଲ୍ ଲଭୀ ଆନାକେ ହାନାହ୍ ହିଡୁଡ୍ ।
ଦୁର୍ବଳ	: ଆମର ବଡୁ ନା କାୟବାକେ ଚାଲକେ ନାପାରଲାନି ।	: ମାଓ୍ଵଡ୍ ପେଫି ତିନଡ୍ ତାହନେ କାଜେ ତାକି ପରୋଡ୍ ।
ପତଳା	: ନିମାନ କରି ନା ଖାଇଲେ ସୁକଟା ହେବୁସ୍ ।	: ଆଛାକିସି ତିନଓ୍ଵେକ୍ ଅତି ଆୟାଡ୍ ।
ଅକ୍ଷ	: କାନାଲକକେ ବାଟ୍ ଦେକାଇ ଦିଆ ।	: କାନାନ୍ ହରି ତୋହଡ଼ିମ୍ ।
କାଲ	: ଆୟ ଭଇରାଟା, ତାକେ କଇରେବା କାତାମନ୍ ନାଶୁନା ଯାଇସିଚେ ।	: ଓଡ୍ ଭୟରାଲ୍, ଓନ୍ ଇନ୍‌ଲେ ପଲୋଁ କେଞ୍ଜି ପରୋଡ୍ ।
ଛୋଟା	: ଚଟାଲକକେ ଚାପରା ନା କରା ।	: କଡ୍ୟାନ୍ ଚାପରା କେମାଟ୍ ।
ମୂକ	: ଆମର ଗାଅଁ ଗଟେ କନ୍ଦା ପିଲାଆଚେ ।	: ମାଓ୍ଵାଓ୍ଵାତାତେ ଅରଡ୍ କଂଦାପେକାଲ୍ ମତୋଡ୍ ।
ଉଦ୍ୟମ	: ଆୟ କାମକେ ଚେରଷ୍ଟା କରୁ ।	: ଆୟ୍ କାମଦୁନ୍ ଚେଷ୍ଟା କିକାଟ୍ ।
ବଶୁଆ	: ତୁଇ ବନ୍ଦୁଆ ଜନ୍ତୁକେ ନାମାର ।	: ନିମ୍ନା ବନ୍‌ଓ୍ଵାଲ୍ ଜନହୁରକୁନ୍ ଜକ୍‌ମା ।
ମୋଟା	: ତାରଗାଗଡ୍ ମଟା ।	: ଓନ୍ନା ମେନ୍‌ଲ ମୋଟା ଆୟ୍ ।
ସାଧୁ	: ଆୟ ସାଦୁଟା କାଇଟାମିଶା ନାକଏ ।	: ଓଡ୍ ସାଧୁ ବାଜେ ତିନୋଡ୍ ।
ଅଣ୍ଡା	: ଶୀଡ୍ ଦିନେ ଜବର କାକର ଲାଗସି ।	: ପିନି ଦିନା ଆଛାୟ ଟଣ୍ଡା ଲାଗଲାତା ।
ଗରମ	: ତପଲା ପାନିକେ କାକର କରି ତୁକ୍ ।	: କାସ୍ଲେ ଏରଡୁନ୍ ଟଣ୍ଡା କିସି ଉନ୍ ।
ବଡ଼	: ବଡ଼ଟା ଲକକେ ଜାଗିକରି କତା ହେବାର ।	: ହଜର୍ ମାନେନ୍ ଜାଗିକିସି ଅଡକାନା ଆୟ୍ ।
ଛୋଟ	: ସାନପିଲାମାନକେ ଗଟେକ୍ ଗଟେକ୍ ମିଟାଇ ଦେଲେନି ।	: ହୁଡଲୋଁ ପିଲାକୁନ୍ ଅକହ୍ ଅକହ୍‌ଟାନ୍ ମିଠାଇଁ ହିଡୁଡ୍ ।
ଉଜ୍ଜଳ	: ବେଲ୍ ଏଲା, ଝଣିବାଟେ ଉଜ୍ଜଳ ଦିଶିଲାନି	: ପଡ୍‌ଦ୍ ଆତକ୍ ଛାନିତିକେ ଓ୍ଵେଡ଼ିଛି ତିସ୍ ।
ମଇଳା	: ଇଡିସିତି କଚରା ପକେଇଲେ ସରିମତି ଜମ୍‌ବାୟ ।	: ଇଗାହଗା କଚରା ଓ୍ଵାଟ୍‌ଡେକ୍ ଆଛାୟ ଓ୍ଵିସି ଆୟାନ୍ ।

ଅବ୍ୟୟ

<p>ଏଠାରେ : ଇତି ତୁଇ କାଇକଜେ ଆଇଲିସ୍ ?</p> <p>ସେଠାରେ : ଆୟତି ମୁଇଁ ଯିବାକେ ପଡ଼ସି ।</p> <p>ନିକଟରେ : ତା'ର ଗର୍ ଲଗେ ଆତେ ।</p> <p>ଦୂରରେ : କମନ୍ ଦୂରକେ ଆତେ ।</p> <p>ଆଗରେ : ତୁଇ ଆଗେ ହିଣ୍ଡି ।</p> <p>ପଛରେ : ତାର ପତେ ମୁଇ ଆଇବି ।</p> <p>ପାର୍ଶ୍ଵ : ଆମର ଘର ପାଲିକେ ଇସ୍ତୁଲେ ଆତେ ।</p> <p>ବର୍ତ୍ତମାନ : ଏବେ ତୁଇ କନ୍ତ ଯିବିସ୍ ।</p> <p>କଣ : ତୁଇମକେ କାଇତା ମିଶା ନା କଇଲିସ୍ ।</p> <p>ସହିତ : ତାର ସଙ୍ଗେ ମୁଇ ଯାଇରେଲି ।</p> <p>କେବଳ : ତୁଇ ଆବକା ଆଇଲିସ୍ ।</p> <p>ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ : ତାକେ ମଶାନ୍ ଯାକ ଚାଡ଼ିକରି ଆସା ।</p> <p>ନୁହେଁ : ଇ କତା ନଆୟ ତେବେ ରାଜିନା ଏଲା ।</p> <p>କିନ୍ତୁ : ତୁଇ ଯିବୁସ୍ ମାତର ଆୟ ନା ଆସେ</p> <p>ପାଇଁ : ତାର ଲାଗି ମୁଇଁ ଗଟେକ୍ କାମିଜ୍ ଘେନିଆନି ରେଲି ।</p> <p>ଅଛ : ପାଞ୍ଚି ଉନା ଶିଏଲକ୍ ରୁଣ୍ଡଲେ ତୁଇ ଗୁଡ଼ିକ୍ ଖାଇକରି ଆସା ।</p> <p>ସେହିପରି, ସେହିଭଳି : ତୁଇ ଆୟଅତି କଇଲେ ନାହୁଏ ।</p>	<p>: ଇଗା ନିମ୍ନା ବାକାଜେ ଓଡ଼ନି ।</p> <p>: ଆଗା ନାକୁନ୍ ହସିଲା ଲାଗାଲ୍ ।</p> <p>: ଓନ୍ନା ଲୋଡ୍ ହେତେୟ ମତ୍ରା ।</p> <p>: କାମନ୍ ଲାପିୟ ମତ୍ରା ।</p> <p>: ନିମ୍ନା ଲତେୟ ତାକା</p> <p>: ତନ୍ନା ପଜକା ନନ୍ନା ଓୟକା</p> <p>: ମାଓ୍ଵା ଲୋନ୍ ଦଡ଼ିତେ ଇସ୍ତୁଲ୍ ମତ୍ରା ।</p> <p>: ଇଦେକ୍ ନିମ୍ନା ବଗଗା ଦାକକି ?</p> <p>: ନିମ୍ନା ନାକୁନ୍ ବାତାୟ ଗଲା ଇନ୍ଦ୍ଫୁନ୍ ।</p> <p>: ଅନ୍ନା ସଙ୍ଗେ ନନ୍ନା ହଞ୍ଜି ମତାନା ।</p> <p>: ନିମ୍ନା ଅରତେ ଓଡ଼ିନ୍ ।</p> <p>: ଓନ୍ ମରଗଟିତେ ଚାଣ୍ଡିକିସି ଦାଓ୍ଵାଟ୍ ।</p> <p>: ଆପୁନା ପଲୋ ନିମ୍ନା କୋଲି କେମା ଓଡ୍ ବିଗ୍ ତେମାତଡ୍ ।</p> <p>: ନିମ୍ନା ହନ୍ଦକି ମାତର ଓଡ୍ ଓୟୋଡ୍ ।</p> <p>: ଓନ୍ନା କାଜେ ନନ୍ନା ଉଣ୍ଡାନ୍ କୁଡତା ଆସିତଟି ମତ୍ତାନା ।</p> <p>: ହଇଙ୍ଗକମ୍ ଶଉମାନେୟ ଜମା ଅତଡ୍ ।</p> <p>: ନିମ୍ନାହୁଡୁକ୍ ତିଞ୍ଜି ମଞ୍ଜାଲ୍ ଓୟକି ।</p> <p>: ନିମ୍ନା ଆଦାନ୍ ଇତେକ୍ ଆଇପରୋ ।</p>
--	--

କ୍ରିୟା

<p>ଯିବା : ବେଲ୍ ଏଲାନି ଇସ୍ତୁଲେ ଜୁ ।</p> <p>ଆସିବା : ଆମେ ବେଏରନ୍ତାନେ ଯାଇଆସୁ ।</p> <p>ବସିବା : ଇତିବସବାକେଚାନ୍ନାଇ ।</p> <p>ଖାଇବା : ଗଡ଼ୁଆତ ପନିଦଇକରି ଖାଇବା କାତା ।</p> <p>ପିଇବା : ପାନି ତୁକିକରି ମୁଇ ହିଣ୍ଡବି ।</p> <p>ଦେଖିବା : ତଲକେ ଦେକିକରି ହିଣ୍ଡ ।</p> <p>ଶୁଣିବା : ତୁଇ କାଇ କତା ଶୁନିଲିସ୍ ।</p> <p>ଝଲିବା : ବସତାତାନ୍ ଉତ୍ତରି କଣ୍ଡକେ ହିଣ୍ଡବାକେ ପଡ଼ସି</p> <p>ରାନ୍ଧିବା : ଆୟାପେକ୍ ରାନ୍ଧିଲାନି ।</p> <p>ଶିଖିବା : ତୁଇ ନିମାନ୍କରି ଲୋକାପଡ଼ା ଶିକ୍ବାର ଆତେ ।</p>	<p>: ପୋତଦ୍ ଆଡ୍ ଇସ୍ତୁଲ୍ ଦେୟ ।</p> <p>: ମମୋ ବୋଲେରୋତେ ହଞ୍ଜି ଓୟକମ୍ ।</p> <p>: ଇଗା ଉତାନ୍ କାଜେ ଠାନ୍ ହିଲେ ।</p> <p>: କାୟ କାଲ୍ ନରସି ତିୟାନା ।</p> <p>: ଏର୍ ଉଞ୍ଜି ନାନ୍ନା ତାକିକା ।</p> <p>: ଦୋଡି ତିକେ ହୁଡସି ତାକା ।</p> <p>: ନିମ୍ନା ବାତା ପଲୋ କେଞ୍ଜିନ୍ ।</p> <p>: ବାସ୍ତଗତାହ୍ ରୟସି ହିଡିକ୍ ତାକିଲା ଗାଲ୍ ।</p> <p>: ଯାୟାଲ୍ ଜାଓ୍ଵା ଆଗତ୍ତେବେ ।</p> <p>: ନିମ୍ନା ଆଛାକିସି ଲିକାପାତା କର୍ୟାନା ଆୟ୍ ।</p>
--	--

ଗାଇବା	: ଗୀତ୍ କୁଡ଼ିଆ ଚଇତ ପରବଗୀତ୍ ଗାଇଲାନି ।	:	ପାଠାଁ ଖାରଖୁଲ୍ ଚୈତତିହାର୍ ପାଠାଁ ଖାରଲାତଡ଼ ।
ନୃତ୍ୟ କରିବା	: ଆସା, ଚେରଚେରା ନାଟକରୁ ।	:	ଦାଓ୍ଵାଟ୍, ଚେଚେରାଁ ଏନ୍ଦକାଟ୍ ।
ଗାଧୋଇବା	: ନିମାନକରି ଗାଦେଇ ଗାଗଡ଼େ କୁଣ୍ଡିଆନି ନାହୁଏ ।	:	ଆଛା କିସି ନାହାୟ୍ କିତେକ୍ ମେଦଲୋତେ କଜ୍ଠରୀ ଆୟୋ ।
ଖେଳିବା	: ଗାଆଁର ଧାଙ୍ଗଡ଼ାମନ୍ ସାଇଲଡ଼ି ଖେଲଲେନି ।	:	ଓଡ଼ାତାଁ ଲୟାଁ ସାୟଲାଡ଼ି କରୁଣ୍ଡୁ ।
ଡଢ଼ଇବା	: ଗତେ ମାକଡ଼ମନ୍ ଡ଼ଗେଇଲେନି ।	:	ମତାତେ ବେନ୍ଦୁଲିଁ ମିରତୁଁ ।
ଦାନ୍ତ ଘଷିବା	: ସକାଳସକାଳ ଦାତୁନ୍ କରବା ପତେ ପେଜ ଡୁକୁ ।	:	ନକଁ ନକଁ ପରକାଲ୍ କିୟାନା ପରେକ୍ ଜାଓ୍ଵା ଉଣ୍ଡାନା ।
ଦୌଡ଼ିବା	: ବାଲୁଦେକି କରି ସେ ଦାଇଁ ପାଲାଇରଲା ।	:	ଆଡ଼ଜାଲତୁନ୍ ହୁଡ଼୍ ସିଓଡ଼୍ ତୟସି ମତୋଡ଼୍ ।
ପାଣି ମଡ଼ାଇବା:	ପାନି ନା ଋପାଲେ ଦାନବୁନ୍ଦମନ୍ ସୁକିଯାଇସି	:	ଏର୍ ହେଓ୍ଵେକ୍ ଅଞ୍ଜି ଅତ୍ସି ହନ୍ଦାନ୍ତୁ ।
ପାଇବା	: ମୁଇଁ ବାଟେ ଗଟେକ୍ ପେନ୍ ମିଲାଇଲି ।	:	ନନ୍ନା ହରିତେ ଉଣ୍ଡାନ୍ କଲମ୍ ପାହକ୍ତା ।
ପାଛୁଡ଼ିବା	: ଆୟା ଋଉଲ୍ ପୁନିଲାନି ।	:	ୟାୟାଲ୍ ନୁକାଁ ହେଇଲାତା ।
ହସିବା	: ତୁଇ କାଇପାଇ ହସିରେଲିସ୍ ।	:	ନିମ୍ନା ବାଁ କାଜେ କଉଷକ୍ ମତୋନି ।
କାନ୍ଦିବା	: ତୁଇ ନା କାନ୍ଦା ।	:	ନିମ୍ନା କିଲମା ।
କହିବା	: କାତାନିଗଟେ କଉ ।	:	ପଲୋ ଉଣ୍ଡି ଇନ୍ ।
ଲେଖିବା	: ଲେକାପଡ଼ା ଜାନି ରେଲେ କେମିଶା ଜକିନାପାରେ ।	:	ଲିଖା ପଡ଼ହି କିଲା ପୁଞ୍ଜି ମତେକ୍ ବୋଡେ ଇନ୍ଦଲା ପରୋଡ଼୍ ।
ଋଷ କରିବା	: ପାନି ମାରଲେ ହଲ୍ କରବାକେ ପଡ଼ସି ।	:	ପିର୍ ଜିତେକ୍ ହେଡ଼୍ ପୁହିଲା ଆୟାଡ଼୍ ।
ଶୋଇବା	: ତୁଇ ଏତେକ୍ ବେଲୟାକେ କାଇକଜେ ଶୋଇରେଲିସନି ।	:	ନିମ୍ନା ଇଚର୍ ବେରା ତାହ୍ ବାଁକାଜେ ରମତୋନା ।
ବିଶ୍ରାମ କରିବା:	ସେମନ୍ କାମକରି ତାକିକରି ବସିଲାୟ୍ ।	:	ଓଡ଼୍ ଲୋଡ଼୍ କାମକିସି ତକେ ମାସି ଉଡ଼୍ ତୋଡ଼୍ ।
କିଣିବା	: ତାର କଜେ ଗଟେକ୍ କାମିଜ ଘେନଲା ।	:	ଅନ୍କାଜେ ଉଣ୍ଡି କୁଡ଼ତା ଆସତୁଡ଼ା ।
ଉତ୍ତର ଦେବା	: ମୁଇଁ ଏତେକ୍ କତା କଇଲି, ତୁଇ ଗଟେମିଶା ଉତରନା କଇଲୁନି ।	:	ନନ୍ନା ଇଚୋର୍ ପଲୋଁ ଇତାନ, ନିମ୍ନା ଉଣ୍ଡିଗଲା ଉତ୍ତର ହେଓ୍ଵି ।
ଆକ୍ରମଣ କରିବା:	ଖାଙ୍ଗାରମନ୍ ବାଟେ ଚେକିକରି ତାକେ ମାରବା ସାଙ୍ଗେ ଡାବୁକାସୁ ନେଇରେଲେ ।	:	କଙ୍ଗାର ଲୋଡ଼୍ ହରିତେ ଚେକିକିସିଓନ୍ ହଲିଚି ମାଞ୍ଜାଲ ପଇସା ପତର୍ ଓଡୁଡ଼୍ ।
ଆଣିବା	: ମୁଇ ହାଟେ ଯାଇକରି ତୁନସାର୍ ଘେନି ଆନ୍ବିସ୍ ।	:	ନିମ୍ନା ହାଟୁମ୍ ହଞ୍ଜି କୁଶରୀ ଆଗି ତଡ଼କିନ୍ ।
ଚଢ଼ିବା	: ଗତେ ଚେଗି ଆମ୍ ତଲୁ ।	:	ମଡ଼ା ତଗସି ମାକାଁ କୟତମ୍ ।
କାଟିବା	: ଲଟାବୁଟା କାଝଲେ ସରି ଗୁଣ୍ଡି ନାରଅଡ଼ ।	:	ଲାଟାଁ ବୁଟାଁ କାଜଲେ ଗୁଣ୍ଡି ମନୋଁ ।
ଖେଳିବା	: ନିମାନ ଖଡ଼ିକରି କଦ୍ଲୀ ପାଲା ରୋପ୍ଲେ ଗର୍ ଜିଇଁସି ।	:	ଆଛା କାଡ଼ସି କେରା ପଦ୍ଲା ଉରଷେକ୍ ମଡ଼ା ପିସାନ୍ତୁ ।
ଲଢେଇ କରିବା:	ସାଇଲକ୍ ସାଙ୍ଗେ ଲାଗବାଟା ଭଲ ନାଇଁ ।	:	ହେଡେୟତୋଡ଼୍ ସଙ୍ଗେ ଲାଗାଲାଗି କିୟାନା ଆଛା ଆୟୋ ।

ଝୁଲାଇବା :	ବାବା ଛାତାକେ ଖୁଟିନେ ଆଲାଇଲା ।	:	ବାବାଲ୍ ଛାତା ତୁନ୍ ଖୁଟି ଦେ ଅତିହତତ୍
ସାହାଯ୍ୟ କରିବା :	ନତିବା ଲକକେ ସାଇଜ୍ କରବା ଦରମଆୟ ।	:	ହିଲଖି ମାନେୟତୁନ୍ ଦାୟାକିଆନା ଧରମ୍ ଆୟ ।
ଜାଣିବା :	ପାଚ୍ ପଡ୍ଲେ ସବୁକାତା ଜାନିଏଇସି ।	:	ପାଠ୍ ପଡ୍ ହି କେତେକ୍ ସବ୍ ପଲୋଁପୁଣି ଆୟାତ୍ ।
ଦେଖିବା :	ତୁଇ ଇତି କାଇଟା ଦେକଲୁସ୍ ?	:	ନିମ୍ନା ଇଗା ବଡ଼ାଁ ହୁଡିତି ।
ବ୍ୟବହାର କରିବା :	ତୁଇ ମର ଲୁଗାକେ କାଇଗିନେ ବାଇଲୁନି ।	:	ନିମ୍ନା ନାଓ୍ଵା ଗଜିକୁନ୍ ବାଁ କାଜେ କାଠଜତନି ।
ମାନିବା :	ଆମର୍ ଗାଏଁ ସବୁଲକ୍ ମାନିକରି ଆଚତ୍ ।	:	ମାଓ୍ଵା ଓ୍ଵାତାନୋତ୍ ସବ୍ମାନେୟ ମାନେମାସି ମନ୍ତୋତ୍ ।
ପଢିବା :	ପାଚ୍ପଡ୍ଲେ ଜାନବାର ଏଇସି ।	:	ପାଠ୍ ପଡ୍ ହି କିତେକ୍ ପୁଣିଲା ଆୟାତ୍ ।
ଖୋଜିବା :	ଶୁକୁରା ତାବୁ ଅଦରେଇ କରି ଖଜଲାନି ।	:	ଶୁକରାଲ ପଇସାଁ ତୁହ୍ଟି କୋଜି କିତୁତ୍ ।
ବିକ୍ରି କରିବା :	ଆୟା ବାଜା ବିକ୍ ବାକେ ହାଟେ ଗାଲାନି ।	:	ୟାୟାଲ୍ ବାଜାଁ ମମିଲା ହାଟୁମ୍ ହତ୍ ।
ଝାଡୁ କରିବା :	ଗର୍ ଚରିପାଲି ବାଡ଼ାନୁ ।	:	ଲୋତ୍ ନାଲୁଁ ପାକାତ୍ ଅଲହା ।
ଅରମ୍ଭ କରିବା :	ଆଜିକାମ୍ ଆରମ୍ କରବାକେ ଜୁ ।	:	ନେଣ୍ଡ କାମ୍ ମୁତ୍ କଇ ଲା ଦେୟ ।
ଚୋରି କରିବା :	ଚରବା ଜିନିଷ ମନ୍ ଜମାନ୍ ଖଜିକରି ମିଲାଇବାୟ ।	:	ଚୋରି କିଲେ ତିଜ୍ତୁନ୍ ଜଓ୍ଵାନ ଲୋତ୍ ଖଜିକସି ପସହାନୁତ୍ ।
ପଠାଇବା :	ପିଲାଟକିମନକେ ଇସ୍ତୁଲକେ ପଟାଉ ।	:	ପେକୋତ୍ ପେକିଁ କୁନ୍ ଇସ୍ତୁଲତେ ରୋହିର୍ ।
ନେବା :	ତୁଇ ନେଇରେବା ତାବୁ ଦେଇଦେ ।	:	ନିଓଁ ଓୟଲୋଁ ପଇସାଁକୁନ୍ ହିସିହିମ୍ ।
ଇଚ୍ଛା କରିବା :	ଦଶରା ଯାତ୍ରା ତାନେ ମନ୍ କରବା ଜିନିଷମନ୍ ମିଲସି ।	:	ଦଶହରା ବଜାର ତିଗାମନ୍ କିଲେତିଜକ୍ ମିତାନୁଁ ।
ପିନ୍ଧିବା :	ତୁଇ ନିମାନ୍ କରି କାମିଜ୍ ଓଡ୍ ।	:	ନିମ୍ନା ଆଚାକିସି କୁଡତା କରରା ।
ଜିତିବା :	ସେମନ୍ ଖେଲେ ଜିତିକରି ଗଲାୟନି ।	:	ଓଡଲଡ୍ ଖେଲତେଓଡସି ହତୁତ୍ ।
କାମ କରିବା :	ମୋକେ ଜବର୍ ପାଇଟି କରବାର୍ ଆଚେ ।	:	ନାଓ୍ଵା ଆଛାୟ କାମମନ୍ତା ।
କରିବା :	ତୁଇ କାଇଟା କଲୁସନି ?	:	ନିମ୍ନା ବାହ୍ କିଡିନି ।
ପଢ଼ିଯିବା :	ପଦଲାମ୍ ସାଇକେଲ ତାନନ୍ ଅଦ୍ରିଗାଲା ।	:	ପଦଲାମ୍ ସାଇକେଲତାହ ଆଡ୍ତୋତ୍ ।
ବନ୍ଦକରିବା :	ତୁଇ ଗାଡ଼ିକ ଚନ୍କେ ଥେବା ।	:	ନିମ୍ନା ଗାଡିତୁନ୍ ତଣ୍ଡିକ୍ ଥେବାହି କିମ୍ ।
ବୁଣିବା :	ବେଡ଼ାନେ ଦାନ୍ ବୁନିବାକେ ବାବା ଯାଇରେଲା ।	:	ଓଡ଼ାତେ ଅଞ୍ଜି ଓଡିଲା ବାବାଲ୍ ହଞ୍ଜି ମଡତ୍ ।
ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବା :	ତୁଇ ଦେକକରି ଖରଚ୍ କରବାକେ ପଡ଼ସି ।	:	ନିମ୍ନା ହୁଡସି ମଞ୍ଜାଲ୍ ଖର୍ଚା କିମ୍ ।

ଅସ୍ତଗସ୍ତ

ଖଣ୍ଡା :	ଖାଣ୍ଡା ବଡ଼େ ଧାର୍ ରେୟସି ।	:	ଖଣ୍ଡା ଆଚାୟ ଧାତ୍ ମାନ୍ତା ।
ଗଦା :	ନାଟେ ଭାରବା ଲୋକ୍ ଗଦା ଧରିରେବାୟ ।	:	ନାଟହୁଡି ହାନଓ୍ଵାଲୋତ୍ ଜାଗା ପୟସି ମାନ୍ତଡ୍ ।
ବୋମା :	ବମ୍ ପୁଟ୍ଲେ ଜବର୍ ସାଉଣ୍ଡ୍ ହେୟସି ।	:	ବମ୍ ପିଡେକ୍ ଆଚାୟ ଗଡକାଲ୍ ।
କରୁରୀ / ଛୁରୀ :	କାଟି ସଙ୍ଗେ ସାଗ୍ ଡାଲ୍ କାର୍ବାୟେ ।	:	କାତ୍ରାତେ କୁଶରୀ,ନାରକାନା ଆୟ ।

କାଚି	: କାଚି ଗଞ୍ଜିଆ ରେୟସି ।	: କସେର ଗଞ୍ଜିୟାଲ୍ ମୟାଡ଼ ।
ତାର	: ଶବର ମନ୍ ଧନ୍ କାଣ୍ଡ ଧରି କରି ବୁଲ୍‌ତେରେବାୟ ।	: ଶବରଲୋଡ଼ କାନି ଝିଲକ୍ ପଇସି କମ୍ପାତେ ଅଲିଝାଲୋଡ଼ ।
ଠେଙ୍ଗା	: ଠେଙ୍ଗା ସଙ୍ଗେ କୁକୁରକେ ମାର୍‌ବା ଆଚଡ଼ ।	: ଠେଙ୍ଗାତେ ନାୟତୁନ୍ ହିନ୍ତଡ଼ ।
ବନ୍ଧୁକ	: ପୋଲିସ୍ ମନ୍ ନଲି ଧରି କରି ବୁଲ୍‌ବାୟ ।	: ପୁଲିସ୍‌ଲୋଡ଼ ତିପକ୍ ପୟସି ଅଲିଝାଲୋଡ଼ ।
ଧନ୍	: ଧନ୍ ବାଙ୍ଗଟି ରେୟସି ।	: ଗୁଲେଡ଼ କକଟାଲ ମୟାଡ଼ ।
ଟାଙ୍ଗିଆ	: ଟାଙ୍ଗିଆ ସଙ୍ଗେ ଦାରୁ ଫୁଟାୟବାୟ ।	: ଟୟଙ୍ଗାତେ କର୍ଟାଁ ପାହାନୁଡ଼ ।
ଝରୁକ୍	: କରଡ଼ା ସଙ୍ଗେ ମାରଲେ ଦୁକ୍‌ସି ।	: କଡ଼ାତେ ହିତେକ୍ ନୟାନ୍ତୁ ।
ଦାଆ	: ଇଲା ବାଙ୍ଗଟି ରେୟସି ।	: ହାଟାଡ଼ କକଟାଲ ମୟାଡ଼ ।
ବାଡ଼ି	: ଆମର ଘରେ ଡାଙ୍ଗ ଗଟେକ୍ ଆଚେ ।	: ମାଝା ଲୋତେ ଟାଙ୍ଗା ଉଷାନ୍ ମନ୍ତା ।
ଲମ୍ବାବାଉଁଶ	: ଲାଟି ସଙ୍ଗେ ଆମ୍ ତଲ୍‌ବାୟ ।	: ଲାଟିତେ ମକାଁ କୟାନ୍ତୁଡ଼ ।
ପନିକି	: ମୁଇ ପନକି ସାଙ୍ଗେ ଆମ୍ କାଟକେନା ନା ପାରି	: ନନ୍ନା ପନକିତେ ମକାଁ ଆସି ପରୋନ୍ ।
ପରଶୁ	: ଆମରଗରେ ବଡ଼ଟା ପରଶୁ ଟାଙ୍ଗିଆ ଆଚେ ।	: ମାଝା ଲୋତେ ହଜର ପରସି, ଟାଙ୍ଗା ମନ୍ତା ।

ପଶୁପକ୍ଷୀ (ଜନ୍‌ହୁପିଟେ)

ଜନ୍ତୁ	: ବନେ ଜିଆଦ୍ ମନ୍ ରେବାୟ ।	: କମ୍ପାତେ ଜିୟାଦକ୍ ମୟାନ୍ତୁ ।
ପଶୁ	: କୁକୁର ଗୋଟେକ୍ ପଶୁ ଆୟ ।	: ନୟ ଉଷାନ୍ ପଶୁଜାଡ଼ ।
ବଶୁଆପଶୁ	: ବାୟ ଗୋଟେକ୍ ବନ୍‌ପଶୁ ଆୟ ।	: ତୁଝାଲ ଉଷାନ୍ କମ୍ପା ପଶୁଆୟ ।
ଗୃହପାଳିତ ପଶୁ:	ଗାୟକେ ଘରେ ପଶିବାୟ ।	: ଟାଲିତୁନ୍ ଲୋତେ ପୋଶିକିଆନାଆୟ ।
ଚତୁଷ୍ପଦ	: ଗାୟକେ ଚରଟା ଗୋଡ଼ ଆଚେ ।	: ଟାଲିତା ନାଲୁଠାନ୍ କାଲକ୍ ମନ୍ତା ।
ଦ୍ୱିପଦ ପ୍ରାଣୀ	: ନର୍ ଲୋକକେ ଦୁଇଟା ଲାକା ଗୋଡ଼ ଆଚେ ।	: ନର୍ ମାନେୟଲିଁ ରାହକ୍‌ଠାନ୍ କାଲକ୍ ମନ୍ତା ।
ତୃଣଭୋଜୀ	: ଗାୟ ଘାସ ଖାଇସି ।	: ଟାଲି ଲାଟା ତିୟାଲ ।
ମାଂସାଶୀ	: ବାୟ ମାଉସ୍ ଖାଉ ଆୟ ।	: ତୁଝାଲ ହୁଝି ତିୟାଲ ।
ଜଳଚର	: ମାଛ ମନ୍ ପାନି ଲଗେ ରେବାୟ ।	: ମିନକ୍ ଏର୍ ତେ ମନ୍ତା ।
ସ୍ଥଳଚର	: ନର୍ ଲୋକ୍ ମନ୍ ମାଟି ଉପରେ ଘର ବାଦିକରି ରେବାୟ ।	: ମାନେୟ ନେଲି ପରୋତେ ଲୋତ ଦୋହଟି ମାନ୍ତୋଡ଼ ।
ଆଖି	: ଆଖି ଆନେ ଦେଖକେ ହେଇସି ।	: କଣ୍ଟାନ୍ ହୁଡ଼ିଲା ଆନ୍ତା ।
କାନ	: କାନେ ଶୁନ୍‌ବାକେ ଆଚଡ଼ ।	: କଝିନେ କେଞ୍ଜା ତୋଡ଼ ।
ଶିଙ୍ଗ	: ବଡ଼େ ବଡ଼େ ଶିଙ୍ଗ ଆଚେ ।	: ହଜୋଃ ହଜୋଃ କହକ୍ ମନ୍ତା ।
ଲାଞ୍ଜ	: ମାଙ୍କଡ଼ିକେ ଲେଞ୍ଜ ଭାରଲା ଆଚେ ।	: ମୁଞ୍ଜାଲ ତୋକେର୍ ପସିଠାଲ ।
ଗୋଡ଼	: ଗୋଡ଼ ଆନେ ହିଣ୍ଡିବାୟେ ।	: କାଲକ୍‌ନେ ତାକାନ୍ତୁଡ଼ ।
ଖୁରା	: ଘୋଡ଼ାର ଖୁରା ଆଚେ ।	: କୋଡାନା କୁଡ଼ି ମନ୍ତା ।
ପହ୍ନା	: ଗାୟକେ ଦୁଦ୍ ଆଚେ ।	: ଟାଲିତା ପାଲ୍ ଡେଟି ମନ୍ତା ।
ଚମଡ଼ା	: ପଡ଼ ଚମ୍ ବଡ଼େ ଆଶୁଆ ରେୟସି ।	: ଉଷା ତୋଲ୍ ଆଚାୟ ଟାଣ୍ଡ ମୟାଲ ।
ଶୁଣ୍ଠ	: ଆମର ଘରେ ଶିଣ୍ଡ ଗୋଟେକ୍ ଆଚେ ।	: ମାଝା ଲୋତେ ଶାହାଣ୍ଡ ଉଷାନ୍ ମନ୍ତା ।

ଥୋମଶି	: ଭଲୁ ଥମନା ଗଜିଆ ରେୟସି ।	: ଆଡକାଲ୍ ଅଡନା ଗଜିୟାଲ୍ ମାନ୍ତା ।
ଗୁହାଳ	: ଆମର ଗରୁଣାଲେ ଗାୟ ଗରୁ ମନ୍ ଆଚତ୍ ।	: ମାଝା କଟକାତେ ଟାଲିହ୍ କୋୟାଁ ମନ୍ତାଁ ।
ଘୋଡ଼ାଶାଳ	: ଘୋଡ଼ା ଶାଲେ ଘୋଡ଼ା ମନ୍ ଆଚତ୍ ।	: କୋଡ଼ା ଶାଲତେ କଡ଼ା ମନ୍ତାଁ ।
ଲୋମ	: ମେଣ୍ଡା ମନ୍କେ ଜବର ରମ୍ ଆଚେ ।	: ମେଣ୍ଡାଦେ ଆଚାୟ ପୁଦ୍ଗାଁ ମନ୍ତାଁ ।
ପଘା	: ଗାୟ ଡର ଛିଡ଼ାୟ ହେଲା ।	: ଟାଲି ଦାମଡିତୁନ୍ ଦଗିହ୍ତ୍ ।
କୁଣ୍ଡା	: ଗାୟମନ୍ କଣ୍ଡା ଖାଇଲାୟନି ।	: ଟାଲିହ୍ ବୁଷ୍ଟା ତିଡୁଁ ।
ଘାସ	: ଗାୟ ଗୋରୁ ମନ୍ ଘାସ୍ ଖାଇଲାୟନି ।	: ଟାଲିହ୍ କୋଷାଁ ଲାଟା ତିଡୁଁ ।
ହାତୀଦାନ୍ତ	: ହାତୀଦାନ୍ତ ଧବଲା ରେୟସି ।	: ହାତୀ ପଲକ୍ ପଣ୍ଡାଲ୍ ମୟାନ୍ତୁଁ ।
କୁକୁର ଛୁଆ	: ଆମର ଘରେ କୁକୁର ପିଲା ଗୋଟେକ୍ ଆଚେ ।	: ମାଝା ଲୋତେ ନୟ୍ ପିଲା ଉଣାନ୍ ମନ୍ତା ।
ଘୋଡ଼ାଛୁଆ	: ଡାକରତି ଘୋଡ଼ା ପିଲା ଗୋଟେକ୍ ଆଚେ ।	: ଓନ୍ନା ନିଗା କୋଡ଼ା ପିଲା ଉଣାନ୍ ମନ୍ତା ।
ଛେଳିଛୁଆ	: ଛେଳି ପିଲା ମନ୍ ମେ ମେ କରି କାନ୍ଦି ବୁଲ୍ଲାୟନି ।	: ଏଟି ପିଲାଁ ମେଁ ମେଁ କିସି କିଲ୍ସି ଅଲିୟଲାତାଁ ।
ଠେକୁଆଛୁଆ	: ଖାଡ଼ା ପିଲା ଗୋଟେକ୍ ବନେ ଡଗାୟ ବୁଲ୍ଲାୟନି ।	: ମଲଡ୍ ପିଲା ଉଣାନ୍ କମ୍ପାତେ ମିରସି ମିରସି ଡାୟତ ।
ବିରାଡ଼ିଛୁଆ	: ଆମର ବିଲି, ପିଲା ଗୋଟେକ୍ ପାକାୟଲା ।	: ମାଝା ବିଲାୟ୍ ପିଲା ଉଣାନ୍ ଆଡିହ୍ ଡାଲ୍ ।
ହରିଶ ଛୁଆ	: ସମର ପିଲା ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଆଚେ ।	: ମାଓ ପିଲା ଆଚାୟ ସୁନ୍ଦର ମନ୍ତାଲ୍ ।
ବାଛୁରୀ	: ବାଟୀ ପିଲା ଗୋଟେକ୍ କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଘାଁସ୍ ଖାୟଲାୟନି ।	: ପୟାପିଲା ଉଣାନ୍ ବଚର ସୁନ୍ଦର ଲାଟା ଡିନ୍ତାଲ୍ ।
ଓଟ	: ଉଟ୍ ଟ୍ରା ବଡ଼େ ଲମ୍ ଆଚେ ।	: ଉଟ୍ ଟ୍ରା ଆଚାୟ ଲାମ୍ ମନ୍ତା ।
ମୃଗ	: ସମର ମନ୍ ବନେ ରେବାୟ ।	: ମାଓକ୍ କମ୍ପାତେ ମୟାନ୍ତୁଁ ।
କଲରା ପତ୍ରିଆ	: କାରଲା ପତ୍ରିଆ ବାଘର ପିଟି ଲଗେ କାରଲା ପତର ପାରା ଚିନ୍ ରେସି ।	: ପିରକି ଡୁଝାଲତା ପରେକଡିକେ କାରେଲା ଆକିଁ ବୁନା ଚିନାଁ ମନ୍ତାଁ ।
କୋକିଶିଆଳ	: କଲିଆ କୁକଡ଼ା ଧରି ଖାୟସି ।	: କୋଲିଆଲ୍ କରକ୍ ପୟସି ତିୟାଲ୍ ।
ଗଧ	: ଜବର ଓଜନ୍ ବୟସି ।	: ଗଦହା ଆଚାୟ ଭୋଜ୍ କାଞ୍ଜାଡ଼ ।
ଗୟଳ	: ମୁଇଁ ଗୋଟେକ୍ ଗଜଲ ଦେଖିଲି	: ନନ୍ନା ଉଣାନ୍ ଗଏଣ୍ଟ୍ ହୁଡ଼ତା ।
ଗାଈ	: ଆମର ଘରେ ଗାୟ ଗୋଟେକ୍ ଆଚେ ।	: ମାଝା ଲୋତେ ଟାଲି ଉଣାନ୍ ମନ୍ତା ।
ଗଧୁଆ	: ହାୟ ବାଟେ ଗଦ ଡୁରକା ଗୋଟେକ୍ ଗାଲାୟନି ।	: ଆଦ୍ ହରିତେ ଡୁଝାଲ୍ ଉଣାନ୍ ହଡ଼ ।
ଗୁଣ୍ଡୁରୀ	: ବାରିୟା ଗୁକେ ଖାୟସି ।	: ପଦଦୀ ପେଲେତୁନ୍ ତିଷାଲ୍ ।
ଘୋଡ଼ା	: ଘୋଡ଼ା ବେଶି ପାଲାୟସି ।	: କୋଡ଼ଡ଼ା ନକତେ ଡାୟାଲ୍ ।
ଚିତାବାଘ	: ଚିତା ବାଘର ଗାଗଡ଼ ଭର୍ତ୍ତି ଚୁପି ଚୁପି ବାନା ରେୟସି ।	: ପିରକି ଡୁଝାଲତା ମେୟଡେ ଭର୍ତ୍ତି ଟିକିଁ ଟିକିଁ ଚିତ୍ରାଲିଁ ମୟାନ୍ତୁଁ ।
ଚୁଚୁହା	: ଚୁଚୁହା ମନ୍ ପେଣ୍ଟ୍ କାମିଜ୍ କେ କାତର ବାୟ ।	: ଚୁଚୁଲିଁ ତୁମାଞ୍ଜ, କୁଡ଼ତାଁ କୁନ୍ କଡ଼ି କିୟାନ୍ତୁଁ ।
ଚୁଟିଆମୁଷା	: ଚୁଟିଆ ମୁଷା ଧାନ୍ ଖାୟସି ଆଚେ ।	: ଚୁଟି ହୁପେଁ ଅଞ୍ଜିଁ ତିନ୍ତାଁ ।
ଛଡ଼ା	: ଆମର ଗଟେ କଲିୟା ବାଛି ଆଚେ ।	: ମାଝା ଉଣାନ୍ କର୍ୟା ପାୟା ମନ୍ତା ।

ଝିଙ୍କ	: ସାଇର ପିଟି ଉପରେ କାଟା ରେୟସି ।	: ହୟତା ପରେକ୍ ପରୋ ହାହକ୍ ମହାନୁଁ ।
ଠେକୁଆ	: ଖାଡ଼ା ଘାଁସ୍ ଖାୟସି ।	: ମଲୋଡ଼୍ ଲାଟା ତିହାଲ୍ ।
ନେଉଳ	: ଚିଲୁ ମୁଷା ଗଚେ ରେୟସି ।	: କୋଡାଲ୍ ହୁପେ ମଡ଼ତାତେ ମହାଲ୍ ।
ବଳଦ	: ଆମର ଘରେ ବଳଦ୍ ମନ୍ ଆଚଡ଼ ।	: ମାଝା ଲୋତେ କୋହାଁ ମହାଁ ।
ବଡ଼ମୁଷା	: ଡାକରତି ଘର ଭର୍ତ୍ତି ବଡ଼ ବଡ଼ ମୁଷା ମନ୍ ଆଚଡ଼ ।	: ଓଡ଼ାହିଗା ଲୋଡ଼ ଭର୍ତ୍ତି ହଜୟ ହଜୟ ହୁପେଁ ମହାଁ
ବାନର	: ହନୁ ମନ୍ ବନେ ରେବାୟ ।	: ବେହ୍ନାଁ କମ୍ପାତେ ମହାନୁଁ ।
ବଣ ମଣିଷ	: ପୁର୍ବେ ବନ୍ ନର ମନ୍ ରେଲାଇ ।	: ତଲେୟ କମ୍ପାତେ ବନ୍ମାନେୟ ଲୋଡ଼ ମତୋଡ଼ ।
ବାଘ	: ବାଘକେ ଦେଖଲେ ତର ଲାଗସି ।	: ଡୁଝାଲତୁନ୍ ହୁଡ଼ତେକ୍ ଅରେ ଅସାଲ୍ ।
ବାଗୁଣୀ	: ବାଘନି ବାଘ ପିଲା ମନକେ କ୍ଷୀର ଖୁଆୟଲାନି ।	: ମାଲ ଡୁଝାଲ୍ ପିଲାଁ କୁନ୍ ପାଲ୍ ଉହଲାତା ।
ଭାଲୁ	: ବାଲୁ କାଲିଆ ରେୟସି ।	: ଆଡ଼କାଲ୍ କର୍ୟାଲ୍ ମାହା ।
ମେଣ୍ଡା	: ମେଣ୍ଡାର ବାଲ୍ (ରୁମ୍) ଜବର ମୋଟା ଆଚେ ।	: ମେଣ୍ଡାନା ପୁଦ୍ଗାଁ ଆଚାୟ ମୟ ମହାଁ ।
ମେଣ୍ଡୀ	: ମେଣ୍ଡୀ ଗୋଟେକ୍ ଘାଁସ୍ ଖାୟଲାନି ।	: ମେଣ୍ଡୀ ଉଝାନ୍ ଲାଟା ତିଡ଼ତାଲ୍ ।
ମଇଁଷି	: ମଇଁଷି ଚାମ୍ ଜବର ଆଟୁଆ ରେୟସି ।	: ଭଇଁଷି ତୋଲ୍ ନକତେ ମାୟ ମହାଲ୍ ।
ସମର	: ସମର ମନ୍ ବନେ ରେବାୟ ।	: ମାଝକ୍ କମ୍ପାତେ ମହାନୁଁ ।
ଷଣ୍ଠ	: ଆମର ଗାୟେଁ ଗୋଟେକ୍ ଷଣ୍ଠ ଆଚେ ।	: ମାଝା ଝାଡ଼ାତେ ଉଝାନ୍ ଷାହାଝ୍ ମହାଲ୍ ।

ପକ୍ଷୀ ପିଟେ

ଉଦ୍ୟମ	: ଆୟ କାମକେ ଚେରଷା କରୁ ।	: ଆୟ କାମଦୁନ୍ ଚେଷା କିକାର୍ ।
ଓଟପକ୍ଷୀ	: ଉଟ୍ ଚେଡ଼େ ବଡ଼େଟା ରେୟସି ।	: ଓଟପିଟେ ହୋଜରେ ମହାଲ୍ ।
କପୋତ	: ପାଣ୍ଡକା ଗୋଟେକ୍ ଗଚେ ବସଲ୍ ଆଚେ ।	: ପୁରାଲ୍ ଉଝାନ୍ ମଡ଼ତାତେ ଉଡ଼ତା ।
କାଉ	: କାଉ କାଲିଆ ଆଚେ ।	: କାଝାଲ୍ କର୍ୟାଲ୍ ମହା ।
କାଠହଣା	: ଗଛ କାଟୁ ଚେଡ଼େ ଗଛ ପଲକା ଲଗେ ରେୟସି ।	: କିଦ୍ରୀ ପିଟେ ମଡ଼ତା ପୋଲକାତେ ମହାଡ଼ ।
କୁକୁଡ଼ା	: କୁକୁଡ଼ା ମାଉସ୍ ବଡ଼େ ସୁଆଦ୍ ଲାଗସି ।	: କର ହଞ୍ଜି ଆଛା ମିଲଜାଲ୍ ।
ମାଲ କୁକୁଡ଼ା	: ପେଟି ଗାର୍ ଦେୟସି ।	: ପୋଇଞ୍ଜ୍ କର ମେଷ୍ ହିୟାଲ୍ ।
କୋଲଲି	: କୁମାଟି ଚେଡ଼େ ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଗାଡ଼ ଗାୟସି ଆଚେ ।	: କୋଲଲି ପିଟେ ଆଛା ସୁନ୍ଦର ପାଠ୍ ଝାରଲାତା ।
ଗୁଣ୍ଡୁଚୀ	: ଗୁଣ୍ଡୁଚୀ ମାଉସ୍ ବଡ଼େ ସୁଆଦ୍ ଲାଗସି ।	: ଉଡ଼ି ହଞ୍ଜି ମିଠାସ୍ ଲାଗାଲ୍ ।
ଘର ଚଟିଆ	: ଘର ଚେଡ଼େ ଘରେ ରେବାୟ ।	: ଲୋଡ଼ ଚଟ୍ୟାଲ୍ ଲୋତେ ମହାଲ୍ ।
ଚିଲ	: ଗାଦନି ଚେଡ଼େ କୁକୁଡ଼ା ପିଲା ମନକେ ଖାୟସି ।	: ଗିଦାଲ୍ ପିଟେ କର ପିଲାକୁନ୍ ତିହାଡ଼ ।
ଛଅଣ	: ଚେତାନ୍ ମାହା ମାହା ଉଡ଼ି ବୁଲ୍ଲାଇନି ।	: ହାଚାଡ଼ ଦିବାଁ ଦିବାଁ ପରିସି ଅଲ୍ୟାନା ।
ହରଡ଼ଚଡ଼େଇ	: ଏବେ ଆରି ଅରଡ଼୍ ଚେଡ଼େ ନା ଦିଶଡ଼ ।	: ଇଦେକ୍ ଆଉଡ଼୍ ପନାହ୍ ପିଚେଁ ଦିସାଁ ।
ହଂସ	: ହଂସ୍ ମନ୍ କାଦ ଆରି ମଇଲା ପାନି ଖାଇବାୟ ।	: ହଂସାଁ ଚିକ୍କା ମୟଲା ଖାଦି ତିହାନୁଁ ।
ପେଚା	: କୁମା ଚେଡ଼େର ଆଝ୍ ମନ୍ ଗୁଲ୍ଗୁ ଗୁଲ୍ଗୁ ଆଚେ ।	: କୁରଞ୍ଜି ପିଟେ ଡାଁ କଣ୍ଠ ଗୁଲ୍ଗୁଁ ଗୁଲ୍ଗୁଁ ମହାଁ ।
ବଗ	: କକଡ଼ାର ଗୋଡ଼ ମନ୍ ଡେଙ୍ଗ୍ ଡେଙ୍ଗ୍ ଆଚେ ।	: କକଡ଼ାଲତା କାଲକ୍ ଡେଙ୍ଗ୍ ଡେଙ୍ଗ୍ ମହାଁ ।

ବଣି	: ରାମି ବନେ ରେୟସି ।	: ରାମି ପିଟେ କମନାଦେ ମୟାଲ ।
ବାଦୁଡ଼ି	: ଗାଦଲ୍ଲା ମାଉସ୍ ଖାଜବାର ହେୟସି ।	: ଗେଦୁର ହୁଁଁ ତିୟାନା ଆୟ ।
ମୟୂର	: ମକୁର ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ନାରସି ଆତେ ।	: ମଲ୍ଲୁ ଆଛା ସୁନ୍ଦର ଏୟଲ୍ଲାତା ।
ମାଛରକା	: ପାନି ହସ୍ ପାନି ଲଗେ ରେୟସି ।	: କିଡକିଡି ପିଟେ ଏର ତିଗା ମୟାଲ ।
ରାଜହଂସ	: ରାଜହସ୍ ଘରେ ରେଲେ ଘରେ ସାପ୍ ନାଆସତ୍ ।	: ରାଜହାସା ଲୋତେ ମଡେକ୍ ଲୋଡେଡରାସ୍ ଓୟୋ ।
ଶୁଆ	: ରୁପୁ ଗୋଟେକ୍ ଆମର ଘରେ ଆତେ ।	: ହିଡ଼ିଲ ଉଷ୍ଟାନ୍ ମାଓ୍ଲା ଲୋତେ ମଡା ।
ହଲଦୀ ବସନ୍ତ	: ହଲଦି ବସନ୍ତ ଗେଡେ ହଲଦି ପରା ରେୟସି ।	: କମକା ବୋଦଡ୍ କମକା ବୁନା ମୟାଲ ।
ଅଣ୍ଡା	: କୁକଡ଼ା ଗାର୍ ଧବ୍ଲା ଆତେ ।	: କରମେଞ୍ଜି ପଣ୍ଡାଲ୍ ମୟାତ୍ ।
ଅଣ୍ଡ	: କକଡ଼ାର୍ ଚଣ୍ଡି ଗଜିଆ ରେୟସି ।	: କକଡାଲ୍ଡାଚଡ଼ି ଗଜ୍ୟାଲ୍ ମୟାଲ ।
ପର	: କୁକଡ଼ା ପକ୍ଷୀ ବଡ଼େ ଆପୁଆ ।	: କର ପୁଦ୍ଗା ଆଚାୟ, ଟାଷ୍ ।
ବସା	: ଚେଡ଼େ କାୟ ସୁନ୍ଦର ବସା ବାୟଲ୍ଲା ଆତେ ।	: ପିଟେଁ ବନେ ସୁନ୍ଦର ଗୁଡା ବାନହ କିତାଲ୍ ।
ମୟୂର	: ମକୁର ଗୋଟେକ୍ ଗତେ ଚେଗଲ୍ଲା ଆତେ ।	: ମଲ୍ଲୁ ଉଷ୍ଟାନ୍ ମଡ଼ଡାତେ ଉଡତାଲ୍ ।
ଶଙ୍ଖଚିଲ	: କାଲିସର କକଡ଼ା କୁକୁଡ଼ା ଚିଅଁମନକେ ଦରିନେସି ।	: ହାଚାଡ଼ କର ପିଟକ୍ଲୁନ୍ ପୟସି ଓୟାଲ୍ ।

ଅଂଗପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ

ମୁଣ୍ଡଗଣ୍ଡି	: ତାର୍ ମୁଣ୍ଡ ଗଣ୍ଡି ଠିକ୍ ନାଲ୍ ।	: ଓନ୍ନା ତଲ୍ଲୁ ମେୟଲ୍ ଆଚାହିଲେ ।
ମୁହଁ	: ତାର୍ ମୁଁ ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଆତେ ।	: ଓନ୍ନା ମାହା ବନେ ସୁନ୍ଦର ମଡା ।
ପାଟି	: ତାର୍ ଚଣ୍ଡ ଜବର ବାସନା କଲାନି ।	: ଓନ୍ନା ଚଡ଼ଡି ଆଚାୟ ଦୈଜ୍ଲାତା ।
ଆଖି	: ଆକି ଆନେ ଦେଖବାକେ ହେୟସି ।	: କଣ୍ଡାନେ ହୁଡିଲା ଆଡା ।
ଆଖିପତା	: ଆକିପତା ଆକିକେ ଜାଗରତ୍ କରସି ।	: କଣ୍ଡା ମିଦି କଣ୍ଡାକୁନ୍ ରାଖା କିୟାନ୍ ।
ଦାତ୍ତ	: ସବୁଦିନେ ସାକାଲ୍ ବେଲା ଦାତ୍ ଘଷ୍ଟବାର ଆତେ ।	: ସବଦିନା ନାକ ହୋଡା ପର୍କାଲ୍ କିୟାନା ଆୟ ।
ଜିଭ	: ଜିବ୍ ଆନେ ଚାକବାୟେ ।	: ଅଂଜେରଡେ ଅଂଡାନା ଆୟ ।
କପାଳ	: ଆଁକିର ଉପରେ କପାଲ୍ ଆତେ ।	: ତଗପିରଡେ କାମ କିୟାନା ଆୟ ।
ଖପୁରା	: ଆୟ ଆଦରି କରି କିପରାତାନେ ମାଡ୍ ପାଇଲା ।	: ଓଡ୍ ମିଣ୍ଡ ତୁଡ୍ କୋପଡିଡେ ମାଡ୍ ଆତ୍ ।
ମଣ୍ଡିଷ୍ଟ	: ମଡିସ୍ ଟିକ୍ କରି ପାଚ୍ ପଡ଼ଲେ ସରଡେ ମନେରେସି ।	: ମନ୍ ହସି ପାଠ୍ ପଡ଼ହି କିଡେକ୍ ମନ୍ନଡେ ମୟତ୍ ।
ଗାଲ	: ତାର୍ ଗାଲ୍ ବଡ଼େ ବଡ଼େ ଆତେ ।	: ଓନ୍ନା କରଓଁ ହଜହ୍ ହଜହ୍ ମଡ଼ା ।
ବାଳ	: ତର ବାଲ୍ ପାର୍ଲା ଆତେ ।	: ନିଓଁ କଲକ୍ ପଣ୍ଡା ।
ଗଲା	: ମୋରେ ଗାଲା ଜବର ଦୁକଲାନି ।	: ନାକୁନ୍ ଗାଲା ଆଚାୟ କର ଅଣ୍ଡାଲ ।
ବେକ	: ତାର୍ ଟଗ୍ରା ଜବର ଲମ୍ ଆତେ ।	: ଓନ୍ନା ଟଗ୍ରା ଆଚାୟ ଲାମ୍ ମଡା ।
ଛାତି	: ତାର୍ ଛାତି କେଡ଼େକ୍ ଓସାର୍ ଆତେ ।	: ଓନ୍ନା ଛାତି ବଚର ଚାକୋଡ୍ ମନ୍ତା ।
ଫୁସ୍‌ଫୁସ୍	: ନର ଲୋକକେ କଲଜା ଆତେ ।	: ନର ମାନେୟ ନିଗା ତଡ଼କିଁ ମଡ଼ା ।

ପୂଜା	: ବାଟେ ବାଗ୍ ଦେକିକରି ଲଖନର ଗୁଣ୍ଡିଆ ପାନି ଏଇଗଲା ।	: ହରିତେ ତୁଝାଲ୍ ହୁଡ଼ସି ଲଖନନାଗାଣ୍ଡ ପାଟେମାତ୍ ।
ପେଟ	: ମୋକେ ଯେତକି ଭାତ୍ ଖାୟଲେ ମିଶାପେଟ ପୁରେ ନାହିଁ ।	: ନିକୁନ୍ ବରେ ଜଉତି ତିତେକ୍ ଗଲା ପଟ୍ଟା ପଞ୍ଜୋ ।
କାନ୍ଧ	: ମୁଇଁ ତାର କନ୍ଦ ସମାନ୍ ନାହେଇ ।	: ନନ୍ନା ଓନ୍ନା ହଟ୍ଟା ସାମାନ୍ ଆଇପରୋନ୍ ।
ବାହୁ	: ତାର ଡେନା ବଡ଼େ ବଡ଼େ ଆଟେ ।	: ଓନ୍ନା ବାହାଁ ହଜହ ହଜୋହ୍ ମନ୍ତାଁ ।
କହୁଣୀ	: ତାର କଜନି ଲଗେ ଗଟେକ୍ କସୁ ଏଲାଆଟେ ।	: ଓନ୍ନା କହନୀ ତିଗା କସସୁ ଆତାଲ୍ ।
ହାତ	: ମୋର ଆର୍ ଭଙ୍ଗା ଆଟେ ।	: ନା ଓ୍ବା କନ୍ଦ ଉରୁଙ୍ଗ୍ ତାଲ୍ ।
ଆଙ୍ଗୁଠି	: ସବୁକେ ପାଞ୍ଚଟା ଲାକା ଆଙ୍ଗୁଟି ଆଟେ ।	: ସବୋୟ ଲିଗା ହୟଗାନ୍ ଅଣ୍ଡକିଂ ମନ୍ତାଁ ।
ବାମହାତ	: ଡେବୁହାତେ ଭାତ ନା ଖାଇବାର ଆୟ୍ ।	: ଡେବୁ କନ୍ଦେତେ ଜଉତି ତିନାନା ଆୟୋ ।
ଡାହାଣ ହାତ	: ବୁଜିନି ହାତେ ଭାତ୍ ନା ଖାଇବାର ଆୟ୍ ।	: ତିନ୍ନା କନ୍ଦେତେ ଜଉତି ତିନାନା ଆୟ୍ ।
ନାକ	: ତାର ନାକ୍ ଗଜିଆ ଆଟେ ।	: ଓନ୍ନା ମସୋର ଗଜିଆ ମନ୍ତା ।
ଓଠ	: ତାର ଅଁଟି ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଆଟେ ।	: ତାନ୍ନା ହିଲିଓ୍ବା ଆଛା ସୁନ୍ଦର ମନ୍ତା ।
ଥୋଡ଼ି	: ତାକେ ଟଡ଼ି ଲଗେ ଘା ହେଲା ଆଟେ ।	: ଓନ୍ନା ଟାଡ଼ିଓ୍ବା ତିଗା ଘାଅ ଆତାଲ୍ ।
ଘଣ୍ଟିକା	: ଆୟ୍ ଶଙ୍କନାଲା ପାଟେତେ କାନ୍ଦାଲ୍ ।	: ଓଡ଼୍ ଗେଙ୍ଗା ପିତାନ ବୁନା କିଲ୍ତୁଡ଼୍ ।
ନଖ	: ନିକେ ମଇଁଲା ନାରକ୍ବାର୍ ।	: ତିଡ଼ିଂକ୍ତେ ମଇଲ୍ କେମ୍ପା ।
ବୁଦାଙ୍ଗୁଳି	: ସବୁ ଆଙ୍ଗୁଟି ଆଇନ୍ନୁ ମାଇଁ ଆଙ୍ଗୁଟି ବଡ଼ ରେୟସି :	: ସବ୍ ଆଣ୍ଡ ବିନାହ୍ ମାଇ ଆଣ୍ଡକି ହଜର ମନ୍ଦାଲ୍ ।
ତର୍ଜନୀ	: ତା'ର ବିଶ୍ ଆଙ୍ଗୁଟିତାନେ ଦୁକା ଏଇସି ଆଟେ । :	: ଓନ୍ନା ବିଶି ଆଣ୍ଡକି ତିଗା ନୋଡାଲ୍ ।
ମଧ୍ୟମା	: ମୋର ମଜି ଆଙ୍ଗୁଟି ଲଗେ କସୁ ହେଲା ଆଟେ । :	: ନାଓ୍ବା ନଉଡେ ଆଣ୍ଡକି ତିଗା କସୁ ଆତାଲ୍ ।
ଅନାମିକା	: ଆପା ମୁଦିପିନ୍ଦା ଆଙ୍ଗୁଟିତାନେ ଗଟେକ୍ ମୁଦି ପିନ୍ଦାଆଟେ ।	: ବିଦି ମୁଦି କରହାନା ଅଣ୍ଡକିତେ □ଖାନ୍ ମୁଦା କରିହ୍ ତିତ୍ ।
କନିଷ୍ଠା	: ତିନି ଆଙ୍ଗୁଟି ସବୁ ଆଙ୍ଗୁଟି ଥାନ୍ନୁ ସାନ୍ ରେୟସି । :	: ତିନି ଆଣ୍ଡକି ସବ୍ ଆଣ୍ଡ କିନାହ୍ ହୁଡ଼ଲା ମନ୍ଦାତ୍ ।
ନାଭି	: ପେଟ୍ ତଲେ ବମ୍ବଲି ଆଟେ ।	: ପଟ୍ଟା ଦୋଡି ମଡ଼ିତ୍ ମାନତା ।
ପିଠି	: ତାକେ ପିଟି ଉପରେ ଘାଅ ହେଲା ଆଟେ ।	: ଓନ୍ନା ପରେକ୍ ପରୋ ଘାଅ ଆତାଲ୍ ।
ମେରୁଦଣ୍ଡ	: ସବୁ ବେଲେ ପିଟି ହାଡ଼୍ ସିଧା କରି ରକ୍ବାର୍ ।	: ସବ୍ଦାୟଁ ପରେକ୍ ହାଡ଼ତା ସୁଲଙ୍ଗ୍ କିଇ ହେଓ ।
ଅଣ୍ଡା	: ମୋକେ ଜବର ଆଣ୍ଡା ଦୁକ୍ଲାନି ଜବର ।	: ନାକୁନ୍ ଆଛାୟ୍ ନଡ଼ିତ୍ ନୋଡାଲ୍ ।
କାଖ	: ମାଇଁଜି ଗଟେକ୍ କାକେ ପାନି ହାଣ୍ଡି ବଇଁ କରି ଆନ୍ଲାନି ।	: ଆସକ୍ ଉଖାନ୍ ଗୁଙ୍ଗୁଲିତେ ଏରମଲ୍ଲୁ କାଞ୍ଚି ତତ୍ଲାନା ।
ଜଙ୍ଗ	: ତାର ଜଙ୍ଗ୍ ମନ୍ ବଡ଼େ ବଡ଼େ ଆଟେ ।	: ତାନ୍ନା କୁକାଁ ହଜୋ ହଜୋ ମନ୍ତାଁ ।
ଚମଡ଼ା	: ନର ଗମ୍ ଜବର ପତ୍ଲା ଆଟେ ।	: ମାନେୟଲା ଚାମଡ଼ି ଆଚାୟ ପାତେର୍ ମନ୍ତା ।
ନାଭିପୋଛା	: ନର ଲୋକ୍ ମନକେ ସବୁକେ ବମ୍ବଲି ଆଟେ ।	: ନର ମାନେୟଲାଁ ସବୋୟ ଲାଁ ମଡ଼ିତ୍ ମନ୍ତାଁ ।
ଆଣ୍ଡୁ	: ଡକ୍ତରା ଡକ୍ତରି ମନ୍କେ ମାଣ୍ଡି ଜବର ଦୁକାୟସି ।	: ସେନୋହ୍ ମୁଦ୍ୟା ଲୋଡକ୍ ନାଁ ମିଣାଁ

		ଆଚାୟ ନୋୟା ନୁଁ।
ପାଦ	: ପାଦେ ହିଣ୍ଡି ଜିବାର୍ ହେଜସି।	: କାଲକନେ ଚାକସି ହୟାନା ଆୟ।
ଗୋଇଠି	: ମୋକେ ଖରା ଦିନେ ଲେଡ଼ି ଫାଟସି ଆଚେ।	: ନାଓ୍ଵାନ୍ ଆଦି ଦିନ୍ନା ମତେକା ଫିଡାନୁଁ।
ପିର	: ତାର ପେଣ୍ଡା କେଡେକ୍ ବଡ଼ଟା ଆଚେ।	: ତାନ୍ନା କୁଲ୍ଲା ବଚର ହୋଜର ମାନ୍ତା।
ଶରୀର	: ଗାଗଡ଼କେ ସବୁବେଲେ ସଫା ରଖିବାର୍ ଆୟ।	: ମେନ୍ଦଲତୁନ୍ ସବଦାୟ୍ ସାଫା ଜରାନା ଆୟ।
ନାଡ଼ି	: ଆମର ହାତେ ନାଡ଼ି ଆଚେ।	: ମାଓ୍ଵା କୟ୍ତେ ଶିତକ୍ ମନ୍ତାଁ।
ମୁତ୍ରଦ୍ଵାର	: ମୁତ୍ର ଦୁଆର ବାଟେ ମୁତ୍ରବାୟେ ସବୁଲୋକ୍ ମନ୍ :	: ଉଡକାନା ହରିତିକେ ଉଡକାନୁଡ଼ ସବୋୟ ମାନେୟ ।

ବେଶଭୂଷା ଓ ଅଳଙ୍କାର

ପୋଷାକ	: ଲାଜର କଜେ ଆମେ ସବୁ ପଟିଚୁଟି ପିନ୍ଦବାର କତା।	: ଲାଜକାଜେ ମମୋ ସବୋୟ ଗଡଲିଁ ହୁତାନା ଆୟ।
କାମିଜ୍	: ମୋକେ ରଙ୍ଗ୍ କାମିଜ୍ ଗୋଟେକ୍ ଆଚେ।	: ନାଓ୍ଵା ଲାଲ୍ କୁଡ଼ତା ଉଣ୍ଡାନ୍ ମନ୍ତା।
କଠଉ	: ମାପୁ ମନ କଟଉ ପିନ୍ଦ ବାୟ।	: ମାହାପୁ ଲିଁ କଠଉଁ କରାନା ଆୟୁଁ।
କମ୍ପଳ	: ଆମର ଘରେ କଲିଆ ସାଲ୍ ଗୋଟେକ୍ ଆଚେ।	: ମାଓ୍ଵା ଲୋତେ କର୍ୟା ସାଲ୍ ଉଣ୍ଡାନ୍ ମନ୍ତା।
କୌପୁନି	: ପୁରବେ ଲକ୍ମନ୍ ଲେଙ୍ଗଟି ମାରତେ ରେଲାଇ।	: ଲତେୟତୋଡ ମାନେୟ ଲେଙ୍ଗଟି ହୁଡସଡ଼ ମାତଡ଼।
କୋଟ	: ଅକିଲ୍ ମନ୍ କୋଟ୍ ପିନ୍ଦବାୟ।	: ଅକିଲ୍ଲୋଡ୍ କୋଟ୍ କୁଡ଼ତାଁ କରଓ୍ଵାଲୋଡ଼।
ଗାମୁଛା	: ତୁଆଲକେ ପାନି ଲଗେ ଭିଜାୟ କରି ଘର ଫୁଟବାର୍ ଆୟ।	: କଣ୍ଡଓ୍ଵା ତୁନ୍ ଏର ତିଗା ପୁହଟି ମଂଜାଲ୍ ଲୋତୁନ୍ ଉସ୍ଵାନା ଆୟ।
ଗଂଜି	: ମାମା ଆଟ୍ଟାନନ୍ନୁ ଗଟେକ୍ ବାଡ଼ି ଘେନିଆନ୍ଲା :	: ଯାୟାଲ୍ ହାଟୁମ୍ ତାହାଲେ ଉଣ୍ଡାନ୍ ବଣ୍ଡି ଆସିତର୍।
ଘଣ୍ଟା	: ଆମର ଘରେ ବଡ଼େଟା ଘଣ୍ଟା ଗୋଟେକ୍ ଆଚେ।	: ମାଓ୍ଵା ଲୋତେ ହଜୋରେ ଘାଣ୍ଟା ଉଠାନ୍ ମନ୍ତା।
ଋଦର	: ସୀତ୍ ଲାଗଲେ ଚାଦର ଅଡ଼ି କରି ଶୟବାର୍।	: ପିନୀ ଅସ୍ତେକ୍ ମୁଛାନା ମୁଛି ରମାନା ଆୟ।
ଛତା	: ଆମରତି କାଲିଆ ଛାତା ଗୋଟେକ୍ ଆଚେ।	: ମହଙ୍ଗା କର୍ୟା ଛାତା ଉଣ୍ଡାନ୍ ମନ୍ତା।
ଯୋତା	: ପାଣ୍ଡାୟ ଯଦି ନ ପିନ୍ଦଲେ ଗୋଡ଼େ ଧୁଲିଁ ବାଲି ଲାଗସି।	: ହର୍ପୁହ୍ କରଓ୍ଵେକ୍ କାଲକନେ ତୁଡକି କୁଦୁର ଚୁଣ୍ଡାଡ଼ ।
ଜାକେଟ	: ମାଙ୍ଗିଟି ଟକି ମନ୍ ଜାକେଟ୍ ପିନ୍ଦବାୟ।	: ଆସ୍ଵ ପେକିଁ ଗାଲା ଜାକେଟ୍ କୁଡ଼ତା କରଲାତାଁ।
ଟୋପି	: ଖରା ବେଲେ ମୁଣ୍ଡେ ଟପି ପିନ୍ଦକରି ଯିବାର୍।	: ଆଦି ହୋଡା ତଲ୍ଲୁ ତେ ଟୋପି କସି ହୟାନା ଆୟ ।

ତଉଲିଆ	: ତୁଆଲ୍ ପିଞ୍ଜି ପାନି ଦୟବାର ଆୟ ।	: ପାଗା ହୁଡ଼ସି ଏର ନରାନା ଆୟ ।
ତକିଆ	: ଶୟଲା ବେଲେ ମୁଣ୍ଡେ ମୁଣ୍ଡଊଷା ଦିଜକରି ଶୟବାର ଆୟ ।	: ରମ୍ମାନା ହୋଡା ତଲ୍ଲୁତେ ତଲ୍ଲୁଊଷା ହିସି ରମ୍ମାନା ଆୟ ।
ଧୋତି	: ଡକ୍ତରା ଲୋକ୍ ମନ୍ ଧୋତି ପିନ୍ଦବାୟ ।	: ମୁଦ୍ୟାଲୋଡ଼ ଧତି ହୁଡ଼ସି ମନ୍ଦାନୁଡ଼ ।
ପଗଡ଼ି	: ପଞ୍ଜାବି ବାଲା ମନ୍ ମୁଣ୍ଡେ ପଗଡ଼ି ପିନ୍ଦବାୟ ।	: ପଞ୍ଜାବୀ ଲୋଡ଼ ତଲ୍ଲୁ ତେ ପାଗଡ଼ି ଦୋହାନୁଡ଼ ।
ପ୍ୟାଣ୍ଟ	: ମୋକେ ପୁରା ଚେଡ଼ି ଗୋଟେକ୍ ଆଚେ ।	: ନାଓ୍ଵା ପୁରାପାଜି ଉଝାନ ମନ୍ତା ।
ପାନିଆ	: ପାନିଆ ସଙ୍ଗେ ମୁଣ୍ଡ କରି ହେବାୟ ।	: ପାନିଆତେ ତଲ୍ଲୁ ହିଡ଼ଛାନା ଆୟ ।
ଫୁକ	: ଚକି ମନ୍ ଗାଉନ୍ ପିନ୍ଦଲେ ସୁନ୍ଦର ଦିଶବାୟ ।	: ପେକିଁ ପୋଲ୍ କା କରତେକ୍ ସୁନ୍ଦର ହୁଡ଼ଲାଟାଁ ।
ବର୍ଷାତି	: ବରଷା ମାରଲୋକେ ତାରଲା ଗୋଟେକ୍ ପିନ୍ଦଲା ଆଚେ ।	: ପିର ଓଡ଼ତେକ୍ ମୁଚାନା ଆୟ ।
ମୋଜା	: ଆୟ ମଉଜା ଆରି ବୁଟ୍ ପିନ୍ଦଲା ଆଚେ ।	: ଓଡ଼ ମଉଜା ଆରୁ ବୁଟ୍ କରତୋଡ଼ ।
ବୁଟ୍	: ପିଲାଟକି ମନ୍ ବୁଟ୍ ପିନ୍ଦି କରି ଇସ୍ତଲେ ଯିବାୟ ।	: ପେକୋଡ଼ ପେକିଁ ବୁଟ୍ କରସି ସୁଲହୁଡ଼ ।
ମଶାରି	: ମଶାରି ଟାଙ୍ଗି ଶୟଲେ ମ୍ୟାଲେରିଆ ଜର୍ ନାହେଁ ।	: ମାଶାରା ଟାଙ୍ଗିକିସି ରମତେକ୍ ମେଲେର୍ୟା ଜଡ଼ ଆୟୋ ।
ରୁମାଲ	: ଖାଇସାରି କରି ରୁମାଲ ସଙ୍ଗେ ହାତ୍ ଫୁଟିହେବାର ଆୟ ।	: ଡିଞ୍ଜି ମାହୁଛି ରୁମାଲତେ କୟ ଉସ୍ମାନା ଆୟ ।
ଲୁଙ୍ଗି	: ଆମର୍ ବାବା ଲୁଙ୍ଗି ପିନ୍ଦସି ଆଚେ ।	: ମାଓଡ଼ ବାବାଲ୍ ଲୁହୁଙ୍ଗି ହୁଡ଼ଓଲ୍ ଆୟୁଡ଼ ।
ଶାଲ	: ଆମର୍ ଘରେ ଧବଲା ସାଲ ଗୋଟେକ୍ ଆଚେ ।	: ମାଓ ଲୋତେ ପଞ୍ଚରା ଚଦର ଉଝାନ ମନ୍ତା ।
ସେମିଜ୍	: ମାଜଜି ଟକି ମନ୍ ସେମିଜ୍ ପିନ୍ଦବାୟେ ।	: ଆସକ୍ ପେକିଁ ସେମିଜ୍ ହୁଡ଼ଲାଟାଁ ।
ସାୟା	: ମାଜଜି ଟକି ମନ୍ ଲାଜା ପିନ୍ଦ ବାୟେ ଆଚତ୍ ।	: ଆସ୍ ପେକିଁ ଲାହୁଙ୍ଗା ହୁଡ଼ଲାଟାଁ ।
ଶାଢ଼ୀ	: ମୋର୍ ମାଁକେ ରଙ୍ଗ ଫାଟି ଗୋଟେକ୍ ଆଚେ ।	: ନାଓ୍ଵା ଯାୟାନା ଉଶ୍ଵାନ ଲାଲ୍ ଗଜି ମନ୍ତା ।
ସୁଏଟର	: ଲୋକ୍ ଗୋଟେକ୍ ସୁଟେର୍ ପିନ୍ଦଲା ଆଚେ ।	: ଏଡ଼ ଉଝାନ ସୁଟେର୍ କରତୋଡ଼ ।
ପଇତା	: ବାମନ୍ ଲୋକ୍ ପଇତା ପିନ୍ଦବାୟ ।	: ବାମନ୍ ଲୋଡ଼ ଜନହି କରଓଲୋଡ଼ ।
ମୁକୁଟ	: ରାଜା ମୁକୁଟ୍ ପିନ୍ଦଲା ଆଚେ ।	: ରାଜାଲ୍ ମକୁଟ୍ କରତୋଡ଼ ।
କନ୍ଦା	: ଆୟା ବ୍ଵଡ଼ଲି ସିଲାୟଲାନି ।	: ଯାୟାଲ୍ କତରରି କିଚ୍ତାଲ ।

ଅଳଙ୍କାର

ଅଳଙ୍କାର	: ମଦନାଗରେ ଜବର ସୁନାବାନା ରେସି ।	: ମଦନା, ଲୋତେ ଆଚାୟ ସୋନାବାନାଁ ମନ୍ତା ।
ଅତର	: କିଆଫୁଲ୍ ତାନନୁ ଅତର ବାରକରବାୟା ।	: କେଅଁରା ଫୁଙ୍ଗାର ତାହ୍ ଅତର ପସହାନୁଡ଼ ।
ଅଳତା	: ଅଳତା ରଙ୍ଗ୍ ରେୟସି ।	: ଅତର ଲାଲ୍ ମନ୍ଦାଲ୍ ।
କାନଫୁଲ	: କାନଫୁଲ୍ ପିନ୍ଦଲେ ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଦିସସି ।	: ଆଦ୍ କିଲଓଁ କରତେକ୍ ଆଚାୟ ସୁନ୍ଦରା ହୁଡ଼ାଲ୍ ।
ବତ	: ଫୁଲ୍ ପିନ୍ଦଲା ଆଚେ ।	: ଫୁଙ୍ଗାର କରତାଲ୍ ।
କୁଣ୍ଡଳ	: ରାବନ୍ରଜା କୁଣ୍ଡଳ୍ ପିନ୍ଦିକରି ବାରସିୟ ।	: ରାଓନ୍ ରାଜାଲ୍ କୁଣ୍ଡଳ୍ କରସି ପସି ଓଲ୍ ।

ଚୁଡ଼ି	: ଆୟ ରଙ୍ଗ ଚୁଡ଼ି ପିନ୍ଧିଲା ।	: ଆଦ୍ ଲାଲ୍ ଚୁଡ଼ି କରତାଲ ।
ଖଡୁ	: ଖଡୁକେ ହାତେ ପିନ୍ଧିବାର ।	: ଖାଡୁରୁନ୍ କନ୍ଧତେ କରଡ଼ା ଲୋଡ଼ ।
ହାର	: ଆୟ ଗାଲାୟେ ସୁନାର ହାର ପିନ୍ଧିଲା ଆତେ ।	: ଆଦ୍ ଗୋଡ଼ରାତେ ସୋନା ହାର କରତାଲ ।
ମୁଦି	: ମୋକେ ସୁନାର ମୁଦି ଗୋଟେକ୍ ଆତେ ।	: ନାଡ଼ା ସୋନା ମୁଦା ଉଷାନ ମନ୍ତା ।
ବଳା	: ବନ୍ଧାମାଲଜିମନ୍ ବେକେ ଗାଗଲା ମନ୍ ପିନ୍ଧିବାର ।	: ବନ୍ଧା ଆସକ୍ ଟଡ଼ରାତେ ସୁଡ଼ାଁ କରାନ୍ ।
ଟିକିଲି	: ହାୟ ଟକି ସୁନ୍ଦର ଟିକିଲି ପିନ୍ଧିଲା ଆତେ ।	: ହାଦ୍ ପେଟି ସୁନ୍ଦର ଟିକିଲି ଚୁଣ୍ଡିହତାଲ ।
ନାକଫୁଲ	: ହାଟେ ପୁଲ ନାକର ବିକିବାର ।	: ହାଚୁମ୍ତେ ମସୋରତା ଫୁଲି ମମଲାତୋଡ଼ ।
ଚିପୁଣି	: ଚମ୍ପା ମୁଣ୍ଡେ ରଂଗ୍ ଚିପୁନା ପିନ୍ଧିଲା ଆତେ ।	: ଚମ୍ପା ତାଲାତେ ଲାଲ୍ ପେକା କରତାଲ ।
ନୋଥ	: ପୁରବେ ମାଲଜିମନ୍ ନାକେ ଜେଡ୍ ପିନ୍ଧିରେଲାୟ ।	: ତଲେୟ ଆସୁଲିଁ ମସୋରତେ ନଡ଼ଲି କରସି ମଡ଼ତାଁ ।
ଘୁଙ୍ଗୁର	: ନାଟେ ଗାଗୁଡ଼ି ପିନ୍ଧିକରି ନାରବାର ।	: ନାଟେତେ ଜାପକ୍ କରସି ଏନ୍ଦୁଡ଼ ।
ବାଜୁ	: ଆମର୍ ଦାଦିଡକରୀ ବାଉଁଟା ପିନ୍ଧିଲାଆତେ ।	: ମାଡ଼ା ସେନୟାଲ ବାହାଁଁ କରତାଲ ।
ଲକେଟ	: ମୁଜ୍ ହାଟେ ଲକେଟ୍ ଘେନିରେଲି ।	: ନନ୍ନା ହାଚୁମ୍ତେ ତାବିଂଜ୍ ଆସି ମତାନା ।
ପାଉଁଜି	: ପାଉଁଜିକେ ଗୋଡ଼େ ପିନ୍ଧିବାର ।	: ପଇଁ-ଡ଼ିକାଲତେ କରଲି ଇଞ୍ଜି କରାନା ।
ପଦକ	: ଆୟାର ମାଲି ଆରିମିନା ବଡ଼େ ଡଉଲ୍ ଆତେ ।	: ଯାୟାନା ମାଲା ଆଛା ସୁନ୍ଦର ମନ୍ତା ।
ସୁର୍ମା	: ଆକି କାଜୁଲ୍ ମଣ୍ଡଲେ ଆକି ନିମାନ୍ ରେସି ।	: କଣ୍ଡାଁନେ କାଜେର ଚୁଣ୍ଡିହତେକ୍ କଣ୍ଡାଁ ବନେ ମନ୍ଦାଲ ।
ସାବୁନ	: ସବୁ ଦିନେ ଗାଦାୟଲା ବେଲା ସାବୁନ୍ ଲଗାୟ ବାର ଆୟ ।	: ସବ୍ଦିନା ନାହାୟ କିୟାନ୍ ହୋଡା ସାବୁନ୍ ହୋକାନା ଆୟ ।
ପାନିଆ	: ମୋକେ କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ପନିଆ ଗୋଟେକ୍ ଆତେ ।	: ନାଡ଼ା ବଚୋର ସୁନ୍ଦର ପନିୟା ଉଷାନ ମନ୍ତା ।
ଦର୍ପଣ	: ଦରପନ ଲଗେ ମୁଁ ଦେଖିବାର ।	: ଦରପନ୍ ତିଗା ମାହାତୁନ୍ ହୁଡାନା ଆୟ ।
ମୁଣ୍ଡଫିତା	: ଟକିମନ୍ ମୁଣ୍ଡେ ରିବନ୍ ପିନ୍ଧିଲା ଆତେ ।	: ପେକିଁ ତଲୁତେ ଫିତା ଦୋହଡ଼ାଁ ।

ସଂଖ୍ୟା ଗଣନା

ଏକ୍ / ଲାବ୍	: କାଜିଟା ମିଶା ଗନିବା ଆଗତୁ ଏକ୍ / ଲାବ୍ କରବାର ।	: ଉଣ୍ଡିଟାନ ବାତାୟ ଯାତେକ୍ ଗାଲା ଲାକାନା ହୋକା ଉଣ୍ଡି / ଲାଭ କିଆନ୍
ଦୁଇ	: ଇବାଟେ ଦୁଇଲକ୍ ଗାଲାୟ ।	: ହିକେ ରାଣ୍ଡକନଡ୍ ହାତୁଡ଼ ।
ତିନ	: ଚରତାନ୍ ଏକ୍ କାଟ୍ଲେ ସରି ତିନ୍ ହେଇସି ।	: ନାଲୁଙ୍ଗାତେ ଉଣ୍ଡିଟାଟେ ମାତେକ୍ ମୁଣ୍ଡ ମାୟାଲ ।
ଚରି	: ଦୁଇଦୁଇଟା ଆମ୍ ମିଲାଲଲେ ଚରିଟାଆମ୍ ହେଇସି ।	: ରାଣ୍ଡ ରାଣ୍ଡଟାନ୍ ମାରକା ଆତେକ୍ ନାଲୁଙ୍ଗ ଆୟାଲ ।

ପାଞ୍ଚ	: ଆମର ଗଟେକ୍ ଆତେ ଆରିଗଡ଼େ ପାଞ୍ଚପାଞ୍ଚଟା	: ମାଝା ଉଣ୍ଡି କାୟତେ ହାଲଙ୍ଗହାଲଙ୍ଗଟାନ୍ ଅଣ୍ଡକି ମାନ୍ତା ।
ଛଅ	: ତିନଟା ଦୁଇ ମିଶିଲେ ଛଅ ।	: ମୁଣ୍ଡଟାନ୍ ରାଣ୍ଡ ମିଶେମାତେକ୍ ହାରୁଙ୍ଗ୍ ।
ସାତ	: ସାତ ଦିନ୍ ମିଶା ହସ୍ତା ।	: ସାତଦିନାତେ ଉଣ୍ଡି ହସ୍ତା ।
ଆଠ	: ଚନ୍ଦ୍ର ଦୁନେ ଆର୍ ।	: ନାଲୁଙ୍ଗ ଦେ ରାଣ୍ଡ ଗୁଣେ ମାତେକ ଆଟ ଆନ୍ତା ।
ନଅ	: ନଅଟା ବେଲେ ଇସ୍ତୁଲେ ଯିବାକେ ପଡ଼ସି ।	: ନଅବାଜେ ଇସ୍ତୁଲତେ ହୟଲା ଆୟଲ୍ ।
ଦଶ	: ରାବନ୍ଦର ଦଶମୁଣ୍ଡ ଆମେ ନାଟେ ଦେକିରେଲୁ ।	: ରାବନ ଦଶଟାନତାଲ୍ ମାମୋ ନାଟେତ ହୁଡ଼ସି ମାତତମ୍ନା ।
ଏଗାର	: ଦଶତାନେ ଏକ୍ ମିଶିଲେ ଏଗାର ।	: ଦାଶତେ ଉଣ୍ଡି ମିଶାକିତେକ୍ ଏଗାର ।
ବାର	: ତିନଟା ଚନ୍ଦ୍ର ମିଶାୟଲେ ବାର ହେଇସି ।	: ମୁଣ୍ଡଟାନ ନାଲୁଙ୍ଗ ମିଶାକିତେକ୍ ବାରା ଆୟଲ୍ ।
ତେର	: ମଦନକେ ତେର ବରସ୍ ଚଲଲାନି ।	: ମଦନତୁନ ତେରା ଅତ୍ସା ଚାଲେମାନ୍ତା ।
ଚଉଦ	: ବାର ଆରି ଦୁଇ ମିଶାୟଲେ ଚଉଦ ।	: ବାରା ଆଉର ରାଣ୍ଡ ମିଶେମାତେକ ଚଉଦା ।
ପନ୍ଦର	: ତିନଟା ପାଞ୍ଚ ମିଶାୟଲେ ପନ୍ଦର ।	: ମୁଣ୍ଡଟାନ ହାଲଙ୍ଗ ମିଶେମାତେକ୍ ପନ୍ଦରା ।
ଷୋହଳ	: ତରଦଶଟା କୋଲି ଆରିମର ଛଅଟା କଲି ମିଶିକରି ସଲଟା କଲି ।	: ନିଝାଦାଶଟାନ ପାତ୍ରି ଅଉର ନାଆଁ ହାରୁଙ୍ଗଟାନ ପାତ୍ରି ମିଶେମାତେକ ସଲା ।
ସତର	: ମୁଇ ସତରଟିକା ଦେଇକରି ଗଟେ ଖାତା ଘେନଲି ।	: ନାନା ସତରା ରୁପୟା ହିସି ଉଣ୍ଡି ଖାତା ଆସତା ।
ଅଠର	: ନଅଟା ନଅଟା ମିଶିଲେ ଅଟରଟା ଏଇସି ।	: ନଅନଅ ମିଶେମାତେ ଅଟରା ଆୟଲ ।
ଉଣେଇଶ	: ସେବଟାର ବଡ଼େ ଦାଦାକେ ଅନିସ୍ ବରସ୍ ହେଲା ଆତେ ।	: ସେବଟାନା ହଜର ଦାଦାନ୍ ଆନାଇସ୍ ଅତସା ଆତା ।
କୋଡ଼ିଏ	: ଆୟା ଦି କୋଡ଼ି ତାବୁ ଦେଇ କରି ଫାଟି ଗଟେକ ଘେନଲା ଆତେ ।	: ଯାୟାଲ୍ ରାଣ୍ଡ କୋଡ଼ି ପଇସା ହିସିମାଜା କୁଦାଲ ଉଣ୍ଡି ଆସ୍ତା ।

ଜ୍ଞାତି କୁଟୁମ୍ବ

ପରିବାର	: ଆମରି ବଡେଟା କୁଟୁମ୍ ଆତେ ।	: ମାଝା ହୋଜର ପରିଝବାର ମାନ୍ତା ।
ବଂଶ	: ଆମର ନାଗ୍ ବାଳିଶ ଆୟ ।	: ମାଝା ନାଗ୍ ବଂଶ୍ ଆୟ୍ ।
ବନ୍ଧୁ	: ଆମରତି ବନ୍ଧୁ ମନ ଆୟବାୟ ।	: ମଝାହିଗା ସଙ୍ଗଝାରୀ ଲୋଡ଼ ଝାୟାନୁଡ଼ ।
ଅଜ୍ଞା / ପଣ ଗୋସେଇଁ ବାପା:	ମୋକେ ଆନି ଦଦା ।	: ନାକୁନ ତାତିକି ଦାଦା ।
ଆଇ / ପଣ ଗୋସେଇଁ ମା:	ତାର ଗଟେକ ଆଇ ।	: ଆଦେନା ଉଣ୍ଡି ଆଜି ଆୟ୍ ।
ଜେଜେମା / ଆଇ :	ମୋର ଆଇ ମୋକେ କତାନି କଇ ଦେଇସି ।	: ନାଝା ସେନୋ ଯା ନାକୁନ୍ ପସାଡ଼ ଲାଇହିଡ଼୍ ।
ବାପା	: ମୋର ବାବା ମୋକେ ଜବର ଲାଡ଼ କରସି ।	: ନାଝୁଡ଼ ବାବାଲ୍ ନାକୁନ୍ ଆଚାୟ୍ ମାୟା କେଝୁଲ୍ ।
ମା	: ମୋର ମାଁ ମିଶା ମୋକେ ଦେଶି ଲାଡ଼ କରସି ।	: ନାଝା ଯାୟା ଗଲା ନାକୁନ୍ ନକତେ ଲାଡ଼ କିଆନା ଆୟ ।

ପୁଅ	: ତାଙ୍କରତି ଦୁଇଟା ବେଟା ଆଚର୍ ।	: ଓଡ଼ା ଲିଗା ରଣ୍ଡ ଜନତ୍ ମରକ୍ ମନ୍ତୋତ୍
ଝିଅ	: ଆମର ଘରେ ଗୋଟେକ୍ ବେଟି ଆଚେ ।	: ମାଝା ଲୋତେ ଉଣ୍ଡିଜନା ମିୟାତ୍ ମନ୍ତା ।
ଭାଇ	: ମୋକେ ଗୋଟେକ୍ ଭାଇ ଆଚେ ।	: ନାଝୁତ୍ ଅରତେ ଭାଇ ମନ୍ତୋତ୍ ।
ଭଉଣୀ	: ସୀତା ଆରି ଗୀତା ଦୁଇ ଭଉଣୀ ହେବାୟ ।	: ସୀତା ଆଉର ଗୀତା ରଣ୍ଡ ହେଲାହ୍ ଆୟାନ୍ତୁ ।
ବଡ଼ ଭଉଣୀ	: ମୋର ବଡ଼ ବାଇ ବିବା ହେଲାବେ ।	: ନାଝା ହଜୋର ଭାଇ ବିହାଝୁ ଆତତ୍ ।
ସାନ ଭଉଣୀ	: ସାନ ନନି ପାଠ୍ ପଡ଼ଲାନି ।	: ହିତ୍ଲା ନୁନା ପାଠ୍ ପଡ଼ହି କିନ୍ତାଲ୍ ।
ସ୍ତ୍ରୀ	: ତାକେ ଗୋଟେକ୍ ମୁନୁଷ୍ ଆଚେ ।	: ତାନ୍ନୋତ୍ ଅରତ୍ ମୁଦ୍ ମନ୍ତୋତ୍ ।
ସ୍ତ୍ରୀ	: ମାଇଜି ଟକି ମନ୍ ଘରେ ରେବାୟ ।	: ଆସକ୍ ପେକିଁ ଲୋତେ ମନ୍ଦାନ୍ତୁ ।
ବଡ଼ବାପା	: ମକେ ଗୋଟେକ୍ ବଡ଼ ବାବା ଆଚେ ।	: ନାଝୁତ୍ ଅରତ୍ ହଜୋର ବାବାଲ୍ ମନ୍ତୋତ୍ ।
କକା / ଦାଦା	: ତାକେ ସାନଟା ବାବା ଆଚେ ।	: ଓନ୍ନୋତ୍ ହୁତୁର ବାବାଲ୍ ମନ୍ତୋତ୍ ।
ବଡ଼ମା	: ବଡ଼ୟିଁ କାଲି ଆମର ଘରେ ଆସିରେଲା ।	: ହଜୋର ଯାୟାଲ୍ ନିନ୍ନେ ମାଝା ଲୋତେ ଖୁସିମତାଲ୍ ।
ଖୁଡ଼ି / ମାଉସୀ	: ମୁଇଁ ସାନମାଁ ସଙ୍ଗେ ହାଚେ ଜାଇରେଲି ।	: ନନ୍ନା କାକାନ୍ ସଙ୍ଗେ ହାଗୁମ୍ ହଞ୍ଜି ମତ୍ତାନା ।
ଭିଣୋଇ	: ତାକେ ଗୋଟେକ୍ ଭାଟ ଆଚେ ।	: ଓନତ୍ ଅରତ୍ ଭାଟୋ ମନ୍ତୋତ୍ ।
ଭଣଜା	: ଆୟ ମୋର ବନଜା ହେୟସି ।	: ଆଦ୍ ନାଝା ଭାଟି ଆୟାଲ୍ ।
ଦିଅର	: ତାକେ ଗୋଟେକ୍ ଦେଉର ଆଚେ ।	: ତାନ୍ନା ଅରତ୍ ହରଣ୍ଡୁ ମନ୍ତୋତ୍ ।
ନଣୟ	: ତାକେ ଦୁଇଟା ନନଦ୍ ଆଚେ ।	: ତାନ୍ନା ରଣ୍ଡଜାନ୍ନାଁ ହରତାହିଁ ମନ୍ତାଁ ।
ମାମୁ ପୁଅ ଭାଇ	: ମୋକେ ଗୋଟେକ୍ ମେସନା ଭାଇ ଆଚେ ।	: ନାଝୁତ୍ ଅରତ୍ ମୈନ୍ନା ଭାଇମନ୍ତୋତ୍ ।
ମାମୁଝିଅ ଭଉଣୀ	: ମାମାର ଟକି ମେସନା ଭଉଣୀ ହେୟସି ।	: ମାମ୍ମାନା ମିୟାତ୍ ମୈନ୍ନା ହେଲାତ୍ ଆୟାଲ୍ ।
ସମ୍ବନ୍ଧି	: ଆମେ ତାଙ୍କରତି ସମ୍ବନ୍ଧି ଜଡ଼ଲୁ ଆରୁ ।	: ମମ୍ମୋ ଓଡ଼ାଲିଗା ସମ୍ବନ୍ଧି ଯୋଡ଼ି କିତୋମା ।
ସାଙ୍ଗ / ସାଥୀ / ମିତ୍	: ମୋକେ ଗୋଟେକ୍ ଭଲ୍ ସଙ୍ଗାତ୍ ଆଚେ ।	: ନାଝୁତ୍ ଅରତ୍ ବନେତୋତ୍ ସଙ୍ଗାଝୁରି ମନ୍ତୋତ୍ ।

ରଙ୍ଗ (ବେରନ)

ରଙ୍ଗ	: ସେମଲି ଫୁଲ ଜବର୍ ରଙ୍ଗ୍ ଆଚେ ।	: ସେମେର ପୁଙ୍ଗାର ଲାଲ୍ ମାନନ୍ତାଁ ।
ଚିତ୍ର / ଛବି	: ପିଲାମନ୍ ଇସ୍କୁଲେ ବାନା ଲେଖିଲାୟନି ।	: ପେକାଲତ୍ ଇସ୍କୁଲତେ ଚିତ୍ର ବାନାହିଁ କିତୋତ୍ ।
ରଙ୍ଗଦେବା	: ଆମର ଘରେ ରୁପୁ କଲର ବାନା ଦେଲୁଆରୁ ।	: ମାଝା ଲତେ ହିତାଇ ରଙ୍ଗଦା ସିଙ୍ଗାତ୍ ହିତନା ।
ଧଳା	: କୁକଡ଼ା ଅଣ୍ଡା ଧବ୍ ଆଚେ ।	: କରକ୍ ମେଞ୍ଜି ପାନଡ଼ା ମାନନ୍ତା ।
ଲାଲ୍	: ମଦାର ଫୁଲ୍ ରଙ୍ଗ୍ ରେୟସି ।	: ମାଦାର ପୁଙ୍ଗାର ଲାଲ୍ ମାନନ୍ତା ।
ନୀଳ	: ବାଦଲ୍ ନିଲିଆ ଆଚେ ।	: ବାଦର ଟେହେରା ମାନନ୍ତା ।
କଳା	: କାଉ କାଲିଆ ଆଚେ ।	: କାଝାଲ୍ କଡିଆ ମାନନ୍ତା ।
ଗାଢ଼କଳା	: ମଇଁଷି ଗୋଟେକ୍ ବିଙ୍ଗ୍ କାଲିଆ ଆଚେ ।	: ବାଇଁଷି ଉଣ୍ଡିଟାନ୍ ବିବିଟା କାରିୟା ମାନନ୍ତା ।

ସବୁଜ	: ଆମ୍ବ ଗଛର ପତର କଟାପତ୍ରିୟା ଆଟେ ।	: ମାରକା ମାଡ଼ାତା ଆକିଁ ଶେମିରଙ୍ଗ୍ୟା ମାନନ୍ତା ।
ହଳଦିଆ	: ମେଣ୍ଡା ଫୁଲ୍ ହଳଦି ରେୟସି ।	: ଗନ୍ଧା ପୁଙ୍ଗାଠା ରଙ୍ଗ କମ୍ପକା ରଙ୍ଗମନ୍ତା
ଧୂସର	: ଧବଳା କାମିଜ୍ ଲଗେ ଅଲପକେ ମୁଇଲ୍ ହେୟସି ।	: ପଣ୍ଡା କୁଡ଼ତାତେ ହିଡ଼ିକ୍ତେ ମାଜଲ୍ ଆନନ୍ତା ।
ମାଟିଆ	: ମୋକେ ମାଟିଆ ରଙ୍ଗ୍ ବାଡ଼ି ଗୋଟେକ୍ ଆଟେ ।	: ନାକୁନ୍ ତଡ଼ିଇ ରଙ୍ଗତା ଲଉଡ଼ି ଉଣ୍ଡିଟାନ୍ ମାନନ୍ତା ।
ଧଳା ଓ ମାଟିଆ ମିଶା	: ହାୟେ ଗାୟ୍ ଗୋଟେକ୍ ମାଟିଆ ଧବ୍ ଦିସ୍ଲାନି ।	: ଆଦ୍ ଟାଲି ପନ୍ତ୍ରାଲ ଆଉର ତଡ଼ିଇ ରଙ୍ଗମନ୍ତା ।
ରଙ୍ଗ ବେରଙ୍ଗ	: ଆମ୍ବ ଘରେ ଚିତ୍ରାକାବରା କୁକୁଡ଼ା ଗୋଟେକ୍ ଆଟେ ।	: ମାଝା ଲତେ ଚିତ୍ରାକାବରା କର ଉଣ୍ଡିଟାନ୍ ମାନନ୍ତା ।
କଳା ଓ ଧଳା ମିଶା	: ହାୟେ ସାୟ୍ ଗୋଟେକ୍ କାଲିଆ ଚିତର ଧବ୍ ଆଟେ ।	: ଆଦ୍ ଉଣ୍ଡିଟାନ୍ ତାରାସ୍ କରିୟା ଚିତ୍ରା ପନ୍ତ୍ରା ମନନ୍ତା ।
କଲରା ପତ୍ରିୟା ରଂଗ	: କଲରା ପତ୍ରିଆ ବନ୍ଦେ ବିଜା ଫୁଲିଆ ବାୟ୍ ରେବାୟା ।	: କାମନାତେ ବିଜା ଫୁଲିଆ ତୁଆଲ୍ ମୟାଲ୍ ।
ମେଘୁଆ ନୀଳ	: ହାୟେ ବନ୍ଦର ପାନି ବାଦଲିଆ ରଙ୍ଗ୍ ଆଟେ ।	: ଆଦ୍ ମୁଣ୍ଡାତା ଏର ବାଦଲିୟା ରଙ୍ଗ୍ ମାନନ୍ତା ।
ବାଜଗଣ ରଙ୍ଗ	: ମୋର ମାଁ କେ ବାଜାରଙ୍ଗ୍ ଫାଟି ଗୋଟେକ୍ ଆଟେ ।	: ଯାୟାନା ସେମି ରଙ୍ଗିୟା ଗଜି ଉଂଟାନ୍ ମନନ୍ତା
ଧଳା ଓ ଲାଲମିଶା	: ମୋକେ ଗୁଲ୍ଲାପି ରଙ୍ଗ୍ ଚେଡ଼ି ଗୋଟେକ୍ ଆଟେ ।	: ନାକୁନ୍ ଗୋଲାୟ୍ ରଙ୍ଗତା ଉଣ୍ଡିଟାନ୍ ତୁମ୍ପାଜ୍ ମନନ୍ତା ।
ଫିକା	: ପଦ୍ମା ପତଲ୍ଲା ରଙ୍ଗ୍ ଲୁଗା ଗୋଟେକ୍ ପିନ୍ଦଲ୍ ଆଟେ ।	: ପଦ୍ମାଲ୍ ପାତୁର ଗଜି ଉଠାନ୍ ହୁଡ଼ତାଲ୍ ।
ସୁନେଲି	: ମୋକେ ସୁନା ବରନ୍ ବଡ଼େ ସରଦା ଲାଗସି ।	: ନାକୁନ୍ ସୋନା ବୁନାତା ଆଛା ଶୁଙ୍ଖା ଲାଗାଲ୍ ।
ଉଜ୍ଜଳ	: ପୁନି ରାତିକେ ବଡ଼େ ଉଜ୍ଜଳ ଦିଶସି ।	: ପୁନି ଦିନା ହିକାଟେ ବାଡ଼ିୟା ଝେଡ଼ତ ଡିସ୍ଲାତା ।
ଜାମକୁଳିଆ	: ଗୋଟେକ୍ ଜାମକୁଳି ରଙ୍ଗ୍ କାମିଜ୍ ।	: ଉଣ୍ଡି ଲେଣ୍ଡି କାୟା ରଙ୍ଗତା କୁଡ଼ତା ।
ଗୋରା	: ରାମ ବେଶି ପାଣ୍ଡୁରୁ ଆଟେ ।	: ରାମ ଆଛାୟ୍ ପନ୍ତ୍ରାଲ୍ ମନ୍ତୋଡ଼ ।
ବାଦାମୀ	: ଆୟ୍ ଚେରଚନା ରଙ୍ଗ୍ ଗାଡ଼ି ଲଗେ ଚେଶି ଗାଲାନି ।	: ଓଡ଼୍ ମୁଜ୍ ପଲିଁ ଗାଡ଼ତାତେ ତରସି ହଡ଼ତୁଡ଼ ।

ସମୟ (ବେଳ)

ସମୟ	: ମୁଇଁ ସମାନ୍ ବେଲାୟେ ଇସ୍ତୁଲେ ଯିବିଆଟି ।	: ନାନା ଠିକ୍ ସମୟତେ ଇସ୍ତୁଲ୍ ହାନତନା
ସକାଳ	: ମୁଇଁ ସାକାଳ ବେଲା ଉଠବି ।	: ନାନା ନାରକିଁ ବେରାତେ ତେଦ୍ଫାନା ।
ପ୍ରଭାତ	: ମୋର ବାବା ମୁଁ ଚିନାଚିନା ଆନ୍ଦାର ଘରେ ଖେଟଲା ।	: ନାଝୁଡ଼ ବାବାଲ୍ ମାହାଁତନାହ୍ କିୟାନା ହିକାଟ୍ ତେଡ଼ାତୁଡ଼ ।
ବଡ଼ିଭୋର	: ମୁଇଁ ଇସ୍ତୁଲେ ଯିବା ପାଇଁ ବଡ଼େ ସାକାଲେ ଉର୍ବି ।	: ନାନା ଇସ୍ତୁଲ୍ ହୟାନ୍ କାଜେ ହଣ୍ଡକାଡ଼ି ନରକିଁ ତେଦ୍ଲାନା ।

ପ୍ରତ୍ୟୁଷ	: ମୁଇଁ ଆଜି କୁକୁଡ଼ା ଡାକେ ଉଚ୍ଚାଳି ଆତି ।	: ନାନା ନେଷ୍ଟ କର କୁସୁକ୍ ତେତଥାନା ।
ମଧ୍ୟାହ୍ନ	: ମଇଁଦାନେ ସୁରଜ୍ ଉଦ୍‌ଶି ଆଚେ ।	: ମଇଦେନା ପୋଡ଼୍ ଡସ୍‌ଲାତା ।
ଦିନ ଘଠଠାଗାରୁ	: ମୁଇଁ ପେଜ୍ ବେଲାୟେ ଇସ୍‌କୁଲେ ଥାନନ୍ତୁ ଘରେ ଗଲି ।	: ନାନା ଜାଘା ବେରାଦେ ଇସ୍‌କୁଲତାହ୍ ଲତେ ହାତ୍‌ତା ।
ପୂର୍ବରୁ	: ମୁଇଁ ସାକାଲବେଲା ସବୁଦିନେ ପାଠ୍ ପଢ଼ବି	: ନାନା ନରକୀ ହେଡ଼ା ସବୁଦିନା ପାଠ୍ ପଢ଼ହି କିଖା ।
ଅପରାହ୍ନ	: ଆଡ଼ବେଲା ମୁଇଁ ଖେଲବାକେ ଯିବି ।	: ଉଷ୍ଣିପାହାଡ଼ ନାନା କର୍ଷୀନ୍ କାଜେ ହାୟକା ।
ସଧା	: ମୁଇଁ ସଞ୍ଜ ବେଲା କନ୍ତ୍ର ନାଜାଇ ।	: ନାନା ମୁଲାନ ହୋଡ଼ା ବଗାୟ୍ ହନ୍ ନୋନ୍ ।
ଅଳ୍ପ ସଧା	: ମୁଁ ଚିନା ଚିନି ବେଲା କନ୍ତ୍ର ନାୟିବାର୍ ।	: ନାନା ଚିମ୍‌ଜିଲେ ହୋଡ଼ା ବକେୟ୍ ହାନୋନ୍ ।
ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ	: ପୁରବ୍ ଦିଗେ ବେଲ୍ ଉଦ୍‌ଶି ଆଚେ ।	: ପୂର୍ବତିକେ ପୋଡ଼୍ ପଶିଲାତା ।
ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ	: ପରିମ୍ ଦିଗେ ବେଲ୍ ବସ୍‌ଲାନି ।	: ପଶ୍ଚିମ୍ ଦିକେ ପୋଡ଼୍ ମୁଡୁୟ୍‌ଲାତା ।
ପହରେ	: ଭାଡ଼ ଖାଇ ସାରବା ପଚେ ପାନି ଖାଇବାର୍ ।	: ଜଉଡ଼ିତିଖି ମାଡ଼ତେକ୍ ଏର୍ ଉଷ୍ଣାନା ଆୟ୍ ।
ଦିନ	: ମୁଇଁ ସବୁଦିନ୍ ଇସ୍‌କୁଲେ ଗଲିନି ।	: ନାନା ସବୁଦିନ ଇସ୍‌କୁଲତେ ହତ୍ରାନା ।
ରାତି	: ରାତି ହେଲେ ଜନ୍ ଉଦ୍‌ଶି ।	: ନକା ଆତେକ୍ ଲଲେଞ୍ ପଷ୍ୟାଲ୍ ।
ସପ୍ତାହ	: ମୁଇଁ ସାତଦିନ୍ ହେଲା ଇସ୍‌କୁଲେ ନାଜାଇ ।	: ନାନା ଉଷ୍ଣିହପ୍ତା ଆଡ଼ ଇସ୍‌କୁଲ ହାନନ୍ ।
ପକ୍ଷ	: ଦୁଇଟା ପକ୍ଷକେ ଗଟେକ୍ ମାସ୍‌ସସି ।	: ରାଷ୍ଟଟାନ୍ ପକ୍ଷ ଦେ ଉଷ୍ଣି ମେହନା ଆଡ଼ା ।
ମାସ	: ମାସକେ ତିରିଶ୍ ଦିନ୍ ହେୟସି ଆଚେ ।	: ମେହେନା ତେ ତିରିଶ୍ ଦିନା ଆଡ଼ାଲ୍ ।
ଘଣ୍ଟା	: ଆମର୍ ଘରେ ନୁଆ ଘଣ୍ଟା ଗୋଟେକ୍ ଆଚେ ।	: ମାଘା ଲତେ ଉଷ୍ଣିଟାନ୍ ନୁଆ ଘଠଠା ମନ୍ତା ।
ମିନିଟ୍	: ଗୋଟେକ୍ ମିନିଟ୍‌କେ ୬୦ ସେକେଣ୍ଡ ଆୟ୍ ।	: ଉଷ୍ଣି ମିନିଟ୍ ଦେ ୬୦ ସେକେଣ୍ଡ ଆନ୍ତା ।

ରତ୍ନ

ଗ୍ରୀଷ୍ମରତ୍ନ	: କାରାଦିନେ ଜବର୍ କାରା ହେୟସି ।	: ଆଦି ଦିନାତେ ଆଛାୟ ଆଦି ଆନ୍ତାଲ୍ ।
ବର୍ଷାରତ୍ନ	: ବର୍ଷା ଦିନେ ଜବର୍ ବର୍ଷା ହେୟସି ।	: ଫିରଦିନା ତେ ଆଚାୟ ଫିର୍ ଆୟାଲ୍ ।
ଶରତ	: କାକର୍ ଦିନେ ଜୟ ଲାଗାୟ୍ କରି ଛେକ୍‌ବାୟ୍ ।	: ପିନିଦିନା ମାନେୟଲୋଡ଼ କିସ୍ ମାସି ତରସାନୁଡ଼୍ ।
ଶୀତରତ୍ନ	: ଶିତ୍‌ଦିନେ ମିଶା ଜବର୍ ଶୀତ୍ ଲାଗସି ।	: ଫିନିଦିନା ଗାଲା ଆଚାୟ ଫିନି ଅସ୍‌ଲାତା ।

(ବାର୍‌ମାସ)

ବୈଶାଖ	: ବିସାକ୍ ମାସେ ପାର୍‌ଲା ଆମ ଜବର୍ ମିଲ୍‌ଶି ।	: ବୈଶାକ୍ ମେହନାତେ ପାଣ୍ଡେଲେ ମାର୍କାଁ ଫୁର୍‌ଲାତାଁ ।
ଜ୍ୟେଷ୍ଠ	: ଲାଣ୍ଡି ମାସ୍-ନୁ ପାନି ମାର୍‌ବାଟା ଆରାମ୍ ହେୟସି ।	: ଲାଣ୍ଡି ମହନାତେ ପିରଘାୟାନା ଶୁରୁ ଆନ୍ତାଲ୍ ।

ଆଷାଢ଼	: ଆଷାଢ଼ ମାସେ ଜବର ପାନି ମାର୍ଦ୍ଦି ।	: ଆଷାଢ଼ ମେହନାତେ ଆଛାୟ ପିରଫୁଡ଼ାଲ
ଶ୍ରାବଣ	: ବାନ୍ଦାପନ୍ ମାସେ ଉଆସ୍ ପରବ୍ ହେୟସି ।	: ଶାଫ୍ତାନ୍ ମେହନାତେ ଆମୁସ୍ ତିହାର୍ ଆୟାଲ ।
ଭାଦ୍ରବ	: ଅସା ମାସେ ଅସା ପରବ୍ ହେୟସି ।	: ଭାଦମମେହନା ଦେ ତିହାଡ଼ ଆନ୍ତା ।
ଆଶ୍ୱିନ୍	: ଦଶରା ମାସେ ଦିଆଲି ପରବ୍ ହେୟସି ।	: ଦାଶହେରା ମେହନାତେ ଦଶହେରା ଆନ୍ତି ।
କାର୍ତ୍ତିକ	: ଦିଆଲି ମାସେ ଦିଆଲି ପରବ୍ ହେୟସି ।	: ଦିଆଲି ମେହନାତେ ଦିଆରି ତିହାର ଆନ୍ତା ।
ମାର୍ଗଶିର	: ପଣ୍ଡ ମାସେ ଜବର ଶୀର୍ ହେୟସି ।	: ପାଣ୍ଡୁ ମେହନାତେ ଫିନି ଆଚାୟ ଅଶଲୀତା ।
ପୌଷ	: ପୁଷ୍ଟମାସେ ପୁସ୍ ପରବ୍ ହେୟସି ।	: ପୁସ୍ ମେହନାତେ ପୁସ୍ ତିହାଡ଼ ଆନ୍ତା ।
ମାଘ	: ମାଗମାସେ ମାଗ୍ ଯାତ୍ରା ହେୟସି ।	: ମାଂଗ୍ ମେହନାତେ ମାଣ୍ଡେଏ ଯାତ୍ରା ଆନ୍ତା ।
ଫାଲ୍ଗୁନ	: ଫାଲ୍ଗୁନ୍ ମାସେ ହଲପଡ଼ା ଯାତ୍ରା ହେୟସି ।	: ଫାଲ୍ଗୁନ୍ ମେହନାତେ ଫାଲ୍ଗୁନ୍ ତିହାର ଆନ୍ତାଲ ।
ଚୈତ୍ର	: ଚଇତ୍ର ମାସେ ଆମେ ଚଇତ୍ର ପରବ୍ ମାନରୁ ।	: ଚଇତ୍ର ମାହେନାତେ ମାମୋଚଇତ୍ର ତିହାଡ଼ ମାନେ ମନ୍ତୋମା ।

(ସାତ୍ ଦିନର ନାଉଁ) (ସାତ୍ ଦିନା ଦାଁ ପାଦହ)

ରବିବାର	: ରୟବାର୍ ଦିନେ ସବୁ ଜସ୍ତୁଲ ଛୁଟି ରେହସି ଆଚେ ।	: ଅଇତଫାର ଦିନା ସବ୍ ଇସକୁଲ ଛୁଟି ମାନ୍ଦାଲ ।
ସୋମବାର	: ସମାର୍ ଦିନ୍ ଥାନନ୍ ଶନିବାର ଯାକ ଜସ୍ତୁଲ ରେୟସି ।	: ସମାର ଦିନା ତାହଛି ଶନିଫାରତକ ସୁଲ ମାନ୍ତାଲ ।
ମଙ୍ଗଳ ବାର	: ମଙ୍ଗଲ୍ ବାରେ ମୁଇଁ ଜସ୍ତୁଲେ ନାଜାଲ ।	: ମଙ୍ଗଲ୍ ଦିନ୍ ନାଁନା ଜସ୍ତୁଲ ହାନନ୍ ।
ବୁଧବାର	: ବୁଧବାର ଦିନେ ଆମର ଗାୟେଁ ହାଟ୍ ବସସି ଆଚେ ।	: ବୁଧଫାର ଦିନା ମାଫା ଫାତାତେ ହାଟୁମ ଉଡଲୀତା ।
ଗୁରୁବାର	: ଗୁରୁବାର ଦିନକେ ଲକ୍ଷ୍ମୀବାର, ବୋଲି କୟବାୟ ।	: ଗୁରୁବାର ଦିନା ତୁନ୍ ଲକ୍ଷ୍ମିଫାଡ଼ ଆୟ ଜଂଜି ଜନ୍ତୋଡ଼ ।
ଶୁକ୍ରବାର	: ଶୁକ୍ରବାରରେ ମୁଇଁ ଗାଁକେ ଯିବିବେ ।	: ଶୁକ୍ରବାର ଦିନା ନ୍ନାନା ଫାତାତେ ହାୟକା
ଶନିବାର	: ଶନିବାର ଦିନ୍ ସକାଲିଆ ଜସ୍ତୁଲ ହେୟସି ଆଚେ ।	: ଶନିବାର ଦିନା ଉଣ୍ଡି ପାହାର ଇସକୁଲ ଫାନ୍ତା ।
ବାସନ୍ତ	: ବରଷକେ ବାର୍ ମାସ୍ ହେୟସି ଆଚେ ।	: ଅଡ଼ଷାତେ ବାର ମାହେନା ଆନ୍ତା ।
ସପ୍ତାହିକ	: ସାତ୍ ଦିନକେ ଗୋଟେକ୍ ଦିନ ଆମର ଜସ୍ତୁଲ ଛୁଟି ରେୟସି ।	: ହାପତାତେ ଉଣ୍ଡିଦିନା ମାଫା ଇସକୁଲ ଛୁଟି ଆନ୍ତା ।
ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ	: ଆୟବା ବରଷକେ ମୁଇଁ ତିନ୍ କିଲାସ୍ ପଡ଼ବି ।	: ଫାୟାନା ଅଡ଼ଷାତେ ନନ୍ନା ମୁଣ୍ଡ ପିଲାସ୍ ପଡ଼ ହିକିକା ।
ଗତବର୍ଷ	: ଗାଲା ବରଷ୍ ମୁଇଁ ବାର୍ କିଲାସ୍ ପଡ଼ତେ ରେଲି ।	: ନିଡେ ନନ୍ନା ନାଲୁଙ୍ଗ୍ କିଲାସ୍ ପଡ଼ହି କିସକ୍ ମଡ଼ତାନା ।

ଦୂରତା (ଧୂର) (ଲାପି)

ଦୂର	: ଆମର ଜନ୍ମକୁ ଜବର ଦୂର ଆଚେ ।	: ମାଝା ଜନ୍ମକୁ ଆତାୟ ଲାପିତେ ମନ୍ତା ।
ନିକଟ	: ଆମର ଘର ଲଗେ ଡାକ୍ତର ଘର ଗୋଟେକ୍ ଆଚେ ।	: ମାଝା ଲୋଡ୍ ହେତେ ଡାକ୍ତର ଲୋଡ୍ ଉଣ୍ଡିମନ୍ତା ।
ବହୁଦୂର	: ମୁଇଁ ବଡ଼େ ଦୂର ଗାଁ ଗୋଟେକ୍ ଜାଇରେଲି ।	: ନନ୍ନା ଆତାୟ ଲାପି ଓଡ଼ାତେ ହଞ୍ଜି ମତାନା ।
ଅଳ୍ପ ଦୂର	: କୁଳା ଆରି ସାଗରଗୁଡ଼ା ଖଣ୍ଡେକ୍ ଦୂର ହେୟସି ।	: କୁଳା ଆରୁ ସାଗରଗୁଡ଼ା ହୁଡୁକ୍ ଲାପି ଆୟାଲ ।
ପାଦେ	: ଗୋଟେକ୍ ପାଦ୍ ଲୋକ୍‌ଲେ ଆମର ଘର ଖେର୍ସି ।	: ଉଣ୍ଡି ଡାକା ଓଡ଼େକ୍ ମାଝା ଲୋଡେ ଆଓଲ ।
ପାଖ	: ବନ୍ଦ ପାଲିକେ ବେଡ଼ା ମନ୍ ଆଚେ ।	: ବାନ୍ଧା ପାଡ଼ି ହେତେ ଡେଉଁ ମନ୍ତାଁ ।
ସେ ପାଖ	: ଥେନେ ଏନେ ଲୋକ୍ ମନ୍ ସଡ଼କ୍ ବାଟେ ପାଲାଇଲାୟନି ।	: ହିକେ ହାକେ ମାନେୟ ଲୋଡ୍ ସଡ଼କ୍ ହରିତେ ତାକ୍ସି ଡୟଲାତୋଡ୍ ।
ଏଠାରେ	: ଇତି ମୋକେ କାୟକଜେ ତୁଇ ଡାକ୍‌ଲିସ୍ ।	: ଇଗା ନାକୁନ୍ ବଞ୍କାଜେ ନିମ୍ନା କେୟତୋନ୍ ।
ସେଠାରେ	: ଆୟତି ପିଲାମନ୍ ଖେଲ୍‌ଲାୟନି ।	: ଆଗାୟ ପିଲାଁ କରସ୍‌ଲାତୋଡ୍ ।
କେଉଁଠାରେ	: ତମେ କନ୍ତି ଯିବାସ୍ ।	: ନିମ୍ନାଟ୍ ବଗା ଦାକିଟ୍ ।
କେବେ	: ତୁଇ ଆରି କେବେ ଆୟବିସ୍ ।	: ନିମ୍ନା ଆଉର ବସ୍‌କେ ଓୟକି ?
କେତେବେଳେ	: ତୁଇ କେଡ୍ ଦାୟ ଆୟବିସ୍ ।	: ଇମ୍ନା ବରହୋଡା ଓୟକି ?
ସେ ସମୟରେ	: ତୁଇ ଶଇରେଲିସ୍ ସେଡ଼କି ଦାୟ ତମର ଘରେ ଆୟଲି ।	: ଇମ୍ନା ରମସି ମତୋନ୍ ଅରହୋଡାୟ ମିଓ ଲୋଡେ ଓଡା ।
ଡାହାଣ	: ହିଣ୍ଡଲା ବେଲେ ସଡ଼କର ବୁଜ୍‌ନି ବାଟେ ହିଣ୍ଡବାର ଆୟ ।	: ଡାକାନ୍ ହୋଡା ସଡ଼କତା ଡେବରାଡିକେ ଡାକାନା ଆୟ ।
ବାମ	: ଡେବରି ହାତ ଲଗେ ଭାଡ୍ ନାଖାୟବାର ।	: ଡେବରି କଇତେ ଜଉଡି ତିଦାନା ଆୟୋ ।
ପଛ	: ମୋର ପଛେ ପଛେ ଡକ୍‌ରା ଗୋଟେକ୍ ଆୟଲାନି ।	: ନାଓ ପଜା ପଜା ମୁଦ୍ୟାଲ ଅରଡ୍ ଓଡୁଡ୍ ।
ସମୁଖ	: ମୋର ତମେ ଗାଡ଼ି ମଟର ଆୟଲାନି ।	: ନାଓ ମୁନ୍ନେ ଗାଡ଼ାଁ ମଟରକ୍ ଓଡୁଡ୍ ।
ଉପର	: ଆୟ ଗତ ଉପରେ ଚେରଲା ଆଚେ ।	: ଓଡ୍ ମଡ଼ଡା ପରୋ ତକ୍ ତୋଡ୍ ।
ତଳ	: ଗର୍ ତଲେ ମୁଇଁ ଠିଆ ହେଲି ଆତି ।	: ମଡ଼ଡା ଦୋଡି ନନ୍ନା ନିତ୍‌ସି ମଡ଼ଡାନା ।
ଯେଉଁଠାରେ	: ତୁଇ କେବେ ଯିବିସ୍ ମୁଇଁ ଆୟତି ଆୟବି ।	: ଇମ୍ନା ବନେଟ୍ ହୟକି ନନ୍ନା ଆନେଟ୍ ଓୟକା ।
କେଉଁଠାରେ	: ତମେ କାଲିକେ କେନେ ଯିବିସ୍ ।	: ନିମ୍ନାଟ୍ ନାଡ଼ଡି ବଗଗା ହୟକିଟ୍ ?
ସମାନ	: ଆଜି କାଲି ମାଇଜି ଟକି ଆରି ମୁନ୍ନୁଷ୍ ପିଲା ସମାନ ଆୟ ।	: ଇଦେକ୍ ଆସକ୍ ପେକ୍‌କି ଆଉର ପିଲାଁ ସମାନ ।
ସ୍ଥାନ	: ନିକ ଯାଗା ଲଗେ ଘର ବାୟବାର ।	: ଆଛା ଯାଗା ତିଗଗା ଲୋଡ୍ ଦୋହାନା ଆୟ ।

ଦିଗ

ଦିଗ	: ହିଣ୍ଡବା ବାଟକେ ଦେଖି କରି ହିଣ୍ଡିବାର ।	: ଡାକନା ହାରିତୁନ ହୁଡସି ଡାକନା ଆନ୍ଧ ।
ପୂର୍ବ ଦିଗ	: ପୁରବ ଦିଗେ ବେଲ ଉଦସି ଆଚେ ।	: ପୁରବ ଦିଗ୍ ତିକେ ଫଡଦ୍ ପସୟାଲ ।
ପଶ୍ଚିମ	: ପଶ୍ଚିମ ଦିଗେ ବେଲ ବୁଡସି ଆଚେ ।	: ପଶ୍ଚିମ୍ ପକାଡ୍ ପଡଦ୍ ଆଡାଲ ।
ଉତ୍ତର	: ଉତ୍ତରାନ୍ ଦିଗେ ମୁଣ୍ଡ କରି ଶଙ୍ଖବାର ନାଲ ।	: ଉତ୍ତର ଦିକେ ତଲ୍ଲୁ କିସି ରମ୍ମାନା ଆୟ ।
ଦକ୍ଷିଣ	: ଗାଁର ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗେ ମନ୍ଦିର ଗୋଟେକ୍ ଆଚେ ।	: ଓଡ଼ାତା ଦକ୍ଷିଣ ତିକେ ଉଣ୍ଡାନ୍ ମନ୍ଦିର ମାନ୍ତା ।

ପୃଥ୍ବୀ, ଆକାଶ ଓ ପାହାଡ଼ (ପୁରତିବୀ, ବାଦଲ୍ ଆରି ପର୍ବତ)

(ଧରତି, ଯୋଜନ, ମାଟା)

ପୃଥ୍ବୀ	: ପୁରତିବୀ ଲଗେ କେତେକ ଜାତିର ଲୋକ୍ ଆଚର ।	: ଧର୍ଯ୍ୟାତେ ବଚକ୍ ଜାତକ୍ନୋଡ୍ ମାନେୟ ମନ୍ତଡ ।
ଭୂମି	: ଖାରା ଦିନେ ଭୂଇଁ ଟାଙ୍ଗରା ଦିସସି ।	: ଆଦିଦିନାତେ ନେଲି ଟଟହଲେ ହୁଡଲୀତା ।
ଜଗତ	: ନର ଲୋକ୍ ଏ ଜଗତେ ସବୁଆନ୍ନୁ ଚତୁର ଆଚର ।	: ମାନେଲତ ଧରତି ତେ ସାବଲେ ଜାଦା ଚତୁର ଆତୁଡ ।
ଚାଷଜମି	: ବେଡ଼ା ଆନେ ଧାନ୍ ଚାଷ ମନ କରବାୟ ।	: ଝେଡାଦେ ଅଞ୍ଜିକମାଏ କିଏନା ଆଂଦ୍ ।
ପଦର	: ଡଙ୍ଗର ଆନେ କାନ୍ଥୁଲ୍ ମାଣ୍ଡିଆ, ବିରି,ବୁନବାୟ ।	: ଟିକରାଦେ କାନ୍ଥୁଲ୍ ପୁପଲି ଗରାଁ ଓଡଲୀତଡ୍ ।
ପାହାଡ଼ଜମି	: ପର୍ବତ୍ ଆନେ ମାଲା ଡଙ୍ଗର ମନ୍ ରେୟସି ।	: ମଟାଦା ଦଡିଦେ ଟିକରା ମାନ୍ତାଲ ।
ଝରଣା	: ଝଲାର୍ ପାନି ବଡେ ମଦୁର ଆଚେ ।	: ଜରନ୍ ଏରମିଠା ମନ୍ତା ।
ପାହାଡ଼ିଆ	: ଝଲାବେଡ଼ା / ଜାଡ଼ବେଡ଼ା ବେଡ଼ାୟେ ସବୁବେଲେ ପାନି ରେୟସି ।	: ଜଲ୍ଜଲି ଝେଡାତେ ସବଦାୟ୍ ଏରମାନ୍ତାଲ ।
ଉପତ୍ୟକା	: ଝଲା ଭୂଇଁ ତାନେ ଜବର ଲଦି ରେୟସି ।	: ଝଲାଝେଡାତେ ଆତ୍ତୟ ଲଦି ମନ୍ତାଲ ।
ପର୍ବତର ସମତଳ ଭୂମି	: ଲୋକମନ୍ ବନ୍ କାଟି କରି ମାଲା ଡଙ୍ଗର ବନାୟ ବାୟ ।	: ମାନେୟ ଲୋଡ୍ କମ୍ମା କିସି ନେଲି ବଟିଁ ବନାହ୍ କିନ୍ତୋଡ୍ ।
ପର୍ବତ	: ପର୍ବତ୍ ଆନେ ଗଛ ପତର ମନ ଜବର ରେୟସି ।	: ମଟାଦେ ଆଚାଏ ମଡାକ୍ ମନ୍ଦାନ୍ତୁ ।
ଛୋଟ ପର୍ବତ	: କୁପ୍ଲି ଆନେ ସାନ୍ ସାନ୍ ଗଛ ମନ୍ ଆଚେ ।	: କୁପଦେ ହିଡାଲାଁ ହିଡାଲାଁ ମାଡାକ୍ ମଟାଁ
ବଡ଼ ପର୍ବତ	: ପର୍ବତ୍ ଆନେ ବାୟ ଭାଲ୍ଲୁମନ୍ ରେବାୟ ।	: ମଟାପର ତୁଆହ୍ ଆଡ଼ଜାଲିଁ ମାନ୍ଦାନ୍ତୁ ।
ଗୁମ୍ଫା	: ପାର ଭିତରେ ବାୟ ଭାଲ୍ଲୁ ମନ୍ ରେବାୟ ।	: ଗୁମ୍ଫା ଲପାତେ ତୁଓ୍ଵାଲ୍ ଆଡ଼ଜାଲି ମାନ୍ଦାନ୍ତୁ ।
ପବନ	: ଜବର ପବନ୍ ହେଲେ ଜବର ଧୁରଲି ଉଠସି ।	: ଜଡଧାର ଅଡ଼ିଓଡେକ୍ ଆଚାୟ ତୁଡକି ତେଦାଲ୍ ।
ଧୂଳି	: ଗାଡେ ଦୁରଲି ରେୟସି ।	: କାଲଦେ ତୁଡୁକି ମାନ୍ତାଲ ।
କାଦୁଅ	: ବର୍ଷା ମାସେ ଦାଣ୍ଡ କୁଆର ମନ୍ କାଦ ହେୟସି ।	: ପିର ମେହେନାଦେ ମାଓ୍ଵ ନେଲି ଟିକଲା ଆୟାଲ ।
ପଥର	: ପାକନା ବଡେ ଆଣ୍ଡୁଆ ରେୟସି ।	: କଲ୍ ଆଚାୟ ଠାଣ୍ଡୁ ମନ୍ତାଲ ।
ଗଛ	: ବାଉଁଶ୍ ଗଛ ଜବର ଡେଙ୍ଗ୍ ଆଚେ ।	: ଆଦୁର ମାଡା ଆଚାଏ ଡେଙ୍ଗ୍ ମାନ୍ତାଲ ।

ମଇନା : ତମର ଘରେ କେତଟା ଭଇନି ଆଚନ୍ ? : ନିଓ ଲୋତେ ବଚକଜାନାଁ ହେଲାହ୍ ମନ୍ତା ?
 ଫୁଲ : ଆମର ଘରେ ତିନଟା ଭଇନି ଆଚନ୍ । : ମାଓ ଲୋତେ ମୁଣ୍ଡାଜାନାଁ ହେଲାହ୍ ମନ୍ତା ।
 ମଇନା : ସେମନ୍ କାୟଟା କରଲାୟେନି ? : ଆଉ ବାଁଦ୍ କିନ୍ତା ?
 ଫୁଲ : ତିନ୍ ଲୋକ ଭିତରେ ଗୋଟେକ୍ ଭଇନି ବିବା ହେଲାବେ, ଆମେ ଦୁଇ ଭଇନି ପାଠ ପଢ଼ୁଲୁନି ।
 : ମୁଣ୍ଡ ଜନାଁ ଲଫାତେ ଉଣ୍ଡି ଜନା ବିହାଓ ଆତ, ମମୋ ରଣ୍ଡ ଜନାଁ ପାଠ ପଢ଼ୁହି କିନ୍ତୋମା ।
 ମଇନା : ତମର ମାଁ ବାବା କାୟ କାୟ କାମ୍ କଲାୟନି ? : ନିଓଡ଼୍ ଯାୟାଲବାବା ବାଁବାଁ କାମ୍ କିନ୍ତୋଡ଼୍ ?
 ଆମର ମାଁ ଆରି : ବାବା ଚାଷ୍ କାମ୍ କଲାୟେନି । : ମାଓଡ଼୍ ଯାୟାଲଆଉର ବାବା ଚାଷ୍ କାମ୍ କିନ୍ତୋଡ଼୍ ?
 ମଇନା : ଆମର ବାବା ମାଁ ମିଶା ତମର ବାବା ମାଁ ପରା ଚାଷ୍ କାମ୍ କର ଲାୟନି ।
 : ମାଓଡ଼୍ ବାବା ଯାୟା ମିଶେ ମାସି, ନିଓଡ଼୍ ବାବାଲ୍ ଯାୟାଲ୍ ବୁନା ଚାଷ୍ କାମ୍ କିନ୍ତୋଡ଼୍ ।
 ମଇନା : ତୁଇ ଇ ଇସ୍ତୁଲକେ କେନ୍ତାର୍ ଜାନଲିସ୍ ? : ନିମ୍ନା ଇଦ୍ ଇସକ୍ତୁଲତୁନ୍ ବଦାନ୍ ପୁତିନ୍ ?
 ଫୁଲ : ଆମର ବାବାକେ ଦନାଇର ବାବା କାଇଲା , ଗିନେ ଆମର ବାବା ଇସ୍ତୁଲ ଥାନେ ଆନଲା ।
 : ନାଓଡ଼୍ ବାବାନ୍ ଜନାୟତା ବାବା ଓହା ତଡ଼୍, ଗୁନେ ନାଓଡ଼୍ ବାବାଲ୍ ଇସକ୍ତୁଲତେ ଓହାତୋଡ଼୍ ।
 ମଇନା : ତକେ ଇ ଇସ୍ତୁଲେ ନୁଆଁ ନୁଆଁ କେନ୍ତା ଲାଗତେରେଲା ?
 : ନିକୁନ୍ ଇଦ୍ ଇସକ୍ତୁଲ ପୁନା ପୁନା ବଦାନ୍ ଲାଗସକ୍ ମତାଲ୍ ?
 ଫୁଲ : ନିକ ନା ଲାଗତେ ରେଲା । : ଆଛା ଲାଗଓୟ୍ ମତାଲ୍ ।
 ମଇନା : କାୟୟେ ? : ବାଁ କାଜେ ?
 ଫୁଲ : ମୋକେ ନୁଆଁ ନୁଆଁ ସାଙ୍ଗ୍ ମିଶା ହେୟତେରେଲା ।
 : ନାକୁନ୍ ପୁନା ପୁନା ସଙ୍ଗଓରା ମିଲା ଓୟମତା ।
 ମଇନା : ଆୟଟା ପାଇଁ ତକେ ଭଲ୍ ନା ଲାଗତେ ରେଲା କି ?
 : ଆଦେନ କାଜେ ନିକୁନ୍ ଆଛା ଲାଗେ ମାୟଓୟ୍ ମତାଲ୍ କି ?
 ଫୁଲ : ହୟ ଆୟଟା ପାଇଁ ଆୟ । : ଇଜୋତାନ୍ କାଜେ ଆଦ୍ ।
 ମଇନା : ତକେ ପୁରନା ହେଲାକେ କେନ୍ତା ଲାଗଲା ?
 : ନିକୁନ୍ ଜୁନା ଆନାକେ ବଦାନ୍ ଲାଗତ୍ ?
 ଫୁଲ : ଟକି ମନ୍ ମୋର ସଙ୍ଗେ ମିଶିଲା କଜେ ଭଲ ଲାଗଲା ।
 : ପେକିନା ସଙ୍ଗେ ମିଶେମାତା ଗୁନେ ଆଛା ଲାଗତ୍ ।
 ମଇନା : ତୁଇ ଆଗେ କନ୍ ଇସ୍ତୁଲେ ପଡ଼ତେରେଲିସ୍ ?
 : ନିମ୍ନା ତଲେୟ୍ ବଦ୍ ଇସ୍ତୁଲତେ ପଡ଼ିହି କିସକ୍ ମତନ୍ ?
 ଫୁଲ : ମୁଇ ଆଗେ ସୁପାଇପୁଟ୍ ଇସ୍ତୁଲେ ପଡ଼ତେରେଲି ।
 : ନନ୍ନା ତଲେୟ୍ ସୁପାଇପୁଟ୍ ଇସ୍ତୁଲତେ ପଡ଼ିହି କିସକ୍ ମତାନା ।
 ମଇନା : ଆୟ ଇସ୍ତୁଲେ କେନ୍ତା ଲାଗତେ ରେଲା ? : ଆଦ୍ ଇସ୍ତୁଲ୍ ବଦାନ୍ ଲାଗ୍ ସୋକ୍ ମତାଲ୍ ?
 ଫୁଲ : ଆୟ ଇସ୍ତୁଲେ ମିଶା ଭଲ୍ ଲାଗତେ ରେଲା ।
 : ଆଦ୍ ଇସ୍ତୁଲ ଗଲା ଆଛା ଲାଗସୋକ୍ ମତାଲ୍ ।
 ଫୁଲ : ତୁଇ କେନ୍ତାର୍ ଏ ଇସ୍ତୁଲକେ ଜାନଲିସ୍ ? : ନିମା ବାବାନ ଇଦ୍ ଇସକ୍ତୁଲ ତୁନ୍ପୁତି ।

ମଇନା : ନାହିଁ ମୋର ବଡ଼ ଭାଇ ଏ ଇସ୍କୁଲେ ପଢ଼ିପାରେନା, ଆଉ କୟଲା ଯେ ଆଉ ଇସ୍କୁଲେ ଯା ବୋଲି
 କୟଲା ଗୁନେ ମୁହିଁ ଜାଣିଲି ।
 ଫୁଲ : ତେବେ ତମର ମାଁ ବାବାର ନାଆଁ କାୟ ବାଆଁ ?
 : ତବେ ନିଓଡ଼୍ ଯାୟା ବାବାନା ପଦର ବାତା ବାତା ?
 ମଇନା : ମୋର ନାଆଁ ଫୁଲମତି ଆରି ବାବାର ନାଆଁ କୈଳାଶ ଆୟ ।
 : ନାଓ ଯାୟାନା ପଦର ଫୁଲମତି ଆଉଡ଼୍ ବାବାନା ପଦର କୈଳାଶ ଆୟ ।
 ଫୁଲ : ଭାଇ କେତଟା ଆତତ ? : ଦାଦା ଲତବତକ୍ ଜନତ୍ ମତ୍ତତ ?
 ମଇନା : ଗୋଟେକ୍ ଭାଇ ଆତେ । : ଅରଡ଼େ ଦାଦାଲ୍ ମତ୍ତୋଡ଼ ।
 ଫୁଲ : ତମର ଭାଇ କାୟଟା କଲାନି ? : ନିଓଡ଼୍ ଦାଦାଲ୍ ବାହ୍ କିତ୍ତୋଡ଼ ?
 ମଇନା : ମୋର ଭାଇ ପାଠ ପଢ଼ିଲାନି । : ନାଓଡ଼୍ ଦାଦାଲ୍ ପାଠ ପଢ଼ି କିତ୍ତୋଡ଼ ।
 ଫୁଲ : ତମର ଘରେ ଉଇବି କେତଟା ଆତତ ? : ମିଓଓଲୋତେ ହେଲାହ୍ ବଚକ୍ଜାନ୍ ମତ୍ତା ?
 ମଇନା : ଆମର ଘରେ ତିନଟା ଉଇବି ଆତତ । : ମାଓଓ ଲୋତେ ମୁତ୍ତଜାନା ହେଲାହ୍ ମତ୍ତା ।
 ଫୁଲ : ତମର ଉଇନା ମନ୍ କାୟ କାମ୍ କରଲାୟନି ?
 : ନିଓଓ ହେଲାହ୍ ବାତା କାମ୍ କିତ୍ତା ?
 ମଇନା : ଆମେ କାମ୍ବା କରୁ ଇସ୍କୁଲେ ପାଠ ପଢ଼ୁଲୁନି ।
 : ମନୋ କାମ୍ କେଓମ୍ ଇସ୍କୁଲତେ ପଢ଼ି କିତ୍ତୋମା ।
 ଫୁଲ : ତମର ମାଁ ବା କାଇ କାମ୍ କର ଲାୟନି ।
 : ନିଓଡ଼୍ ଯାୟାଲ୍ ବାବାଲ୍ ବାଆଁ କାମ୍ କିତ୍ତୋଡ଼ ?
 ମଇନା : ଆମର ବାବା ମାଁ ମିଶା ତମର ବାବା ମାଁ ପରା ଚାଷ୍ କାମ୍ କର ଲାୟନି ।
 ମାଓଡ଼୍ ବାବା ଯାୟ ମିଶେ ମାସି, ନିଓଡ଼୍ ବାବାଲ୍ ଯାୟାଲ୍ ବୁନା ଚାଷ୍ କାମ୍ କିତ୍ତୋଡ଼ ।
 ମଇନା : ତୁଇ ଇ ଇସ୍କୁଲକେ କେତାର ଜାନଲୁସ ? ନିମ୍ନା ଇଦ୍ ଇସ୍କୁଲତୁନ୍ ବଦାନ୍ ପୁତିନ୍
 ଫୁଲ : ଆମର ବାବାକେ ଦନାଇର ବାବା କାଇଲା , ଗିନେ ଆମର ବାବା ଇସ୍କୁଲ ଥାନେ ଆନଲା
 ନାଓଡ଼୍ ବାବାନ୍ ଜନାୟତା ବାବା ଓହ୍ ତଡ଼୍, ଗୁନେ ନାଓଡ଼୍ ବାବାଲ୍ ଇସ୍କୁଲତେ ଓଡ଼ୋଡ଼ ।
 ମଇନା : ତକେ ଇ ଇସ୍କୁଲେ ନୁଆଁ ନୁଆଁ କେତା ଲାଗତେରେଲା ?
 ନିକୁନ୍ ଇଦ୍ ଇସ୍କୁଲ ପୁନା ପୁନା ବଦାନ୍ ଲାଗସକ୍ ମତାଲ୍ ?
 ଫୁଲ : ନିକ ନା ଲାଗତେ ରେଲା । : ଆଛା ଲାଗଓଓୟ ମତାଲ୍ ।
 ମଇନା : କାୟସେ ? : ବାଁ କାଜେ ?
 ଫୁଲ : ମୋକେ ନୁଆଁ ନୁଆଁ ସାଙ୍ଗ୍ ମିଶା ହେୟତେରେଲା
 ନାକୁନ୍ ପୁନା ପୁନା ସଙ୍ଗଓରା ମିଲ ଓଓୟମତା ।
 ମଇନା : ଆୟଟା ପାଇଁ ତକେ ଭଲ୍ ନା ଲାଗତେ ରେଲା କି ?
 ଆଦେନ କାଜେ ନିକୁନ୍ ଆଛା ଲାଗେ ମାୟଓଓୟ ମତାଲ୍ କି ?
 ଫୁଲ : ହୟ ଆୟଟା ପାଇଁ ଆୟ । : ଇଙ୍ଗୋତାନ୍ କାଜେ ଆୟ ।
 ମଇନା : ତକେ ପୁରନା ହେଲାକେ କେତା ଲାଗଲା ?
 ନିକୁନ୍ କୁନା ଆନାକେ ବଦାନ୍ ଲାଗତ ?

- ଫୁଲ : ଟକି ମନ୍ ମୋର ସଙ୍ଗେ ମିଶିଲା କଜେ ଭଲ ଲାଗଲା ।
ପେକନା ସଙ୍ଗେ ମିଶେମାତା ଗୁନେ ଆଛା ଲାଗତ୍ ।
- ମଇଁନା : ତୁଇ ଆଗେ କନ୍ ଇସ୍ତୁଲେ ପଡ଼ତେରେଲିସ ?
ନିମ୍ନା ତଲେୟ୍ ବଦ୍ ଇସ୍ତୁଲତେ ପଡ଼ିହି କିସକ୍ ମତନ୍ ?
- ଫୁଲ : ମୁଇ ଆଗେ ସୁପାଇପୁଟ୍ ଇସ୍ତୁଲେ ପଡ଼ତେରେଲି ।
ନନ୍ନା ତଲେୟ୍ ସୁପାଇପୁଟ୍ ଇସ୍ତୁଲତେ ପଡ଼ିହି କିସକ୍ ମତାନା ।
- ମଇଁନା : ଆୟ ଇସ୍ତୁଲେ କେନ୍ତା ଲାଗତେ ରେଲା ? ଆଦ୍ ଇସ୍ତୁଲ୍ ବଦାନ୍ ଲାଗ୍ ସୋକ୍ ମତାଲ୍ ?
- ଫୁଲ : ଆୟ ଇସ୍ତୁଲେ ମିଶା ଭଲ୍ ଲାଗ୍ତେ ରେଲା ।
ଆଦ୍ ଇସ୍ତୁଲ ଗଲା ଆଛା ଲାଗ୍ସୋକ୍ ମତାଲ୍ ।
- ଫୁଲ : ତୁଇ କେନ୍ତାର୍ ଏ ଇସ୍ତୁଲକେ ଜାନ୍ଲିସ୍ ? : ନିମା ବାଦାନ୍ ଇଦ୍ ଇସ୍ତୁଲ୍ ତୁନ୍ଫୁତି ?
- ମଇଁନା : ନାଇଁ ମୋର ବଡ଼ ଭାଇ ଏ ଇସ୍ତୁଲେ ପଡ଼ତେରେଲା, ଆୟ କୟଲା ଯେ ଆୟ ଇସ୍ତୁଲେ ଯା ବୋଲି
କୟଲା ଗୁନେ ମୁଇଁ ଜାନ୍ଲି ।
- : : ଆୟୋନାଓଡ଼ ହଜରଦାଦାଲ ଇଦ୍ ଇସ୍ତୁଲତେ ପଡ଼ିହି କିସକ୍ ମତଡ଼୍ ଓଡ଼୍ ଇତୁଡ଼୍ ଯେ ଆଦ୍ ଇସ୍ତୁଲ୍ ହନ୍
ଇଞ୍ଜି ଇତୁଡ଼୍ ଗୁନେ ନନ୍ନା ପୁତାନ୍ ।
- ଫୁଲ : ତୁଇ ଏ ଇସ୍ତୁଲେ ନୂଆଁ ନୂଆଁ କେନ୍ତାର୍ ଲାଗତେରେଲା ?
ନିକୁନ୍ ଇଦ୍ ଇସ୍ତୁଲତେ ପୁନା ପୁନା ବାଦାନ୍ ଲାଗ୍ସକ୍ ମତାଲ୍ ?
- ମଇଁନା : ଭଲ୍ ଲାଗତେ ରେଲା । : ଆଛା ଲାଗ୍ସକ୍ ମତାଲ୍ ।
- ଫୁଲ : କାୟକଜେ ? : ବାଁକାଜେ ?
- ମଇଁନା : ଏତି ଆମର ଗାଅଁ ଟୋକିମନ୍ ରେଲାରେ ଆୟ ମନ୍ ମୋର ସଙ୍ଗେ ମିଶି ରେଲାରେ ।
: ଇଗା ମାଓ୍ ଓଡ଼ାଡ଼ାଁ ପେକିଁ ମାଡ଼ାଁ ଓଡ଼ ସବୟ ନାଓ୍ ସଙ୍ଗେ ମିଶେ ମାଶି ମତାଁ ।
- ଫୁଲ : ଆୟଟା ପାଇଁ ତକେ ଭଲ୍ ଲାଗତେ ରେଲା କି ?
: ଆଦେନ୍ କାଜେ ନିକୁନ୍ ବନେ ଲାଗ୍ସକ୍ ମତାଲ୍ କି ?
- ମଇଁନା : ଆୟଟା ପାଇଁ ଆୟ । : ଆଦେନ୍ କାଜେ ।
- ଫୁଲ : ତକେ ପୁରନା ହେଲା କେନ୍ତା ଲାଗ୍ଲାମି ? : ନିକୁନ୍ ଜୁନା ଆତେକ ବଦାନ୍ ଲାଗାଲ୍ ?
- ମଇଁନା : ମୋକେ ଭଲ୍ ଲାଗ୍ଲାମି । : ନାକୁନ୍ ବନେ ଲାଗ୍ଲାତା ।
- ଫୁଲ : ତୁଇ ଆଗେ କନ୍ ଇସ୍ତୁଲେ ପଡ଼ତେ ରେଲିସ ?
: ନିମ୍ନା ତଲେୟ୍ ବଦ୍ ଇସ୍ତୁଲତେ ପଡ଼ିହି କସକ୍ ମତୋନ୍ ?
- ମଇଁନା : ମଇ ଆମର ଗାଅଁର ଇସ୍ତୁଲ୍ ଥାନେ ପଡ଼ିତେ ରେଲି ।
: ନନ୍ନା ମାଓ୍ ଓଡ଼ାଡ଼ା ଇସ୍ତୁଲତେ ପଡ଼ିହି କିସକ୍ ମତାନା ।
- ଫୁଲ : ଆୟତି କେନ୍ତା ଲାଗତେ ରେଲା ? : ଆଗା ବଦାନ୍ ଲାଗ୍ସକ୍ ମତଡ଼ାଲ୍ ?
- ମଇଁନା : ଆୟତି ଭଲ୍ ଲାଗତେ ରେଲାୟେ ଆୟତି ଭଲ୍ ନ ପଡ଼ାୟତେ ରେଲାୟ ।
: ଆଗାବନେ ଲାଗ୍ସକ୍ ମତାଲ୍ ଯେ, ଅଗା ଆଛା ପଡ଼ାଇ ଆୟୋ ।
- ଫୁଲ : ଓହୋ ତେବେ ତୁଇ ଇତି ଆୟ ଲିସ୍ କି ? : ଓହ୍ ତବ୍ ନିମ୍ନା ଇଗାଓଡ଼ିନ୍ କି ?
- ମଇଁନା : ତେବେ ତ ଇତି ଆଇଲି । : ତବେ ତୋ ଇଗା ଓଡ଼ାନ୍ ।

ଫୁଲ : ନିକ ହେଲା ଆ ମିଲିମିଟି କରି ପାଠପଢ଼ା : ଆଛା ଆଉ ଦାଘା ମିଶେମାଣି ପାଠ ଫରୁହି କିକାର୍ ।

ଧାନକଟା ଛୁଟିରୁ ଫେରିଲା ପରେ ଦୁଇ ଜଣ ସାଙ୍ଗ ନିଜ ନିଜ ଅନୁଭୂତି ସଂପର୍କରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା

- ଫୁଲ : ଧାନକଟା ଛୁଟିକେ ତମର ଗାଆଁ କାୟ କାୟ କାମ୍ କରଲିସ ?
: ଅଞ୍ଜି କୟାନା ଛୁଟିତେ ନିଘା ଓଡ଼ାତେ ବାଆଁ ବାଆଁ କାମ କିତି ?
- ମଇନା : କାୟ କାମ୍ ଆରି କରବି ଯେ ଧାନ୍ କାଟଲିଆରି ମଣ୍ଡାଇଲି ଆରି ଘରେ ଆନଲୁ ।
: ବାଆଁ କାମ ଆଉର କିକାତା ଅଞ୍ଜି କୟତମ୍ ଆଉର ଓସତମ୍ ଆଉର ଲୋତେ ତତ୍ ତମ୍ ।
- ଫୁଲ : ତମରତି କାଲି ଧାନ୍ ବୁନି ରେଲାସ୍ କି ?
: ମିହଙ୍ଗା କାଲିଅଞ୍ଜି ଓସି ମତେରିଟ୍ କି ?
- ମଇନା : ନାହିଁ ମନ୍ କରବାଧ ଆୟତି ଲଗାଲୁ ଆରୁ ।
: ଆୟୋ ମନ କିଲେ ଅଞ୍ଜିକୁନ୍ ଉରସ୍ତମା ।
- ଫୁଲ : ଆଲେ କାୟ କାୟଟା ଲାଗାୟଲାଆଚସ୍ ?
: ଆଲେ ବାଁ ବାଁ କୁନ୍ ଉରସ୍ତରିଟ୍ ?
- ମଇନା : ଇଟା ମନ୍ ମିଶାନା ଜାନୁ କି ?
: ଇଓେନ୍ ଗଲା ପୁତାରିଟ୍ କି ?
- ଫୁଲ : ହଇ କାକା ଆଲପ୍ ଜାନଲେ କାୟହେଲା
: ଇଙ୍ଗୋଇନ୍ ବାୟ ହୁଡ଼କ୍ ପୁତେକ୍ ବାଁ ଆତ ।
- ମଇନା : ଆଲେ କଇଲିନି ସୁନ୍ ତେବେ ଆମର ତଙ୍ଗର ଲଗେ ନାହିଁକି ମାଣ୍ଡିଆ ବିରି, କୋଳଥ, ଗୋଉଁ, ତଙ୍ଗରରାଣା, ଶୁଆଁ, ଗୁରଜି, ଖେଡ଼ଜନା, ଦାଣ୍ଡାଆଲସା ମନ୍ ଲାଗୟଲୁ ଆରୁ ଆରି ଖଣ୍ଡେକ୍ ତି ମାଟିକାୟା ମିଶା କରଲୁ ଆରୁ ଆଦା ଆରି ହଲଦି ମିଶା ଲାଗୟଲୁ ଆରୁ ।
: ଆଲେ ଇୟକା କେଞ୍ଜା ତେବେ ମାଘା ତଙ୍ଗରତିଗା କି ଗରାଁ, ପୁପଲି, କଡ଼େଁ, ଗିହୁଁ, କହଲା, ରେୟେ, ଗେଡ଼ା ଜୟରା, ପରବର୍ ଗଲା ଉରସ୍ତମା, ଆଉର ହୁଡୁକ୍ତେ ନାଙ୍ଗେଲ୍ ମାଟି ଗଲା କିତମା, ଆଦା ଆଉର କାମକା ଗଲା ଉରସ୍ତମା ।
- ଫୁଲ : ହେଁ... ତମର ତଙ୍ଗରେ ଜବର ଆକା କରଲାସ୍ବୋହଲେ ତମର ବାଡ଼ ନା ଆଟେ କି ?
: ହାଁ ମିଘା ତଙ୍ଗରତେ ଆଚାୟ ଗଲା କିତୋରିଟ୍ ମିଘାଓଡ଼ି ଅଟକେ ମାୟୋୟ ?
- ମଇନା : ବାଡ଼ମିଶା ଆଟେ ।
: ଓଡ଼ିଗଲା ମଞ୍ଜାଁ ।
- ଫୁଲ : ବାଡ଼େ କାୟ କାୟଟା କରଲା ଆଚାସ୍ ?
: ଓଡ଼ିତେ ବାଁ ବାଁ କିତାରିଟ୍ ?
- ମଇନା : ଆମର ବାଡ଼େ ଆଲୁ, ବାଇଗନ, ଫୁଲକୋବି, ପତରଗୋବି ଲାଉ, କୁମୁଡ଼ା ଲାଗୟଲୁ ଆରୁ ।
: ମାଘା ଓଡ଼ିତେ ଆଲୁଁ, ବାଙ୍ଗାଁ, ଫୁଙ୍ଗାର ଗୁବିଁ, ଚିପଟା ଗୁବି, ତୁମାଁ, ଗୁମଡ଼ ଉରସ୍ତ ତୋମା ।

- ଫୁଲ : ତମର ବାଡ଼ ବଡ଼େଟା ଆଚେକି ?
 : ମିଥୁଘାଡ଼ି ହଜୋରେ ମତାକି ?
- ମଇନା : ହୟ ବଡ଼େଟା ଆକା ଆଚେ ।
 : ଇଜୋ ହଜୋରେ ଆବ୍ ମତା ।
- ଫୁଲ : ହେଲେ ଟଟାବାଡ଼ି ଆଚେ କି ବାଇଁ ?ଆଚେକ୍ ଆଚାଡ଼୍ ଘାଡ଼ି ମତାକି ହିଲେ ?
- ମଇନା : ଝଟାବାଡ଼ି, ନକରଲାଉ ସିନା କେତଟା ଆମ୍, ଫନସ୍, ଜାମ୍, ମୁନ୍ଗା ଲେୟୁ ଟଭା, କମ୍ଲା, ତେଡ଼ଲି ଆମ୍ବର ମାଣ୍ଡା ଗଛ ପାରାଗ ମନ୍ ଲାଗାୟଲୁ ଆରୁ ।
 : ଝାଗଁ ଘାଡ଼ି, କେଘାଡ଼ିଗା ବଚ୍କଟାନ୍ ମକାଁ, ପନେସ୍, ବେଲତି, ମୁଡ଼ଙ୍ଗା, ଲେୟୁ, ଟଭା, କମ୍ଲା, ହିତାଁ ।
- ଫୁଲ : ଏତେକ୍ ସବୁ ଚାଷବାସ୍ କର ଲାସ୍ନି ତମରତି ଫୁଲ ବାଡ଼ ମିଶା ଆଚେ ତ ?
 : ପପେୟା ମତା କ୍ ଉରସ୍ତମା ମିଥୁଡେ ଫୁଙ୍ଗାହ୍ ଘାଡ଼ି ଗଲା ମତାଲ୍ ?
- ମଇନା : ହର ଦୁଆର ବାଟେ ସାନ୍ଟା ଗୋଟେକ ଫୁଲ ବାଡ଼ କରି ହାୟତି ଗୋଲାପ, ସେବତି, ମଲ୍ଲୀ, ଜିନିଆ ବାଟି, ଭାଲିଆ, ଡଗର, ମଦାର, ରାନି ଫୁଲ, ମେଣ୍ଡାଫୁଲ ଲଗାୟଲୁ ଆରୁ ।
 : ହରି ଦୁଆରତେ ହିଡ଼ଲା ଉଣ୍ଡାନ୍ ଫୁଙ୍ଗାର ଘାଡ଼ି କିସି ଆଗା ଗୁଲାପ, ସେଘୁଦି, ମଲ୍ଲୀ, ଜିନିଆ, ଭାଲିଆ, ଟଗର, ମଦାର, ରାନୀ ଫୁଙ୍ଗାର ଉରସ୍ତମା ।
- ମଇନା : ତୁଇ ମକେ ନା ପଚାରି ଲାଗିରା କି କେନ୍ତା ତୁଇ ଆଲେ ଛୁଟିକେ କାଇଟା କରଲିସ୍ନି ?
 : ନିମ୍ନା ନାକ୍ତୁନ ପୁଟେମାଇ ଲା ଲାଗସି ମତନ୍ ନିମ୍ନା ଆଲେ ଛୁଟିତେ ବାହ୍ କିତନୀ ?
- ଫୁଲ : ମୁଇଁ ମିଶା ଛୁଟି କେ ଯାଇ ଧାୟାବୁଆ ସାଗେ ବେଡ଼ାବାଟେ ଗଲି, କଡ଼ପ୍ ଜାଗଲି, ମାଣ୍ଡିଆ, କାଟଲି ଆରି କାୟଟା ତା ।
 : ନନା ଗଲା ଛୁଟିତେ ହଂଜି ଯାୟା ବାବାନ୍ ସଜୋ ଝେଡ଼ା ତିକେ ହତାନ, କଡ଼ପା ରାଖା କିତା ।
- ମଇନା : ଏଡ଼କି ଆନେ ତୋର ଛୁଟି ସରଲାକି ମା ଜାଟି ଝକଲିସ୍ ତୁଇ ?
 : ଇଚରେତେ ନିଥୁ ଛୁଟି ମାଡ଼ତକି ମହା ଜାଟି କିତିନ୍ ନିମ୍ନା ?
- ଫୁଲ : ତୁଇ ରିସା ନା ହୋ କାୟ କାୟ ଜନେ ଧାନକାଟାଲା ଉପରେ କଲଜା ବେଟାକେ ଗଲି, ବେଡ଼ା ଭିତରେ ରେବା କୁଣ୍ଡ ମନକର ମାଟ ଧାରଲି ଦାରୁ ମିଶା ଆନ୍ବାକେ ଆୟାବୁଆ ସଜୋ ଖମ୍ନେ ଗାଲି ।
 : ନିମ୍ନା ରିସ୍ ଆୟମା ବଡ଼ା ବାଁ ବାଁ ତିତାନ୍ ଅଂଜି କୟଲେ ଫତୋତେ ପାହକି ଲାହତା ଝେଡ଼ା ଲଫାତେ ମାନ୍ଲେ କଦ୍ରାନ୍ ମିନକ୍ ପୟତମ କଟ୍ୟାଁ ତତିଲା ଯାୟାଲ୍ ସଜୋ କମନାତେ ହତା ।
- ମଇନା : ଏଦେ ଏଦେ ଇସ୍ତୁଲ୍ ବେଲାହେଲା ଜୁ ପାରତନା କରୁ ।
 : ଦେୟ ଦେୟା ଇସ୍ତୁଲ୍ ବେରା ଆଡ଼ ଦେୟ ପାରତନା କିକାଟ୍ ।

ଶ୍ରେଣୀରେ ପାଠପଢ଼ା ସଂପର୍କରେ ଦୁଇ ସାଙ୍ଗଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା

- ରାମ : ଏସୁ ତମର ଇସ୍ତୁଲେ କେତେଟା ଦିଦି ଆରି ସାର୍ ଅଚତ୍ ?
 : ଇଦ଼଼଼ସା ମିଥୁ ଇସ୍ତୁଲତେ ବଚକ୍ ଦିଦି ଆଉର ଆଜ୍ଞାଲଡ଼ ମାଡ଼ୋଡ଼ ?
- ଶାମ : ଆମର ଇସ୍ତୁଲେ ଦୁଇଟା ସାର୍ ଆରି ତିନଟା ଦିଦି ଆଚତ୍ ।
 : ମାଘାଲ ସ୍ତୁଲତେ ରଣ୍ଡଜନଡ଼୍ ସାର୍ ଆଉର ମୁଣ୍ଡଜାନ୍ ଦିଦିହ୍ ମତାଁ ।
- ରାମ : ତମର ଗଣିତ ମଜା କନ୍କନ୍ ପଢ଼ାୟଲାୟନି ?
 : ମିଥୁ ଗନ୍ତି ତୁନ୍ ବୋଡ଼ ପଢ଼ାବ୍ କିଡ଼ୋଡ଼ ?

- ଶାମ : ଆମର ଉଷାଦିଦି ପଢ଼ାୟ ଲାଗି ।
 : ମାଓ ଉଷା ଦିଦି ପଢ଼ାହ କିନ୍ତାଲ ।
- ରାମ : ଗଣିତ ପଢ଼ାୟଲା ବେଳେ ଆମର ଇଞ୍ଚୁଲେ ନିମାନ୍ କରି ବୁଝି ନା ଅୟେ ।
 : ଗଣିତ ପଢ଼ାହ କିୟାନ ହୋଡ଼ା ମାଓ ଇଞ୍ଚୁଲତେ ଆଛାକିସି ସମଞ୍ଜେ ମାଇଆୟୋ ।
- ଶାମ : ଆମର ଇସ୍କୁଲେ ବଡ଼େ ନିମାନ୍ ବୁଝାଇ ଦେବାୟେ ।
 : ମାଓ ଇସ୍କୁଲତେ ଆଛା ଡ଼ଙ୍ଗତେ ସମଞ୍ଜାହ କେଓଲୋଡ଼ ।
- ରାମ : ଆମର ସାର ନାଇକି କଲାପଟା ତାନେ ଗଣିତ ମନକେ କରି କରି ଶିକାୟ ଦେବାୟେ ମାତର ହାଇଟା କେନଡା ହେଲା ବୁଝି ନାହେ ଆରି ମନେମନେ କରବି ଦଲେ ଭୁଲ ହୋଇଯାୟସି / ତୁଇ ତମର ଇଞ୍ଚୁଲେ ନିମାନ୍ କରି ଦିଦି ବୁଝାୟବାୟ ବଲଲିସିନି ଆଲେ କେନଡା କରି ବୁଝାଏବାୟ ଛନେକ୍ କରି ଦକାନି ?
 : ମାଓଡ଼ ଗୁରୁ ନଇକି କାଳାପଟାତେ ଗନତି କୁନ୍ କିସି କରିହନେ ଚେଓଲ ମାନ୍ତର ଆଦ୍ ବଦାନ ଆଡ୍ ସମଞ୍ଜେମାଇ ଆୟ ଅଉରମନ ମନତେ କିତେକ ଭୁଲ ଆୟାଲ । ନିମ୍ନା ମିଓ ଇଞ୍ଚୁଲୁତେ ବନେ କିସି ଦିଦି ସମଞ୍ଜାହ କିୟାନା ଆୟ ଆଲେ ବଦାନ କିସି ସମବହ କିୟାଲ ହିଡ଼ିକ କିସି ତୋହା ?
- ଶାମ : ଆମର ଦିଦି ନାଇଁ କି ନା ଗଣିତ ବତାୟଲା ବେଳେ ଖେଲାଏସି
 : ମାଓ ଦିଦି ଆୟୋକି ଗନତି ଓହ୍ନହୋଡ଼ା ଖରସହାଡ଼ ।
- ରାମ : ହେଁ ପାଟ ପଢ଼ାୟଲା ବେଳେ କେନଡା ଖେଲ ଆରି ତମେମନ୍ ଖେଲ ଲାସି କଇ ଦେଖ କାୟ ?
 : ହାଁ ପାଠ ପଢ଼ହା କିଆନ ହୋଡ଼ା ବଦାନ କରସାନା ଆଉର ନିମ୍ନାଟ କରସାଲିଟ୍ ଇଞ୍ଜିହୁଡ଼ା ବାୟ ?
- ଶାମ : ଗଟ୍ ଗଟ୍ ହାର୍ ଆମର କିଲାସର୍ ଦୁଇ ଲୋକକେ ଦୁଇବାଟେ ଠିଆ କରସି ଆରି କନ୍ ଆନର ରୁଡ଼ି କନ୍ ଆନର ଫୁଲ କନ୍ଆନର ଗୋଡ଼ି, କାଟି ବାଟି, ତେତଲି ମଞ୍ଜି ମନକେ ଆନାୟ ଦେୟଶି, ପଟେ ଆରି ଗଟେକ୍ ପିଲାକେ ଡାକି କରି ଆରହାତର ଟା କେତଟା ଆତେ ଆରି ତାର୍ ହାତର ଟା କେତଟା ଆତେ ବୋଲି ପରୁରସି କଇଦେଲା ଉରାରେ ଆରି ଗଟେକ୍ ପିଲାକେ ଡାକିକରି ହାଇଟାକେ ଅଲଗା ଅଲଗା କରା ଆରି ପଟତି ଲେକା ବଲସି, ଆରି ସରାସରି ବେଳେ ଆରି ଗଟେକ୍ ପିଲାକେ ଡାକିକରି ଦୁଇଟା ଯାକ କେ ମିଶାଇ କରି ଗନା ବଲସି ଅନତି କରି ମିଶାଇସି ଆରି ଶିକାୟସି, ହେନଡି ତମର କିଲାସେ ପିଲା କେତଟା ଆରି ଟୋକି କେତଟା ଆତଡ୍ ବଲସି ସବୁ ଟୋକି ଆରି ପିଲା ମନକେ ଗନକରି କୟଲା ଉପରେ ପିଲାଟକିକେ ମିଶିକରି ଆଟସ୍ ବଲସି । ଏନତି କରି ଆରି କେତେ ପରକାର କୟକରି ଶିକାୟେ ବାୟେ ।
 : ନେଲି ତାଗାତା ଫୁଙ୍ଗାହାବଖଡ଼ାଁ ଗୋଟିଁ, କିଟକାଁ ପାଠି, ହିତା ପଡ଼େକ୍ କୁନ୍ ଚିତି ହିୟାନ,ପଷାପଜା ଆଉର ଅରନ ପେକାନ କେୟସି ଏନାକୟତେ ବଚକଟାନ୍ ମନ୍ତାଁ ଆଉର ଓନା କୟତେ ବଚକଟାନ୍ ମନ୍ତାଁ ଇଞ୍ଜି ପୁଟେମାୟାନ୍ ଇଞ୍ଜିହୁଡ଼ୁ ପରେକ୍ ଆରର୍ ଅରଡ୍ ପେକାନ କେୟସି ଆଓ୍ଵେନ୍ ଆଲଗା ଅଲଗା କିସି ଆଉର ସିଲେଟତେ ଲିଖିକିଲଲା ଇୟାନ୍ ଆଉର ମାଡ଼ାନ୍ ହୋଡ଼ା ଆଉର ଅରଡ୍ ପେକାନ କେୟସି ରଣ୍ଡସିଁ ଜାକତୁନ୍ ମିଶାହ୍ କିସି ଲଖା ଇୟାନ୍ ଅହାନେ ଇଞ୍ଜି ମିଶାହ୍ କିଲଲା କରହାନ୍ ଆଦାନେ ମିଓ କାଲାସତେ ପିଲାଁ ବଚକ ଆଉର ପେକାଁ ବଚକଟାନ୍ ମନ୍ତାଁ ଇଞ୍ଜି ସବ୍ ପେକାଁ ଆରୁ ପେକୋଡ଼ ଲୋଡ଼ ଲଖସି କସ ପରୋ ପେକାଁ ପେକେଡ଼ ମିଶେମାସି ମନ୍ତୋଡ଼ ଇୟାନ୍ । ଇଦାନେ କିସି ଆଉର ବଚକ୍ ପରକାର ଇଞ୍ଜି କରହାନ୍ ।

ରାମ : ତୋର କାତା ସୁନି କରି ମକେ ତମର ଇସ୍କୁଲେ ପଢ଼ ପଢ଼ ପରା ଲାଗଲାନି । ଆଲେ ତେବେ ଫେଡ଼ାନ୍ ଥାନେ କାୟ କାୟ କରବାସ୍ କଅ କାୟେ ।

: ନିଝାଁ ପଲେଁ କେଞ୍ଚିମଞ୍ଜାଲ ନାକୁନ୍ ନିଝାଁ ଇସ୍କୁଲ୍ ପଢ଼ି କିଇଲା ମନ୍ ଲାଗଲାତା । ଆଲେ ତବେ ଫେଡ଼ାନ୍ ତିଗା ବାଁ ବାଁ କିଆନା ଆୟ୍ ଇନ୍ ବାୟ୍ ।

ଶାମ : ଫେଡ଼ାନ୍ ବଲେ ଆରି କାୟଟାତା ହେନତି ଆକା କେଡ଼ କେଡ଼ ଦାଏ ଆମକେ ଆମ ପତର, ଆରି ଜାମ୍ ପତର ତଲି ଆନା ବଲବାୟେ । ତୋଳି ଆନଲା ଉତ୍ତାରେ ଅଲଗା ଅଲଗା କରି ବାଟା ବଲବାୟେ ଆରି ତାର ଉତ୍ତାରେ ଗୋଟେକ୍ ଆମ୍ପତର ଆରି ଗୋଟେକ୍ ଜାମ୍ ପତରକେ ମିଶାଇ କରି ଯୋଡ଼ା ଯୋଡ଼ା କରି ସଙ୍ଗା ବଲବାୟେ । ଆମେ କଇଦେଲା ଉତ୍ତାରେ ପତର କେତେକ ଅଗଲା ବୋଲି ପରୁରବାୟେ । ତାକେ କଲାପଟାତି ଉପରେ ଲେକୁ, କାୟ କାଜେକି ହାଇଟା ଜବର୍ ରେଲା ଜନଟା ଜର୍ ରେଇସି ହାଇଟା ବଡ଼ । ଜନଟା ଆଲପ୍ ରେୟସି ତାକେ ତଲେ ଲେଖୁ କାୟ ଯେ କି ହାଇଟା ସାନଟା । ଏବର ଆସା ବଡ଼ଟା ଥାନୁ ସାନଟାକେ ଫେଡ଼ୁ ତାର ଉତ୍ତାରୁ ଏବେ ମିଶି ଫେଡ଼ୁ । ଉତ୍ତର ଆୟସି ତାର ଉତ୍ତାରୁ ଆମ୍ପର ଦିଦି ପରୁରବାୟେ ହାୟ ଅଗଲି ରେଲା ପତର ଆରି ଫେଡ଼ାଣ ସମାନ୍ ଆତେ କି ନାଜ୍ ପିଲାମନ୍ । ତେବେ ସମାନ୍ ଆତେ ବୋଲେ ତାଲି ମାରା ବଲଲେ ଆମେ ସବୁ ଲୋକ ତାଲି ମାରବୁ ।

: ଫେଡ଼ାତା ହୋଡ଼ା ଆଉର୍ ବାତା ଆଦାନେ ବୁନା ବଚର ବଚର୍ ହୋଡ଼ା ମାମୁନ୍ ମର୍କା ଆକିଁ ଆଉର ଲେଢ଼ି ଆକିଁ କୟସି କଇସିତରା ଇନ୍ଦାନୁଡ଼୍ । କଇସି ତତଲେ ପରେକ୍ ଅଲଗା ଆଲଗା କିସି ବନାହ୍ କିଲା ଇନ୍ଦାନୁଡ଼୍ ଆର୍ ତାନା ପରେକ୍ ଉଷାନ୍ ମର୍କା ଆକି ଆଉର ଉଷାନ୍ ଲେଣ୍ଡି ଆକିତୁନ୍ ମିଶାହ୍ କିସି ଜୋଡ଼ି ଜୋଡ଼ି କିସି ଇରା ଇନ୍ଦାନୁଡ଼୍ । ମମୋ ଇନ୍ଦଲେ ପରେକ୍ ଆକି ବଚକ୍ ପିସତୁସ ଇଞ୍ଜି ପୁନ୍ଦାନାଆୟ୍ । ତାନ୍ କାଲାପାଟା ପରୋତେ ଲିଖ୍ କିକମ୍ ବାଁ କାଜେ କି ଆଦ୍ ବଚକ୍ ମଙ୍ଗାଁ ବଦକି ବଲକା ମନ୍ଦାନ୍ ଆଦ୍ ହଜୋର । ବଦ୍ କମ୍ ମନ୍ଦାନ୍ ତାନ୍ ଦୋଡ଼ି ଲେଖ୍ କିକାଟ୍ ବଦକି ଆଦ୍ ହୁଡ଼ଲା । ଇଦକତାଦାଝା ହଜୋର ତାହ୍ ହିଡ଼ଲା ତୁନ୍ ଫେଡ଼ି କିତେକ୍ ତାନା ଉତ୍ତର ଇଦେକ ମିସେ ମାସି ଫେଡ଼ିକିକାଟ୍ । ଉତ୍ତର ଝାଲାତାନା ପରେକ୍ ମାଝା ଦିଦି ପୁଛେମାୟଡ଼୍ ଆଦ୍ ପିସଲେଁ ଆକିଁ ଆଉର ଫେଡ଼ିଣ ସମାନ୍ ମଙ୍ଗାଁ କିହିଲେଁ ପିଲାଁ । ଯଦି ସମାନ୍ ମଙ୍ଗାଁ ହତେକ ତାପଡ଼ି ଜିମଟ୍ ପିସକ୍ ମମୋ ସବୟଲୋଡ଼୍ ତାପଡ଼ି ଜିକମ୍ ।

ରାମ : ନାଜ୍ ବାବୁ ତାର କତା ସୁନଲା ବେଲକୁ ମୋକେ ତମର ଇସ୍କୁଲ ଥାନେ ଯିବାକେ ମୁଇଁ ବୁଆ କେ କୟସି ଆରି ଇସ୍କୁଲେ ଆସବି

: ଆୟ ବାବୁ ଓନ୍ନା ପଲୋ କେଞ୍ଚି ନାକୁନ୍ ନିଝାଁ ଇସ୍କୁଲ୍ ତିଗା ହସିଲା ନନା ବାବାନ୍ ଇନ୍ଦକା ଆଉର ଇସ୍କୁଲତେ ଝାୟକା ।

ଦୁଇଜଣ ସାଙ୍ଗ ଅଲଗା ଅଲଗା ସ୍କୁଲରେ ଅଛନ୍ତି ଏ ଦୁଇ ଜଣଙ୍କ କଥାବାଣୀ

- ଗୋରା : ତମର ଇସ୍କୁଲେ ତକେ କେନ୍ତା ଲାଗସି ସୁନ୍ଦରୀ ।
- : ନିଝାଁ ଇସ୍କୁଲେ ନିକୁନ୍ ବଦାନ୍ ଲାଗଲାତା ସୁନ୍ଦରୀ ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ମୋକେ ବଡ଼େ ନିମାନ୍ ଲାଗସି ଗୋରୀ
- : ନାକୁନ୍ ଆଛାୟ ବନେ ଲାଗଲାତା ଗୋରୀ ।

- ଗୋରୀ : କେନ୍ଦ୍ରୀୟ କଳେ ଏତେ ନିମାନ୍ ଲାଗି ସୁନ୍ଦରୀ ସତେ ତମର ଇସ୍ତୁଲ୍ ନିମାନ୍ ଆଚେକି ଆଲେ କାୟ୍ କୟେ ଏତେ ନିମାନ୍ ଲାଗିଲାନି ?
- : ବଦାନ୍ କାଜେ ଇଛର ବନ୍ଦେ ଲାଗିଲାତା ସୁନ୍ଦରୀ ସତେୟ ନିଓ୍ଵା ଇସ୍ତୁଲ୍ ବନେ ମନ୍ତାକି ଆଲେ ବାଁ କାଜେ ଇଛର ବନନ୍ଦେ ଲାଗିଲାତା ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ଆମର ଇସ୍ତୁଲେ ଆମେ ପିଲାଟୋକି ମିଶି କରି ଗଟେକ୍ ଗଲେ ରେଲା ପାରା ରେଲୁନି । ଆମର ଇସ୍ତୁଲେ ବଗିଚା ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର । ଆମର ସାର୍ ଦିଦି ମନ୍ ପାଠ୍ ପଢ଼ାଇବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଖେଲ୍ ନାଚ ଗୀତ ସିକାୟ୍ ବାୟ୍ ଆରି ଲାଡ଼୍ କରବାୟ୍ । ଆମର ଇସ୍ତୁଲେ ସଫାସୁତର ରକ୍ତୁ ଆରି ଆନୟ୍ ମନରେ ପଢ଼ା ପଢ଼ି କରକ୍ତୁ ତେବେ ସେ ନିମାନ୍ ଲାଗି । ଆମର ଇସ୍ତୁଲେ ବଡ଼େ ନିମାନ୍ ଆମକେ ଘରେ ଦିବାକେ ନା ଲାଗେମନ୍ ।
- : ମାଓ୍ଵା ଇସ୍ତୁଲେତେ ମମୋ ପେକଡ଼ ପେକିଁ ମିଶେମାସି ଉଣ୍ଡିତେ ମନ୍ଦଲେ ବୁନା ମନ୍ତମା । ମାଓ୍ଵା ଇସ୍ତୁଲେତେ ବଗେଚା ଆଛା ସନ୍ଦୁର । ମାଓ୍ଵା ସାର୍ ଦିଦିକୁ ପାଠ୍ ପଢ଼ା କିୟାନା ସଙ୍ଗ୍ ସଙ୍ଗ୍ କରସାନା ଏଦାନା ପାଠ୍ କରନ୍ତିଲାତାଁ ଆଉର ମୟା କିନ୍ତାଁ । ମାଓ୍ଵା ଇସ୍ତୁଲେତେ ସାପା ସୁତରା କିନ୍ତମା ଆଉର ଶୁଦ୍ଧା ମନତେ ପଢ଼ା ପଢ଼ି କିନ୍ତମା ତବେ ଆଉ ବନେଲାଗିଲାତା । ମାଓ୍ଵା ଇସ୍ତୁଲେତେ ବନେ ଲାଗିଲାତା ମାକୁନ୍ ଲୋତେ ମନ୍ଦିଲା ମନଲାଗୋ ।
- ଗୋରୀ : ତମର ଇସ୍ତୁଲେ କେତଟା ପାଠ୍ ପଢ଼ବା ଘର, ଆଚେ ?
- : ମିଓ୍ଵା ଇସ୍ତୁଲେତେ ବଚକଟାନ ପାଠ୍ ପଢ଼ିହି କିୟାନା ଲୋତ ମନ୍ତାଁ ।
- ସୁନ୍ଦରୀ : ଆମର ଇସ୍ତୁଲେ ଗଟେକ୍ ପଢ଼ବା ଘର ଆଚେ ।
- : ମାଓ୍ଵା ଇସ୍ତୁଲେତେ ଆଠଗାନ୍ ପଢ଼ିହି କିୟାନା ଲୋତକ୍ ମାନ୍ତା ।
- ଗୋରୀ : ତମର ଇସ୍ତୁଲେ କେତଟା ଦିଦି ଆରି କେତୋଟା ସାର୍ ଆଚତ ?
- : ମାଓ୍ଵା ଇସ୍ତୁଲେତେ ବଚକ ଜନ୍ମା ଦିଦିହି ଆଉର ବଚକ୍ ଜନଡ଼ ସାର୍ ମନ୍ତୋଡ଼୍ ।
- ସୁନ୍ଦରୀ : ଆମର ଇସ୍ତୁଲେ ଦୁଇଟା ଦିଦି ଆରି ତିନଟା ସାର୍ଆଚେ ।
- : ମାଓ୍ଵା ଇସ୍ତୁଲେତେ ରଣ୍ଡଦିଦି ଆଉର ମୁଣ୍ଡଜନଡ଼୍ ସାର୍ ମନ୍ତୋଡ଼୍ ।
- ଗୋରୀ : ତମକେ ତମର ସାର୍ ମନ୍ ଆରି ଦିଦି ମନ୍ ଲାଡ଼୍ କରବାୟ୍ କି ନାହିଁ ?
- : ମିକୁନ୍ ମିଓ୍ଵା ସାର୍ ଲୋଡ଼୍ ଆଉର ଦିଦିଲିଁ ମୟା କିନ୍ତାକି କେଅଁ ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ଇୟା... ଆମର ସାର୍ ଦିଦି ମନ୍ ତ ଆମର ମାଁ ବାବା ଲାଡ଼କର କରଲା ପରା କରବାୟେ ସେନ୍ଦିଆବ ।
- : ଇଉ ମାଓ୍ଵା ସାର୍ ଦିଦିହି ତୋ ମାଓ୍ଵା ଯାୟା ବାବା ମୟା କିନ୍ତୋଡ଼୍ ଆଦାନେ କିନ୍ତୋଡ଼୍ ।
- ଗୋରୀ : ତମର ଇସ୍ତୁଲେ ଗୋଟେକ୍ ଲୋକକେ ଲାଡ଼୍ କରବାୟ୍ କି ସବୁ ଲୋକକେ ?
- : ମିଓ୍ଵା ଇସ୍ତୁଲେ ଅରନେ ମାନେନ୍ ମୟା କେଓ୍ଵାଲୋଡ଼୍ କି ସବୋୟ ମାନେନ୍ ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ନାହିଁ ସବୁକେ ଲାଡ଼୍ କର ବାୟ୍ ଆୟୋ ସବୁକେ ମୟା କିୟାନୁଡ଼୍ ।

- ଗୋରୀ : ତେବେ ତମର ଇସ୍କୁଲେ କାୟ କାୟଟା କରଲା ଆଚାସ୍ ?
- : ତବେ ମିଥ୍ଟା ଇସ୍କୁଲେ ବାଆଁ ବାଆଁ କିତୋରିଟ୍ ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ଆମର ଇସ୍କୁଲେ ମୀନା ମଞ୍ଚ, ମହାମଣ୍ଡଳ ବାଲିଆଦାଲତ୍ କରଲୁନି ।
- : ମାଥ୍ଟା ଇସ୍କୁଲେତେ ମୀନମଞ୍ଚ, ମହାମଣ୍ଡଳ, ବାଲିଆଦାଲତ୍ କିତୋମ୍ ।
- ଗୋରୀ : ଆରି କାୟଟା କର ଲାସ୍ନି ?
- : ଆଉର ବାଁ କିତରିଟ୍ ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ଆରି କେତେକ୍ କରଲୁ ଆରୁ ।
- : ଆୟ୍ ଆଉର ବଚକ୍ କିତୋମା ।
- ଗୋରୀ : କାୟ କାୟଟା ଆରି କଲା ଆଚାସ୍ ତେବେ କଇଦେକ୍ ଅଲପ୍ ?
- : ବାଆଁ ବାଆଁ ଆଉର କିତୋରିଟ୍ ତବେ ଇଂଜିହୁଡ଼ା ହିଡ଼ିକ୍ ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ଆଲେ ସୁନ୍ ତେବେ । ଆମେ ନାଇକି ଗୀତ୍ ଲେଖୁ ଅନୁଭୂତି ଲେଖୁ, କୁଇଜ୍ କମ୍ପିଟିସନ୍ କରୁ, ଗୀତ ଗାୟୁ, ଡ୍ରାମା କରୁ ଆରି ନାଟ୍ କରୁ । ଯେତକି ଲେଖୁରେରୁ ସେଟାକେ ଆନେକ୍ଷଣରେ ଅଲାୟଦେବୁ ।
- : ଆଲେ କେଂଜା ତେବେ । ମୋମୋ ନାଇକି ପାଠାଁ ଲିଖକିମ୍ ଅନୁଭୂତି ଲିଖକିମ୍ ପରନ୍ ଉଉର କିକମ୍ ପାଟାଂଠାରକମ୍, ଡ୍ରାମା କିକମ୍ ଆଉର ଏକମ୍ । ବଚର ଲିଖକିସି ମକ୍ତକମ୍ ଆଞ୍ଝେନ୍ ଅନେକ୍ଷଣେ ଓଡ଼ିହକମ୍ ।
- ଗୋରୀ : ଅନେକ୍ଷଣ କରଲେ କାୟଟା ଯେ ?
- : ଆନ୍ମାନ ଇତେକ୍ ବାତା ଆୟ୍ କି ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ଆମର ମନକେ ଜୁନ୍ଟା ଆଇଲା, ଗୀତ ହ କି ଗପ ଏହ କି ଆରି କେନ୍ଦ୍ରାଟା ହଉ ସବୁଲେଖକରି ଗୋଟେକ୍ଆନେ ଲଗାଇବାର ।
- : ମାଥ୍ଟା ମନ୍ତେ ଜୁଟେ ମାୟାନା, ପାଟାଁ କି କାହାନି ଆଇକି ଆଉର ବଦାନା ଆଇ ସର୍ ଲିଖୁ କିସି ଉଷିତେ ଲାଗାହକିୟାନା ।
- ଗୋରୀ : ତେବେ ତମର ଇସ୍କୁଲେ କେତୋଟା ଆପା ଆରି କେତଟା ନନା ଅତତ ?
- : ତବେ ମିଥ୍ଟା ଇସ୍କୁଲେତେ ବଚକ୍ ଦିଦିହ୍ ଆରୁ ବଚକ୍ ଦାଦାଲୋଡ୍ ମନ୍ତୋଡ୍ ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ଆମର ଇସ୍କୁଲେ ଚାରଟା ଆପା ଆରି ଦୁଇଟା ନାନା ଆତତ ।
- : ମାଥ୍ଟା ଇସ୍କୁଲେତେ ନାଲଙ୍ଗଜାନା ଦିଦି ଆଉର ରଷ୍ଟ୍ ଜାନତ ଦାଦାଲୋଡ୍ ମନ୍ତୋଡ୍ ।
- ଗୋରୀ : ତମର ଆପା ନାନା ମନ୍ ନିକ କରି ରାୟବାୟକି ନାଇ ?
- : ମିଥ୍ଟା ଦିଦି ଦାଦାଲୋଡ୍ ଅଛା କିସି ଅଟ୍ଟାଲୋଡ୍ କି ଆଟଡ୍ ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ହାଁ ନିକ କରି ସେ ରାୟବାୟେ । ଇଙ୍ଗ ଆଛା କିସି ଓଡ୍ ଆଟ୍ଟା ଲୋଡ୍ ।
- ଗୋରୀ : ତମର ଆପା ମନ୍ ତମର ଯତନ୍ ନେବାୟ କି ନାଇ ?
- : ମିଥ୍ଟା ଦିଦିହିଁ ମିଥ୍ଟା ଯତୁନ୍ ଅଛା କି ଓୟ ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ସରୁ ଆପା ମନ୍ ସରୁକେ ଯତନ୍ କରବାୟ ।

- : ସବୟ ଦିଦି ବାବା ଲୋଡ଼ ସବୋୟ କୁନ୍ ଯତନ କେଓଲୋଡ଼ ।
- ଗୋରୀ : ତେବେ ତମେ ଗୀର୍ ଗାଈ ବାସ୍, ନୀର୍ କରବାସ ଯେ କନ୍ତି ନୀର୍ କରବାକେ ଗଲା ଆଚାସ୍ କି ?
- : ତବ୍ ନିମ୍ନା ପାଟାଓଓଟିକିଟ୍, ଏୟାନା କିକିଟ୍ ଯେ ମାତ୍ରର ଏକ୍ସାନ କାଜେ ବାଗାୟ ହାତାରିଟ୍ କି ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ହାଁ ଆମେ ନୀର୍କି ଭୁବନେଶ୍ୱର, ସୁନାବେଡ଼ା, କୁନ୍ତରଖାଲ୍ ଆୟାଗୁଡ଼ା, କୋରାପୁଟ୍, ନୀର୍ବାକେ ଗଲୁ ଆରୁ ।
- : ହାଁ ମମ୍ନୋ ଆୟକି ଭୁବନେଶ୍ୱର, ସୁନାଓଓଡ଼ା, କୁନ୍ତରଖାଲ୍, ଆମାଗୁଡ଼ା, କାରାପୁଟ୍, ଏୟିଲା ହତମା ।
- ଗୋରୀ : ତମେ ସାକାଲେ କେତଟା ବେଲେ ଉଠବାସ୍ ?
- : ନିମ୍ନିଟ୍ ନରକିଁ ବଡ଼ ହୋଡ଼ା ତେଦଓଓନ ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ଆମେ ସାକାଲେ ଟଟା ବେଲେ ଉଠୁ
- : ମମ୍ନୋ ନରକିଁ ହଇଙ୍ଗାବଜେ ତେଦଓଓଲୋଡ଼ ।
- ଗୋରୀ : ଉଠିକରି କାୟ କାମ୍ କରବାସଂ
- : ତେଦସି ବାତା କାମ କେଓରିଟ୍ ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ଉଠିକରି ପ୍ରାର୍ଥନା କରବୁ ଆରି ଦାତୁନ କରବୁ ଜାଡ଼ା ଯିବୁ ଆରି ତାଷ୍ ବାତାନବୁ ।
- : ତେଦସି ପ୍ରାର୍ଥନା କିକମ୍ ଆଉର ପକୀଲ କେଓଲୋଡ଼ ବାଟି ହନ୍ଦକମ୍ ଆଉର କରିହାୟଓଲୋଡ଼ ।
- ଗୋରୀ : ସାକାଲ୍ ଓଲି କେଡ଼େବେଲା ପଡ଼ଲାସ୍ନି ?
- : ନରକିଁ ହୋଡ଼ାବଚ ହୋଡ଼ାପଡ଼ହି କେଓରିଟ୍ ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ସାକାଲ୍ ଅଲି ଆମେ ସାତଟା ବେଲା ପଡ଼ଲୁନି ।
- : ନରକିଁ ହୋଡ଼ା ମମ୍ନୋ ସାତବଜେ ପଡ଼ହି କେଓଲୋଡ଼ ।
- ଗୋରୀ : ଆରି କେତେଟା ବେଲେ କାୟ କାମ୍ କରଲାସ୍ନି ?
- : ଆଉର ବଚହୋଡ଼ା ବାତା କାମ୍ କେଓଲିଟ୍ ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ନଅଁଟା ବେଲେ ଭାତ୍ ଖାଇବୁ ଆରି ଇସ୍କୁଲ ଯିବୁ ।
- : ନଉ ବଜେ ଜଉଡ଼ି ତିନଓଲୋଡ଼ ଆଉର ଇସ୍କୁଲ ହନ୍ଓଲୋଡ଼ ।
- ଗୋରୀ : ଇସ୍କୁଲ କେତଟା ବେଲେ ଛାଡ଼ବାୟ ।
- : ଇସ୍କୁଲ ବଦ୍ ବେରା ଛାଣ୍ଡି କେଓଲୋଡ଼ ।
- ସୁନ୍ଦରୀ : ଘଣ୍ଟେ ବେଲେ ଗୋଟେକ୍ ପର ଛାଡ଼ବାୟେ ଆରି ସମାନ ଚାରଟା ହେଲେ ଘରେ ଛାଡ଼ବାୟ ।
- : ଉଷ୍ଠିଘଣ୍ଟା ହୋଡ଼ା ଉଷ୍ଠି ପେକ୍ ଛାଣ୍ଡି କେଓଲୋଡ଼ ଆଉର ସମାନ ନୀଲୁଙ୍ଗ ବେରା ଲୋତେ ଛାଣ୍ଡି କେଓଲୋଡ଼ ।
- ଗୋରୀ : ତାର୍ ପଛେ କାଈଟା କରବାସ୍ ?
- : ତାନା ପରେକ୍ ବାତା କେଓରିଟ୍ ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ପିଲାଟିକି ମନକେ ଗନ୍ବୁ, ଟିଫିନ୍ ଖାଇବୁ ଆରି ଖେଲବୁ ଛନେକ । ଆରି ସଞ୍ଜବେଲେ ଆମର୍ ବଖରା ଆରି ଦାଷ୍ଟ ଝାଡ଼ୁ କରବୁ । ଛଅଟା ହେଲେ ଘଣ୍ଟା ବାଜଲେ ହାତ୍ ଗୋଡ଼ ଧାଇ କରି ପଡ଼ବୁ ।
- : ପେକିଁ ପୋକୋ ଡ଼କୁନ୍ ଲକିକମ୍ ଜଳଖିଆ ତିୟକମ୍ ଆଉର ଡ଼ଷ୍ଟିକ୍ କରସକମ୍ । ଆଉର ମୁଲାନ ହୋଡ଼ । ମାଓ ବାକଡ଼ା ଆରୁ ମଣ୍ଡା ହୟ କମ୍ । ହାରୁଁ ଘଣ୍ଟା ବଜେ ମାତେକ୍ କଇକ୍ କାଲକ୍ ନରସି

ମଞ୍ଜାଲ ପଢ଼ି କିକମ୍ ।

- ଗୋରୀ : ତେବେ ତମର ଇସ୍କୁଲେ କେତେକ ଲୋକ ଆଚସ୍ ?
: ତବେ ମିଠ୍ଠା ଇସ୍କୁଲତେ ବଚକ୍ ମାନେୟ ମନ୍ତରିଟ୍ ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ଆମର ଇସ୍କୁଲେ ପିଲା ଟକି ମିଶି କରି ୩୦୦ ଲୋକ୍ ଆରୁ ।
: ମାଠ୍ଠା ଇସ୍କୁଲତେ ପେକଡ୍ଠ୍ ପେକିଁ ମିଶେମାଶି ମୁଣ୍ଠ୍ଠ୍ ଶଉକ୍ ମାନେୟ ମନ୍ତମା ।
- ଗୋରୀ : ତମର ହସ୍ତେଲେ ୩୦୦ ପିଲା ଆଚତ୍ ଯେ କେତଟା ଶୋୟବା ଘର ଆଚେ ?
ସୁନ୍ଦରୀ : ଟକି ମନର ଚାରଟା ଆଚେ ପିଲା ମନର ପାରଟା ଆଚେ ।
: ପେକିଁନା ନାଲଙ୍ଠାଟାନ ଆରୁ ପେକଡ୍ଠ୍ ହାଙ୍ଠାଟାନ ମନ୍ତା ।
- ସୁନ୍ଦରୀ : ତୁଇ ମୋର କତା ଶୁନଲୁସ୍ ଯେ ତେବେ ତମର ଇସ୍କୁଲର ମିଶା ଅଲପ୍ କଲଦେକ୍ କାୟ ?
: ନିମା ନାଠ୍ଠା ପାଲୋ କେନ୍ତିୟେ ତେବ ମିଠ୍ଠା ଇସ୍କୁଲ ଦା ଗାଲା ହୁଡୁକ୍ ଓହ୍ଟିମ୍ ।
- ଗୋରୀ : ଆଲେ ସୁନ୍ ତେବେ କଲିନି କେଞ୍ଜା ତେବେ ।
ସୁନ୍ଦରୀ : କଅ କାୟ ଆଲେ ତମର ଇସ୍କୁଲ କେନ୍ତାର ଆଚେ ?
: ଓହ୍ଟାବାଇ ମିଠ୍ଠାଇସ୍କୁଲ ବାଦାନ ମନ୍ତା ।
- ଗୋରୀ : ଆମର ଇସ୍କୁଲ୍ ମିଶା ଭଲ୍ ଆଚେ ?
: ମାଠ୍ଠା ଇସ୍କୁଲ ଗାଲା ଆଚା ମନ୍ତା ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ତମର ଇସ୍କୁଲେ କେନ୍ତାର ପାଠ୍ ପଢ଼ାୟ ବାୟ
: ମିଠ୍ଠା ଇସ୍କୁଲତେ ବହୁନ୍ ପାଠ୍ ପଢ଼ହା କିନ୍ତଡ୍ ?
- ଗୋରୀ : ଆମର ଇସ୍କୁଲେ ମିଶା ଭଲ୍ ସେ ପାଠ୍ ପଢ଼ାୟବାୟ ।
: ମାଠ୍ଠା ଇସ୍କୁଲତେ ଗାଲା ଆରୁ ପାଠ୍ ପଢ଼ହା କିନ୍ତଡ୍ ।
- ସୁନ୍ଦରୀ : ତମର ଇସ୍କୁଲେ କେତଟା ସାର୍ ଆରି ଦିଦି ମନ୍ ଅଚତ୍ ?
: ମିଠ୍ଠା ଇସ୍କୁଲତେ ବାଚର ମାଷ୍ଟେର ଆରୁ ମାଷ୍ଟେରଲିଁ ମନ୍ତା ?
- ଗୋରୀ : ଆମର ଇସ୍କୁଲେ ୪ଟା ସାର୍ ଆରି ୨ଟା ଦିଦି ମନ୍ ଆଚତ୍
: ମାଠ୍ଠା ଇସ୍କୁଲଦେ ୪ ଜାନଡ୍ ମାଷ୍ଟେର ଲୋଡ୍ ଆରୁ ୨ ଜାନାଁ ମାଷ୍ଟେରଲିଁ ମନ୍ତା ।
- ସୁନ୍ଦରୀ : ତମକେ ଲାଡ୍ କରବାୟେ କି ନାଇଁ ?
: ମିକୁନ୍ ମାୟା କିନ୍ତା କି କେଠ୍ ?
- ଗୋରୀ : ଲାଡ୍ କରବାୟ ।
: ମାୟା କିନ୍ତା ।
- ସୁନ୍ଦରୀ : ସୁନ୍କାୟ ତମର ଇସ୍କୁଲେ ମନ୍ତାମଣ୍ଡଲ କରଲା ଆଚାସ୍ କି ନାଇଁ ।
: କେଞ୍ଜାବାୟ ମିଠ୍ଠା ଇସ୍କୁଲତେ ମନ୍ତାମଣ୍ଡଲ କିତରିଟ୍ କି କେଠ୍ଟିଟ୍ ?
- ଗୋରୀ : ମନ୍ତା ମଣ୍ଡଲ୍ ମିଶା କଲୁ ଆରୁ ।
: ମନ୍ତାମଣ୍ଡଲ ଗାଲା କିତମା ।
- ସୁନ୍ଦରୀ : ଖାଲି ମନ୍ତା ମଣ୍ଡଲ କରଲା ଆଚାସ୍ କି ?
: ଖାଲି ମନ୍ତାମଣ୍ଡଲ କିତରିଟ୍ କି ?

- ଗୋରୀ : ଅୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ମଣ୍ଡଳ ସେ କଲୁ ଆରୁ ।
 : ଆଦ୍ ମନ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳ ଗାଲା କିତମା ।
- ସୁନ୍ଦରୀ : ମୀନା ମଞ୍ଚ ଆରି ବାଲ ଅଦାଲତ୍ କଲା ଆଚାସ୍ କି ନାଇଁ ?
 : ମୀନା ମଞ୍ଚ ଆରୁ ବାଲ ଅଦାଲତ୍ କିତରିଟ୍ କି କେଡ୍ରେଟେ ?
- ଗୋରୀ : ମୀନା ମଞ୍ଚଆରି ବାଲ ଅଦାଲତ୍ ବଲେ କାଇଟା ?
 : ମୀନା ମଞ୍ଚ ଆରୁ ବାଲ ଅଦାଲତ୍ ଇତେକ୍ ବାଁ ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ବାଲ ଅଦାଲତ୍ ବଲେ ଆମେ ପିଲାମନ୍ ଗଟେକ୍ କରଟ୍ କରଲୁ ଆରୁ ହାଇତି ଆମେ ମନ୍ ଯେ ଭୁଲ୍ କାମ କରସି ତାକେ ଆମେ କରଟ୍ ଥାନେ ନେବୁ ଆରି ବିଚାର କରବୁ ମିନା ମଞ୍ଚ କୟଲେ ବଲେ ପାଟ୍ ପଡ଼ବାଟା ସପାସୁତର ହେବାଟା, ମୁଣ୍ଡ ହାତେ ଗୋଡ଼େ ତେଲ ଲଗାୟବାଟା ନିଜର ଗାରଡ଼କେ ନିଜେ ଯତନ୍ ନେବାଟା ଯଦି ଏଟା ମନ୍ ବା କରଲେ କରଟ୍ ଲଗେ ଆମର ଭିତରେ ବିଚାର କରବୁ । ଏଟା ମନକେ ମୀନାମଞ୍ଚ, ବାଲ୍ ଅଦାଲତ୍ କୟବାୟ ।
 : ବାଲ ଅଦାଲତ୍ ଇତେକ୍ ମମୋ ପିଲାଁ ମିଶେମାସି ଇସ୍କୁଲଦେ ଉଣ୍ଡି କତେରି ବନାହ୍ କିତମା । ବଡ଼େବୁଲ୍ କିତେକ୍ ଅନ୍ ମମୋ କାତେରିତେ ଅସି ବିଗ୍ଟର କିକମ୍ । ମିନାମଞ୍ଚ ଇତେକ୍ ପାଠ ପଢ଼ଲି କିୟାନା, ସପାସୁତର, ମେନ୍ଦଲଦେ ନିୟ ଉସାନା, ମେନ୍ଦଲ୍ ଦା ଯତୁନ ଅୟାନା ଇଦେନ୍ ମିନାମଞ୍ଚ ଇତଡ଼ ଆରୁ ବାଲ ଅଦାଲତ୍ ଇତଡ଼ ।
- ସୁନ୍ଦରୀ : ତମର ଇସ୍କୁଲେ ଲଗେ କେଡ଼ଟା ଆପା ଆରି ନାନା ଆଚତ୍ ?
 : ମିଝା ଇସ୍କୁଲଦେ ବାଚକ୍ ନାନା ଦିଦିହ୍ ଆରୁ ଦାଦାଲତ୍ ମାତଡ଼ ?
- ଗୋରୀ : ତିନଟା ଆପା ଆରିଦୁଇଟା ନାନା ଆଚତ୍ ।
 : ମୁଣ୍ଡ ଜାନାଁ ଦିଦିହ୍ ଆରୁ ରାଣ୍ଡ଼ଜାନତ୍ ଦାଦାଲତ୍ ମାତଡ଼ ।
- ସୁନ୍ଦରୀ : ଆୟ ମନ୍ କେନ୍ଦାର ରାୟାବାଡ଼ କରିଦେବାୟ ?
 : ଓଡ଼ଲୋଡ଼ ବହୁନ୍ ଆଟଲା ତୋଡ଼ ?
- ଗୋରୀ : ଆମର ଇସ୍କୁଲେ ମିଶା ଆପା ଆରି ନାନା ମନ୍ ନିକୁ ରାୟାବାୟ ।
 : ମାଝା ଇସ୍କୁଲଦେ ଗାଲା ଦିଦିହ୍ ଆରୁ ଦାଦା ଲୋଡ଼ ଆଛା ଆଟଲାତଡ଼ ।
- ସୁନ୍ଦରୀ : ତମର ଇସ୍କୁଲେ ଫୁଲ୍ ବାଡ଼ ଆତେ କି ନାଇଁ ?
 : ମିଝା ଇସ୍କୁଲତେ ଫୁଲ୍ ବଗିଚ୍ ମାତ୍ରା କି ହିଲେ ।
- ଗୋରୀ : ଆମର ଇସ୍କୁଲେ ମିଶା ଫୁଲ୍ ବାଡ଼ ଆଗେ ତମର ଇସ୍କୁଲେ ଆତେ କି ନାଇଁ ।
 : ମାଝା ଇସ୍କୁଲେ ତେ ଗାଲା ମାତ୍ରା, ମିଝାତେ ମାତ୍ରା କି ହିଲେ ।
- ସୁନ୍ଦରୀ : ହାଁ, ଆଁ ଆମର ଇସ୍କୁଲ ଲଗେ ମିଶା ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ବାଡ଼ କରଲୁ ଆରୁ । ଆରି ରଙ୍ଗ୍ ରଙ୍ଗ୍ ପତର ସଜାଇବାୟ ଯେ ଆୟଟାସଙ୍ଗେ ଆମେ ଭାରତ ମାନଚିତ୍ର, ଓଡ଼ିଶା ମାନଚିତ୍ର ଆରି ପାଠ ପଢ଼ଲୁନି ଯେ ଗଣିତ ଲଗେ ଆୟତକ୍ଷେତ୍ର, ବର୍ଗକ୍ଷେତ୍ର, ତ୍ରିଭୁଜ ଆରି ଆତେ ଯେ ସିଟାମନ୍ ରପଲୁ ଆରୁ । ବଡ଼ ବଡ଼ ଅଜ୍ଞାନମ୍ ଆୟଲେ ଶରଧା ଅଇ ଗାଲାୟନି ।
 : ହାଁ ମାଝା ଇସ୍କୁଲତେ ଗାଲା ଆଛା ସୁନ୍ଦର ଓ୍ଵବାଡ଼ି ମତ୍ରା । ଆରୁ ବାନିବାନିଁ ସଜାହ୍ କିତମା ଆରୁ ଭାରତ ମାନଚିତ୍ର, ଓଡ଼ିଶା ମାନଚିତ୍ର, ଆରୁ ପାତହି କିୟାନ କାଜେ ଗଣିତ ଦା ଆୟତକ୍ଷେତ୍ର, ବର୍ଗକ୍ଷେତ୍ର, ତ୍ରିଭୁଜ, ଆରୁ ମତ୍ରା ଯେ ଆଉ ସାଦାୟ ଭାରୁସତମା ହଜର ମାନେୟ ଓ୍ଵତେକ୍ ଶରଧା ଆତଡ଼ ।

- ଗୋରୀ : ତମର ଇସ୍କୁଲ ଲଗେ ଏଟାମନ୍ ଆରି କରଲା ଆତଡ୍ କି ? ଆମର ଇସ୍କୁଲେ ନା କରୁ ?
- : ମିଠ୍ଠା ଇସ୍କୁଲଦେ ଇଉଗାଲା କିଡ୍ଠରିଟ୍ କି ? ମାଠ୍ଠା ଇସ୍କୁଲଦେ କେଠ୍ଠୁମ୍ ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ତମର ଇସ୍କୁଲେ ଗାତ ନାଟ୍ କରବାସ୍ କି ନାଇଁ ?
- : ମିଠ୍ଠା ଇସ୍କୁଲଦେ ପାଟାଁ, ଏନ୍ଦାନା କିଡ୍ଠରିଟ୍ କି, କେଠ୍ଠୁଟ୍ ?
- ଗୋରୀ : ଆମେ ମିଶା ଗାତ ନାଟ୍ କରବୁ କାୟ୍ ।
- : ମମୋ ଗାଲା ପାଟାଁ ଏନ୍ଦାନା କିଡ୍ଠମା ।
- ସୁନ୍ଦରୀ : ତମର ଇସ୍କୁଲର ପିଲା ଟକିମନ୍ କୋକ୍ତି ମିଶା ନାଟବାକେ ଗଲା ଆତଡକି ନାଇଁ ?
- : ମିଠ୍ଠା ଇସ୍କୁଲ ଦାଁ ପେକିଂ ପେକଡ୍ଠ ବାଗାୟଗାଲା ଏନ୍ଦଲା ହାତରିଟ୍ କି ହାନ୍ ଠ୍ଠୁଟ୍ ?
- ଗୋରୀ : ନାଇଁ କକ୍ତି ମିଶା ନାଟକରବାକେ ନା ଯାଅଡ୍ ।
- : ହାକାଁ ବାଗାୟ ଗାଲା ଏନ୍ଦଲା ହାନଜେ ।
- ସୁନ୍ଦରୀ : ତେବେ ତମର ଇସ୍କୁଲେ କେତଟା ବେଲେ ଉଠ୍ଠବାସ୍ ?
- : ତେବେ ମିଠ୍ଠା ଇସ୍କୁଲ୍ ଦେ ବାଟେକା ତେଦ୍ଠଲା ତରିଟ୍ ?
- ଗୋରୀ : ଆମେ ଛଅଟା ବେଲେ ଉଠ୍ଠୁ ।
- : ମମୋ ଏରୁଙ୍ଠ ବାଜେ ତେଦ୍ଠଲାତମା ।
- ସୁନ୍ଦରୀ : ଛଅଟା ବେଲେ ଉଠ୍ଠଲେ ତ କଡକଦାୟ ଦାତୁନ କରବାସ୍ ବନ୍ଦାଡ୍ଠ ଯିବାସ୍ ଆରି ଗାଦାୟବାସ୍
- : ଏରୁଙ୍ଠବାଜେ ତେଦ୍ଠଡେକ୍ ବାଟକା ପାରକାହ୍ ଆରୁ ନାହାୟ୍ କିଡ୍ଠରିଟ୍ ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ତମର ଇସ୍କୁଲେ ପିଲା ଟକି ମନ୍ କେ କୟଦେସ୍ ଯେ ଝଟା ବେଲେ ଉଠା ଜାଡାପାନା ଯା ଆରି ବାଡା ବୋଲି କୟଦେସ୍ ହେଲେ ସିନା ପାଠ୍ ପଢି ବସ୍ବାକେ ହୟସି ।
- : ମିଠ୍ଠା ଇସ୍କୁଲ୍ ଦେ ପେକିଂ ପେକଡ୍ଠ କୁନ୍ ଠ୍ଠାହାଟ୍ ଝ ହାଇଙ୍ଠ ବାଜେ ତେଦ୍ଠକିଟ୍ ଆରୁ ବାଟିସାଟି ହାଞ୍ଜି ମାହଡେକ୍ ସିନା ପାଠ୍ ପଢହି କିଲା ପାରକିଟ୍ ।
- ଗୋରୀ : ହଇ ତେବେ କଦଦେବି । ତୁଇ କିଲାଟା ସବୁ କଇବି ତେବେ ।
- : ଇଙ୍ଠ ତେବ୍ ଠ୍ଠୁହକା । ମିଠ୍ଠା ଠ୍ଠୁହଲେ ତୁନ୍ ଠ୍ଠୁହକା ।
- ସୁନ୍ଦରୀ : କେତଟା ବେଲେ ତ ପାନି ଗାଦାୟବାସ୍ ?
- : ବାଟକା ତ ନାହାୟ୍ । କିକିଟ୍ ?
- ଗୋରୀ : କେତଟା ବେଲେ ମିଶା ପାନି ଗାଦାୟବାୟ ?
- : ବାଟେକାୟ ଗାଲା ନାହାୟ୍ କିକମ୍ ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ଅକ୍ତି କରଲ ନା ହଏ କାମ ସରାଇଲେ ସିନା ହେଇସି ପାଟ ପଢି ବସ୍ବାସ୍ ।
- : ଆହନେ କିଡେକ ଆୟ ଆୟୟ କାମ୍ ମାହଡେକ ସିନା ପାଠ ପଢହି କିଲା ପାରକିଟ୍ ।
- ଗୋରୀ : ଭଲ୍ ତେବେ ସେନ୍ତା କରଲେ ଆୟ ହୟସି ।
- : ଆୟ ତେବେ ଆହନେ କିକମ୍ ।
- ସୁନ୍ଦରୀ : ତମର ଇସ୍କୁଲେ କେତଟା ପିଲାଟକି ଆତଡ୍ ।
- : ମିଠ୍ଠା ଇସ୍କୁଲତେ ବାଟର ପେକିଂ ପେଂକଡ୍ଠ ମାକ୍ଡତ ?

- ଗୋରୀ : ଆମର ଇସ୍କୁଲେ ପଂଚଟା ପିଲା ଆରି ୧୦୦ଟା ଟକି ଆଚନ୍ ।
 : ମାଝା ଇସ୍କୁଲ୍‌ତେ ହାଇଙ୍ଗ ଜାନତ ପେକଡ଼ ଆରୁ ୧୦୦ ଜାନ୍ନାଁ ପେକିଂ ମାନ୍ତା ।
- ସୁନ୍ଦରୀ : ପାଠ ପଢ଼ବାକେ କେତଟା ଘର ଆଚେ ।
 : ପାଢ଼ହି କିଇଲା ବାଚକ୍ ଟାନ୍ ଲୋହକ୍ ମାନ୍ତା ?
- ଗୋରୀ : ଆମର ଇସ୍କୁଲେ ୫ଟା ଘର ଆଚେ ।
 : ମାଝା ଇସ୍କୁଲ୍‌ତେ ୫ଟାନ୍ ଲୋହକ୍ ମାନ୍ତା ।
- ସୁନ୍ଦରୀ : କେତଟା ବେଲେ ପାଠ ପଢ଼ବାକେ ବସବାସ ତ ?
 : ବାଚକା ପାଠପଢ଼ହି କିଇଲା ଉଡ଼ଲାଡ଼ିଟ୍ ?
- ଗୋରୀ : ଆମର ଇସ୍କୁଲେ ୧୦ଟା ବେଲେ କିଲାସରେ ବସବୁ ।
 : ମାଝା ଇସ୍କୁଲ୍‌ଦେ ୧୦ ବାଜେ କିଲାସ୍‌ତେ ଉଡ଼ଲା ତମା ।
- ସୁନ୍ଦରୀ : କେତଟା ବେଲେ ଛାଡ଼ବାୟେତ ?
 : ବାଚକା ଛାଣ୍ଡି କିନ୍ତୁ ?
- ଗୋରୀ : ଚାରିଟା ବେଲେ ଛାଡ଼ବାୟ ।
 : ୪ ବାଜେ ଛାଣ୍ଡି କିନ୍ତୁ ।
- ସୁନ୍ଦରୀ : ଆମର ପାରା ଆକା ତେବା ଆଲେ କୁ ବେଲ ବୁଡ଼ଲାନି ବେ ଘରେ ଯୁ...
 : ମାଝାୟ ଲେହକା ଆୟ, ତେବେ ଦାୟବେ, ପଡ଼ଦ୍ ଆତ୍ ଲତେ ଦାୟ ।

ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀ

ହସଖେଳ

ଦେଖ ଓ କୁହ (ଦେକା ଆରି କୁଆ) (ହୁଡ଼ାଟ୍ ଆରୁ ଝାହାଟ୍)

ହାତୀ	: ଆତାତାଲ ମନକେ ଖାୟସି ।	: ହାତୀ ତାରାଁ କୁନ୍ ତିୟାଲ ।
ବାଘ	: ବାଘ ବନେ ରେୟସି ।	: ତୁଆଲ କମ୍‌ତେ ମୟାଲ ।
ମୁଷା	: ମୁଷା ବୁଟିଆ ଧାନା କେ ଖାୟସି ।	: ବୁଟି ହୁପ୍‌ପେ ଅଂଜିକୁନ୍ ତିୟାଲ ।
କଇଁଛ	: କଟିମ୍ ପାନି ଭିତରେ ପହରି ବୁଲଲାନା ।	: କେତୁମ୍ ଏର ଲଫାତେ ଅଲିଲାତା ।
ଜିରାଫ	: ଜେବ୍ରା ଚିତ୍ର କାବରା ରେୟସି ।	: ଜେବ୍ରା ଚିତ୍ରା କାବ୍ରାଲ ମୟାଲା ।
ମାଙ୍କଡ଼	: ମାଙ୍କଡ଼୍ ମନ୍ ଗଛ ଉପରେ ରେବାୟ ।	: ମୁଝାଲ ଲିମାତା ପରୋତେ ମୟାନ୍ତୁ ।
ଭଉଣୀ	: ମୋକେ ଗଟେକ୍ ଭୟନୀ ଆଚେ ।	: ନାଝା ଉଷ୍ଟିଜନା ହେଲାଡ଼୍ ମନ୍ତା ।
ବୁଟିଆ ମୁଷା	: ଚିଲୁ ମୁଷା ଗତେ ରେୟସି ।	: ବୁଟି ହୁପ୍‌ପେ ମଡ଼ଡାତେ ମୟାଡ଼୍ ।
ମୟୂର	: ମକୁର ଗତେ ରେୟସି ।	: ମଲକ୍ ମଡାତେ ମୟାନ୍ତୁ ।
ବଗ	: କକଡ଼ାମନ୍ ଦଲ୍ ଦଲ୍ ଉଡ଼ି ବୁଲଲାୟନି ।	: କକଡ଼ାହ ଦିବାଁ ଦିବାଁ ପରିସି ଅଲିଲାତାଁ ।
ମାଛ	: ମାଛ ମନ୍ ବନ୍ଦେରେବାୟ ।	: ମିନକ୍ ବାନ୍ଦାତେ ମୟାନ୍ତୁ ।
ହରିଣ	: ସମର୍ ଘାଁସ୍ ଖାୟସି ।	: ଚିତର ଲାଟା ତିନ୍ତା ।
ଭାଲୁ	: ଭାଲୁ କାଲିଆ ରେୟସି ।	: ଆଡ଼ଜାଲ୍ କର୍ୟାଲ୍ ମୟାନ୍ତୁ ।

ବେଙ୍ଗ	: ବେଙ୍ଗଟି ବନ୍ଦେ ରେୟସି।	: ବୋୟକାଲ ବାନ୍ଦାତେ ମନ୍ଦାଲ।
ସାପ	: ସାପ୍ ବିଲେ ରେୟସି।	: ତାରାସ୍ ବଡ଼ଙ୍ଗାତେ ମନ୍ଦାଲ ।
କୁସାର	: ମଗର ବଡ଼ ବଡ଼ ବନ୍ଦେ ରେୟସି।	: ମଗଡ଼ାଲ୍ ହଜୋ ହଜୋହ୍ ବାନ୍ଦାତେ ମନ୍ଦାଲ।
ଠେକୁଆ	: ଖାଡ଼ା ରଛ ତଲେ ଶଇ ରେୟସି।	: ମଲୋଡ଼୍ ମଡ଼ଡ଼ା ପୋଲକାତେ ମନ୍ଦାଲ
କୋଇଲି	: କୋଇଲି ଗଚେ ବସି କରି କୁକୁ ଡାକସି।	: କୋଇଲି ପିଚେ ମଡ଼ଡ଼ାତେ ଉଡ଼ସି କକୁହ୍ କିୟାଲ।

ତୁନାତୁନି

ଭାଇ	: ମୋକେ ବଡ଼ ନାନା ଆଚେ।	: ନାଓଡ଼୍ ହଜର ଦାଦାଲ୍ ମନ୍ତୋଡ଼୍।
ଭଉଣୀ	: ଆୟ୍ ମନ୍ ଦୁଇ ଭଇନୀ ହେବାୟ୍।	: ଆଉ ରଂଡ଼୍ ହେଲାହ୍ ଆୟାନ୍।
ଚାଉଳ	: ଚାଉଳକେ ଭାଡ଼୍ ରାନ୍ତି କରି ଖାୟବାର ହେସି	: ନୁକାକୁନ୍ ଜଉତି ଅଚସି ତିନ୍ଦାନା ଆୟାଡ଼୍।
ତୁନା	: ଚାଉଳ କେ ଗୁଣ୍ଡ କରି ପିଟା ବନାୟ୍ ବାର ହେୟସି।	: ନୁକାକୁନ୍ ଗୁଣ୍ଡା କିସି ହାଡ଼ି ବନାହ୍ କିଆନା ଆୟ।
କବାଟ	: କପାଟ୍ ଡାପିକରି ରାତିର ବେଲା ଶୟବାର	: ମାରୀ କାହିଛି ନକାହେଡ଼ା ରମାନା।
କହିଲା	: ମୋକେ ମୋର ନାନା ଗଚେକ୍ କତା କୟଲା	: ନାକୁନ୍ ନାଓଡ଼୍ ଦାଦାଲ୍ ଉଣ୍ଡି ପଲୋ ଇତୁଡ଼୍।
ବାଘ	: ବାଘ୍ ବନେ ରେୟସି।	: ତୁଆଲ୍ କମ୍ପାତେ ମନନ୍ଦାଲ ।
ମାମୁଁ	: ମାର ଭାଇକେ ମାମୁଁ ବୋଲି କୟବାୟ୍।	: ଯାୟାନା ଦାଦାନ୍ ମାମା ଇଞ୍ଜି ଇନ୍ଦାନୁଡ଼୍
ଆସ	: ପାନା/ଗତିଆ ଲୋକକେ ଘରେ ଆଶା ବୋଲି କୟବାର।	: କମୟା ମାନେନ୍ ଲୋତେ ଦାଓ୍ଵା ଇଞ୍ଜି ଇନ୍ଦାନା ।
ଚକୁଳି	: ବିରି ଆରି ଚାଉଳକେ ମିଶାୟ କର ପିଠା ବନାୟବାର।	: ପୁପୁଲି ତିଗା ନୁକାଁ କୁନ ମିଶା ହକିସି ହାଡ଼ି ବନାହ୍ କିୟାନା ଆୟ।
ଚଟଣୀ	: ଚନା ଡାଲିକେ ଭାଜି କରି ରୁବଲେ ଚଟଣୀ ବନାୟ ବାର ହେୟସି।	: ଚନା ଦାଡ଼ିଁ କୁନ୍ ପିସେକିସି ଚଟନା ବନାକିୟାନାଂ ଆୟ ।
ଚୌକି	: କୁରଟି ଉପରେ ବସବାର ହେୟସି।	: କୁରଟି ପାରୋଉତାନା ଆୟ।
ଉପରେ	: ଆୟ ଉପରେ ଉପରେ ଦେଖଲାନୀ।	: ଅଡ଼୍ ପରହ୍ ପରହ୍ ହୁଡ଼୍ ଲାତୋଡ଼୍।
ବସ	: ବଡ଼ ଲୋକକେ ଘରେଡାକି କରି ବସାୟ କରି କତା ହେ ବାର।	: ହଜର ମାନେନ୍ ଲନ୍ ତେ କେୟସି ଉପିହଟି ଅଛା ପଲୋଁ ଆୟାନା ଆୟ।
ପଟି	: ଟାଟି ଆନେ ବସି କରି ଖାୟବାର।	: ମସନିତିଗା ଉଡ଼ସି ତିନ୍ଦାନାଆୟ।
ଟଗର	: ଟଗର ପୁଲ ଧବଲା ରେୟସି।	: ଟଗର ପୁଙ୍ଗାର ପଣ୍ଡରାଲ୍ ହୁଡ଼ାଲ।
ପନିକି	: ପନକି ଲଗେ ମାଛ କାଟବାକେ ବଡ଼ିଆ ହେୟସି।	: ପନକି ତିଗା ମିନ ଅସକନା ଅଚଟା ଆୟାଲ୍।
ଅରଟ	: ଅରଟ୍ ଆନେ ସୁଣ କାଟବାର ହେସି । ବେଟବାର।	: ଅରଟ ଦେ ନୁଲ ଆସକି ଆୟାଲ୍ । ତାସିକିଆନ୍।
ମାଠିଆ	: ହାଣ୍ଡି ଆନେ ପାନି ଆନ୍ବାର।	: ମଲାଦେ ଏରତରାନା ଆୟ।
ଚାମଟ	: ଚାମଟା ଆନେ ଖାୟବାଟା ବେଟି ଖାୟବାର ହେୟସି।	: ଚାମଟ ଦେ ତିନ୍ଦାନା ତୁନ୍ ତଛି ତିନ୍ଦାନା ଆୟାଡ଼୍।

ବାଡ଼ି	: ଡାଙ୍ଗ ଧରି କରି ଗାୟ ଗରୁ ଖେଦାବାର ।	: ଲଉତି ପଇସି କଦାଁ ଟାଳିହକୁନ ପୂତାନା ଆୟ ।
ଇଟା	: ଇଟାଥାନେ ଘର ବନାୟ ବାର ହେୟସି ।	: ଇଟାନେ ଲତ୍ ବନାୟ କିଆନା ଆୟ ।
ଚଟିଆ	: ଚେଟିଆ ମନ୍ ଚିଅର୍ ରାଆର କରବାୟ ।	: ଚଟିଆଁ ଚିଅର୍ ଚିଅର୍ କିୟାନ୍ ।
ଚପଲ	: ପାଣ୍ଡଲ ପିନ୍ଦି କରି ବନ୍ଦାଡ଼ ଯିବାର ।	: ହାରପୁଞ୍ଜି କରସି ବାନ୍ଦାଦେ ହନ୍ଦାନା ।
ଚାବି	: ଗାଁ ଗଲା ଦାୟ ଘରକେ କୁଟିପକାୟ କରି ଯିବାର ।	: ଓଡ଼ା ହନ୍ଦାନ୍ ହଡ଼ା ଲୋନଡ଼େ କୁଟିହିସି ହାନ୍ଦାନା ।
ଚରୁ	: ଚାରୁ ସଙ୍ଗେ ଭାତ୍ ବାଟା କରବାର ହେୟସି ।	: ହୁକୁଡ଼ ତେ ଜଉତି ତୁସାନା ଆୟ ।
ଚକ	: ମଟର ସାଇକେଲ୍ କେ ଦୁଇଟା ସିଲି ଆଟେ ।	: ପଟ୍ ପଟିତା ରନଟାନ୍ ହିଲି ଆୟ ।
ଆଖୁ	: ଆକିଲଗେ ଦେଖବାର ହେୟସି ।	: କଣ୍ଡାନେ ହୁଡ଼ିଲା ଆୟାଲ୍ ।
ଚକ୍ଷମା	: ଆଖୁ ନା ଦିଶଲେ ଚକ୍ଷମା ପିନ୍ଦବାର ।	: କଣ୍ଡାନେ ହୁଡ଼ି ଆୟଦେକ୍ ଚକ୍ଷମା କରାନା ଅମାଦ୍ ।
ବସିଛି	: ଆୟ କୁରଚି ଉପରେ ବସଲା ଆଟେ ।	: ଅଡ଼ କୁରଚି ପରୋତେ ଉଡ଼ତୋଡ଼ ।
ତାଳି	: ଇସ୍ତୁଲେ ସବୁ ଲୋକ ତାପତା ମାରଲାୟ ।	: ଇସ୍ତୁଲତେ ସାବୟ ମାନେୟ ତାପତି ଜିତୁଡ଼ ।
ପାଟି	: ଚଣ୍ଡ ଲଗେ ଭାତ୍ ବାର ହେୟସି କାୟ ।	: ଚଡ଼ି ତିଗା ଜଉତିତି କିଲା ଆୟାଲ୍ ।
ଟିକିଏ	: ମକେ କଣ୍ଡେ ଭାତ୍ ଆରି ଶାଗ ଦେବିସ୍ ।	: ନାକୁନ ହିତିକ ଜଉତି କୁସରି ହିକି ।
ଖେଳୁଛି	: ପିଲା ଗଟେକ ବଲ୍ ଖେଳଲାନ୍ ।	: ପେକଡ଼ ଓରଡ଼ବଲ୍ କରସତୁଡ଼ ।
ଚାଖୁଚି	: ଆୟ ମାଛ ସାଗକେ ଚାକ୍ଲାନ୍ ।	: ଅଡ଼ମିନ୍ କୁସିରିଦୁନ୍ ଅଣ୍ଡସି ହୁଡ଼ତୁଡ଼ ।

ଛେଳି ତରେ ପାଣିକି (ଏଠି ଅରିଲାତା ଏରତୁନ୍)

ମଙ୍ଗଳ ବାର	: ମଙ୍ଗଲ୍ ବାରେ ମୁଇଁ ଇସ୍ତୁଲେ ନାଜାଇ ।	: ମଙ୍ଗଲ୍ ଦିନ୍ ନାଁନା ଇସ୍ତୁଲ ହାନ୍ଦନ୍ ।
ବଣ	: କମ୍ନେ ଜବର୍ ଗଛ ମନ୍ ରେୟସି ।	: କମ୍ନା ତେ ଆଚାୟ ମଡ଼ାକ ମନ୍ଦାନ୍ ।
ଭିତରେ	: ଘର ଭିତରେ ଲୋକମନ୍ ଆଚତ୍ ।	: ଲତ୍ଲପା ମା ନେୟଲତ୍ ମଡ଼ତ୍ ।
ଝରଣା	: କୁପଲି ତଲେ ଝରନା ରେୟସି ।	: ମାଟା ଦଡ଼ି ନନ୍ଦୀ ମନ୍ଦାଲ ।
ଝର ଝର	: ଜଡ଼ିର ପାନି ଝର ଝର କରି ଯାୟସୀ ଆଟେ ।	: ଏର୍ ସର୍ ସର୍ କିସି ହନ୍ଦଲାତା ।
ପାଣି	: ନିକ୍ ପାନି ଗଧାୟ ବାର୍ ।	: ନିମାଟ୍ ବାନେତା ଏରତେ ନାହାୟ କିୟାନା ଆୟ ।
ଝଲଝଲ	: ପାଟି ଗଟକ୍ ଖରା ଲଗେ ଦେକାୟଲେ ଚକ୍ମକି ଯାୟସି ଆଟେ ।	: ଚଡ଼ି ପକାଡ଼ ଆଦିତିଗା ତହ୍ତେକ୍ ଚକ୍ ଚକ୍କେ ମାଡ଼ା ।
ମାଛ	: ମାଛ ବନ୍ଦେ ରେୟସି ।	: ମାନକ୍ ବାନ୍ଦାତେ ମନ୍ଦାନ୍ ।
ଫଳମୂଳ	: କମ୍ନେ ଜବର୍ ଫଳମୂଳ ରେୟସି ।	: କମ୍ନାତେ ଆଚାୟ ଫଳମୂଳ ମନ୍ଦାନ୍ ।
ଫକ୍‌ଫକ୍	: ପାନିଥାନେ ମାଛ ମନ୍ ଫକ୍ ଫକ୍ ହେଲାୟନି ।	: ଏରତିଗା ମାନକ୍ ଖୁବ୍‌ଖାବ୍ ଆଡ଼ାଁ ।
ଡିଆଁଡେଇଁ	: ପିଲାଟକି ମନ୍ ଡଗା ଡଗି ଖେଳଲାୟନି ।	: ପେକଡ଼ ପେକି ମିରାନା କାରସାଲାଟାଁ ।
ଛେଳି	: ଛେଳି ଗଟେକ୍ ପଶୁ ଆୟ ।	: ଏଟି ଉନଟାନ୍ ପଶୁ ଆୟ ।
ପାଖରେ	: କୁପଲି ଲଗେ ନାୟ ମନ୍ ରେୟସି ।	: କଦ୍‌ରା ତିଗା ମିନ୍କ୍ ମଡ଼ାଁ ।

ଯାଉଥିଲା	:	କମଳ ବାଟେ ବାଘ ଗଟେକ ଜାୟତେ ରେଲା ।	:	ମନା ତିକେ ତୁଆଲ ଉନ୍ଠାନ୍ ହାଁଜକ୍ ମାତାଲ ।
ଦେଖିଲା	:	ବାଘ ଛେଲିକେ ଦେଖଲା ।	:	ତୁଆଲଏ ଚିତୁନ୍ ହୁଡତ୍ ।
ମନ	:	ମକେପାଟ ପଡ଼ବାକେ ବେଶିମନ୍ ହେଲା	:	ନାକୁନ ପାଠ୍ ପଞ୍ଚାହକିଲା ଆଚାୟ ମନ୍
		ଆଜି ନା ଖାଇଲେ ହେୟସି ।		ନେଷ୍ଟ ତିନ୍ ଝେକ୍ ଆୟାଲ ।
ଡେଇଁ	:	ଆୟ ଡଗାଇ କରି ଉଟିଗଲା ।	:	ଅଡ଼ ମିଶି ମଞ୍ଜାଲ ତେଦସି ହତୁଡ୍ ।
ପଡ଼ିଲା	:	ଛେଲି ପାନି ଥାନେ ଅଦରଲା ।	:	ଏଟି ଏରତେ ଅଡ଼ଥ ।
ଦେଇ	:	ମେଣ୍ଡାର ଗାଗଡ଼ ରୁମ୍ ରୁମ୍ ରେୟସି ।	:	ମେଣ୍ଡାନା ମେୟଲତେ ପୁଦଗା ମୟାନ୍ନୁ ।
ଗୋଡ଼	:	ମେଣ୍ଡାକେ ଚାରଟା ଗୋଡ଼ ।	:	ମେଣ୍ଡାନା ନାଲୁଙ୍ଗଟାନ୍ କାଲକ୍ ମୟାନ୍ନୁ
ବାଜିଲା	:	ପାନିଥାନେ ଛେଲିର ଗୋଡ଼ ଚଟାୟ ଏଲା ।	:	ଏର ତିଗା ଏଟିତା କାଲ ନରିଆଡ଼ ।
ଗରଗର	:	ମାଛ ଗରଗର ହେଇ କରି ଛେଲିକେ ଚାବାଲା	:	ମିନ୍ ରିସଥାସି ଏଟି କାଲ ତୁନ କସ୍ତ
କାମୁଡ଼ି	:	ଛେଲି କେ ବାଘ ଗବଲା ।	:	ଏଟିତୁନ୍ ତୁଆଲ ଗବିକିଡ଼ ।
ଭୟ	:	ଛେଲି କେ ବାଘ ଗବଲା ।	:	ଏଟି ତୁଝାଲ ତୁନ୍ ଅରିସି ଡାଉଡ଼ ।
ବାହାରି	:	ପାନି ଥାନୁଲେ ମାଛ ଭାରଲା ।	:	ଏରତିଗ୍ ଡାହଲେ ମିନ୍ ପାସିଡ଼ ।
ଦିନ୍	:	ଦିନ୍ର ବେଲା ବେଲ୍ ଉଦସି ।	:	ଦିନ୍ ହୋଡା ପୋଡ଼ଦ୍ ପସ୍ୟାଲ ।
ନାହିଁ	:	ମକେ ଖାୟବାକେ ନାହିଁ ବୋଲି କୟଲା ।	:	ନାକୁନ୍ ତିୟିଲା ହେଓମ୍ ଜଂଜି ଜତୁଡ଼ ।
ମୟୂର	:	କମନେ ମଜୁର ନାଚ୍ଲାନି ।	:	କମ୍ପାତେ ମଲ୍ଲୁ ଏୟଲାତା ।
ଝରକା	:	ଘରେ ଖିଡକି ରେୟସି ।	:	ଲୋତେ ଖିଡକି ମାୟାଡ଼ ।
ଗଛ	:	ନିରଗିରି ଗଛ ଲମ୍ ଲମ୍ ରେୟସି ।	:	ନାଲଗିରି ମଡ଼ଡା ଶୁଲଙ୍ ଶୁଲୁଙ୍ ମାୟାନ୍ନୁ ।
ବଗ	:	କକଡା ମନ୍ ଧବଲା ଧବଲା ରେବାୟ ।	:	କକଡାଲକ୍ ପଣ୍ଡରା ପଣ୍ଡରା ମାୟାନ୍ନୁ ।
ମଟର	:	ମଟର ଗାଡ଼ି ଥାନେ ବସି କରି ଗାଁକେ	:	ମଟର ଗାଡାତେ ଉଡସି ଓଡାତେ ହାୟାନା
		ଜିବାର ହେୟସି ।		ଆୟାଲା ।
ଗରା	:	ହାୟ ଲୋକ୍ ଗଟେକ୍ ପଣ୍ଡରୁ ଆତେ ।	:	ଓଡ଼ ମାନେୟ ଅରଡ଼ ପଣ୍ଡରାଲ୍ ଆୟୁଡ଼ ।
ପର	:	କାଉକେ କାଲିଆ କାଲିଆ ପକ୍ଷୀ ରେୟସି ।	:	କାଓଲଡା କର୍ୟା କର୍ୟା ପୁଦଙ୍ଗା ମାୟାନ୍ନୁ ।
ଝୁମୁକା	:	ଝୁମୁକା ଧରି କରି ବାଜାୟବାର ରେୟସି ।	:	ଝୁମୁକାକୁନ ପୟସି ଗଡ଼ଜିହାନା ଆୟ ।
ମଗର	:	ମଗର ପାନି ଲଗେ ରେୟସି ।	:	ମଗଡାଲ୍ ଏର ହେତେ ମୟାଲ୍ ।
ମକା	:	ଜନାକେ ପଡ଼ାୟ କରି ଖାୟବାର ହେୟସି ।	:	ଜୟରାତୁନ୍ ପଡସି ମଂଜାଲ୍ ତିୟାନା ଆୟ ।
ଅରଟ	:	ଅରଟ ଥାନୁଲେ କୁଜି ସାଲ୍ ଥାନୁ ପାନି	:	ଅରଟତେ କପଡ଼ା ବନାହ୍ କିୟାନା ଆୟ ।
		ବେଟବାର ହେୟସି ।		
ଝାଡୁ	:	ବାଡନା ଥାନେ ଘର ଦାଣ୍ଡ ବାଡାନ୍ ବାର ହେୟସି ।	:	କୟସୁରତେ ଲୋଡ଼, ହାରିଂ ହୟାନା ଆୟ ।

ବାଉଁଶ ରାଣୀ (ବାଉଶ ରାନୀ) (ଅଦୁର ରାନି)

କଦଳୀ	:	ପାଚଲା କଦଳୀ ହଲଦୀ ଦିଶସି ।	:	ପଣ୍ଡଲେ କେରା କମ୍ପା ବୁନା ହୁଡାଲ୍ ।
କମଳା	:	ଗଛେ କମଳା ପାଚଲା ଆତେ ।	:	ମାଡାତେ କାମଳାଁ ହାଡ଼ତାଁ ।
କାନ	:	କାନଲଗେ ସୁନ୍ବାର ହେୟସି ।	:	କୋଓ୍ ତେ କେଞ୍ଜି ଆୟାଲ୍ ।

ନଖ	: ବେଶି ନଖ ନା ବାଡ଼ାୟବାର।	: ଜାଦା ତିଡ଼ିଞ୍ଜି ଇରାନା ଆୟୋ।
ନଳ	: ନାଲା ଥାନେ ପାନି ଯାୟସି।	: ନାଲାତେ ଏର୍ ହତ୍ତାଲ।
କର	: ତୁଇ ଜବର୍ ପଡ଼ାପଡ଼ି କର।	: ନିମ୍ନା ଆଚା ପଡ଼ହି କିମ୍ ।
କଟକ	: କଟକ୍ ଗଟେକ ଜିଲାର ନାଆଁ।	: କଟକ ଉଁଟାନ୍ ଜିଲାତା ପଦର୍ ଆଁଦ।
ଚଗର ଫୁଲ	: ଚଗରଫୁଲ ଧବଲା ରେୟସି।	: ଚଗର ପୁଜାର ପଣ୍ଡାଲ୍ ମଦତ୍ ।
ମାଠିଆ	: ଚକି ଖଟେକ ହାଣ୍ଡି ତାନେ ପାନି ନେଲାନି।	: ପେଗଡ଼ି ମଲ୍ଲୁତେ ଏର୍ ତୋଟି ଅନ୍ତାଲ।
କପ୍	: କପ୍ ଲଗେ ଚା ପିଇବାର।	: କପ୍ତେ ଚାହା ଉଣ୍ଡି ଆୟାଲ।
ଧୂପକାଠି	: ମାପୁ ଘରେ ଧୂପକାଟୀ ଲାଗାୟ ବାର।	: ମାପୁଲୋତେ ଉଜ୍ଜବତୀ ପୋୟାହା ନାଆୟ।
ଆଖି	: ଆଖିଆନେ ଦେଖବାର ହେୟସି।	: କୋଣ୍ଡାତେ ହୁଡ଼ି ଆୟାଲ।
କମ୍ପୁଟର	: କମ୍ପୁଟର ଥାନେ ଦେଶ ବିଦେଶର କତା ଜାନ୍ବାର ହେୟସି।	: କମ୍ପୁଟରତେ ଦେଶ ବିଦେଶ ତାଁ ପଲୋ , ପୁନ୍ଦି ଆୟାଲ।
ଛୁଞ୍ଚି	: ସୁଜାଆନେ ଫଟି ସିଲାୟ ବାର ହେୟସି।	: ସୁଜିତେ ହର୍ ଲେତୁନ୍ କିଚିଲା ଆୟାଲ।
ଇଞ୍ଜେକସନ୍	: ଜର ହେଲେ ଇଞ୍ଜିସେନ୍ ମାରି ହେବାର।	: ଜଡ୍ ଆତେକ୍ ସୁଜି ଜିୟହାନା ଆୟ।
ବହି	: ବହି ପଡ଼ଲେ ସବୁ ତାନର କତା ଜାନ୍ବାର ହେୟସି।	: ବହି ପଡ଼ହି କିତେକ୍ ସବୋୟ ପଲୋଁ ପୁନ୍ଦି ଆୟାଲ।
ଦାନ୍ତ	: ଦାନ୍ତଲଗେ ଚାବିକରି ଖାଇବାର ହେୟସି।	: ପଲକ୍ନେ ଗୋବି କିସି ତିୟାନା ଆୟାତ୍ ।
ନିଆଁ	: ଜୟ ଲାଗାୟ କରି ଭାତ୍ ସାଗ୍ ରାୟବାର ହେୟସି।	: କିସ୍ମାସି ଜଡ଼ଡ଼ି କୁଗ୍ରୀ ଆଟାନା ଆୟ।
ଚପଲ	: ପଣ୍ଡାଲ ଗୋଡ଼େ ପିନ୍ଦବାର ହେୟସି।	: ହର୍ପୁହ୍ କାଲତେ କରାନା ଆୟ।
ତୁଳି	: ତୁରୁଷ ଲଗେ ଦାନ୍ତ ଘଷବାର ହେୟସି।	: ବୁରୁସ୍ ତେ ପଲକ୍ ନୋହ୍ କାନା ଆୟ।
ମୋବାଇଲ	: ମବେଲ୍ ଲାଗେ କତା ହେବାର ହେୟସି।	: ମବାଇଲ ତେ ଅଡକା ଅଡକି ଆୟାନା ଆୟ ।
ପେନ୍	: ପେନ୍ ଥାନେ ଲେକବାର ହେୟସି।	: କଲମତେ ଲିଖକିୟାନା ଆୟାଲ।
ରେଡ଼ିଓ	: ରେଡ଼ିଓ ଲଗେ ସବୁ କତା ଶୁନାବାର ହେୟସି	: ରେଡ଼ିଓ ତିଗଗା ସବ୍ ପଲୋଁ କେଜିଲା ଆୟାଲ ।

୨୦୧୦ (ତୁଜ୍ଜାଜ)

ଛାଡ଼ିଲେ	: ଲୋକ କେ ଛାଡ଼ିଦେଲାୟ।	: ଓଡକୁନ୍ ଚାଣ୍ଡିକିସିତୁଡ୍ ।
ଡାକ	: ଆୟ ରାଗୁ କରି ଡାକଲା।	: ଓଡ୍ କୋଲହାଡ୍ତେ କେୟତୁଡ୍ ।
ବେଲୁନ୍	: ପିଲାମନ୍ ପୁଟକା ଖେଲଲାୟନି।	: ପିଲାଁ ପୁଗା କାରସ୍ଲାତଡ୍ ।
ଦେଇ	: ଧବ୍ଲୁକେ ପୁଟକା ଦେଇ କରି ଜାଇରେଲି।	: ଧବ୍ଲୁନ୍ ପୁଗା ହିସିମଂଜାଲ୍ ହଂଜି ମତ୍ତାନା।
ନାଲିଆ	: ଆୟ ନିଲିଆ ଫଟି ପିନ୍ଦଲା ଆତେ।	: ଆୟ ନିଲ୍ୟା ରଙ୍ଗତା ଗଜି ହୁତ୍ତାଲ।
ଖେଳିଲେ	: ପିଲାମନ୍ ବଲ୍ ଖେଲଲାୟ।	: ପେକୋଡ୍ ବଲ୍ କରସଲା ତଡ୍ ।
ଖେଳ	: ହାୟ ଥାନେ କ୍ରିକେଟ ଖେଲଲାୟନି।	: ଆଗା କ୍ରିକେଟ କାର୍ସିତୁଡ୍ ।
ଧରି	: ଆୟ ଗାଡ଼ି ଧରି କରି ଗଲା ଆତେ।	: ଅଡ୍ ଗାଡ଼ି ପଇସି ହତୁଡ୍ ।
ଗେଲ	: ମର ମାଁ ମକେ ବଡ଼େ ଲାଡ୍ କରସି।	: ନଥା ଯାୟାଲ୍ ନାକୁନ୍ ଆଚାୟ ମାୟା କିୟାନା ଆୟ ।

ଆଠ	: ତାକେ ଆଟଟା ସାଇକେଲ୍ ଆଟେ ।	: ଓନା ନିଗା ଆଠ ଟାନା ସାଇକେଲ୍ ନ୍ମାନତା ।
ଏକାଠି	: ଗଟେକ୍ ଥାନେ ବସିକରି ପାଟ ପଡ଼ିବାର ।	: ଉଣ୍ଡିଟିଗା ଉଡ଼ସି ପାଟ୍ ପଡ଼ହି କିୟାନା ।
ଯୋଡ଼ି	: ମୋକେ ଦୁଇ ଜୁଲି ପଣ୍ଡାୟ ଆଟେ ।	: ନାଓ୍ଵା ହିଗାରଣ୍ଡ ଯୋଡ଼ି ହରପୁହ୍ ମାନତା ।
ଦେଲେ	: ସାର ମନ୍ ଆମକେ ଯେନ୍ ଦେଲାୟ ।	: ଗୁରୁଲଡ଼ ମାକୁନ୍ କୋଲୋମ ହିସିତଡ଼ ।
ଆକାଶେ	: ଆଜିର ବାଦଲ୍ ନିକ ଆଟେ ।	: ନେଟା ବାଦେର୍ ଆଟା ମାନତା ।
ଫାଟିଲା	: ବାନ୍ ମନ୍ ପୁଟଲାନୀ ।	: ପାଟେକଂ ପିରଲାନାଁ ।
ବଗ	: କକଡ଼ା ମନ୍ ବାଦଲେ ଉଡ଼ି ବୁଲଲାଇନି ।	: କକଡ଼ାଲି ବାଦେରତେ ପରିସି ଅଲିଲାନାଁ ।
ଡାଳ	: ଆମ୍ ଗଟେ ଜବର୍ ଡାଳ ଆଟେ ।	: ମର୍କା ମଡ଼ତାତେ ଆଛାୟ କାନ୍ନା ମନ୍ନାଁ ।
ନଳ	: ନାଲାଇଗେ ପାନି ପିଇବାର ହେୟସି ।	: ନଲକୁଆଁଦେ ଏର୍ ଉଣ୍ଡାନା ଆୟ ।
ଓଟ	: ଓଟର ଟଟରା ଜବର୍ ଲମ୍ ରେୟସି ।	: ଓଟଦା ଟଟରା ଲାମ୍ ମନ୍ନା ।
ଆତ	: ଚିତାଫଲ ବଡ଼େ ସୁଆଦ୍ ଲାଗସି ।	: ଚିତାପର ଆଛା ମିଲିଙ୍ଗାଲତା ।
ପିଆଜ	: ପିଆଜକେ ସାଗେ ପାକୟ ବାର ହେୟସି ।	: ଉଲିତୁନ୍ କୁସିତେ ତାସାନା ଆୟ ।
କଲମ	: ଯେନ୍ ଲଗେ ଲେଖବାର ହେୟସି ।	: କଲମତେ ଲିକି କିୟାନା ଆୟ ।

କହିଲ ଦେଖୁ (କୟଲାସ ଦେଖୁ)ଇଂଜି ହୁଡ଼ା

ପାଟି	: ଜିବର ଟଣ୍ଡ ନା ହେବାର ।	: ଆଛାୟ ଟଡି କିଆନା ଆୟୋ ।
ବାଳ	: ମୁଣ୍ଡେ ବାଲ ରେୟସି ।	: ତାଲାତେ କଲକମାନ୍ନାଁ ।
ଗଲାଣି	: ରାମ ଇସ୍ଵଲେ ଗାଲାବେ ।	: ରାମ ଇସ୍ଵଲତେ ହାତୁଡ଼ବେ ।
ମୋର	: ସେ ଘର ମୋରଟା ।	: ହଦ୍ ନାଓ୍ଵା ଲୋଡ୍ ଆୟ ।
ମୋତେ	: ମୋକେ ଗାଁ ଯିବାକେ ଡଉଲ ଲାଗସି ।	: ନାକୁନ୍ ଓ୍ଵାଡ଼ା ହାଣିଲା ଆଛା ଲାଗଲତା ।
ଡାକିବେ	: ମୋକେ ଡାକ୍ତର ଘରେ ସବୁ ଦିନେ ଡାକ୍ତାୟେ ।	: ନାକୁନ୍ ହାଦ୍ ଲୋତେ ସବ୍ଦିନା କେୟଲାତଡ଼ ।
କଥା	: ବିଦିର କାତା ଖଣ୍ଡେକ ମିଲି ଶୁନ୍ବାର ।	: ଦିଦିନା ପଲୋ କେଁଜି ଆୟାଲ ।
ପଗରେ	: ନାକୁଜଲେ ଦିଦିକେ ପାଗର ବାର ।	: ବୁଜେ ମାୟଓ୍ଵେକ୍ ଦିଦିନ୍ ପୁଛେମାୟାନା ଆୟ ।
ଡାକି ଦେଲେ	: ସେମନ୍ ମୋକେ କଇ ଦେଲାୟ ।	: ଓଡ଼ଲୋଡ଼ ନାକୁନ୍ ଓ୍ଵାହଚିତୁଡ଼ ।
ତାହାକୁ	: ତାକେ ମୋକେ ବେଶି ଭଲ୍ ଲାଗସି ।	: ଅନନାକୁନ୍ ଆଟାୟ ବନେଲାର୍ ଲାତା ।
କଅଣ	: ସେ କାୟଟା ନାଜାନେ ।	: ଅଡ଼ ବାତାୟ ପୁନଡ଼ ।

ମୁନି ଯାଇଥିଲା ହାଟକୁ (ମୁନି ହାଞ୍ଜି ମାତାଲ ହାଟୁମତେ)

ଅରଖ	: ଅରଖବୁଟା ଗଟେକ ଗଛର ନାଁଆ ।	: ପୁଣ୍ଡେର୍ ପଦଲା ଉନ୍ଟାନ୍ ମାଡ଼ାତା ପୋଦୋରଆୟ ।
ଅସରପା	: କୁରଡ଼ା କିଡ଼ା ରଙ୍ଗ୍ ରେୟସି ।	: ଡ଼ମାହ ପୁଡୁୟ ତା ରଙ୍ଗ୍ କରିଆ ମାଣାଲ ।
ଆମର	: ଆୟଟା ଆମର ସାଇକେଲ ।	: ହଦ୍ ମାଓ୍ଵା ସାଇକେଲ୍ ଆୟ ।

ଅଜ୍ଞା	: ମୋର ଆୟାତ ବାବାକେ ଅଜ୍ଞା କୟବାର ।	: ନାହାୟାୟା ନୋଡ଼ ବାବାଲ୍ ଆଜ୍ଞୋ ଜୟାନା ଆୟ ।
ଅଜ୍ଞ	: ମୋକେ ଅଲପ୍ତ ବାଟ୍ ଦିଆ ।	: ନାକୁନ୍ ହୁଡୁକ୍ ହାରୀ ହୀମଟ୍ ।
ଅନେକ	: ଆମର ଇସ୍ତୁଲେ କେତେକ ପିଲା ଚକି ପାଠ ପଢ଼ଲାୟନି ।	: ମାହା ଇସ୍ତୁଲତେ ପେଟଟିଁ ପେକଡ଼ ପାଠ ପଢ଼ହି କିଡ଼ଡ଼ ।
ବାଟ	: ସଡ଼କେ ଗଲା ଦାୟ ଡେବ୍ରୀ ବାଟେ ହିସ୍ତିୟିବାର ।	: ହରିତେ ହତେକ୍ ଡେବରି କୈତିକେ ହୟାନାଆୟ ।
ଗାର	: ଧବଲା ଖାତା ଆନେ ପେନ୍ସଜେ ଗିରା କରବାର ।	: ପିଶଲେ ଖାତାତେ କଲମ ସଂଜେ ଡାଣ୍ଡ କିଆନା ଆୟ ।
ଚକ	: ବସ୍ତକେ ଛଅଟା ଚକା ଆଟେ ।	: ବାସ୍ତେ ହାରୁଁଟାନ୍ ହିଲିଁ ମଞ୍ଜାଁ ।
କାଟ	: କାଞ୍ଚ ପାୟଲେ ବନି ଭାରସି ।	: କାଞ୍ଚ ଗଡ଼ତେକ୍ ନତୁର ପସ୍ୟାଲ୍ ।
ଝାଲ	: ଖରା ବାଟେ ବୁଲଲେ ଝାଲ ଭାରସି ।	: ଆଦିତେ ଅଲିତେକ୍ ଗାହଲାମ୍ ପସ୍ୟାଲ୍ ।
ମକା	: ବାଡେ ଜନା ବୁନ୍ଦବାର ।	: ଓଡ଼ିତେ ଜନ୍ଦରାଁ ଓଡ଼ିତାନା ଆୟ ।
ମାଛି	: ମଟି ବସଲା ଭାତଶାଗ୍ ନାଖାୟବାର ।	: ଓଁଶିଁ ଉଡ଼ଲେ ଜଡ଼ତି କୁଶ୍ରୀ ତିକ୍ଷାନା ଆୟୋ ।
ଚାମଚ	: ଚାମଚା ଲଗେ ଉକ୍ତମା ଖାୟବାର ।	: ଚମଚତେ ଉପମା ତିକ୍ଷାନା ଆୟ ।
ବରଷ	: ସୀତକେ ୧୫ ବରଷ ।	: ସୀତାନ୍ ୧୫ ଅଡ଼ଷା ଆତା ।
ଦିନେ	: ଗଟେକ୍ ଦିନେ ମୁଇ ହାଟ୍ ଯାଇରେଲି ।	: ଉଷ୍ଟିଦିନା ନନ୍ନା ହାରୁମ୍ ହୁଖି ମତାନା ।
ପାଠଶାଳା	: ଘର ଭିତରେ ପିଲା ମନ୍ ପାଠ ପଢ଼ଲାୟନି ।	: ଲୋଡ଼ ଲପାତେ ପିଲାଁ ପାଠ ପଢ଼ହି କିଡ଼ାଁ ।
ଯିବା	: ଆସ ଘରେ କୁ ବେ ।	: ଦାହା ଲୋତେ ହନ୍ଦକାଟ୍ ବେ ।
ବାହାରିଲା	: ଆୟ ଘରେ ଆନୁ ପାଦାୟ ଭାରଲା ।	: ଆଦ୍ ଲୋଡ଼ ତାହଲି ବାହଡ଼ି ପସିତୁଡ଼ ।
ହାଟ	: ହାଟଆନେ କେତେକ୍ ଲୋକ ରେବାୟ ।	: ହାରୁମ୍ତେ ବଟକ୍ ମାନେୟ ମକ୍ଷାନୁଡ଼ ।
ଭାବିଲ	: ଆୟ ମୋର କତା ଜବର ଭାବଲାନି ।	: ଆଦ୍ ନାହାଁ ପଲୋତୁନ୍ ଆଛାୟ ବିଚାର କିଡ଼ ।
ଟିକିଏ	: ଆୟ ମୋକେ ଖଣ୍ଡେକ ପରା ଶାଗ ଦେଲା ।	: ଆଦ୍ ନାକୁନ୍ ହୁଡୁକ୍ ବୁନା ଟାଲମ୍ ହିଡ଼ ।
ଗଲା	: ଆୟବାଟେ ଗଲା ।	: ଆଦ୍ ହାରୁମ୍ ହିଡ଼ ।
ଦେଖିଲା	: ଆୟ ବାୟ ଗଟେକ୍ ଦେଖିଲା ।	: ଆଦ୍ ତୁଖାଲ୍ ଉନ୍ତି ହୁଡ଼ଡ଼ ।
କରତ	: କରତ୍ ଲଗେ କାଟବାର ହେୟସି ।	: ଆରାତେ ଆସ୍ କାନା ଆଡ଼ା ।
ହାତ	: ହାତ୍ ଲଗେ ଲେଖିବାର ହେୟସି ।	: କୟତେ ଲିଖ୍ କିୟାନା ଆଡ଼ା ।
ତାଳ	: ତାଳ ଗଟେକ୍ ଫଲର ନାଆଁ ।	: ତାଲ୍ ଉଷ୍ଟାନ୍ କାୟା ପଦ୍ ।
ଦାଆ	: ଇଲା ସଜେ ଧାନ କାଟ୍ ବାର୍ ହେୟସି ।	: ହଟାଡ଼ତେ ଅଞ୍ଜିଁ କୟାନା ଆଡ଼ା ।
ପଣସ	: ଫନ୍ସକେ ସାଗ ରାହି ଖାୟବାର ହେୟସି ।	: ଫନେସତୁନ୍ କୁଶ୍ରୀ ଅଟସି ତିକ୍ଷାନା ଆୟ ।
ରସୁଣ	: ଲସୁନକେ ଡାଲି ଶାଗ ଲଗେ ପକାୟ ବାର ।	: ଲସୁଁତୁନ୍ ଡାଡ଼ିଁ କୁଶ୍ରୀତିଗା ତାସାନା ଆୟ ।
ବାଜାଗଣ	: ବାଜାକେ ସାଗ ରାହି କରି ଖାୟବାର ହେୟସି ।	: ବାଜାକୁନ୍ କୁଶ୍ରୀ ଅଟସି ତିକ୍ଷାନା ଆୟାଲ୍ ।
ଛତା	: ବର୍ଷା ହେଲେ ଛାତା ଅଡ଼ ବାର ।	: ଫିର୍ ଆତେକ୍ ଛାତା ମୁଛାନା ଆୟ ।
ମାଛ	: ମାଛକେ କାଟା ରେୟସି ।	: ମିନକନେ ହାହକ୍ ମକ୍ଷାନୁଁ ।
ବେଲା	: ତାବା ଲଗେ ରୁଟି ବନାୟ ବାର ।	: ତାହାତେ ହାଡ଼ିଁ ବନାହ କିୟାନା ଆୟ ।

ଗପ	: ମୋର ଡକରୀ ବନ୍ଧ ମୋକେ କାତାନୀ କଇ	: ନାଓ୍ଵା ଆଜି ନାକୁନ୍ ଓ୍ଵେସର୍ ଓ୍ଵହଲୀତା ।
	ଦେଇସି ।	
ଚଣା	: ଚନାକେ ସାଗରାଦି ଖାୟବାର ।	: ଚନ୍ନା କୁନ୍ କୁଣ୍ଡା ଆର୍ସି ତିକ୍ଷାନା ଆନ୍ ।
ପାନ	: ପାନ ଟଣ୍ଡ ରଙ୍ଗ୍ ହେୟସି କାୟଲେ ।	: ବିତା ଆକି ଟଡ୍ଡିତେ ଲାଲ୍ ଆୟାତ୍ ।
କଲରା	: କାରଲା ପିତା ଲାଗସି ।	: କାରେଲା କୟଲାତା ।

ରଜାକ ଭୋଜି (ରାଜାର ଭୋଜି) (ରାଜା ନା ଜେଓ୍ଵା)

ବଣ	: କମନେ ବାୟ୍ ରେୟସି ।	: କମନା ତେ ଡୁଓ୍ଵାଲ ମାନଦାତ୍ ।
ରାଜ	: ବନର୍ ରାଜା ବାୟ୍ ।	: କମନା ତା ରାଜାଲ୍ ଲୁଓ୍ଵାଲ ।
ଭୋଜି	: ଘରେ ଭୋଜି ଖାୟଲାୟନି ।	: ବିହାଓ୍ଵ ଲତେ ଦେଓ୍ଵା ତିଡ୍ଡତ୍ ।
ପରଜା	: ରାଜାର ତଲେ ଯେମନ୍ ରେବାୟ୍ ତାକେ	: ରାଜାନାଦତିବତ୍ ମାନ୍ତତ ଅନ୍
	ପରଜା କୟବାୟ୍ ।	ରାଜାନରପ୍ରଜା ଇଡ୍ଡତ୍ ।
ଖାଇବେ	: ସବୁ ଲୋକ୍ ମିଶି କରି ଭୋଜି ଖାଇବାୟ୍ ।	: ସବାୟମାନେୟ ମିଶେମାସି ଜେଓ୍ଵା ତିକ୍ଷାନୁଡ୍ ।
ଡାକରା	: ମୋର ନାନା ମୋକେ ଡାକଲା ।	: ନାଓ୍ଵତ୍ ଦାବାଲ୍ ନାକୁନ୍ କେଇତୁଡ୍ ।
ବାହାରିଲେ	: ବିବାୟରେ ଜିବା ପାଇ ସବୁ ଲୋକ୍	: ବିହାଓ୍ଵ ଲତେ ହାନକ୍ଷାନ୍ କାଜେ
	ବାରଲାୟ୍ ।	ସବାୟମାନେୟ ପାସିତୁଡ୍ ।
ଡାଲା	: ଡାଲାଥାନେ ପିଠା ରଖଲା ଆଚର୍ ।	: ଚୁକ୍ନା ଥୁଗା ହାଡ୍ଡିଁ ଜରତଡ୍ ।
ଧରିଥିଲେ	: ଆୟମନ୍ ଡାବୁ ଧରିରେଲାୟ୍ ।	: ଓଡ୍ଡଲଡ୍ ପାଇସା ପାଇସି ମାତଡ୍ ।
ଜଟା	: ମୁଣ୍ଡେ ବାଲ ବାଦି ହେଲେ ଜାଟା ହେଲା	: ତଲା ଥୁଗା ଲାଟି ଦହତେକ୍ ଲାଟି ଯାଲ୍ ଇଞ୍ଜି
	ବୋଲି କରି କୟବାୟ୍ ।	ଇଡ୍ଡୋଡ୍ ।
ଜାଲ	: ଜାଲଥାନୁ ମାଛ ଧର ବାର ।	: ଛଉଁକି ତେ ମିନ୍କ୍ ପୟନା ଆନ୍ ।
ଜିଉ	: ଜିଉ ଲାଗି ବଞ୍ଚବାର ହେସି ।	: ଅଜେର୍ ଥୁଗା ଗବିକିଶା ତିକ୍ଷାନା ଆନ୍ ।
ଖତ	: ବେଡ୍ଵା ଲଗେ ଗବର ଖତ ପକାୟ ବାର ।	: ଓ୍ଵେଡ୍ଵା ଥୁଗା ହାତାପଖାତୁ ହିଆନ୍ ଆନ୍ ।
ଗଧ	: ଗଧ ଗଟେକ ପଶୁ ।	: ଗଧି ଉନ୍କ୍ଷାନ୍ ପାଶୁ ।
ଜଳ	: ଶଷ୍ଠ ଲାଗଲେ ପାଣି ପିଇବାର ।	: ପିୟାସ ଆତେକ୍ ଏର୍ ଉନ୍ତାନା ଆନ୍ ।
ଧନୁ	: ଧନୁ ବାଙ୍ଗାଟା ରେୟସି ।	: ଧନାଉ କଖିଟାଲ୍ ମାନ୍ଧାତ୍ ।

ସପନୀ ଅଜାକ ସପନ ଦେଖା (ସପନା ଆଜୋନା ସପନା ହୁତାନା)

ହୋଇଥାଏ	: ଆୟ ଆମର ସାର୍ ହେୟସି ।	: ଓଡ୍ ମାଓ୍ଵାତ ମଞ୍ଜେର୍ ଆୟୁଡ୍ ।
ଗୋଲାପ	: ଗୁଲାପ୍ ଗଟେକ୍ ପୁଲର ନାଆଁ ।	: ଗୁଲାପ୍ ଉନ୍ଟାନ୍ ପୁଲାର ତା ପାଦର୍ ।
ପଛରେ	: ମୋର୍ ପତେ ପତେ କୁକୁର ଗଟେକ୍ ଆୟଲାନୀ ।	: ନାଓ୍ଵା ପାରେକ୍ ପାରେକ୍ ଉନ୍ଟାନ୍ ନେୟଓ୍ଵାଡ୍ ।

ଚାଲୁଥାଏ	:	ଲୋକ ଗଟେକ୍ ସଡ଼କ୍ ବାଟେ ହିଣ୍ଡି ତେରେଲା ।	:	ଅରଡ଼ ମାନେୟ ସତକ୍ତେ ତାକ୍ସକ୍ ମାତଡ଼ ।
ଆସିଲା	:	ଇଷ୍ଟୁଲେ ଦିଦି ଆୟଲା ।	:	ସ୍କୁଲତେ ମାଷ୍ଟେରିନ୍ ଓଡ଼ ।
ତୋଳ	:	ତୋଳ ବାଜା ବଜାୟ କରି ତଗାୟଲାୟନି ।	:	ତୋଳବାଜା ଗାଡ଼ଜିଛି ତେହକାନା ଆନ୍ଧ
ଡଙ୍ଗା	:	ଡଙ୍ଗା ଥାନେ ନଦୀ ଲେଙ୍କ ବାର ।	:	ଡଙ୍ଗାତେ ନଦୀ ଓଁଦାନା ।
ଶୀତ	:	ଶୀତ ବଡ଼େ କାକର୍ ଲାଗସି ।	:	ପିନୀ ଆଛାୟ ପିନୀ ଆସଲାତା ।
ବିଛଣା	:	ଅଚନା ଆଚାୟ କରି ଶୟବାର ।	:	ତାସନା ଥୁନ୍ ତାରସି ହୁଞ୍ଜନା ଆନ୍ଧ ।
ଉଷ୍ମୁ	:	ଶୀତ ବେଲେ ଜୟ ବେକଲେ ଉଷ୍ମୁ ଲାଗସି ।	:	ପିନୀ ହୋଡା କିସ୍ତରସ୍ତେକେ ଉଷ୍ମୁ ଲାଗାଲ୍
ଶୋଇଥିଲେ	:	ଆୟ ଦୁଇ ଲୋକ ଘରେ ଶୋଇ ରେଲାୟେ ।	:	ଓଡ଼ ରାଷ୍ଟ୍ରଜାନଡ଼ ହୁଞ୍ଜିମାତଡ଼ ।
ଦେଖିଲେ	:	ରାତି ଆୟମନ୍ ନାଟ୍ ଦେଖିଲାୟ ।	:	ନକା ଓଡ଼ଲଡ଼ ଉନ୍ତାନ୍ ନାଟ୍ ହୁଡ଼ତୁଡ଼ ।
ଶୋଇବା ଘର	:	ଆମରତି ଶୟବା ଘରେ ଚିଞ୍ଚି ଆଚେ ।	:	ମାଓ ହୁଞ୍ଜା ଲତେ ଉନ୍ତାନ୍ ଚିବି ମାଡ଼ାଲ୍ ।
ଭୁଷ୍ଟୁଡିଗଲା	:	ବର୍ଷା ଦାୟ ଆମର ଘର ଭସିଲି ଗଲା ।	:	ପିର୍ ହୋଡା ଆନେଟ୍ ମାଓଲନା ଅଧରେ ମାତ୍ ।
ବେଳ	:	ଆଜି ଜବର୍ ବେଲ୍ ହେଲାବେ ।	:	ନେଷ୍ଟ ଆଛାୟ ପଡ଼ିଦ୍ ଆତାଲ୍ ।
ଉଠିପଡ଼ିଲେ	:	ମାଷ୍ଟେର୍ ଆୟଲା ପାଇଁ ପିଲାଟକି ଉଠିପଡ଼ଲାୟ ।	:	ମାଷ୍ଟେର୍ ଓଁନାକେ ପେକିଂ ପେକୋଡ଼ ତେଡ଼ ତୁଡ଼ ।
ବାଟ	:	ହିଣ୍ଡବା ବାଟ୍ ଦେଖି କରି ହିଣ୍ଡବାର ।	:	ହାନକ୍ଷାନା ହାରି ହୁଡ଼ସି ତାକାନା ଆନ୍ଧ ।

ଉଇ (ଓଲମା) (ପୁଡି)

ସତର	:	ଦଶଆରି ସାଡ଼ ମିଶଲେ ସତର ହେୟସି ।	:	ଦଶ୍ ଆରୁ ସାତ ମିଶାହକିତେକ୍ ସାତାରା ଆନ୍ଧା ।
ପଇସା	:	ତାକୁଧେରି କରି ଜିନିଷ ପତର ଖାୟବାର ।	:	ପାଇସାଁ ପୟସି ଜିନିଷି ପତର ତିହାନା ଆନ୍ଧ
ସାତ	:	ପାଞ୍ଚ ଆରୀ ଦୁଇ ମିଶଲେ ସାତ ହେୟସି ।	:	ହାଇଲ୍ ଆଉର ରାଷ୍ଟ୍ର ମିଶାହ କିତେକ୍ ସାତ ଆନ୍ଧା ।
ଛକ	:	ଗାଁର ମେନ ଯାଗାକେ ଛକ୍ କୟ ବାୟ ।	:	ଓଡ଼ାତା ମେନ ଜାଗା ଥୁନ୍ ଛକ୍ ଇଡ଼ଡ଼ ।
ବଣ	:	କମ୍ପନେ ବେଶି ଗଛ ପତର ରେୟସି ।	:	କମନା ଥୁଗା ଆଛାୟା ମାଡ଼ାକ୍ ଆଉର ଆଖୁମାନ୍ତାଁ ।
ତୋର	:	ତୋର କତା ମୋକେ ଆୟ କୟଲା ।	:	ନିଓ ପାଲୋକ୍ତୁନ୍ ନାକ୍ତୁନ୍ ଅଡ଼ଲଗଡ଼ ।
କଳ	:	କଳ ଥାନେ ମିଲିଙ୍ କରବାର ହେୟସି ।	:	ମିସିନଥିଗା ମିଲିଙ୍ କିଆନା ଆନ୍ଧ ।
ହଟ୍ ହଟ୍	:	ଗାଡ଼ିର ଶବଦ୍ ପଟ୍ ପଟ୍ କରସି ।	:	ମଟର ଆଓଜ୍ ପାଟ୍ ପାଟ୍ କିନ୍ତା ।
ଗହଳି	:	ଯାତ୍ରା ଥାନେ ଲୋକମନ୍ ବେଶି ଗହଳି ଭେବାୟ ।	:	ମାଷ୍ଟେୟଥିଗା ମାନେୟଲତ ଆଛାୟ ଗହଡା ମାନ୍ତଡ଼ ।
ପଦା	:	ଖାଲି ଜାଗାକେ ପାଦା କୟବାୟ ।	:	ଖାଲିଜାଗତୁନ୍ ପାଲାଇକ୍ଷାନା ଆନ୍ଧ ।
ଉଇ	:	ଘରର ଛାନି ଉପୁର୍ ବାର କେ ଅଲମା ଧରଲାନୀ ।	:	ଲନା ପାରୋ ଆଲୁମ୍ ପାଇଡ଼ ।
ମାଟି	:	ମାଟି ଥାନେ ଘର ବୟବାର ହେୟସି ।	:	ତଡ଼ିତେ ଲନା ବାନାହ୍ କିଆନା ଆନ୍ଧ ।
କାଠ	:	ଦାରୁ ଥାନେ ଜୟ ଲାଗାୟ ବାର ହେୟସି ।	:	କାଟିଆ ତୁନ୍ କିସ୍ ମାସାନା ଆନ୍ଧ ।

ଖାଇଲି	: ମୁଁ ଭାତ ଖାୟଲି ।	:	ନାନନା ଗାଟ ଡିତାନ ।
ପେଟ	: ମୁଁ ପେଟ ପୂରତେ ଭାତ ଖାୟି ।	:	ନାନା ପାଟା ମେଠୁ ଗାଟିଦିକା ।
ଇଟା	: ଇଟାଥାନେ ଘର ବନାୟ ବାର ହେୟି ।	:	ଇଟାନେ ଲନା ବନାହ କିଲିଆୟଲ ।
ଡର	: ମୁଁ ବାଘ ଦେଖି ଡରିଗାଲି ।	:	ନନା ତୁଆଲ ତୁନ ହୁଡୁସି ଅରିଇତାନ ।
ଲୁଗାପଟା	: ଡାକ୍ତରତି ପାଟିୟା ଲୁଗା ଜବର ଆତେ ।	:	ଅନାଁ ଗାଡ଼ଲିଂ ପାଠଂ ଆଚାୟ ମାଡା ।
କାଉ	: କାଉ କାଲିଆ ।	:	କାଝୁଲ କାଡିଆଲ ।
ଲାଭ	: ବେପାର କଲେ ଲାଭ ଜବର ହେୟି ।	:	ବେପାର କିତେକ୍ ଲାଭ ଆୟଲ ।
ଖଟ	: ଖଟ ଲଗେ ଶୟବାର ହେୟି ।	:	କରିଆ ତିଗା ହୁଞ୍ଜ-ଜାନା ଆୟ ।
ଘଡ଼ି	: ଆମର ଘରେ ନୁଆଁ ଘଣ୍ଟା ଗଟେକ୍ ଆତେ ।	:	ମାଝା ଲତେଉନ୍ ଚାନ୍ ପୁନା ଘଂଟା ମାଡା ।
ଘଣ୍ଟି	: ମନ୍ଦିର ଲଗେ ଘଣ୍ଟିବାଜାୟ ବାର ହେୟି ।	:	ମାନ୍ଦିରତଗା ଘାଂଟି ଗଡ଼ଜାହାନା ଆୟ ।
ଭାଇ	: ମୋର ଗଟେକ୍ ବଡେଟା ନାନା ଆତେ ।	:	ନାଓଡ ଅରଡ଼ ଜାନା ହଜର ଦାଦାଲ ମାନ୍ତଡ ।
ଛାଇ	: ଖରା ହେଲେ ଗଛର ଛାଇ ଲଗେ ରେବାର ।	:	ଆଦି ତାରସ୍ତେକ ମାଡାଛାଏତେ ମାନ୍ଧାନା ଆୟ ।
ପଇତା	: ବାମନ ଲକ୍ ମନ୍ ପଇତା ପିନ୍ଦିରେବାୟ ।	:	ବାମନ ମାନେଏ ଲଡ଼ ଜାନହଁ କାରାନା ଆୟ ।
ଖତ	: ବେତାୟ ଗବର ଖତ ପକାୟଲେ ଜବର ଚାଷ୍ ହେୟି ।	:	ଝେଡାତେ ହଡାପ ଖାତୁ ହିତେକ୍ ଆଛାଏ କାମାଲ ଆୟଲ ।
ଗାଈ	: ଗାୟ ଶାର ଦେଇସି ।	:	ଟାଲିପାଲହୁଆଡ଼ ।
କୁକୁର	: କୁକୁର କେ ଚାରଟା ଗୋଡ଼ ରେୟି ।	:	ନାୟ ତା ନାଲୁଙ୍ ଚାନ୍ କାଲକ୍ ମନ୍ଦାନ୍ ।
ବିଲେଇ	: ବିଲାଇ ବାଘ ପାରା ରେୟି ।	:	ବିଲାଇ ତୁଝୁଲ ବୁନା ମାଦାଲ ।
ପିଞ୍ଜୁଡ଼ି	: ଚାଟି ମନ୍ ସାନ୍ ସାନ୍ ରେବାୟ ।	:	ହାରିପତେ ହିଡ଼ଲା ହିଡ଼ଲା ମାନ୍ଦୁ ।
ଖାଲ	: ଖାଲ ବାଟେ ନୟିବାଁର ।	:	କଦରାତିକେ ହଡ଼ାନା ଆୟେ ।
ଅରଖ	: ଅରଖ ଗଟେକ୍ ଗଛର ନାଆଁ ଆୟ ।	:	ପୁଣ୍ଡେର ଉନ୍ଧାନ୍ ମାତାତା ପାଦର ଆୟ ।

କିଟିରି ମିଟିରି (ଚେର ଚାର) (ଚିରିଚାର)

କିଟିରିମିଟିରି	: ଚେଟିଆ ମନ୍ ଚେର ଚାର ହେଲାୟନି ।	:	ଚଟିଆଲିଁ ଚିରିଚାର ଆନନ୍ତାଁ ।
ଚଟିଆ	: ଚେଟିଆ ମନ୍ ଚାଲିଥାନେ ବାସା କର ବାୟେ ।	:	ଚଟିଆଲିଁ ଲନା ପାର ଗୁଡାକିସି ମାଡାଁ ।
ଜଗିଥିଲା	: ସେ ମୋକେ ଘରେ ଜାଇ କରି ଜାଗିରେଲା ।	:	ଅଡ଼ଲତେ ହାଞ୍ଜି ନାକୁନ୍ ଟାକିକିସି ମାତଡ଼ ।
ଧରିଲା	: କକଡ଼ା ମାଛ ଗଟେକ୍ ଧରିଲା ।	:	କକଡାଲ ଉନଚାନ ମିନ୍ ପାଇଡ଼ ।
ବାଡ଼ି	: କୁକୁର କେ ଡାଙ୍ଗ୍ ସଙ୍ଗେ ମାରବାର ।	:	ନେୟତୁନ ଲଉଡ଼ି ତେ ହାଲହାନା ଆୟ ।
ନିକିତି	: କେଜି ଗଣ୍ଡୁ ଥାନେ ଜିନିଷ ପତର ତୁଲବାକେ ହେୟି ।	:	କାଟା ପାଲଝାତେ ବାତା ବାତା ତୁଲିକିଆନା ଆୟ ।
ଗ୍ଲାସ୍	: ଗିଲାସ୍ ଲଗେ ପାନି ପିଇବାର ହେୟି ।	:	ଗିଲାସ୍ତେ ଏର ଉଣାନା ଆୟ ।
ପିଆଜ	: ପିଆଜ୍ କେ ଶାଗ ରାନ୍ଦିଲେ ବଡେ ସୁଆଦ୍ ଲାଗସି ।	:	ଉଲି ଧୁନ କୁଷରି ଆଟତେକ୍ ଆଛା ଲାଗାଲ ।

ଧାନ	:	ଧାନକେ ମିଳିଙ୍ଗ କଲେ ଚାଉଳ ହେୟସି ।	:	ଅଞ୍ଜି କୁଁନ୍ ମିଳିଙ୍ଗକିତେକ୍ ନୁକାଁ ଆନ୍ତାଁ ।
ଗହମ	:	ଗମଚୁନା କେ ରଟି ବନାୟ ବାର ହେୟସି ।	:	ଗାହୁ ପିଣ୍ଡି ତୁନ ହାଡ଼ି ବାନାହ୍ କିଆନା ଆହ୍ ।
ପରଜାପତି	:	ପିରପିରି ମନ୍ ରଡ଼ି ବୁଲିଲାୟନୀ ।	:	ପିଲପିଲିଁ ପରିସି ଅଲ୍ୟାନ୍ତୁଁ ।
ଚଢେଇ	:	ଚେଡେ ମନ୍ ଉଡ଼ିବୁଲ୍ ବାୟ ।	:	ପିଟେଁ ପାରିସି ଅଲ୍ୟାନ୍ତୁଁ ।
ଗିନା	:	ଗିନା ଲଗେ ସାଗ୍ ଖାୟବାର ହେୟସି ।	:	କଠରିତେ କୁଷରି ତିନ୍ଦାନା ଆୟ ।

ଦୀପାବଳି (କିରଡ଼ି) (ଚିକଡ଼ିଂ)

ଦୀପାବଳି	:	ଦୀପାବଳି ଦିନେ ବାନ୍ ଫୁଟାୟ ବାର ।	:	ଚିକଡ଼ିଂ ଦିନା ପଟେ କା ପିରହାନା ଆହ୍ ।
ବାପା	:	ଆମର୍ ବାବାକେ କେଶବ ବୋଲି କରି	:	ମାଓଡ଼ ବୁବାନ୍ କେଶବ ଇଞ୍ଜି କେୟଲାତଡ଼ ।
		ଡାକ୍‌ବାୟ ।		
ଡାକିଲା	:	ଆମର୍ ବାବା ମୋକେ ଡାକିଲା ।	:	ମାଓଡ଼ ବୁବାଲ୍ ନାକୁନ କେୟ ତୁଡ଼ ।
କହିଲେ	:	ଆମର୍ ମାଁ ମକେ ଇସ୍ତୁଲ ଯିବାକେ କୟଲା ।	:	ମାଓୟାଆଲ୍ ନାକୁନ୍ ଇସ୍ତୁଲ ହାସୀଲା ଇଡ଼ ।
ଆଜି	:	ଆଜି ମୁଇଁ ଇସ୍ତୁଲେ ନା ଯାଇ ।	:	ନେଣ୍ଡ ନାନା ଇସ୍ତୁଲତେ ହାନନ୍ ।
ବହୁତ	:	ଜିତୁକେ ଜବର ପେନ୍ ଆଡେ ।	:	ଜିତୁନା ଆଚାୟ କଲମ୍ ମାନ୍ତାଁ ।
କାମ	:	କାୟ ହେଲେ କାମ ଆଦାୟ କରବାର ଆଡେ ।	:	ବାତାୟ କାମ୍ ଆଡେକ ଆଦାୟ କିୟାନା ଆୟ ।
ଲେୟୁ	:	ଲିମୁ ପାନି ଆମ୍‌ଲି ଲାଗସି ।	:	ଲିମ୍‌ଏର ଚିଙ୍ଗିଟିଗାଁ ଲାଗଲାତା ।
ଭେଣ୍ଡି	:	ବେଣ୍ଡି ବଡେ ବିଚଲ୍ ଲାଗସି ।	:	ଭେଣ୍ଡି ଆଛାୟ ବିଲଗଟ୍ ଲାଗଲାତା ।
ଜହ୍ନି	:	ଜନିକେ ସାଗ୍ ରାୟି ଖାୟବାର ହେୟସି ।	:	ତୋର୍ୟା ତୁନ୍ ଖୁସରୀ ଆଟସୀ ତିନ୍ଦାନା ଆହ୍ ।

ଚତୁର କୁକୁଡ଼ା (ଚାତୁର କର)

ମିତ	:	କୁକୁଡ଼ାଆରି କୁକୁର ମିତ୍ ମାସାଦ୍ ବସଲାୟ ।	:	କୋର ଆରୁ ନାୟ ମିତ ପେୟ ତୁଁ ।
ଦୁଇଜଣ	:	ଆୟମନ୍ ଦୁଇଲୋକ୍ ଜବର ସାଙ୍ଗ୍ ହେବାୟ ।	:	ଓଡ଼ ରାଣ୍ଡଜାନା ସାଙ୍ଗ୍ ଓରୀ ଆୟୁଡ଼ ।
ଭଲପଡ଼େ	:	ଆୟ ଦୁଇ ଲୋକର ନିକ୍ ପଡ଼ଶି ।	:	ଅଡ଼ ରାଣ୍ଡଜାନା ଆଚାପାଟେମାନ୍ତାଁ ।
ଡାକୁଛି	:	କୁକୁଡ଼ା ରାଟୁ କରି କରି ଡାକିଲାନୀ ।	:	କୋରକୋଲହାଡ଼ କିସି କିସି କୁସ୍ ଲାତା ।
ମଜା	:	କୁକୁର ଆରି କୁକୁଡ଼ା ବଡ଼େ ସରଦା ଆଚଡ଼ ।	:	ନାୟ କୋର ରାଣ୍ଡଜାନା ହାରିକତେ ମାନ୍ତାଁ ।
ପଳାଇଗଲା	:	କୁକୁରକେ ମାରଲାକେ ଉଟି ପଲାୟଲା ।	:	ନାୟତୁନ୍ ହାଲିନାକେ ତେଦଶି ଡେଇଡ଼ ।

ମନ ବଦଳିଲା (ମାନବାଲେମାତ)ମନ୍ ବଦଲେ ମାତ୍

ଫଗୁଣ ମାସ	:	ଫଗୁଣମାସ ଗଟେକ୍ ମାସର ନାଅଁ ଆୟ ।	:	ଫାଗୁଣମେହନା ଉନ୍ ଟାନ୍ ମେହେନାତା ପାଦର ।
ବଣ	:	କମନ୍ ଆନେ ବାୟ ବାଲୁ ରେବାୟ ।	:	କାମନାଥ୍‌ଗା ତୁଓ୍‌ଲ୍ ଆଡ଼ଜାଲ୍ ମାନ୍ତାଁ ।
ଧନୁଶର	:	ଧନୁକାଣ୍ଡ ସଂଗେ ପଶୁ ଆରି ଚେଡେ ମନକେ	:	ଗୁଲେଡ଼ତେ ପିଠେଁ କୁନ୍ ଜିଆନା ଆୟ ।
		ମାରବାକେ ଏସି ।		

ପଶିଲା	: ବନେ ବାଘ ପୁରଲା ।	: କାମନାଥୁଗା ତୁଝାଲ୍ ହଡ଼ିତ ।
ତାକୁ	: ତାକେ ଜବର ଜୁମରା ଆୟଲାନି ।	: ଅନ୍ ଆଛାୟ ନିଦ୍ ଓଡ଼ାଲ ।
ଶୋଷ	: ଶଷ୍ ଲାଗଲେ ପାନି ଖାୟବାର ।	: ପିୟାସ୍ କିତେକ୍ ଏର୍ ଉଷାନା ।
ଦେହ	: ସବୁ ଦାୟ ଗାଗଡ଼କେ ସଫା ରକ୍ବାର ।	: ବାଛେକାୟ ଗାଲା ମେଷଲଧୁନ୍ ଅଛା ସାପାକିୟା ନା ଆୟ ।

ଶଙ୍ଖି ବିଲେଇର ଶଙ୍କା (ଶଙ୍କ ବିଲଇର ପାଜୁକରଲ)

ଆଣି	: ସେ ମୋର କଜେ ପାନି ଅନ୍ଲା ।	: ଆଦ୍ ନାଓ୍ବା କାଜେ ଏରତାତ ।
ଦୟା	: ତାକେ ଜବର ଦୟା ହେଲା ।	: ଆଦେନ୍ ଆଛୟ ମାୟାଆତ୍ ।
ଆସିଲା	: ତାକେ ଜୀବନ ଆୟଲା ।	: ଅନାଜାଓ୍ବା ଓଡ଼ ।
ପାଣି	: ହାଣ୍ଡି ଲଗେ ପାନୀ ଆଚେ ।	: ମାଲାତେଏର୍ ମାତ୍ରା ।
ବଦଳିଗଲା	: ଇଷ୍ଟୁଲର ମାଷ୍ଟେର୍ ବଦଲଲା ଆଚେ ।	: ଇଷ୍ଟୁଲ, ମାଷ୍ଟେର୍ ବଦଲେ ମାତୁଡ଼ ।
ଫୋପାଡ଼ିବା	: କାଚରା ମନକେ ପଦାୟ୍ ଫିଙ୍ଗବାର ।	: କାଚରା ଧୁନ୍ ପାଡ଼ିଆତେ ଓଡ଼ାଗନାଆୟ ।
ରଥ	: ରଥ ଯାତ୍ରାକେ ପୁରୀ ଜିବାର ।	: ରଥଯାତ୍ରାତେ ପୁରୀ ହାୟନା ଆୟ ।
ଶର	: ଧନ୍ କାଷ୍ଟ୍ ସଙ୍ଗେ ଭାଲୁକେ ମାରଲାୟ ।	: ଓଁଲ୍ କାନି ସାଙ୍ଗେ ଅଡ଼ଜାଲ୍ ତୁନ୍ ଜଗତୁଡ଼ ।
ଥାଳି	: ଚତୁଆ ଥାନେ ଭାତ୍ ଖାୟବାର ।	: ତାରିତେ ଗାଟ୍ ତିଷାନା ଆୟ ।
ଶୁଆ	: ଶୁଆ ଶାଗପଡ଼ିୟା ହେବାୟ ।	: ହିଡ଼ିକ୍ ସେମି ରଙ୍ଗାୟ ଆୟ ।
ନଡ଼ିଆ	: ନାଡ଼ିଆକେ ଖାୟବାର ହେୟସି ।	: ନରହେଲ ଧୁନ୍ ତିଷାନା ଆୟ ।
ଟଙ୍କା	: ଡାବୁ ସବୁଲୋକକେ ଦରକାର ।	: ପାଜସାଁ କୁନ୍ ସୋବୟମାନେ କୁନ୍ ଦରକାର
ଜାଳିଆ	: ବେସନୀ ଲଗେ ଡାବୁ ଧରବାର ହେୟସି ।	: ଗୁଫତି ତିକା ପଇସା ପାୟନା ଆୟ ।
ଧରି	: ଦୁକାନ୍ ଥାନନ୍ କିନିଷ୍ ପତର ଘେନି ଧରି କରି ଆୟବି ।	: ଦୁକାନ୍ ତିଗଡ଼ାହ ତିକକକୁନ୍ ପେଏସି ଓୟକାନ ।
ବଜାର	: ଆମର୍ ଗାଁ ଲଗେ ହାଟ୍ ଗଟେକ୍ ବସଲାନି ।	: ମାଓ୍ବା ଓଡ଼ା ଥୁଗା ହାଟୁମ୍ ଉନଟାନ୍ ଉଡ଼ ଲାତା ।
ଲଙ୍କା	: ମରିର୍ ରାଗ୍ ଲାଗସି ।	: ମିଡ଼ି ଅତସ୍ ଲାଟାଁ ।
ପଙ୍ଗା	: ଗରମ୍ ଲାଗଲେ ପେନ୍ ଲାଗାୟବାର ।	: ଗାହାଲା କିତେକ୍ ପାଙ୍ଗା ଚାଲୁ କିଆନା ଆୟ ।
ଘୁରୁଥିଲା	: ଚକା କିଦରତେ ରେଲା	: ଚାକାହୁରିଷ୍ଟିଲାତା ।
କିଣି କରି	: ସେ ହାଟେ ସାମାନ୍ ଗେନି କରିଘରେ ଆୟଲା ।	: ଆଦ୍ ହାଟୁମ୍ ତାହଲେ ସାମାନ୍ ପେଏସି ଓଡ଼ୁ ।
ବେଳେ	: ମୁଇଁ ଇଷ୍ଟୁଲ ଗାଲାବେଳେ ବାଟେ କୁକୁର୍ ଗଟେକ୍ ଦେଖାଲି ।	: ନାନା ସ୍ତୁଲ ହାୟନା ହାରି ତେଉନ୍ନାନ୍ ନାୟ ହୁଡ଼ତାନ୍ ।
ବିଲେଇ	: ବିଲି ବାୟ ପାରା ରେୟସି ।	: ବିଲାଇ ତୁଝାଲ୍ବୁନା ହୁଡ଼ ଲାତା ।
ଛପି ଛପି	: ସେ ଲୁଚି ଲୁଚି ଗଲାନା ।	: ଅଡ଼ଲୁକସି ଲୁକସି ହତୁଡ଼ ।

ନଇ ବଢ଼ି (ନାଦି ଜଲାରଙ୍ଗ)

ଜାହାଜ	: ଉତାଯାଜ ବାଦ୍‌ଲେ ଉଡ଼ୁସି ।	: ଉତାଯାହାଜ ବାଦେରତେ ପାର୍‌ୟାଲ ।
ଡଙ୍ଗା	: ଲୋକ୍‌ମନ୍ ଡଙ୍ଗାଏ ବସି କରି ଗାଡ଼ ଲେଙ୍ଗ ବାୟ	: ମାନେୟ ଲଡ଼ ଡଙ୍ଗାତେ ଉଡ଼ସିହାନତଡ଼ ।
ବସ୍ତା	: ବାସ୍ତା ଭିତରେ ଧାନ୍ ମାଣ୍ଡିଆ ସଙ୍ଗାୟ ବାର ।	: ପୋତାଲାପା ଅଜିଂ ଗରା ଜରାନା ଆୟ ।
ଚୌକି	: କୁରୁଚି ଉପରେ ଲୋକ୍ ମନ୍ ବସ୍‌ବାୟ ।	: କୁରୁଛି ପାର ମାନେୟଲଡ଼ ଉତାନା ଆୟ ।
ଜିନିଷ	: ଦୁକାନେ ସାମାନ୍ ମନ୍ ବିକ୍ ବାୟ ।	: ଦୁକାନ ତାହସମାନତୁନ୍ ମମଲାତଡ଼ ।
ଦୀପ	: ଆହାର ଦେଲେ କୁପୀ ଲାଗାୟ ବାର ।	: ହିକାର ଆତେକ୍ ଦାୟା ପାୟହନା ଆୟ ।
କାଗଜ	: କାଗଜ ଲଗେ ଲେଖି ବାର ହେୟସି ।	: କାଗେତତେ ଲିଖି କିୟାନା ଆୟ ।
ଆଲୁ	: ଆଲୁ କାନ୍ଦା କେ ସାଗ ରାନ୍ଦି ଖାୟବାର ହେୟସି ।	: ଅଲୁ ମାଟିକୁନ୍ କୁଣୀ ଆରସି ତିୟାନା ଆୟ ।

ନେଉଲର ଘର ତୋଳା(କଡ଼ାଲ ଦୁପେ ଦା ଲୋନ ବାନାହକିଆନା)

ଯାଉଛି	: ପିଲା ଇସ୍ତୁଲେ ଗଲାନି ।	: ପିଲାଁ ଇସ୍ତୁଲତେ ହାତୁଁ ।
ସିଏ	: ସେ ମୋକେ ଡାକ୍‌ଲାନୀ ।	: ଓଡ଼ ନାକୁନ୍ କେଜତୁଡ଼ ।
ବଡ଼େଇ	: ବାଡ଼ାଇ କାଠ୍ କାମ୍ କରସି ।	: ବାଡ଼ହୀ ମାଡ଼ା କାମ୍ କିୟାନ୍ ।
ସୁନା	: ସୁନା କାନେ ପିନ୍‌ବାର ହେୟସି ।	: ସନତୁନ୍ କଓଡ଼େ କାରାନା ଆୟ ।
ନେଉଲ	: ଚିଲୁ ମୁଷା ସାପ୍ ଖାଇସି ।	: କଡ଼ାଲ ହୁପେଁ, ତାରାସ ତୁନ ତିୟାଡ଼ ।
ମୁଷାଗାତ	: ମୁଷା ଖଦରା ସାନ୍ ସାନ୍ ରେୟସି ।	: ହୁପେ ବଡ଼ଗାଁ ହିଡ଼ିଲା ହିଡ଼ିଲା ମାନ୍ତାଁ ।

ବରଷା (ପାନି ମାରବାଟା)ପିର୍ ଜିଆନା

ଅନେକ	: ଆମର୍ ଗାୟେଁ କେତେକ୍ ଜାତିର୍ ଲୋକ ଆଚେତ ।	: ମାଓ୍ଵା ଓଡ଼ାତେ ବଚର ଜାତ୍‌ଦୋଡ଼ ମାନେୟ ମନ୍ତୋଡ଼ ।
ବରଷା	: ଆଜି ଜବରପାନି ମାରଲାନି ।	: ନେଡ଼୍ ଆଚାଏ ପିର୍ ଓଡ଼ା ।
ନାଲ	: ଆମର୍ ବେଡ଼ା ବାଟେ ନାଲ୍ ଗଟେକ୍ ଆଚେ ।	: ମାଓ୍ଵା ଓଡ଼େଡ଼ା ତିକେ ଉନ୍‌ଟାନ୍ ନାଲା ମାନ୍ତା ।
ପୋଖରୀ	: ବୟଥାନେ ମାଛ ମନ୍ ଜବର ଆଚତ୍ ।	: ବାନ୍ଧାତେ ମିନ୍ କ୍ ଆଚାୟ ମାନ୍ତା ।
କପୋତ	: ପାଣ୍ଡକା ଗଟେ ରେୟସି ।	: ପୁରାଲ୍ ମାଡ଼ାତେ ମାହାଲ୍ ।
ଡାକିଲା	: ସେ ମୋକେ ଘରେ ଡାକ୍‌ଲା ଆଚେ ।	: ଓଡ଼ ନାକୁନ୍ ଲତେ କେଜତଡ଼ ।
ବିଲୁଆ	: କଲିଆ ପାର ଭିତରେ ରେୟସି ।	: କଲୟାଲ୍ ପାଡ଼ି ଲାପା ମାହାଲ୍ ।
ରୋଗ	: ରୋଗ୍ ହେଲେ ଡାକ୍ତର ଘରେ ଯିବାର୍ ।	: ବେମାର ଆତେକ୍ ଡାକ୍ତର ଲତେହାୟାନା ଆୟ ।
ଓଟ	: ଓଟର୍ ଚଟ୍ଟି ଜବର ଲମ୍ ରେୟସି ।	: ଓଟତା ଗୁଡ଼ଙ୍ଗା ଆଚାୟ ଲାମ୍ ମନ୍‌ହାଡ଼ ।

ହନୁର କଦଳୀ ଖିଆ (ହନୁର କାଦଳୀ ଖାଦ୍ୟ)ବେହ୍ନାଲତା କେରା ଖାଦ୍ୟ

ସାଙ୍ଗ	: ମୋର ସାଙ୍ଗ ସଙ୍ଗେ ହାଟକେ ଯିବୁ ।	: ନାଓ୍ବା ସଂଜ୍ଞାପୁରାସଙ୍ଗେ ହାଟୁମ୍ ହାନ୍ଦକମ୍ ।
ନଦୀ	: ବନ୍ଦନେ ସବୁବେଳା ପାନୀ ରେୟସି ।	: ବାନ୍ଦା ତିଗା ସବହୋତା ଏର ମାନ୍ଦାଲ ।
ଶବଦ	: ଘରେ ଜବର କଲାର ନାହେବାର ।	: ଲତେ ଆଛାୟା ମାତାହ କିୟାନା ଆୟ ।
ଚମକି	: ବାନ୍ ଫୁଟଲୀକେ ମୁଜ୍ ଚମକି ଗଲି ।	: ପାଟେକା ଫିରନାକେ ନାନା ଚମକେ ମାତା ।
ହଳଦିଆ	: ହାୟ ମାଜ୍ଜି ଗଟେକ୍ ହଳଦୀ ଫାଟି ପିୟଲୀ ଆଟେ ।	: ଆଦିଆଡ୍ ଉଷ୍ମାନ୍ କମକା ପାଟା ହୁଡ୍ତାଲ ।
ରଙ୍ଗ	: ବନିରଙ୍ଗ ରେୟସି ।	: ବନେ ରଙ୍ଗ୍ ଆରା ।
ସଜାଡ଼ି	: ମୁଜ୍ ତେରେସ୍ ପଟା ସଜାଡ଼ି କରି ସଜାୟଲି ଆଟି ।	: ନାନା ଗଡ୍ଲି ପାଟାଁ ସାଜାହ୍ କିସି ଇରତାନା ।
ଟାଣ	: ପାଖନା ଆଖୁଆ ରେୟସି ।	: କଲ୍ ଟାଣ୍ ମନ୍ଦାତ୍ ।
ସମସ୍ତେ	: ବିବା ଘରେ ସବୁଲୋକ୍ ଆସି ରେଲାଇ ।	: ବିହାଓ୍ବ ଲତେ ସବମାନେଏ ଲତ ଓସିମତଡ୍ ।
ଛବି	: ବଜ ଲଗେ ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ବାନା ଆଟେ ।	: ବହିଦିଗା ଆଛା ଆଛା ବାନାଁ ମାନତାଆଁ ।

ମୂଷିକରାଜ (ମୂଷା ରାଜା)ହୁପେ ରାଜାଲ୍

ଧୂପକାଠି	: ମନ୍ଦିର ଲଗେ ଧୂପକାଠି ଲାଗାୟ ବାର ।	: ମନ୍ଦିରତେ ଆଗର ବଡ଼ି ପାୟହାନା ଆଛ ।
ଉଠିଲା	: ସେ ବସିକରି ଉଟ୍ଲା ।	: ଓଡ୍ଡଉଡ୍ଡି ମାଜାଁଲ୍ ତେଦତୁଡ୍ ।
ଅଧିକ	: ତାକେ ଭୁଡେକ୍ ତାବୁ ଆଟେ ।	: ଓନା ନିଗା ଆଚାୟ ପାଇସା ମାଡାଁ ।
ମୂଳା	: ମୂଳାକେ ସାଗରାୟି ଖାଇବାର ହେୟସି ।	: ମୋଲାତୁନ କୁସରି ଆଟସି ତିୟାନା ଆହ୍ ।
ପର୍ବ	: ଆଜି ଆମର ଘରେ ପରବ ମାନବୁବେ ।	: ନେଂଡ୍ ମାଓ୍ବା ଲତେ ତିହାର ମାନେ ମାନତମା ।
ଲାଞ୍ଜ	: ମୂଷାକେ ସାନଟା ଲେଜ୍ଡି ଆଟେ ।	: ହୁପେନା ହିଡିଲା ତକାର ମାଡା ।
ଦାନ୍ତ	: ମୂଷାର ଦାନ୍ତ ସାନ୍ ସାନ୍ ରେନ୍ସି ।	: ହୁପେନା ପାଲ୍ଖ ହିଡିଲା ହିଡିଲା ମନ୍ତାଁ ।

ପଳା ପଳା ପୃଥୁବୀ ଫାଟିଲା (ପାଲା ପାଲା ପୃଥୁବୀ ଫାଟ୍ଲା) (ତାୟା, ତାୟା, ଧାରତି ପିରତ୍)

ବେଲ ଗଛ	: ଆମର ଘରେ ବେଲଗଛ ଗଟେକ୍ ଆଟେ ।	: ମାଓ୍ବାଲତେ ବେଲ୍ ମାତା ଉନ୍ଟାନ ମାଡା ।
ଗଲାବେଳେ	: ମୁଜ୍ ଘରେ ଗଲା ଦାୟ ବାଟେ ବାୟ ଦେଖଲି ।	: ନାନା ଲତେ ହାୟାନ୍ ହଡ଼ା ହାରା ତେଡୁଓ୍ବାଲ୍ ହୁଡ୍ତା ।
ପଛ	: ଗୋର ବାଟେ ଗାଡ଼ି ଗଟେକ୍ ଆଟେ ।	: କୋଲିଡିକେ ଉନ୍ଟାନ ଗାଡା ମାଡା ।
ଶୁଭିଲା	: ସେ ମୋର କାତା ସବୁ ଶୁନ୍ଲା ।	: ଓଡ୍ଡ ନାଓ୍ବା ଅଡକଲେ ତୁନ୍ ସବୟକେଞ୍ଜା ତୁଡ୍ ।
ଦୌଡ଼ିଲା	: ବାୟକେ ଖେଦ୍ଲା ପାଇଁ ଉଟି ପାଲାୟଲା ।	: ତୁଓ୍ବାଲତୁନ୍ ହୁଡ୍ସି ମାଞ୍ଜାଲ୍ ତେଦସି ତେଜତୁଡ୍ ।
ପଚାରିଲା	: ସାର ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିଲା ।	: ମାଷ୍ଟର ପରସନ୍ କିତୁଡ୍ ।
କଣ	: ତୁଜ୍ ମୋକେ କାୟଟା ନା ଦେଉସନିମା, ନାକୁନ୍ ବାତାୟ ହେଓ୍ବି ।	

ଫାଟିଗଲା	: ବାନକେ ପୁଟାୟଲାକେ ଫାଟିଗଲା ।	: ବଞ୍ଚନ୍ତୁ ପିରିହିତେକ ପିରାଡ଼ ।
ଆଗ	: ମୁଜ ଆଗତୁ ଇସ୍ତୁଲେ ଯିବି ।	: ନାନା ମୁନେଃ ଇସ୍ତୁଲତେ ହାୟକା ।
ସବୁଯିବ	: ସରତେ ଜାବ୍ ମନ୍ ମଟିଙ୍ଗ ଥାନେ ଆୟଲାୟ	: ସାବୟ ଜାଓକ ମିଟିଙ୍ଗ ଦେଓଡ଼ୁ ।
କଥା	: ତୋର କତା ମୋକେ ମନ୍କେ ଗଲା ।	: ନିଓ ପାଲୋ ନାକୁନ୍ ପାଷାୟ ଓଡ଼ ।
ରାଜାଙ୍କ ସହ	: ରାଜାର ସଙ୍ଗେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଗଲନ୍ତି ।	: ରାଜାନ୍ ସାଙ୍ଗେ ମନ୍ତ୍ରୀ ହାତୁଡ଼ ।
ରକ୍ଷି	: ବାବାଜୀ ମନ୍ ବନେ ଦିଆନ୍ କରବାୟ ।	: ବାମନ୍ ଲତ କମ୍ପାତେ ହୋମ୍ କିୟାନୁଡ଼ ।
କୁକୁଡ଼ା	: ମାଜ୍ କୁକୁଡ଼ା ଅଣ୍ଟା ଦେୟସି ।	: ମାଜ୍ କରମେଷକ ତାସ ଲାତା ।
ବତକ	: କତ ମନ୍ କଟେରାପାଣି କାଦ୍ ଖାୟବାୟ ।	: ହାସାଲିଙ୍ଗ୍ ମୟଲା ଏର୍ ଚିକଲା ତିୟାନ୍ ।
ମେଣ୍ଟା	: ମେଣ୍ଟାର ରମ୍ ଜବର୍ ମୋଟା ରେୟସି ।	: ମେଣ୍ଟା ନା ତାମତା ଆୟୟ ଗାଣ୍ ମାନ୍ତା ।
ମଇଁଷି	: ମଇଁଷି କଲିଆ ରେୟସି ।	: ବଇଁଷି କାଡ଼ିୟାଲ୍ ମନ୍ୟାଲ୍ ।

ଓଁକେଟ୍ ଉଡ଼ିଗଲା (ଉଇକେଟ୍ ଉଡ଼ିଗଲା)(ଓଁକେଟ୍ ପାରିତ)

ଦୁଇ ସାଙ୍ଗ	: ଦୁଇସାଙ୍ଗ ଜବର ସଙ୍ଗ୍ ହେଇ ରେବାୟେ ।	: ରଣ୍ଟ ସଂଘାଓରା ଆଚାୟ ସଂଗଆସି ମନ୍ଓଲୋଡ଼ ।
ବସରେ	: ଦୁଇଟା ସାଙ୍ଗକେ ବସାୟଲା ଆରି ଖାଦି ଖାଇବାକେ ଦେଲା ।	: ରଣ୍ଟ ସଂଘାଓରା ଲୋଡକ୍ତୁନ ବସତେ ଉପିହଚିତୁଡ଼ ଆଉର ତିୟିଲା ହିତୁଡ଼ ।
ଖାଇସାରି	: ଦୁଇ ସାଙ୍ଗ ଖାଇ ସାରି ହାତ୍ ଧୟଲାୟ ।	: ରଣ୍ଟ ସଙ୍ଗାଓରା ତିତୁଡ଼ ଆଉର କଇନରତୁଡ଼ ।
ଚାଲ	: ଆସାୟରେ ଜୁ ବେଲ୍ ହେଲାବେ ।	: ଦାଓ ଲୋତେ ଦାକାଟ୍ ପୋଡ଼ଦ୍ ଆଡବେ ।
ବାହାରକୁ	: ଘର ବାହାରେ ଲୋକ୍ମନ୍ ଆତତ ।	: ଲୋଡ୍ ବାହୁଡିତେ ମାନେୟଲୋଡ୍ ମନ୍ତୋଡ଼ ।
ବୁଲିବା	: ଆୟ ଜବର୍ ଗାଅଁ ବୁଲିଲାୟନି ।	: ଅଡ୍ ଆଚାୟ ଓଡ଼ା ଅଲିତୋଡ଼ ।
ପଡ଼ିଆ	: ଭାଟା ଲଗେ ପିଲାମନ ଖୋଲ୍ ଖୋଲ୍ ଲାୟନି ।	: ଭଟିତେ ପେକୋଡଲୋଡ୍ କର୍ସାନା କର୍ସତୁଡ଼ ।
ଫୁକ୍	: ସେ ବଡ଼ିଆ କର୍ ପିୟଲା ଆତେ ।	: ଓଡ୍ ଅଛାତା କୋଟ କରତୋଡ଼ ।
ନକ୍ଷତ୍ର	: ଆକାଶେ ତାରା ଆତେ ।	: ଆକାଶତେ ହୁକାଁ ତିୟାନ୍ ।
ମୁଦ୍ରାକା	: ଆୟ ବଡ଼ିଆ ମୁଦି ଗଟେକ୍ ପିୟଲା ଆତେ ।	: ଓଡ଼ଆଛାତା ମୁଦା ଉଷାନ୍ କରତୋଡ଼ ।
ଦିନକର	: ଗଟେକ୍ ଦିନର୍ କତା ଶୁନ୍ବାର ଆତେ ।	: ଉଣ୍ଡି ଦିନାତା ପଲୋଁ କେଞାନା ମନତା ।
ଫେରିଥିଲା	: ମୁଜ୍ ଯାଉ ଯାଉ ସେ ଘରେ ଯାଇରେଲା ।	: ନାଓ୍ ହନେ ହନେ ଓଡ୍ ଲୋତେ ହଞ୍ଜି ମହୁଡ଼ ।
ପଞ୍ଚାୟତ	: ଗାଁର ମେନ୍ ଅଫିସକେ ପଞ୍ଚାୟତ କୟବାୟ ।	: ଓଡ଼ାତା ହଜୋର ଆଫିସତୁନ୍ ପାଞ୍ଚାୟତ୍ ଜଂଦାନୁଡ଼ ।
ସରପଞ୍ଚ	: ପଞ୍ଚାୟତ୍ ଥାନେ ସରପଞ୍ଚ ରେୟସି ।	: ପାଂଚାୟତ୍ ତିଗା ସରପଂଚ ମନ୍ଓଲୋଡ଼ ।
ପାଞ୍ଚୁଥିବେ	: ଆୟମନ ନୁଆ ଯୋଜନା ଗଟେକ୍ ପାଞ୍ଚୁତେ ରେଲାୟ ।	: ଓଡ଼ଲୋଡ୍ ପୁନ୍ନା ଯୋଜନା ଉଷାନ୍ ବିଚାର କିସକ ମନ୍ତୋଡ଼ ।
ଘାସବୁଦା	: ହାୟତି ଜବର ଘାସ ଲାଟା ହେଲା ଆତେ ।	: ଆଗା ଆଛାୟ ଲାଜା ଆତାଲ୍ ।
ଔଷଧ	: ଜରହେଲେ ଔଷ ଖାଇବାର ଆୟ ।	: ଜଡ୍ ଆତେକ୍ ମଡ୍ ତିୟାନା ଆୟ ।

ଯତନ : ବଇ ପତରକେ ଯତନ କରି ରକ୍ତବାର । : ବହିଁ ପତରକୁନ୍ ଯତନତେ ଇରାନା ଆୟ ।
 ଖୁସି : ସେ ମୋକେ ଜବର ସରଦା ହେଲା । : ଓଡ଼ ନାକୁନ୍ ନକତେ ଶରଦା ଆତୁଡ଼ ।

ଏଡ଼େ ଏଡ଼େ ବଡ଼ (ଏଡ଼କି ଏଡ଼କି ବଡ଼)ଇଚୋହ୍ ଇଚୋହ୍ ହଜୋହ୍

ବୈଶାଖ ମାସ : ଖାରା ମାସେ ଆମ ପାରସି । : ଆଦି ମେହନାତେ ମକାଁ ପଣ୍ଡାନ୍ ।
 ଚରଭୁଜ : ଚରଭୁଜ ଖାୟଲେ ପେଟ୍ ଅଣ୍ଟା ରେୟସି । : କାଲିୟେର ତିତେକ୍ ପଟ୍ଟା ଚଣ୍ଡା ମୟାଲ ।
 ଭଅଁର : ଭଅଁର ଗଟେକ୍ ରକମର କାଡା ଆୟ । : ଭଅଁର ଭଣ୍ଡାନ୍ ପୁଡୁୟ ଝିସି ଆୟ ।
 କଇଁ : ବୟେ କଇଁଫୁଲ ପୁଟୁଲା ଆଟେ : ବାନ୍ଦାତେ ବଡ଼େୟା ପୁଙ୍ଗାର ପୁୟତାଲ ।
 ସୈନିକ : ପୁଲିସ୍ ମନ ଦେଶକେ ଶତ୍ରୁ ଆନୁ ରକ୍ଷା : ପୁଲିସ୍ ଲୋଡ଼ ଦେଶତୋଡ଼ ଭୟରା
 କରବାୟେ । : ଲିଗତାହ୍ ପିସିହ୍ ଖୁଲୋଡ଼ ।
 ହଂସ : ହଂସ ମନ୍ ଘରେ ରେବାୟ । : ହଂସାଁ ଲୋତେ ମୟାନ୍ ।
 ସିଂହ : ସିଂହ କମନେ ରେବାୟ । : ସିଂହ ଡୁଖୁଲ କମ୍ପାତେ ମୟାଲ ।
 ମାଂସ : ମୋକେ ମାଉସ୍ ସାଗ୍ ନିକ ଲାଗସି । : ନାକୁନ୍ ହଞ୍ଜି କୁଶ୍ଟା ଆଛା ଲାଗାଲ ।

ଝିଅ ହେବ ତ ଏମିତି (ଟକି ହେବାସ୍ ତ ଏନ୍ତି)(ପେଗଡ଼ି ଆଇକି ତ ଇହନେ)

ଭାଇ ଭଉଣୀ : ଭାଇ ଭୟନୀ ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଆଚତ । : ଦାଦା ହେଲାଡ଼ ବନନେ ସୁନ୍ଦର ମଡ଼ୋଡ଼ ।
 ସେମାନେ : ଆୟମନ୍ ହାଟେ ଜାଇ ରେଲାୟ । : ଓଡ଼ଲୋଡ଼ ହାଟୁମ୍ ହଂଜି ମତୋଡ଼ ।
 କୌଣସି : ଜନଟା କୟଲେ ମିଶାତକେ ସୁନ୍ଦାକେ ପଡ଼ଶି । : ବାତାୟ ଇତେକ୍ ଗଲା କେଞ୍ଜିଲା ନିକୁନ୍
 ଆୟାଲ ।
 ଅଭାବ : ସେ ଜବର ନାରେବା ଲୋକ ଆୟ । : ଓଡ଼ ହଜୋରତେ ମନ୍ଖୁଲ୍ ମାନେୟ ।
 ଖରାପ : ମୋର ସାଇକେଲ୍ ନସିଗାଲା । : ନାଖା ସାଇକେଲ୍ ନସେ ମାଡ଼ ।
 ସମୟ : ଠିକ୍ ବେଲାକେ ମାଷ୍ଟେର ଆୟଲା । : ଆଚା ବେରାତେ ମାଷ୍ଟେର ଖୁତୁଡ଼ ।
 ପବନ : ଜବର ପବନ ହେଲେ ଘରଦ୍ଦାର ଉଡ଼ାୟସି । : ଆଚାୟ ଅଡ଼ି ଆତେକ୍ ଲୋହକ୍ ଦୁଆର
 ପରିହୁହାଡ଼ ।
 ବଇଦ : ଡାକ୍ତର ରୋଗ ଚିନ୍ସି । : ଡାକ୍ତେର ରୋଗ ପୁନ୍ଦାନ୍ ।
 ରବିବାର : ରୟବାରେ ଇସ୍ତୁଲ୍ ନରେ । : ଆଇଡ଼଼଼ାର ଦିନା ଇସ୍ତୁଲ୍ ଆୟ ।
 ସାତଦିନ : ସେ ସାତଦିନ ଇସ୍ତୁଲେ ନା ଆସେ । : ଓଡ଼ ସାତଦିନା ଇସ୍ତୁଲତେ ଖାୟଡ଼ ।
 ନୌକା : ଡଙ୍ଗା ଲଗେ ଗାଡ଼ ଲେଙ୍ଗବାର ହେୟସି । : ଡଙ୍ଗାତେ ନହି ଝିଦାନା ଆୟ ।
 ମୂଲ : ଗଛର ମୂଲ୍ ଆନେ ଜବର ବଲ୍ ରେୟସି । : ମଡ଼ତାତା ମଦଲ୍ ତିଗା ଆଚାୟ ବଲ୍ ମହାଡ଼ ।
 ଆଜି : ଆଜି ମୁଇ ଗାଁ ବୁଲ୍ ବାକେ ଯିବି । : ନେଶ୍ଟ ନନ୍ନା ନାର୍ ଅଲିଲା ହୟକା ।
 ଜନ୍ମଦିନ : ମୋର ଜନମ ଦିନେ ନୁଆଁ ତେରେସ୍ : ନାଖା ଜନମ୍ ଦିନା ପୁନ୍ନା କୁଡ଼ତା ଆସ୍ସି
 ଘେନି ପିୟବି । : କାରକା ।
 ଶ୍ଵାନ : ନିକ ପାନି ଲଗେ ଗାଦାୟ ବାର୍ ଆଗେ । : ଆଛାଏର ତିଗା ନାହାୟ କିଆନା ଆୟ ।

ଠାକୁର	:	ମାପୁ ଘରେ ପୂଜା କରବାର ହେଉଥିବି ।	:	ପେନ୍ଦା ମନ୍ଦିରରେ ପୂଜା କିଆନା ଆଉ ।
ନିକଟ	:	ମୋର ଘର ଲଗେମୋର ସାଙ୍ଗ ଘର ଲୋକ ଆଚଡ଼ ।	:	ନାହାଲୋଡ଼ ହେତେ ନାହୁଡ଼ ସଙ୍ଗାହାରୀନା ଲୋକେ ମାନେୟ ମନ୍ତୋଡ଼ ।
ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ	:	ଇସ୍ତୁଲେ ଭିନ୍ ଭିନ୍ ପିଲା ମନ୍ ରେବାୟ	:	ଇସ୍ତୁଲେତେ ଆଲଗା ଅଲଗା ପିଲା ମନ୍ତୁଲୋଡ଼ ।
ଗୌରବ	:	ଜନମ୍ ଦିନକେ ଜବର ଗୌରବ୍ ଦିନ୍ ବୋଲି ସେ ମାନଲାନି ।	:	ଜନମ୍ ଦିନାତେ ଆଚାୟ ଶ୍ରଦ୍ଧାଦିନା ଇଞ୍ଜି ଆଦ୍ ମାନେ ମାନ୍ତା ।

ହସଖେଳ-କଥାମା ଖର୍ସାନା
(ଭାଷା, ଗଣିତ ଓ ପରିବେଶ)
ମନ ବଦଳିଲା-ମନ୍ ବଦଲେମାଡ଼

ଫଗୁଣ	:	ଫଗୁନ୍ ମାସେ ଆମ୍ ବଡ଼ଲ ହେଉଥିବି ।	:	ଫାଗୁନ ମେହନାତେ ମକାଁ ଫୁଲାନୁଁ ।
ଭାରି	:	ଗତେ ଜବର କୋଲି ହେଲା ଆଚେ ।	:	ମଡ଼ତାତେ ଆଚାୟ କର୍ଶି ଆଡ଼ାଁ ।
ଭରା	:	ତାକେ ଦନା ଭରତି ପେଜ୍ ଦିଆସା ।	:	ଅନ୍ ଜାହାତପତେ ତୁପଲେ ଜାହାହିମର୍ ।
ଶିକାରୀ	:	ଆମର ଗାଁରଲୋକ ମନ୍ ବାୟ ବାଲୁ ମନ୍ଦକେ ମାରିକରି ଆନ୍ବାୟ ।	:	ମାହା ଓଡ଼ା ଦୋଡ଼ ମାନେୟ ତୁଓହ୍, ଆଡ଼ଜାଲକୁନ୍ ହକସି ମଞ୍ଜାଲ ତରାନୁଡ଼ ।
ଧରି	:	ବନ୍ଧୁଆଁ ଗଟେକ୍ ଧନୁ ଧରି କରି କମନେ ଗାଲାନି ।	:	ବନ୍ଧୁୟାଲ ଓରଡ଼ ଧାନାଡ଼ ପୟସି କାମନାତେ ହାତୁଡ଼ ।
ପଶିଲା	:	ସେ ଘରେ ପୁରଲା ।	:	ଓଡ଼ ଲତେ ହଡ଼ିତୁଡ଼ ।
ବୁଲିବୁଲି	:	ତେମସା ଆନେ କିନ୍ଦିରି କିନ୍ଦିରି ଗୋୟବାର ଆୟ ।	:	ତେମସା ଏକ୍ଷାନାତେ ହୁରୁଷସି ହୁରୁଷସି ଏକ୍ଷାନା ଆୟ ।
ଧକି	:	ମୁଜ୍ କାମ୍ କରି ଜବର ଥାକିଗଲି ।	:	ନାନା କାମ୍ କିସି ଆଚାୟ ଥକେ ମାତନା ।
ପଡ଼ିଲା	:	ସେ ବିଚଲ୍ ଲଗେ ଅଦ୍ରି ଗଲା ।	:	ଆଦ୍ ବିଡ଼ୁଛି ମଞ୍ଜାଲ ମିଶ୍ଟର୍ ।
ଶିକାର	:	ଆମର ଗାଁର ଲୋକ ମନ୍ ବେଟ୍ ବୁଲବାକେ ସିବାୟ ।	:	ମାହା ଓଡ଼ାତୋଡ଼ ମାନେୟଲୋଡ଼ ହୋସିଲା ହନ୍ତୁଲୋଡ଼ ।
ପାଇଲା	:	ସେ ଗାତ ଗାୟଲାକେ ପୁରସ୍କାର ପାୟଲା ।	:	ଆଦପାଟାଁ ଓହ୍ରିସି ମାନଜାଲ ଇଲାମ୍ ପଡ଼ଡ଼ ।
ତାକୁ	:	ତାକେ ଗଟେକ୍ ପେନ୍ ଆଚେ ।	:	ଅନା ଉନ୍ଧୁଟାନ୍ କଲମ୍ ମାନ୍ତା ।
ଶୋଷ	:	କାରା ବେଲେ ଜବର ଶୋଷ ଲାଗଲେ ପାନି ପିଇବାର ।	:	ଆଦିକାନି ପିଆସ୍ କିତେକ୍-ଏର ଉକ୍ଷାନା ଆୟ ।
ଦେହହାତ	:	ମୋକେ ଗାଗଡ଼ ମୁଷ୍ଟ ଜବର ଦୁକଲାନି ।	:	ନାହା ମେନ୍ଦଲ୍ ତଲ୍ଲୁ ଆଚାୟ ନଡ଼ାଲ ।
ଥରଥର	:	ସେ ଜବର ଶୀତପାଇଁ ଥରି ଥରି ଗାଲାନି ।	:	ଓଡ଼ ଆଛାଃ ପିନିକା ତଡ଼ତଡ଼ ମାସକ୍ ହାତୁଡ଼ ।

କଇଁଅ	:	କଇଁଅ ପାରଲେ ସରି ମିଟା ଲାଗସି ।	:	ପେଣ୍ଡା କାୟା ପଣ୍ଡତେକ୍ ମିଲଙ୍ଗାମା ଆନ୍ ।
ହାତୁଡ଼ି	:	କାମାର ମନ୍ ମୁଟଲୀ ଆନେ ଫାଲ୍ ବନାୟବାୟ ।	:	ଓଡ଼େଲୋଡ଼ ମୁଟଲୀତେ ଲହାଁ ବନାହ୍ କିନ୍ତୁ ।
ଫୁଲକୁଣ୍ଡ	:	ଆମର ଇସ୍ତୁଲେ ଫୁଲ ହାଣ୍ଡି ମନ୍ ଆତେ ।	:	ମାଓ ଇସ୍ତୁଲତେ ଫୁଗାହାଁ ମାଲା ମାନୁଁ ।
ଫରୁଆ	:	ସିନ୍ଦୁରତାବା ଲଗେ ସିନ୍ଦୁର ଆତେ ।	:	ଲାଲି ତବାତେ ଲାଲି ମାନ୍ତା ।
ଫାଟକ	:	ଆମର ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର କପାଟ୍ ଗଟେକ୍ ଆତେ ।	:	ମାଓ ହଜର ମାରୀ ଆତା ମାନ୍ତା ।
ଆତ	:	ସାତା ଫଲ ପାରଲେ ମିଟା ଲାଗସି ।	:	ଚିତାପାଲ୍ ପାଣ୍ଡତେକ୍ ଆଛା ଲାଗଲାତା ।
କଲମ	:	ଆମର ଇସ୍ତୁଲେ ସାରମନ୍ ପେନ୍ ଦେଲାୟ ।	:	ମାଓ ଇସ୍ତୁଲତେ ଗୁରୁଲୋଡ଼ କୁନ୍ କଲମକ୍ ହିତୁଡ଼ ।

ଶଙ୍ଖୀ ବିଲେଇର ଶଙ୍ଖୀ

ଶଙ୍ଖୀ	:	ମାଜଜି ଟକି ମନ୍ ହାତେ ଗାଜୁଲ୍ ପିନ୍ଦବାୟ ।	:	ଆସକ୍ ମାନେୟ ପକିଲିଁ କାଏତେ ତୁଟି କାରାନ୍ ।
ପୁଡ଼ିଆ	:	ଝିଲାପି ପୁଡ଼ା ବାନ୍ଧିକରି ମକେ ଦିଆ ।	:	ଜିଲାପି ପୁଡ଼ା ଦହଛି ମଞ୍ଜାଲ୍ ନାକୁନ୍ ହିମଟ୍ ।
ବଜାର	:	ଆମର ଗାୟେଁ ବୁଦାର ହାଟ୍ ହେୟସି ।	:	ମାଓ ଓଡ଼ାତେ ବୁଦଓର ଦିନା ହାଟୁମ୍ ଆନ୍ତା ।
ଏତିକିଦେଲେ	:	ମୁଇ ଏଡ଼କି ବେଲା ଘରେ ନାରେଇ ।	:	ନାନା ଇଛ୍ ହତା ଲତେ ମନ୍ ।
ଛପି ଛପି	:	ସେ ଲୁଚି ଲୁଚି ଘରେ ଗାଲାନି ।	:	ଆଦ୍ ଲୁକସି ଲୁକସି ଲତେ ହାତ୍ ।
ନାଲି	:	ବଦଲିଫୁଲ ରଂଗ ରେୟସି ।	:	ଗୋନ୍ଦା ପୁଙ୍ଗାର ଲାଲ ଆନ୍ ।
ଝେବାଇ	:	ଭାତ ସାଗନିକ ଚାବିକରି ଖାଇବାର ।	:	ଗାଟ୍, କୁସୁରୀ ତୁନ୍ ହଓଲସି ତିନ୍ଦାନା ଆନ୍ ।
ବଙ୍କା	:	କୁକୁର ଲେଙ୍ଗୁଡ଼ି ବାଙ୍କଡ଼ା ରେୟସି ।	:	ନାୟ ତଖାର କଟ୍ ଟାଲ୍ ମାନତାଆଲ୍ ।
ପଲଙ୍କ	:	ରାମ ଖଟିଆ ଲଗେ ଶୟଲା ଆତେ ।	:	ରାମ ଖାଟିଆତେ ରୋମତଡ଼ ।
ଝିଟିପିଟି	:	ବିଷ୍ଟ ଟେଣ୍ଡକା ଚାବଲେ ମରବାର ହେୟସି ।	:	ବିଷ୍ଟ ଗିରେ କସକତେକ୍ ହାୟାନା ଆନ୍ ।
ବେଶି	:	ମୋକେ ଜବର ଭାଡ଼ ନା ଦିଆ ।	:	ନାକୁନ୍ ଆଛା ଏ ଜଉଡ଼ି ହେମାଟ୍ ।
ପ୍ରଥମ	:	ସେ ଆଗତୁ ଇସ୍ତୁଲେ ଜାଇରେସି ।	:	ଅଡ଼ ମୁନେଏ ଇସ୍ତୁଲତେ ହାଜିଂ ମାନ୍ଦାନ୍ ।
ବିଭିନ୍ନ	:	ଯାତ୍ରା ଥାନେ ରକମ୍ ରକମର ଜିନିଷ୍ଟ ମନ୍ ମିଲସି ।	:	ମାଣ୍ଡେୟ ତେ ରକମ୍ ରକମ୍ ଦା ଚିଜକ୍ ମିଡିଲାଟାଁ ।

ନଇବଡ଼ି

ଛବି	:	ପିଲାଗଟେକ୍ ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ବାନା ଲେଖିଲା ଆତେ ।	:	ପେକାଲ୍ ଉଣ୍ଡି ଆତା ସୁନ୍ଦର ସିଙ୍ଗାଡ଼ ବନାହା କିତଡ଼ ।
ଆଶ୍ରୟ	:	ସେ ଗଟେକ ରାତି ଆମରତି ରେଲା ।	:	ଅଡ଼ ଉଣ୍ଡି ମୁଲଘେ ମାଆଲତେ ମତଡ଼ ।
କେଉଁଠାରେ	:	ତୁଇ କନ୍ତି ଗଲୁସନି ।	:	ନିମା ବଗା ହାନତିନି ।
ତେଆଁତେଇଁ	:	ପିଲାଟକି ମନ୍ ତେଟା ତେଗି ଖେଲ୍ ଲାୟନି ।	:	ପେକିଂ ପେକଡ଼ ଲଡ଼ ମିରା ମିରି କରସୁଡ଼ ।
ପକ୍ଷୀ	:	ଚେଡ଼େ ମନ୍ ଆକାଶେ ଉଡ଼ି ବୁଲିଲାୟନି ।	:	ପିଟେଁ ଆକାଶତେ ପରିଷି ଆଲିଲାଟାଁ ।
ହରିଣ	:	ସମର ମନ୍ ବନେ ରେବାୟ ।	:	ମାଓକ୍ କମ୍ପାତେ ମନ୍ଦାନ୍ ।

ଗୁଣ୍ଡୁଚିମୁଷା	: ଚିଲୁମୁଷାର ପିଟି ଉପରେ ତିନିଟା ଗିରା ଆଚେ ।	: ଛିଡ଼ା ହୁପେଃ ତା ପାରେକ୍ ତିକେ ମୁନଟାନ ଛିନା ମନଟାଁ ।
ଠେକୁଆ	: ଖାଡ଼ା ମନ୍ ଘାସ୍ ଖାଇବାୟ ।	: ମଲୋହ ଲାଟାଁ ତିଡ଼ା ।
ବାସନକୁସନ	: ମାଁ ହାଣ୍ଡି କୁଣ୍ଡି ଧଇଲାନି ।	: ଯାଲ୍ ମଲ୍ ନରତୁ ।
ଦୀପ	: ଆନ୍ଧାର ବେଲା କୁପି ଲାଗାୟବାର୍ ।	: ନାରକା ଆତେକ୍ ଛିମ୍ନି ପାଏହାନା ।
ଲୁଗାପଟା	: ତୋର ଫାଟି ଠୁଟି ସଫା ସୁତରା କରି ରଖ ।	: ନିଓଁ ଗଜିଁ ପାଟାଁ ସପା ସୁତରା କିସିଇରା ।
ଆଇ	: ସଞ୍ଜବେଲା ମୋର ଆପା ମକେ କତାନା କଇଦେଇସି ।	: ମୁଲତେକ୍ ନାଓ୍ଵା ଦିଦୀ ନାକୁନ୍ ପାଲ୍ ଓହ୍ଵାଚିୟାଲ୍ ।
ଟମାଟ	: ସାର୍ ଆନେ ବେଜରି ପକାୟଲେ ସୁଆଦ୍ ଲାଗସି ।	: କୁଷ୍ଠରୀ ତିଗା ପତାଳକ୍ ତାସ୍ତେକ୍ ଆଚା ଲାଗାଲ୍ ।
ମାଇ	: ଆମର ଆତା କାଲି ଆମର ଘରେ ଆୟସି ।	: ମାଓ୍ଵା ଫଏ ନାଡି ମାଓ୍ଵାଲତେ ଓହ୍ଵାୟାଡ୍ ।
ଖଇ	: ତେତ୍ତଲି ଆମଲି ଲାଗସି ।	: ହିତା ଚିକ୍ ଚିକା ଲାଗାଲ୍ ।
କାଲ	: ଗଗେଡ଼ା ଗଚେ ରେୟସି ।	: ଗାଜିକ୍ ହୁକ୍ସି ମାତାଆଁ ।
ଉଜା	: ଭୁଇଁ ଭେପ୍ ଲଗେ ବସିରା ।	: ନିମା ତିପ୍ କାତେ ଉଡ଼ି ମାନ ।

ନେଉଲର ଘରତୋଳା(କୋଡ଼ାଲ ହୁପେଦା ଲୋନ ବାହାହ କିଆନା)

ନେଉଲ	: ମଲୁଆ ମୁଷା ଗଛେ ରେୟସି ।	: କୋଡ଼ାଲ୍ ହୁପେ ମାତାତେ ମୟାଲ୍ ।
କିଏ	: ମୋକେ କନ୍ ତାକଲା ।	: ନାଖୁନ୍ ବଡ଼ କେଇତୁଡ୍ ।
ଯାଉଛି	: ଆୟ ଇସ୍ତୁଲେ ଗାଲାନି	: ଆଦ ଇସ୍ତୁଲ୍ ତେ ହଡ୍ ।
ଗିଳିବା	: ହିଣ୍ଡିବା ଦାୟ୍ ଦେଖ୍ ତାକ୍ କରି ହିଣ୍ଡିବାର ।	: ତାକାନ୍ ହୋଡା ଆଛା ହୁଡ଼ସୀ ତାକାନା ଆୟ୍ ।
ଦେଉଲ	: ମଦିରେ ପୁଜା କରବାର ହେୟସି ।	: ମଦିରେତେ ସେଓ୍ଵା କିଆନା ଆନ୍ଧ ।
ଏବାଟ	: ଏବାଟେ ତୁଇଁ ଛନେକ ଆୟ ।	: ହିକେ ନିମ୍ନା ହୁଡ଼କ୍ ଦାଓ୍ଵା ।
କାଠି	: ପୁଷ୍ପମାସେ ପିଲାମନ୍ କାଡ଼ିନାଟ୍ କରବାୟ ।	: ପୁସ୍ ମେହନାତେ ପେକୋଡ୍ ତଣ୍ଡାନାଟ୍ କେଓ୍ଵାଲୋଡ୍ ।
ଚାବି	: ଘରେ କୁଟି ପକାୟ କରି ଗାଆଁ ଯିବାର୍	: ଲୋଡ଼ତୁନ୍ କୁଟିହିସି ଓଡ଼ା ହୟାନା ।
ତାଲା	: ମକେ ନୁଆଁ କୁଟି ଦିଆ ।	: ନାକୁନ୍ ପୁନା କୁଟି ହିମ୍ ।

ବରଷା (ପିର)

ବର୍ଷା	: ଜବର ପାନି ମାରତେ ରେଲା ।	
ଗାଡ଼ିଆ	: ଇସ୍ତୁଲେ ପାକେ ଗଟେକ୍ ଡବରା ଆଚେ ।	: ଇସ୍ତୁଲ୍ ହେତେ ଉଷ୍ଠାନ୍ ଡବ୍ଡି ମଡ଼ା ।
କପୋତ	: ପାଣ୍ଡକା ମନ୍ ଗଛେ ରେବାୟ ।	: ପୁରାଲିଁ ମଡ଼ତାତେ ମୟାନ୍ତୁଁ ।
କୋକିଶିଆଳି	: କର୍ ମନ୍ କୁକୁଡ଼ା ଧରି ଖାଇସି ।	: ବାୟକାଲିଁ କରକ୍ ପୟସି ତିୟାନ୍ତୁଁ ।
ଓଠ	: ଉଟର ଟପ୍ଟା ଜବର ଲାମଡ଼ି ରେୟସି ।	: ଉଟତା ଟଟରା ଆଚାୟ୍ ଲାମ୍ ମୟାଡ୍ ।
ପାଟି	: ତାର ଟଣ୍ଡେ ଘାଅ ହେଲା ଆଚେ ।	: ତାନ୍ନା ଟଡିତେ ଘାଓ ଆତାଲ୍ ।

ଆରୁର	: ଆୟ ଜବର କାକୁରତି ହେଲାନି ।	: ଆଦ୍ ଆଚାୟ ଚନ୍ଦରା ଆତାଲ ।
ନନା	: ତୋର ନାନା କନ୍ତି ଗଲା ।	: ନିଓଡ଼ ଦାଦାଲ୍ ବାଗା ହାତୁଡ଼ ।
ଅନା	: ଇବାଟେ ତୁଇ ଛନେକ୍ ଦେଖ ।	: ହିକେ ନିମ୍ନା ହୁଡୁକ୍ ହୁଡ଼ା ।
ରାଣୀ	: ରାଜାର ମାଇପ ସିରା ଚେଗଲା ଆତେ ।	: ରାଜାନା କଲମ୍ତା ଶିହାଇ ଝରେ ମାତାଲ୍ ।
ଟୋପି	: ଆୟ ଟପରି ପିନ୍ଦଲା ଆତେ ।	: ଆଦ୍ ଟୋପି କରତାଲ ।
ବେଙ୍ଗ	: ବେଙ୍ଗଟି ବନ୍ଦେ ରେବାୟ ।	: ବୟ୍କାଲ୍ ବାନ୍ଦାତେ ମନ୍ଦାଲ୍ ।
ତୋରଣ	: ମନ୍ତିକେ ପୁଲମାଲା ପିନ୍ଦାଇ ଲାୟ ।	: ମନ୍ଦାନ୍ ପୁଙ୍ଗାହ୍ କରହିତୁଡ଼ ।
ଭୋକ	: ମକେ ଜବର ଭୁକ ଲାଗଲାନି ।	: ନାକୁନ୍ ଆଚାୟ କର ଅସ୍ତାଲ ।
ରୋଗ	: ମୋର ଦାଦି ବଡ଼େ କାଉଲିଆ ହେଲା ଆତେ ।	: ନାଓଡ଼ ଦାଦି ଆଚାୟ କୁଲୁକୁଲା ଆତୋଡ଼ ।
ଯୋଡ଼ିବା	: ଚୁପା ସବୁକେ ଯୋଡ଼ିକରି ଚିତର କରା ।	: ଟପାଁ ସବୁକୁନ୍ ଯୋଡ଼ିକିସି ଚିତ୍ର କିମ୍ତ ।
ବାହାଘର	: ବିବାହରେ ଲୋକ ମନ୍ ରେବାୟ ।	: ବିହାଓ ଲୋତେ ମାନେୟ ମନ୍ଦାନୁଡ଼ ।
ଶୁଗାଳ	: କଲିଆ ମନ୍ ବନେ ଆଚଡ଼ ।	: କୋଲ୍ୟାଲିଁ କମ୍ପାତେ ମନ୍ଦାନ୍ତୁ ।
ସବୁଠୁ	: ଆମର ଘରକେ ମୁଇଁ ସବୁ ଥାନୁ ବଡ଼ ।	: ମାଓ୍ଵା ଲୋତେ ନନ୍ନା ସବୁଲେ ହଜୋର୍ ଆୟ ।
ପୁର୍ବରୁ	: ଆଗର ଲୋକ ମନ୍ ବଡ଼େ ଭକ୍ତୁଆ ରେଲାଇ ।	: ତଲେୟତୋଡ଼ ମାନେୟ ଆଚାୟ ଭକ୍ତୁଲୋତ୍ ମତୋଡ଼ ।
ପରେ	: ତର ପତେ ମୁଇଁ ଯିବି ।	: ନିଓ୍ଵା ପରେକ୍ ନନ୍ନା ହୟକା ।

ହନୁର କଦଳୀ ଖିଆ (ବେୟା ନା କେଡ଼ା ତିୟାନା)

ଭାରୀ	: ମକେ ବଡ଼େ ଗରମ ।	: ନାକୁନ୍ ଆଚାୟ କାସ୍ତାଲ ।
କୁଳ	: ଗାଡ଼ ପାଲିର ଆୟ ଘାଟେଁ ଲୋକ ମନ ପାନି ଗଧାଇ ଲାୟନି ।	: ନନ୍ଦା ଦଡ଼ିତେ ଆଦ୍ ଘାଟେ ମାନେୟଲୋତ୍ ଏରତେ ନାହାୟ କିନ୍ତୋଡ଼ ।
ଚମକି	: ବାଘକେ ଦେଖି କରି ରାମ ଚମକି ଗଲା ।	: ତୁଓ୍ଵାଲତୁନ୍ ହୁଡ଼ସି ରାମ ଚମକେ ମାତୁଡ଼ ।
ବଗିଚା	: ଆମର ଘର ପତ ବାଟେ ବଡ଼େଟା ବାଡ଼ ଗଟେକ ଆତେ ।	: ମାଓ୍ଵା ଲୋତ୍ ପରେକ୍ ତିକେ ହୋଜରେ ଓଡ଼ି ଉଷ୍ଠାନ୍ ମାନ୍ତା ।
ବଡ଼ିଆ	: ମୋକେ ମାଛ ସାଗ ନିମାନ୍ ଲାଗସି ।	: ନାକୁନ୍ ମାନ୍ କୁଶୀ ଆଛା ଲାଗାଲ ।
ରାଗି	: ଆୟ ମୋକେ ଜବର ରିଶା ହେଲା ଆତେ ।	: ଆଦ୍ ନାକୁନ୍ ଆଚାୟ ରିଶ୍ ଅତାଲ ।
ସମସ୍ତେ	: ଆମେ ସବୁଲୋକ ମିଶିକରି ଗାଉଁକେ ଯିବୁ ବେ ।	: ମମ୍ନୋ ସବୋୟ ମିଶେମାସି ଓଡ଼ାତେ ହନ୍ତକମ୍ ବେ ।
ମିଳିମିଶି	: ସବୁଲୋକ୍ ବିଡ଼ି ମିଶି କରି ରେବାର ।	: ସବୋୟମାନେୟ ମିଶେମାସି ମନ୍ଦନା ଆୟ ।
ଦୀବାଳି	: ପୂଜାରୀ ହୁଣ୍ଡି ପରେ ବଇଟା ଜଲେଇସି ।	: ପୂଜାରୀ କୁଣ୍ଡିପରେ ବାତି ପଇହାନ୍ ।
ମିତ	: ତାର ସାଙ୍ଗେ ମୁଇଁ ମାସାଦ କରଲି ଆତି ।	: ଓନ୍ନା ସଙ୍ଗେ ନନ୍ନା ମାହାପ୍ରସାଦ କିତାନ ।
ପାଖୁଡ଼ା	: ପୁଲକେ ପକଡ଼ି ମନ୍ ରେୟସି ।	: ପୁଙ୍ଗାରତେ ପାକୁଡ଼ାଁ ମନ୍ଦାନ୍ତୁ ।
ଲତେଇ	: କୁକୁଡ଼ା ଗାଲିଆନେ ଗାଂଜା ମନକେ ଲାଗାଲାଗି କରାୟ ବାୟ ।	: କର ଲତାଇତେକ ଗଗହକୁନ୍ ଲତାହ୍ କିନ୍ତୋଡ଼ ।

ଆଜ୍ଞୁଳି	: ମୋକେ ପାଞ୍ଚଟା ଲାକା ଆଙ୍ଗଟି ଆଟେ ।	: ନାଓ୍ଵା ହାୟକଟାନ୍ ଅଣ୍ଟକିଁ ମଞ୍ଚାଁ ।
ଡେଙ୍ଗା	: ରାମ ମୋର ଥାନୁ ଡେଙ୍ଗ୍ ଆଟେ ।	: ରାମ ନାଓ୍ଵାଲେ ଡେଙ୍ଗ୍ ମଡୋଡ୍ ।
ଦିଆସିଲି	: ଜୟକାଡ଼ି ଥାନୁ ଜୟ ଲାଗାୟବାର ହେୟସି	: କିସ୍ତବିତେ କିସ୍ ପୟହାନା ଆୟ ।
କୋଠରୀ	: ଆମର ଘରେ ପାଞ୍ଚ ବାଖରା ଆଟେ ।	: ମାଓ୍ଵା ଲୋଡେ ହଇଁ ବାକ୍ତାଁ ମଞ୍ଚାଁ ।
ଶାଢ଼ି	: ମାଜ୍ଞି ଟକି ମନ୍ ଫାଟାଇ ପିୟବାୟ ।	: ଆସ୍ଵ୍ ପେକିଁ ଗଜିଁ ପାଟାଁ ହୁଡାନ୍ନୁଁ ।
ଡେନ୍ତୁଳି	: ଡେଡଲି ଗଟେ ଜବର ଡେଡଲି ହେଲା ଆଟେ ।	: ହିଡତା ମଡଡାଡେ ଆଚାୟ ହିଡତାଁ ଆଟାଁ ।
ନିମ୍ନ	: ମକେ ସାନ ସାଇକେଲ ଗଟେକ ଆଟେ ।	: ନାଓ୍ଵା ହିଡଲା ସାଇକେଲ୍ ଉଞ୍ଚାନ୍ମଞ୍ଚା ।

ମୂଷିକରାଜା (ହୁପେ ରାଜାଲ)

ଉଭା	: ଆୟ ମନ୍ ଠିଆଁ ହେଲା ଆଚଡ୍ ।	: ଆଉ ନିଡତାଁ । (ଅଡଲଡ ନିଡତଡ୍) ।
ମହୁରୀ	: ପୁରବେ ରାଜା ମନ୍ ବେଟକେ ବାରଲା ବେଲେ ମୟିରୀ ପୁକଡେ ରେଲାୟ ।	: ଲଡେୟ ରାଜାଲୋଡ୍ ହେସିଲା ପସିୟୁଡ୍ । ପସିୟାନ୍ ହୋଡା ମହରୀ ଉବ୍ଶୋକ୍ ମଡଡୋଡ୍ ।
ମୟୂର	: ମକୁର ବନେ ରେୟସି ।	: ମଲ୍ଲ କମନାଡେ ମୟାଲ୍ ।
ପୂଜା ପରବ	: ଆମର ଗାଁ ପରବ ଡିଆରକେ ଶାଗ୍ ଭାଡ୍ ଦିଆ ଦେଇ ହେବୁ ।	: ମାଓ୍ଵାଓଡାଡା ପରବ ଡିହାଡଡେ ଜଉଡି କୁଶରୀ ହିୟାହିଇ ଆୟକୋମ୍ ।
ପରିବା	: ହାଟ ସାଗଡାଲ୍ ମନ୍ ବିକ ବାୟ ।	: ହାଟୁମ୍ଡେ କୁଶରୀକୁନ୍ ମମ୍ନାନୁଡ୍ ।
ପୂଜା	: ମସିରେ ପୂଜାରି ପୂଜା କରସି ।	: ଗୁଡିଡେ ପୂଜାରୀ ପୂଜା କିୟାନ୍ ।

ପଳା ପଳା, ପୃଥ୍ଵୀ ଫାଟିଲା-ଡାୟା ଡାୟା ଧର୍ତ୍ତୀ ଫିଡଡାଲ୍

ଜୋରରେ	: ଗାଡ଼ି ଗଟେକ ଜରରେ ଗାଲାନି ।	: ଗାଡଡା ଉଞ୍ଚାନ୍ ଜୋଡଡେ ହନ୍ଡାଁ ।
ଏକମୁହାଁ	: ଆମର ଘରର ଗଟେକ ବାଟେ କପାଟ୍ ଆଟେ ।	: ମାଓ୍ଵା ଲୋଡଡା ଉଞ୍ଚାନ୍ ହରାଡେ ମାରା ମନ୍ତା ।
ଆଗପଛ	: ମାଲଡିର କଡା ଲେଞ୍ଵାମୁଣ୍ଡ କାୟଟା ଜାନି ନାହେଲା ।	: ମାଲଡାନା ପଲୋଁ ଡୋକେର୍ ତଲ୍ଲ ବାତାୟ ପୁସି ଆୟୋ ।
ଦୁହେଁ	: ଆୟମନ୍ ଦୁଇ ଲୋକ ହାଟେ ଯିବାୟ ।	: ଅଡଲୋଡ୍ ରାଣ୍ଡ ଜାନଡ୍ ମାନେଏ ହାଟୁମ୍ ହାସା ନୁଡ୍ ।
ମୃଗ	: ଚିଉଲ ଦେଖବାକେ ବଡେ ସୁନ୍ଦର ।	: ଚିଡୋର ହୁଡଡେକ୍ ଆଜା ହୁଡଲାତା ।
ଜୀବ	: ଜନଟା ଜୀବନ ଆଟେ ତାକେ ଜୀବନ ବୋଲି କୟବାୟ ।	: ବଦେନା ଜିଓ୍ଵାନ୍ ମାନ୍ତା ଆଦେନ୍ ଜିଓ୍ଵା ଇସାନୁଡ୍ ।
କ'ଣ	: ତୁଇ ମୋକେ କାୟଟା ଦେବିସ୍ ।	: ନିମା ନାକୁନ୍ ବାତା ହିକି ।
ଦୁଇଫାଳ	: ମୁଇ ଦୁଇ ଗୟାମାଛ ଖାଇଲୁ ।	: ନାନା ରାଣ୍ଡି କୁଟକାଁ ମିନ୍ ଡିଡଡାନ୍ ।

କୋବି : ଆମର ବାଡ଼େ ଫୁଲ ଗୁବି ଜବର ଆଚେ । : ମାଝୁହିଗା ଓଡ଼ିତେ ଫୁଗାର କୁବି ଆଚାୟମାଝା ।
 ବାଇଗଣ : ବାଞ୍ଜାକେ ସାଗ ରାୟିକରି ଖାଇବାର ହେୟସି । : ବାଞ୍ଜା ଖୁସରି ଆଚସି ଜିୟାନା ଆଝ ।

ଓକେଟ୍ ଉଡ଼ିଗଲା

ତାଓ : ତାବା ଲଗେ ରୁଟି ବନାୟ କରି ଖାଇବାର : କଡ଼ହି ତେ ହାଡ଼ିକ୍ ବନାକିଶି ତିଷିଲା
 ହେଇସି । : ଆନ୍ତା ।
 ଆମ୍ଲେଟ : ଗାର ଚକଲି ବଡ଼େ ସୁଆଦ୍ ରେୟସି । : ମେଞ୍ଜ ହାଡ଼ି ଆଛା ମିଠାସ୍ ମଂଦାଲ୍ ।
 ପଡ଼ିଆ : ଭାଟା ଲଗେ ପିଲାମନ୍ ବଲ ଖେଲଲାହେନି । : ପଡ଼ିଆ ତିଗା ପେକୋଲଡ଼ ଖାରସ୍ଲାତଡ଼ ।
 ବାହାରକୁ : ପଦାୟେ ଲୋକ ମନ୍ ବୁଲଲାୟନି । : ବାଟିତେ ମାନେୟ ଲତ ଅଲିଲାତତା ।
 ବାଜିଲା : ମୋକେ ପାଖନା ଗଡ଼ି ଗଟେକ୍ ପାୟଲା । : ନାକୁନ୍ କଲ୍ ଗୋଟି ଉନ୍ତାନ୍ ପାତଡ଼ ।
 ହାଓ : ଏସୁର ପାନି ପବନକେ ବରଷା ନାହିଁ । : ଏସୁତା ପିର ଅତି ତେ କ୍ଷେଡ଼ ହିଲେ ।
 ତନକୁ : ତୁଇ ତଲବାଟେ ଦେଖୁ କରି ହିଷ୍ଟ । : ନିମ୍ନା ଦୋଡ଼ିହରି ହୁଡ଼ସି ତାକ୍କା ।
 ନକ୍ଷତ୍ର : ଆକାଶର ତାରା ମନ୍କେ ନଜର୍ ନା କେଟେ : ବାଦ୍‌ରତାଁ ହୁକାକୁନ୍ ଲଖିଆୟୋ ।
 ମୁଦ୍ରିକା : ଚମ୍ପା ଗଟେକ ମୁଦି ପିନ୍ଦଲା ଆଚେ । : ଚମ୍ପା ଉଣ୍ଡିଠାନ୍ ମୁଦା ଖାରତାଲ୍ ।
 ହଠାତ୍ : ତୁଇ ଧାପେ ଉଟିଆରଲିସ୍ । : ନିମ୍ନା ଜଟ୍‌କେ ତେଦସି ଓଡ଼ି ।
 ଗେଲ : ମୋର ବାବା ମକେ ଜବର ଲାଡ଼କରସି । : ନାଓଡ଼ ବୁବାଲ୍ ନାକୁନ୍ ଗେଲ କିନ୍‌ତଡ଼ ।
 କୋଟ୍ : ତୋର କାମିଜ୍ ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଆଚେ । : ନିଆଁ କୁଡ଼ତା ଆଛା ସୁନ୍ଦର ମଞ୍ଜା ।
 କଳା : ଆମରତି ଗଟେକ କାଲିଆ ମେଣ୍ଟା ଆଚେ । : ମାହଙ୍ଗା ଉଣ୍ଡିଟାନ୍ କାରିୟା ମେଣ୍ଟା ମାନତାଲ୍ ।
 ମେଘ : ବାଦ ମାସେ ଜବର ମେଘ ହେୟସି । : ଅଗଷ୍ଟ ମେହେନାତେ ଆଚାଇ ବାଦର ଆୟଲ୍ ।
 ବିଜୁଲି : ବିଜ୍ ମାରଲେ ଲୋକ ମରବାର ହେୟସି । : ବିଜୁଲି ଆଡ଼ତେକ୍ ମାନେୟ ଲତ ହାଡ଼ତ୍ ।
 ଗରା : ରାମ ବଡ଼େ ପଣ୍ଡୁରୁ ଆଚେ । : ରାମ ଆଚାୟ ପାଣ୍ଡରାଲ୍ ମାନତଡ଼ ।
 ତେଜଲ୍ଲା : ଆୟ ବନ୍ଦେ ଡଗାଇ ଦେଲା । : ଅଡ଼ ବାନ୍ଦାଦିଗା ମିରସିତୁଡ଼ ।
 ଭାଡ଼ି : ଆମ ଟଟା ଯାଗବା କାଜେ ବାଗ୍ କରବାୟେ : ବଗେଛା ରାଖାକିୟାନା ମର୍କା ବାଗେଛା ତୁନ୍
 ରାଖା କିୟାନା କାଜେ ତୁସ୍‌ଓଲଡ଼ ଆୟୁଡ଼ ।

କାଞ୍ଚନର ପାଞ୍ଚକଥା

କଥା : ତୋର କତା ମୋକେ ଡ଼ଉଲ ଲାଗଲା । : ନିୟାପାଲତୁନ୍ ନାକୁନ୍ ବନେଲାରଲାତା ।
 ଫେରୁଥିଲା : ମୁଇ ଗଲା ଦାୟ ବାରତେ ରେଲା । : ନାଓ ହକ୍ଷାନ୍ ହୋଡ଼ା ପସିସୋଡ଼ ମତୋଡ଼ ।
 ହତା : ଆମର ଖୁଆଡ଼ ଭିତରେ ଜାମ୍ ଗଛ ମନ୍ ଆଚେ । : ମାଓ ଓଡ଼ି ଲଫାତେ ତୁମଡ଼ି ମତାକ୍ ମଞ୍ଜା ।
 ବହୁଲୋକ : ଯାତ୍ରା ଥାନେ ବେଶି ଲୋକ ଜମା ହେଇ : ମାଣ୍ଡେୟ ତିଗା ଆଚାୟ ମାନେୟ ଜମ୍‌ମା
 ରେଲାୟ । : ଆସି ମନ୍ଦୁଡ଼ ।
 ଆଖପାଖ : ଆମର ଘର ଲଗେ ଲଗେ ଗଛ ମନ୍ ଆଚେ : ମାଓ ଲୋଡ଼ ତିଗା ହେଡେୟ ହେଡେୟ
 ମଡ଼ତାକ୍‌ମଞ୍ଜା ।

କଷଣ	: ମୋର କଜେ ଆୟ ଜବର ହରବର ହେଲା ।	: ନାଓ୍ଵାକାଜେ ଓଡ଼ ଅଚାୟ ହରବର ଆତୁଡ଼ ।
ଉପାୟ	: ତାକେ ଗଟେକ ବାର୍ ଦେକାଇ ଦିଆସ୍ ।	: ଓନ୍ ଉଷ୍ଠାନ୍ ହରୀ ତୋହ୍ ଚିମଟ୍ ।
ଘାସବୁଦା	: ଘାସ ଲାଗାକେ ଗାୟ ଖାଇସି ।	: ଲାଗା ବୁଟାକୁନ୍ ଚାଲିହ୍ ତିହାନ୍ ।
ଫୁଟାଇ	: ପାନିକେ ଉକଲାଇ କରି ପିଇବାର ।	: ଏରତୁନ୍ ଉକଡାହ୍ କିସି ଉଷ୍ଠାନା ଆହ୍ ।
ସଞ୍ଚୟ	: ସବୁ ଲୋକ ତାକୁ ସଜାଇବାର ।	: ସବ୍ମାନେୟ୍ ପଇସାଁ ଇରାନା ଆହ୍ ।
କଞ୍ଚା	: ଆମ୍ ମନ୍ କାଚା ଆଚେ ।	: ମକାଁ କାଛା ମଞ୍ଚାଁ ।
ବଞ୍ଚିବା	: କୁଲି ବୁଟି କରି ବଞ୍ଚିବାର ଆଚେ ।	: କୁଲି ବୁଟି କିସି ପିସାନା ଆହ୍ ।
କକା	: ମୋକେ ସାନ ଦାଦା ଆଚେ ।	: ନାଓ୍ଵଡ଼ ହୁଡୁରଦାଦାଲ୍ ମନ୍ତୋଡ଼ ।
ଖଡ଼ିକା	: ଖଡ଼ିକିଆ ସଙ୍ଗେ ଖଲି ସିଲାଇ ବାର ହେୟସି ।	: ହିନାଁନେ କୁଡ଼ିତପୋଁ କିଚାନା ଆହ୍ ।
ପିକୁଳି	: କଷିଜାମ୍ ଖଲେ ବନ୍ଦାଡ଼ ଛାଡ଼ସି ।	: କଷି ବେଲଟିଁ ତିତେକ୍ ପେଲାନା ବହ୍ ଆୟାଡ଼ ।
ଉଇଁ	: ଆମର ଘରେ ଉଲମା ମନ୍ ଚେଗାଇଲା ଆଚଡ଼ ।	: ମାଓ୍ଵା ଲୋତେ ଆଲୁମ୍ ପୟତାଲ୍ ।

ଏଡ଼େ ଏଡ଼େ ବଡ଼ -ଇଚର ଇଚର ହଜୋର

ଉଦୁଉଦିଆ	: ଏବେ ଉଦୁଉଦିଆ ବେଲା ।	: ଇଦେକ ଉଦୁଉଦ୍ ଦିଆ ବେରା ।
ଖରା	: ଆଜି ଜବର ଖରା ହେଲାନି ।	: ନେଣ୍ଡ ଆଗୟ ଆଦିଆଡ଼ ।
ଐରାବତ	: ହାତୀ ଜବର କାଲିଆ ରେୟସି ।	: ହାତୀ ଆଛାୟ କାର୍ଯ୍ୟା ମାନ୍ତାଲ ।
ପାଣିକଖାରୁ	: ଆମର ବେଡାୟ୍ ପାନି କୁମଡ଼ା ଫଲଲା ଆଗେ ।	: ମାଓ୍ଵାଓ୍ଵେତାତେ ନିରାଗୁମଡ଼ ହାଡ଼ତାଲ୍ ।
ବୈଠକ	: ଗାଁୟେ ବେରଜ ବସଲା ଆଚଡ଼ ।	: ଓଡ଼ାତେ ବଚକା ଉଡୁତଡ଼ ।
ଲଗାଇବା	: ଇସ୍ତୁଲେ କାଗଜ ମନ୍ ତସାଇ ଲାୟନି ।	: ସ୍ତୁଲତେ କାଗଜକୁନ୍ କିସ୍ ପଇହତୋଡ଼ ।
ଖାଲି	: ତୁ ମକେ ଛାଗୟ ଭାତ ଦେଲିସ ।	: ନିକୁନ୍ ଜଉତି ହିତ ।
ମନୋରଞ୍ଜନ	: ଆମର ମନ ସରଦା କରବାକେ ଇସ୍ତୁଲେ ମେଜିକ୍ ହେଲାନି ।	: ମାଓ୍ଵାମାନ ସାରଦା କିୟାନକାଜେ ଇସ୍ତୁଲଦେ ମେଜିକ୍ ଆଡ଼ ।
ପିଞ୍ଜରା	: ଗୁଡ଼ା ଭିତରେ ଶୁଆ ଗଟକ୍ ଆଚେ ।	: ଗୁଡ଼ା ଲାପାତେ ହିଡିଇ ମନ୍ତା ।

ତଣ୍ଡିରେ ଲାଗିଛି କଣ୍ଟା

ତଣ୍ଡି	: ଟଟରା ଲଗେ ଚିପଲେ ମର ବାର ହେୟସି	: ଗୁଡ଼ଙ୍ଗା ତୁନ ପାଇତେକହାଇଲେ ବୁନାଲାଗଲ ।
ଗଧୁଆ	: ସଞ୍ଜ ହେଲେ ସରି ହୁଷ୍ଟାର ତୁରକା ବାରବାୟ ।	: ମୁଲତେକ୍ ବିଗହା, ତୁଆଲ, ପସିଲାତା ।
ବିଚରା	: ବାପଡ଼ା ବଡ଼େ କାନି ଦରବର ହେଲାନି ।	: ବାପ୍ ବଡେ କାନି ବରମ ଆନତାଲ ।
ସକଞ୍ଚ	: ତୁଇ ସଲଖେ ଦେଖ୍ ।	: ନିମ୍ନା ସୁତୁରେ ହୁଡ଼ା ।
ଅଣ୍ଟା	: ଆଗା ଝୁଲାଇକରି ତେମସା ନାଚବାୟ ।	: ନଡ଼ିହାଲାଇ କିସି ତେମସା ଏହାନ୍ ।

ଥଣ୍ଡ	: ଶୁଆକେ ବଡ଼େଟା ଚଣ୍ଡି ଆଚେ ।	: ରୁପୁଦା ହଜୋରେ ଚଢ଼ି ମନ୍ଦାଡ଼ ।
କଣ୍ଠା	: ଗୁଲୀପି ଗଚେ କାଟା ରେୟସି ।	: ଗଲାପ ମାଡାତେ ହାହୁକ୍ ମାନ୍ଦାନ୍ ।
ସଫା	: ଗାଗଡ଼କେ ସବୁବେଲେ ସଦା କରବାର ।	: ମେନ୍ଦଲ୍ ତୁନ୍ ସବଦାୟଁ ସାଫାସୁତରା ଇରାନାଆନ୍ ।
ଗାଣ୍ଡିଆ	: ଆୟ ଗଟ ପୁଡ଼ା ପାକଡ଼ି ଧରଲା ଆଚେ ।	: ଅଡ଼ ଉଣ୍ଡି ପୁଡ଼ା ବଜୟଁ ପଇତୋଡ଼ ।
ବେଣ୍ଡ	: ଟାଙ୍ଗିଆ ଭେଟ୍ ଖୁସଳା ଆଚେ ।	: ଟାଙ୍ଗା କୋଲା କସ୍ତେ ମାଡ଼ ।
ଲଣ୍ଠନ	: ଆମରତି ଲାନ୍ତର ଗଟେକ୍ ଆଚେ ।	: ମାହଙ୍ଗା ଉଣ୍ଡିଗନ କଣ୍ଡିଲ୍ ମାନତାଲ୍ ।
ଆକାଶେ	: ବାଦଲତାନେ ତାରା ମନ୍ ଦିଶିବାୟ ।	: ବାଦର୍ ଲପାହୁକାଁ ଡ଼ିସଲାତାଁ ।

ଝିଅ ହେବତ ଏମିତି-ମିୟାଡ଼ ଆୟାଡ଼ତ ଇଦାନେ

ପରିବାର	: ତାଙ୍କରତି ଜବର୍ କୁଟୁମ୍ ଆଚଡ଼ ।	: ଅନାନିଗା ଆଛାୟ ପରିବାର ମନ୍ତାଲ୍ ।
ଝଡ଼ତୋଫାନ	: କାଲି ସଂଜି ଦରୟ ଜବର ପାନି ପବନ ହେଲା ।	: ନିନେ ମୁଲାନହଡ଼ା ଅଚାଇ ପିରଅଡ଼ି ଆଡ଼ ।
ସହିପାରିବା	: ଆୟ ମାଡ଼କେ ସମାଲି ନ ପାରଲା ।	: ଅଡ଼ ମାଡ଼ତୁନ୍ ସାମାଲିକିଲା ପାରଡ଼ ।
ସାଙ୍ଗରେ	: ତୋର ସଙ୍ଗେ ମୁଇମିଶା ଆରବି ।	: ନିୟାସାଙ୍ଗେ ନାନାଗଲା ଓ଼ାଇକା ।
ରବିବାର	: ରୟବାର ଦିନେ ଇସ୍ତୁଲ୍ ଛୁଟି ରେୟସି ।	: ଆୟତଓ଼ର ଦିନା ସ୍ତୁଲ୍ ବନ୍ଦ ମାନତା ।
ଔଷଧ	: ଜର ହେଲେ ଓଷ୍ ଖାଇଲେ ସରି ଜର୍ ଛାଡ଼ସି ।	: ଜର ଆଚେକ ମାଡ଼ ତିଚେକ ଜର୍ ଜର୍କେ ଚାଣ୍ଡି କିଆଲ୍ ।
ଦୁଃସାହସ	: ଯେତିକି ଦୁଃଖ ହେଲେ ମିଶା ସାହାସ୍ ରେବାର ।	: ବାଛରେ ଦୁଃଖ ଓ଼ାଚେକ ଗଲା ସାହାସ୍ କିୟାନା ଆନ୍ ।
ଏମିତି	: ତୁଲ୍ ଏଡ଼ି କତା ମୋକେ ନାଲ ।	: ନିମା ଇଦାନା ପଲୋଁନାକୁନ୍ ଇନ୍ମା ।
ମାକସି	: ପେଡ଼ି ଥାନେ ଲୁଗା ପଟା ମନ୍ ସଙ୍ଗାୟବାର ।	: ସଦୁକ୍ତେ ଗଜିପାଟାକୁନ୍ ଇରାନା ଆନ୍ ।
କୌତୁହଳ	: ତାଙ୍କର ପିଲା ଜବର୍ ରୁଲରୁଲିଆଟା ।	: ଅନାହିଗଡ଼ା ପିଲା ଆଚାୟ ରୁଲୁରୁଲିଆଁ ଆନ୍ ।
ପଥିକ	: ବାଟେ ହିଣ୍ଡି ଯିବା ଲୋକକେ ବାଟୋଇ କଇ ବାୟ ।	: ହରିତେ ତାକ୍ସି ହନ୍ଓ଼ା ଲୋଡ଼କୁନ୍ ହାରି ତାକଓ଼ାଲୋଡ଼ ଇଦାନୁଡ଼ ।
ବ୍ୟବହାର	: ଜିନିଷ ପତର୍ ମନକେ ଠିକ୍ ଭାବେ ବାୟବାର ।	: ଡିଜକ୍ କୁନ୍ ଆଚାଡ଼ଙ୍ଗେ ଇରାନା ଆନ୍ ।
ମଧାହ୍ନ	: ପେଜ ବେଲାୟ ଆମର ଘରେ ଦାନାଲୋକ ଆୟଲାୟ ।	: ଜାଓ଼ା ହୋଡାତେ ମାଓ଼ା ଲୋତେ ସଗାମାନେୟ ଓ଼ାତୁଡ଼ ।
ଅପରାହ୍ଣ	: ଆଡ଼ବେଲା ମୁଇଁ ଜୟପୁର ଜାଇରେଲି ।	: ଉଣ୍ଡିପାହାଡ଼ ନାନା ଜୟପୁଡ଼ା ହଂଜି ମତାନା
ମୂଳ	: ବର ଗଚର ବୁଦ୍ ଜବର ବାଡ଼ ରେୟସି ।	: ବେଲେଡ଼ ମାଡାତା ପେନ୍ଦି ଆଚାୟ ହଜର ମନ୍ଦାଲ୍ ।

ରତ୍ନାକର ର ଜନ୍ମଦିନ-ରତ୍ନାକରନା ଜନମ୍ ଦିନା

ବଢ଼ିଭୋର	: ଆୟ କୁକଡ଼ା ତାକେ ଚଣିଦେଲା ।	: ନାରକି ଆତେକ କର କୁସଲାତା ।
ଠାକୁର	: ଆମର ଗାଁ ଲଗେ ମାପୁ ଘର ଗଟେକ୍ ଆତେ ।	: ମାଝା ଝାଡ଼ା ହେତେ ମାପୁ ନା ଉଝାନ୍ ଗୁଡ଼ି ମାନତାଲ୍ ।
ଉପହାର	: ଖେଲଲଗେ ଜିତ କାଜେ ପୁରସ୍କାର ମିଲଲା ।	: କରସାନାତିଗା ଜିତ୍ କାଜେ ଲଲାମ ମିଡ଼ତ୍ ।
ପ୍ରସାଦ	: ମାପୁ ଘରେ ଭଗ ମିଲଗି ।	: ଭଗଝାନଦା ପୂଜା ଆତେକ ପ୍ରସାଦ୍ ହିନତଡ଼୍ ।
ଗଛଲତା	: ବନେ ଜବର ଗଛପତର ରେୟସି ।	: କାମନା ତେ ଆଛାୟ ମାଡାକଲାଗାଁ ମାନତା ।
ଲତା	: ସେମି ମାଲ ଜବର ଲମ୍ ଲମ୍ ରେୟସି ।	: ଜାଗାଁ ଚଣ୍ଡାଁ ଆଛାୟ ଲାହକ୍ ଲାହକ୍ ମନ୍ଦାନ୍ତୁ ।

ଦ୍ଵିତୀୟ ଶ୍ଳୋକ

ଭାଷା ସାହିତ୍ୟ

ଚିତ୍ର ଦେଖୁ ଗପକୁହ (ଚିତର ଦେକି କାତାନି କୁଆ) (ସିଙ୍ଗାର ହୁଡ଼ସି ଝେସର ଝାହାଟ)

ସୂର୍ଯ୍ୟ	: ପୁରବ ଦିଗେ ବେଲ୍ ଉଦସି ।	: ମାଝା ପୁରବ ତିକେ ପଡ଼ଦ୍ ପସି ଲାତାଲ୍ ।
କାଉ	: ସାକାଲ୍ ପାଇଲେ କାଉ ଡାକସି ।	: ନାରକିଁ ଆତେକ କାଝାଲ୍ କିଲାଡ଼୍ ।
ଗଛ	: ଗଛଲଗେ କାଉ ବସଲା ଆତେ ।	: ମଡ଼ତା ତିଗା କାଝାଲ୍ ଉଟାଲ୍ ।
କୁଆ	: ଡକରି କୁଇଁସାଲ୍ ଥାନୁ ପାନି ଡୁମ୍‌ଲାନି ।	: ମିଇତାଡ଼୍ କୁଆ ତିଗାଏର୍ ତରଲାତାଲ୍ ।
ଦଉଡ଼ି	: ଡର୍ ଥାନେ ବାଲଟି ବାଦିକରି ପାନି ଡୁମ୍ ବାର ।	: ଡରତେ ବାଲଟିତୁନ୍ ଦହୁଛିଏର୍ ତୋରାନାଆୟ୍ ।
ମାଠିଆ	: ହାଣ୍ଡି ଲଗେ ଡକରି ଗଟେକ୍ ପାନି ଆନଲାନି	: ମଲ୍ଲୁ ତେ ମିଇତାଡ଼୍ ଏର ତାଥଲାତା ।
ପାଣି	: ନିମାନ ପାନି ହାଣ୍ଡି ଲଗେ ସଙ୍ଗାଇ ପାନି ଖାଇବାର ।	: ଆଛା ଏରତୁନ୍ ମଲ୍ଲୁତିଗା ଜରସିଏର୍ ଉଝାନା ଆୟ୍ ।

ଗାଁର ସକାଳ (ଗାଁର ସାକାଲ୍) ଝାଡ଼ାତା ନକାଁ

ମେଘ	: ଭିଙ୍ଗ୍ କାଲିଆ ବାଦଲ୍ ଆଇଲାନି ।	: କରିଆ ବାଦର ଝାଡ଼ାଲ୍ ।
ସୂର୍ଯ୍ୟ	: ପଶ୍ଚିମ ଦିଗେ ବେଲ୍ ବୁଡ଼ସି ।	: ପଶ୍ଚିମ ଦିକେ ପଡ଼ଦ୍ ଆଡ଼ଲାତାଲ୍ ।
ଘାସ	: ଗାଇ ଗରୁ ମନକେ ଡଙ୍ଗାର ବାଟେ ଚରାୟ ବାକେ ଗଲା ଆତେ ।	: କନ୍ଦାକୁନ୍ କାମନା ତିକେ ମାଇହିଲା ଅନତଡ଼୍ ଲାଟା ତୁନକନ୍ଦାଁ ମାଇଲାଗାଁ ।
ଗାଈ	: ମଦନ ଜବର ଗୋରୁ ସଙ୍ଗାଇଲା ଆତେ ।	: ମଦନ କନ୍ଦାକୁନ୍ ଉଝିତିଗା କିତଡ଼୍ ।
ମାଠିଆ	: ଶୁକ୍ଳି କୁଇଁସାଲେ ହାଣ୍ଡି ଧରି କରି ଗଲା ଆତେ ।	: ଶୁକ୍ଳି କୁଆଁତେ ମାଲ୍ଲୁ ପାୟସି ହାତାଲ୍ ।
ତୁଳସୀ କୁଣ୍ଡ	: ତୁଲସି ଚଉଁରା କେ ମାପରୁ କରବାର ।	: ତୁଲସି ଚଉଁରା ତିଗା ପୂଜାକିୟାନା ଆୟ୍ ।
କଦଳୀ ଗଛ	: କଦଳି ଗଛ ଲଗେ କଦଳି ଧରଲା ଆତେ ।	: କେରା ମାଡା ତିଗା କେରାଁ ହାଡ଼ତାଁ ।

ମଣ୍ଡପ	: ମଣ୍ଡପ ଲକ୍ଷ୍ମୀନ୍ ବସି କରି କତା ବାଉଁ ହେବାୟ ।	: ମାଣ୍ଡଳି ଦିଗାମାନେଏ ଲତ୍ ଉଡ଼ସି ଅଡକ୍ ଲାତଡ଼ ।
ପଥର	: ଆୟ ଶୁକ୍ଳକେ ପକନା ଗଟେକ୍ ବେଟି ଆନଦାକେ କୟଲା ।	: ଅଡ଼ ଶୁକ୍ଳନ୍ କଲ୍ ଉଷ୍ମାନ୍ ପାହକ୍ସି ତତିଲା ଇତୁଡ଼ ।
ଛାଞ୍ଚୁଣୀ	: ପିଲାମନ୍ ରୁଟି ବାଡ଼ନି ଧରି କରି ଇସ୍କୁଲକେ ବାଡ଼ାନ୍ ବାୟ ।	: ପିଲାଁ କଇସୁର ପୟସି ସୁଲ୍ତୁନ୍ ହୟାନ୍ ।
ଷଣ୍ଠ	: ଗାଅଁର ଷଣ୍ଠ ବାଡ଼େ ପୁରାୟବାୟ ।	: ଓଡ଼ାତା ଷାହାଣ୍ଡୁନ୍ ଓଡ଼ିତେ ହଡ଼ହାନା ।
ଖଟ	: ଖଟଲଗେ ଶୟଲେ ଲସମ୍ ଧରସି ଆମକେ ।	: କାଟୟା ତିଗା ହୁଛତେକ୍ ଆଛାଲାଗ- ଲାତାଲ୍ ମାକୁନ୍ ।
ବେଗ୍	: ମୁନା ଧେରିକରି ଶୁକ୍ଳି ପାଠ ପଡ଼ିବାକେ ଇସ୍କୁଲେ ଗଲାନ୍ ।	: ଜରା ପାଇସି ମାଞ୍ଜାଲ୍ ଶୁକ୍ଳି ପାଠ ପଡ଼ିହିକିୟାନ୍ କାଜେ ଇସ୍କୁଲତେ ହଡ଼ ।
ବୁଟ	: ମୋକେ କାଲିଆ ବୁଟ୍ ଗଟେକ୍ ଆଟେ ।	: ନାଓ୍ଵା କରଧା ବୁଟ୍ ଉଷ୍ଣିଗାନ ମନ୍ତା ।
ଘରପିଣ୍ଡା	: ଘରର ପିଣ୍ଡାୟ ଡକ୍ଳି ଗଟେକ୍ ବସଲା ଆଟେ ।	: ଲତାଡ଼ା ବିତିତେ ଉଷ୍ଣିଜନା ମିୟତାଡ଼ ଉଡ଼ତାଲ୍ ।
ରାସ୍ତା	: ସଡ଼କ୍ ବାଟେ ଗାଡ଼ି ମନ୍ ଗାଲାନ୍ ।	: ହାରିତେ ଗାଉଁ ମଟହ୍ ହଟାଁ ।
ବୁଢ଼ା	: ଡକରା ଗଟେକ୍ ବାଟେ ବସିରେଲା ।	: ମୁଦିଆଲ୍ ଅରଡ଼ ହାରିତେ ଉଡ଼ସି ମାତଡ଼ ।
ବରଗଛ	: ବରଗଛେ ଚେଡ଼େମନ୍ ବସଲା ଆଟଡ଼ ।	: ବେଲଡ଼ ମାଡ଼ାତେ ପିଟେଁ ଉଡ଼ତାଁ ।
ନଳକୂଅ	: ମାଜି ଗଟେକ୍ ବରିଙ୍ଗା ଥାନେ ପାନି ମାରଲାନ୍ ।	: ଆଡ଼଼ଉଷ୍ଣି ବରିଂଗତେ ଏର୍ ପରଲାତା ।
କ୍ଷୀର	: ହାୟ ମାନାୟ ଗଟେକ୍ ସକାଲ୍ ସକାଲ୍ କ୍ଷୀର ପିଇଲାନ୍ ।	: ଓଡ଼ ମାନେୟ ଅରଡ଼ ନାକିଁ ନାକିଁ ପାଲ ଉଠୁଡ଼ ।
ଚୁଲି	: ଆୟ ଚୁଲି ଥାନେ ଚୁବନାୟଲାନ୍ ।	: ଆଦ୍ ହଦେଲତେ ଜଉଡ଼ି ହିୟାଡ଼ ।
ଟାଙ୍ଗିଆ	: ହାୟ ମାନାୟ ଗାଟେକ୍ ଟାଙ୍ଗିଆ ଧାନେ ଦାରୁ ଫୁଟାଲାନ୍ ।	: ଅଡ଼ ମାନେଏଁ ଉଷ୍ଣି ଟାଙ୍ଗାତେ କଟିଆଁ ପାହଲାତଡ଼ ।
ଶାବଳ	: ଆୟ ଶାବଲ୍ ଥାନେ ଖଦରା ଖଡ଼ଲାନ୍ ।	: ଓଡ଼ କୁଞ୍ଜତେ କଦରା କାଡ଼ଲାତଡ଼ ।
ଥାଳି	: ରାମ ଚତୁଆ ଲଗେ ଭାଡ଼ ଖାୟଲାନ୍ ।	: ରାମ ତାରିତେ ଜଉଡ଼ି ତିନ୍ତଡ଼ ।
ଗ୍ଲାସ୍	: ଗିଲାସ୍ ଥାନେ ପାନି ଖାୟବାର ।	: ଗିଲାସତେ ଏର୍ ଉଷ୍ଣାନାଆୟ ।
ଚାଟୁ	: ଚାଟୁ ଥାନେ ଭାଡ଼ ବାଟା କରବାୟ ହେସି ।	: ହୁକୁଡ଼ତେ ଜଉଡ଼ି ବାଟା କିଆନାଆୟ ।
ଦାପ	: ଆହାର ବେଲା କୁପା ଲାଗୟଲେ ଘର ଉଜଲ୍ ଦିଶସି ।	: ହିକାଟତେ ଚିମିନି ମାସ୍ତେକ୍ ଖେଡ଼ତି ଆୟାଲ ।

ଯାନ ବାହାନର ନାମ କୁହ

ରେଳଗାଡ଼ି	: ରେଳଗାଡ଼ି ତାନେ ଦୁର ଗାଁକେ ଯିବାର ବସିକରି ।	: ରେଳଗାଡ଼ିତେ ଯେଦେକ୍ ଉଡ଼ସି ଲାପି ଓଡ଼ା ହାଦାନା ଆୟ ।
ସ୍କୁଟର	: ସ୍କୁଟର ଲଗେ ଦୁଇଟା ଚକା ରେଇସି ।	: ସ୍କୁଟରତେ ରାଷ୍ଟ୍ରଗାନ ହିଲିଁ ମହାନ୍ ।

ସାଇକେଲ୍	: ସାଇକେଲ୍ ଲଗେ ଦୁଇଟା ଚକା ରେଇସି	: ସାଇକେଲ୍‌ରେ ରାଷ୍ଟ୍ରଟାନ ହିଲିମାତ୍ରା,
	ଆରି ଆମେ ଚାଲାଇଲେ ଆକା ଯାଇସି ।	ଆଉର ମନ୍ନୋ ଚାଲାଇ କିତେକ ହିଲି ହୁଣ୍ଡାନ୍ତୁ ।
ମଟର	: ମଟର ଗାଡ଼ି ଲଗେ ପେଟ୍ରୋଲ୍ ପକାୟଲେ ଚାଲସି ।	ମଟର ଗାଡ଼ିରେ ପେଟ୍ରୋଲ୍ ନିହତେକ୍
		ଚାଲେ ମାୟାଲ୍ ।
ଭେନ୍	: ବେନ୍ ଲଗେ ଜିନିଷ ପତର ନେବା ଆନବା	: ଜରାତେ ଜିନିଷ ପାତର ଅୟାନା ତାତାନା
	କରବାୟ ।	କିୟାନା ଆୟ ।
ଅଟୋ	: ଅଟ ଲଗେ ବସକରି ପକର ପକର ଗାଅଁ ଯିବାର ।	: ଅଟେତେ ଉଡ଼ସି ମଂଜାଲ ହେତେଏ
		ହେତେଏ ଓଡ଼ତେ ହୟାନା ।
ଉଡ଼ାଯାହାଜ	: ଉଡ଼ାଯାହାଜ ଆକାଶେ ଉଡ଼ସି ।	: ଉଡ଼ାଯାହାଜ ପାରୋ ଆକାଶେତେ ଡ଼ାୟାଲ ।
ହେଲିକୋପ୍ଟର	: ଲଗେ ମିଶା ଆକାଶେଉଡ଼ି କରି ଯିବାର ହେସି ।	: ହେତେୟ ଗାଲା ଆକାଶେତେ ପରିସି ହୟାନା
		ଆୟାଲ ।
କମାଣ୍ଡର	: ଜିପ୍ ଲଗେ ଗାୟଁ ଯିବାର ଆଚେ ।	: କମାଣ୍ଡରେତେ ଓଡ଼ା ହୟାନା ଆତ୍ରା ।
ପାଣି ଜାହାଜ	: ପାନି ଝାଜ ଲଗେ ପାନି ଭିତରେ ଯିବାର ହେସି ।	: ଏର୍ ଜାହାଜେତେ ଏର୍ ଲାପା ହୟାନା
		ଆୟାଲ୍ ।

ଚିତ୍ର (ସିଙ୍ଗାର)

ଝିଅ	: ଚକି ମନ୍ କାମ୍ କରଲାୟନି ।	: ପେକିଁ କାମ୍ କିତୁଁ ।
ପୁଅ	: ପିଲାମନ୍ ହଲ୍ ଧରିକରି ବେଡ଼ାକେ ଗାଲାୟନା ।	: ପେକଡ଼ ନାଙ୍ଗେଲ୍ କାଞ୍ଜି ଓଡ଼ାତେ ହତୁଡ଼ ।
ଝୁଲଣା	: ଡଲି ଲଗେ ମାଛ ଶୁକାୟ କରି ନିମାନ୍ କରି	: ଝୁଲନାତେ ମିନ୍ ଅତିହଚି ଆଚା କିସି
	ସଙ୍ଗାୟବାର ।	ଇରାନା ଆୟ ।
କଣ୍ଠେଇ	: ପୁତଲା ଧେରିକରି ଛୋଟକ ଛୋଟକ	: ପୁତରା ଦୁନ୍ ପାୟସି ହିଡଲାଁ
	ପିଲାଟକି ମନ୍ ଖେଲବାୟ ।	ହିଡଲାଁ ପେକିଁ ପେକଡ଼ କରସାନ୍ତୁ ।
କୁକୁର	: କୁକୁରକେ ଘରେ ରଖି କରି ପସବାର ।	: ନାୟଦୁନ୍ ଲତେ ଇରସି ପୋସି କିଆନାଆୟ ।
ବେଟ୍	: ବେଟ୍ ସଙ୍ଗେ ବଲକେ ମାରି କରି ଉଦ୍‌ଲାୟବାର ।	: ବେଟସଙ୍ଗେ ବଲତୁନ୍ ହିସି
		ଉଦ୍‌ଲାୟ କିଆନା ।
ଚଢ଼େଇ	: କାଉ ଗଟେକ୍ ଚେତେ ଆୟ ।	: କାଓ୍ଵାଲ ଉଣ୍ଡିଟାନ୍ ପିଟେ ।
ଫୁଲ	: ଫୁଲକେ ମାପୁ କରବାର ।	: ଫୁଗାରଦୁନ୍ ମାହାପୁନ୍ ହିଆନା ଆୟ ।

ପଢ଼ ଓ ଲେଖ (ପଢ଼ବାର ଆରି ଲେଖବାର) ପଢ଼ୁଛି କିମ୍ବଦ୍ଧ ଆରୁ ଲିକି କିମ୍ବଦ୍ଧ

<p>ପଢ଼ାକା : ଅଗଷ୍ଟ ପନ୍ଦର ଦିନେ, ନୀଳିଆ, ରଙ୍ଗ ଆରି ଧବଳା ରଙ୍ଗର ପଢ଼କା ଉଡ଼ାୟବାର।</p> <p>କୃଷକ : ଚାଷୀ ଚାଷ କାମ କରଷି।</p> <p>ଘର : ଗାଁ ଗଟେକ ବଡ଼ଟା ଘର ଆତେ।</p> <p>ବାଳକ : ପିଲାମନ୍ କୋଟ୍ ଆରି ରେଡ଼ି ପିନ୍ଦବାୟ।</p> <p>ନଡ଼ିଆ : ନଡ଼ିଆକେ ମାପୁଘରେ ନେଇଁ କରି ଫୁଟାୟବାର।</p> <p>ପାହାଡ଼ : ଡଙ୍ଗରେ ଡଙ୍ଗରେ ଧାନ ମାଣ୍ଡିଆ ଚାଷ କରବାର।</p> <p>ବୁଢ଼ା : ଡକ୍ତରା ଗଟେକ ଡାକ୍ ଧରି ଧରି ଚାଲଲାନି।</p> <p>କୁଅ : କୁଇଁସାଲର ପାନି କାକର ରେସି।</p>	<p>: ଅଗଷ୍ଟ ପାନ୍ଦର ଦିନଦେ ବାଜିରଜିୟା ଆରୁ ନାରଜି ରଙ୍ଗଦା ପଢ଼କା ପାଢ଼ରାରାଙ୍ଗ ପଢ଼କା ପାରିହ୍ ହାନା ଆୟ।</p> <p>: ଋଷୀ ଲଡ଼୍ ଚାଷ କାମ୍ କିଆନୁଡ଼।</p> <p>: ଓଡ଼ା ଦେ ଉଷିଟାନ ହଜର ଲୋଡ଼ ମାନତା।</p> <p>: ପିଲାଁ କୁଡ଼ତା ଆଉର ପେଟ କରତୋଡ଼।</p> <p>: ନାଡ଼ହେଡ଼ ଦୁନ୍ ମାହାପୁରୁ ତିଗା ଓସି ଓହ କମ୍।</p> <p>: ମାଟା ତିଗା ଅଂଜି ଆଉର ଘରଁ କାମାୟ କିଆନା।</p> <p>: ଅରୋଡ଼ ମୁଦିଆଲ୍ ଟେଙ୍ଗା ପେସି ହାନ୍ତଡ଼।</p> <p>: କୁଆଁ ତା ଏର ଥାଣ୍ଡା ମାନ୍ତାଲ।</p>
---	--

କହିଲ ଦେଖୁ (ଓହ୍ଟି ହୁଡ଼ାଟ)

<p>କିଟିରି ମିଟିରି : ଚେତେମନ୍ କିରକାର ହେଲାୟନି।</p> <p>ଶବ୍ଦ : ରେଡ଼ିଓକେ ଜବର ସାଉଣ୍ଡ ଦେଲା ଆତେ।</p> <p>ପିଲେ : ପିଲାମନ୍ ଗାୟ ଚାରୟଲାନୀ।</p> <p>ଜଗୁଥାଏ : କୁକୁର ଘର ଜାଗଲାନୀ।</p> <p>ଦୁଆରେ : ଦାଣ୍ଡେ ବସି କରି ଖେଲବାର।</p> <p>ଅଜଣା : ନାଜାନବାଟା ନାଟବାର।</p> <p>ଲୋକକୁ : ଲୋକ୍ ମନକେ ଚିନିକରି କାତା ହେବାର।</p> <p>ରାବଜ : ସାକାଲ ପାଇଲା କାଉ ରାବସିବେ ଏବେ।</p> <p>ନିଦ : ମକେ ପାଟ୍ ପଢ଼ଲା ବେଲେ ଦୁମ୍ପରା ଆଇଶି ଆତେ।</p> <p>ସମାନ : ଆଜିକାଲି ଟକି ଆରି ପିଲା ପାଠପଢ଼ଲେ ସମାନ ଆକା।</p> <p>ଅମୃତ : ଆଜିର ଶାଗ୍ ଅମୃତ ପରା ଲାଗଲାନି।</p> <p>ଖାଇବା : ଭାତ୍ ଖାୟଲା ବେଲେ ଭାତ୍‌କେ ଭଲକରି ଚାବି କରି ଖାୟବାର।</p> <p>ଅଧିକ ମଧୁର : ତାକର ଘର ମାଛ ଶାଗ୍ ଆଦକ୍ ସୁଆଦ୍ ଆତେ।</p> <p>ଶାଗୁଆ : ମୋର୍ ମାକେ କାଚାପରୁଆ ପାଟିଆ ଆତେ।</p>	<p>: ପିଟେଁ ଚିଟିର ମିଟିର କିନ୍ତାଁ।</p> <p>: ରେଡ଼ିଓ ଦୁନ୍ ଆଛାୟ ଗଡ଼ଜଲାତା।</p> <p>: ପେକୋଡ଼ ଟାଲିଁ କହ୍ ଲାତଡ଼।</p> <p>: ନୟ୍ ଲୋନ୍ ତୁନ୍ ରାଖା କିଂତାଲ।</p> <p>: ବାହାଡ଼ି ଉଡ଼ସି କର୍ସାନା ଆୟ।</p> <p>: ପୁନଓ୍ଵା ହରିତେ ହୟାନା ଆୟୋ।</p> <p>: ମାନେୟ ଦୁନ୍ ଚିନାହ କିସି ଅଡକାନା ଆୟ।</p> <p>: ନାରକି ଓୟଡେକ୍ କାଓ୍ଵାଲ୍ କିଲାଲବେ।</p> <p>: ନାକୁନ୍ ପଢ଼ୁଛି କିଆଁନା ହଡ଼ାଁ ନିୟ୍ ଓୟାନା ଆୟ।</p> <p>: ଇଦେକ୍‌ଦାଁ ପେକିଁ ପେକଡ଼ ପାଠ ପାଢ଼ୁଛି କିଡେକ୍ ସାମାନ ଆନ୍ତା।</p> <p>: ନେଟା କୁସିରି ଅମରିତଚୁନା ମିଲିଙ୍ଗ୍ ଲତା।</p> <p>: ଜଉଡ଼ି ତିୟାନା ହକା ଜଉଡ଼ିତୁନ ଆଛା ଋପିଲିକିସି ତିୟାନା ଆୟ।</p> <p>: ନେଣ୍ଡ ଆୟ୍ ଲନତା ମିନକ୍ କୁସୁରି ଆଛାୟ ମିଲିଙ୍ଗ୍‌ଲତା।</p> <p>: ନାଓ୍ଵା ଯାୟାନା ଗଜ୍ଜି ସେମିରଜ୍ୟା ମନ୍ତା।</p>
--	--

ଭାବେ : ବଡ଼େ ଆଦାରଲେ କୁକୁଡ଼ା ଡାକସି ଆଚେ । : ଝିୟଝାୟକେ ଗଗଡ଼ କୁସଲାତା ।
 ସରଗେ : ସରଗେ ଜନ୍ ଦିଶସି । : ସରଗେତେ ଲାଲେଞ୍ଜି ତିସତା ।

ଚିତ୍ର ଦେଖି ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ନାମ କୁହ (ଚିତ୍ର ଦେଖି ଚଢ଼େଇମାନର ନାମକୁଆ)
(ସିଙ୍ଗାର ହୁଡ଼ସି ପିଚେନା ପଦହ ଓହାଟ)

ପେଟା : କୁମା କମନେ ରେଇସି । : କୁରଝାଲ କମନାତେ ମାଡ଼ାଲ ।
 ମୟୂର : ମକୁର କମନେର ଗଚେ ରେଇସି । : ମଲ କମନା ମାଡ଼ାତେ ମୟାଡ଼ ।
 ମାଙ୍କୁ କୁକୁଡ଼ା : କମି ଗାର ଦେଇସିବେ । : ପୋଇଞ୍ଜ ମେସକ୍ ତାସାଲବେ ।
 ଅଣ୍ଡିରା କୁକୁଡ଼ା : ଗାଞ୍ଜା କୁକୁଡ଼ାକେ ଗାଲିକେ ନେଉଁବେ । : ଗୋଗଡ଼କର ତୁନ୍ ଲତାହ କିଇଲା ଅୟକାଟ ।
 ଶୁଆ : ରୁପୁକାତା କୟସି । : ରୁପୁ ପଲେଁ ଅଡ଼କାଲ ।
 କାଉ : କାଉ ଡାକିକରି ସକାଲ ପାୟବାଟା କାୟସି । : କାଝାଲ କିଲତେକ ନାକିଂ ଝିୟଲାତା ।
 ବଡ଼କ : ହୁଁସମନ୍ ପାନି ଲଗେ ପହୁରଲାୟନି । : କୁଜିହାସାଁ ଏରତିଗା ପହୁରେ ମାଡ଼ା ।
 ଚିଲ : ଛାଟଣ ଉପରେ ଉଡ଼ିଉଡ଼ି ମାଉସ୍ ଖାୟସି । : ଗିଦାଲ ପାର ଡ଼ାଜସି ଡ଼ାଜସି ହାଝିତିଡ଼ା ।
 ପାରା : ପାରୁଆ ମନ୍ ଭାଡ଼ି ଲଗେ ପୁଁପୁଁ ହେଲାୟନି । : ପାଡ଼େଝା ଭାଡ଼ିତିଗା କୁଁ କୁଁ କିଡ଼ାଁ ।
 ସଜନା ଗଛ : ମୁନଗା ଗଚେ ମୁନଗା ହେଲା ଆଚେ । : ମୁନଗା ମାଡ଼ାତେ ମୁନଗାଁ ମାଡ଼ାଁ ।
 ଭାଲୁ : ବାଲୁ କମନେ ରେଇସି । : ଅଡ଼ଜାଲ କମନା ତିଗା ମଡ଼ାଲ ।
 ବାଘ : ବାଗ୍ ନର ଲୋକକେ ଖାୟସି । : ତୁଝାଲ ମାନେୟ ଲଡ଼ କୁନ୍ ତିୟାଲ ।
 ବରଗଛ : ବରଗଛ ଦେଖିବାକେ ଭୁତେକ୍ ବଡ଼ଟା । : ବେଲେଡ଼ମଡ଼ା ହୁଡ଼ାନ୍କାଜେ ହଜର ଆଡ଼ା ।
 ଚାଳଘର : ରାମର ଛାଉନୀ ପିରି ଆଚେ । : ରାମନା ଜାଡ଼ି ଓସଲେ ଲୋଡ଼ମଡ଼ା ।
 ତାଳଗଛ : ତାଳଗଛେ ତାଲ୍ ଫଲ୍ ଫଲ୍ଲା ଆଚେ । : ତାଲ ମଡ଼ାତେ ତାଲ୍ ଫଲ୍ ହାଡ଼ତାଲ ।
 ବାଡ଼ : ବାଡ଼େ ଜନା ବୁନ୍ଲି ଆଛି । : ଝାଡ଼ିତେ ଜୟାଁ ଝିଡ଼ତାନା ।
 ପିକୁଳିଗଛ : ଦାମ ଗେଛ ଦାମ୍ ପାଚଲା ଆଚେ । : ବେଲତି ମଡ଼ାତେ ବେଲତିଁ ପଶୁଡ଼ାଁ ।
 ବିକୁଳି ତାର : କରେଷ୍ଟ ତିଗା ଲଗେ ଲାଇଟ ଲାଗସି । : ବିଜ୍ଜି ତାରତେ ଚୁଷ୍ଟତେକ୍ ଜାଲେମାଡ଼ା ।
 ମେଘ ପାଖକୁ : ବାଦଲି ଲଗେବେଲ୍ ଆଚେ । : ବାଦର ହେଡ଼େଦେ ପଡ଼ଦ୍ ମାଡ଼ା ।

ମୁଁ କିଏ କୁହ ଓ ଲେଖ (ମୁଇଁ କେ କୁଆ ଆରି ଲେଖା) ନାନନା ବଡ଼ ଓହାଟ ଆରୁ ଲିକି କିମଟା

ବେକ : ଟଟରା ଲଗେ ଚାପଲେ ମର ବାର ହେସି । : ଡୋଡ଼ରା ତିଗା ପିସକ୍ ତେକ ହାୟନା ଆୟାଲ ।
 ଗାର : ସେ ଖାତାଲଗେ ଗିରା ଟାନଲାନି । : ଆଦ୍ ଖାତାତେ ଡାଣ୍ଡପଡ଼ିଲାତା ।
 ମରିଚ : ମରିଚ ବଡ଼େ ରାଗ୍ ଲାଗସି । : ମିଡ଼ି ଆବାସ ଆଡ଼ସ୍ ଲାଟାଁ ।
 ଖାଇବା : ସେ ଭାଡ଼ ଖାୟଲାବେ । : ଆଦ୍ ଜଡ଼ଡ଼ି ତିଡ଼ବେ ।
 କୁଲା : କୁଲାଲଗେ ଋଉଲ୍ ଫୁନ୍ବାର । : ହେଡ଼ିତେ ନୁଖାଁ ହେହ ଚାନା ଆୟ ।
 କାନ : କାନେ ଭଲମଦ୍ ସବୁ କାତା ଶୁନ୍ବାର । : କଝିତେ ସୁଖଦୁଖ ପାଲିଁ କେଞ୍ଜାନାୟ ।
 ପାଦ : ପାଦେ ହିଣ୍ଡିକରି ଯିବାର ହେସି । : ତାରାକାଲତେ ତାକ୍ ସକ୍ ହାୟି ଆୟାଲ ।

ମୋଟ	: ସେ ଗଟେକ୍ ମଟ୍ ଧେରି କରି ଗାଲାନି ।	: ଆଦ୍ ଉଣ୍ଡି ମଡରା ପାଏସି ହଡ୍ ।
ଦିଶେ	: ଆଖି ଲଗେ ଦେଖଲେ ସରି ସବୁ ଦିଶିଲାନି ।	: କଣ୍ଡାତେ ହୁଡ୍ ତେକ୍ ସବ୍ ହୁଡି ଆୟାଲ ।
ଦୁଇ	: ମକେ ଦୁଇଟା ପେନ୍ ଆଟେ ।	: ନାଓ୍ଵା ରାଣ୍ଡଠାନ୍ କଲମ ମନ୍ତା ।
ଛୋଟ	: ସାନ୍ତା ପିଲା ଗଟେକ୍ ଏବେ ଏବେ ରଙ୍ଗଲାନି ।	: ହୁଡୁର୍ ପେକାଲ୍ ଅରଡ୍ ଏଦେକ୍ ତାକ୍ଲାଡ୍ ।
ଗାତ	: ବିଲଆନେ ସାପ୍ଆରି ମୂଷା ରେବାୟ ।	: ବଡ୍ଜା ତିଗା ତାରାସ୍ ଆର ହୁପେଁ ମନ୍ଦାନ୍ ।
ଘର	: ଘର କରି କରି ନର ଲୋକ୍ ରେବାୟ ।	: ଲୋନ୍ କିସି କିସି ମାନେୟ ମାନ୍ଦାନ୍ ।
ମୁହଁରେ	: ମୁହଁଲଗେ କାନ୍, ଆଖି କାନ୍ ପାଟି ଆଟେ ।	: ମାହା ତିଗା କଓଁ କଣ୍ଡାଁ ମଶୋର ଚଡି ମନ୍ତା ।
ନିଶ	: ମୁନୁଷ୍ ମନକେ ମେଶ୍ ରେସି ।	: ମାନେୟ ଲିଗା ମେଟାଁ ମନ୍ଦାନ୍ ।
ଆସେ	: ଆଜି ଆମର୍ ଦିଦି ପାଠ୍ ପଡାୟ ବାକେ ଆୟସି ।	: ନେଣ୍ଡ ଦିଦି ପାଠ୍ ପଡହା କିୟାନ୍ କାଜେ ଖୁୟାଡ୍ ।
ଜିନିଷ	: ଆଜି ଆମର୍ ସାର୍ କେତେକ୍ ଜିନିଷ ଦେକାୟଲା ।	: ନେଣ୍ଡ ମାଓଡ୍ ଗୁରୁ ବାଚର ଚିଜ୍ ତହଡୁଡ୍ ।

ଚାଲ ଘର କରିବା (ଯୁ ଘର କରୁ)ଦେୟ ଲୋଡ୍ କିକାଟ୍

ଦୁଇସାଙ୍ଗ	: ଦୁଇଟା ସାଙ୍ଗ୍ ମିଶି କରି ଗାତ ଗାୟଲାୟନି	: ରଣ୍ଡଜନଡ ସାଙ୍ଗ୍ଓରା ମିଶେମାସି ପାଟାଁ ଓ୍ଵରଡୁଡ୍
ବଗିଚା	: ବାଡ୍ ଲଗେ ଜବର୍ ଆମ୍ ଫଲ୍ଲା ଆଟେ ।	: ଓ୍ଵଡି ତିଗେ ଆଚାୟ ମର୍କାଁ ହାଡ୍ତାଁ ।
ଚାଲ	: ସାର୍ ଆମର୍ ଘରେ ଆଜି ଯୁ ।	: ଆଞ୍ଜା ମାଓ୍ଵାଲୋତେ ନେଁଡ୍ ହାୟକାଟ୍ ।
କଥା ଶୁଣିଲେ	: ପିଲାମନ୍ ମାଷ୍ଟେରର୍ କାତା ଶୁନ୍ ଲାୟନି ।	: ପିଲାଁ ଆଞ୍ଜାନ୍ ପାଲୋ କେଞ୍ଡୁଁ ।
ଡରି	: ଡରିଗଲାୟ ପିଲାମନ୍ ବାଲୁକେ ଦେଖି କରି ଜବର୍ ଡରଲାୟ ।	: ପେକଡ୍ ଆଡକାଲ ଦୁନ୍ ହୁଡସି ଆଚାୟ ତୁଡ ।
ଏମାନେ	: ଏମନ୍ ବଡେ ସୁନ୍ଦର୍ କାତା କୟଲାୟନି ।	: ଏଡଲୋଡ୍ ଆଛା ସୁନ୍ଦର୍ ପାଲୋଁ ଜଡୁଡ୍ ।
କାଟିଦେବା	: ଆଜି ଆମର୍ ଗାୟେଁ ମେଣ୍ଡା ଗଟେକ୍ କାଟ୍ବାୟ ।	: ନେଣ୍ଡ ମାଓ୍ଵା ଓ୍ଵାଡାଦେ ମେଣ୍ଡା ଉଣ୍ଡିଗାନ୍ ଆସ୍କାନ୍ତୁଡ୍ ।
ବର୍ଷା	: ଆଜି ଜବର୍ ପାନି ମାର୍ଲାନି ।	: ନେଁଡ୍ ଆଚାୟ ପିର୍ ଜିଡ୍ ।
କରିବେ କ'ଣ	: ଆଜି ଜସୁଲେ ମାଷ୍ଟେର ମନ୍ କାୟଟା କରାବାୟ ।	: ନେଡ୍ ଜସକୁଲତେ ଆଞ୍ଜାଲଡ୍ ବାତା କିୟାନ୍ତୁଡ୍ ।
ଘର ଭାଙ୍ଗିଯିବ	: ଆଜି ଆମର୍ ଭାଙ୍ଗି ଜାୟସି ।	: ନେଁଡ୍ ଆଛାୟ ମାଓ୍ଵା ଲୋହକ୍ ଉରିଙ୍ଗାନ୍ ।
ଶୋଇବେ କେଉଁଠି	: ଆଜି ଗତିଆ ଲୋକ କମଡି ଶୟବାୟ ।	: ନେଁଡ୍ କମ୍ୟା ମାନୟେ ବହୁନ୍ ରମାନ୍ତୁଡ ।
ପଥର	: ପକ୍ନା ଲଗେ ଲୁଗା ପାଟିଆ ଧୟ୍ବାର ।	: କାଲକ୍ ତିଗା ଗାଜିଂ ପାଠାଁ ନରାନ୍ ।
ପହଞ୍ଚିଲା	: ସର୍ପଞ୍ଚ ବାବୁ ଆମର୍ ଘରେ ଖେଟ୍ଲା ଆଟେ ।	: ସରପଂଚ ବାବୁ ମାଓ୍ଵା ଲୋଡେ ଓ୍ଵାସିତୋଡ୍ ।
ସବୁକଥା କହିଲା	: ସର୍ପେତ କତା ମକେ କୟଲା ।	: ମାଡନାହ୍ ପଲୋଁ ନାକୁନ୍ ଓ୍ଵାହଡୁଡ୍ ।
କ୍ଷତି	: ବେଡ୍ଡାର୍ ଚାଷ୍ଟ ନସିଗଲା ।	: ଓ୍ଵେଡ୍ଡା-ଦାଚାଷ୍ଟ ନସେମାଡ୍ ।

ଏଇ ସମୂହି (ହଇ ହ ସମୂହି)ଆଲେ ସମୂହି

ହନୁ ବଇଦ	: ହନୁ ଡାକ୍ତର ପାକେ ଜାଇକରି ବେମାର ଦେକାୟବାର ।	:	ହନୁଡ଼ାକତର ନିଗା ହଞ୍ଜି ମଞ୍ଜାଲ ରୋଗ ତହନା ଆୟ ।
ଖଟ	: ଖଟ୍ ଲଗେ ଶଇବାର ।	:	ଖାଟ୍-ୟାଦେ ରମାନା ।
ଶୋଇଥାଏ	: ଧବଲୁ ଆମର ଘରେ ଶଇରେଲା ।	:	ଧବଲୁ ମାଓ ଲୋତେ ରମସିମାତତ ।
ସମୂହି	: ସମୂହି କାୟଲେ ସରି ଆମେ ଯିବାର ହେସି ତାନର ଘରେ ।	:	ସମୂହି ତିତେକ ମନ୍ନୋ ହାୟକମ୍ ଆଦେ ଓନ୍ନା ଲୋତେ ।
ଗଧୁଆ	: ଡୁରକା ବନେ ରେଇସି, ଲୋକକେ ଦେଖିଲେ ସରି ଖାଇ ଦେଇସି ।	:	ଡୁଓଲ କମ୍ମାତେ ମୟାଲ । ମାନୟେକ୍ କୁନ୍ ହୁଡତେକ୍ ତିଞ୍ଜିତ୍ତାଲ ।
ମନେ ପଡ଼ିଲା	: ଏବେ ମକେ ତୋର କାତା ହେତୁ ଆୟଲାନି ।	:	ଇଦେକ୍ ନାକୁନ ନିଓ ପାଲି ଶୁରତା ଓଡ଼ ।
ବହୁତ ଦିନ	: ମକେ ଜବର ଦିନ୍ ତଲର କାତା ଗଟେକ୍ ହେତୁ ଲାଗଲା ।	:	ନାକୁନ୍ ଆଛାୟ ଦିନାତାଁ ହାନ୍ ଦେଲେ । ପାଲୋ ଉଣ୍ଟାନ ଶୁରତା ଓଡ଼ ।
ଭାବିଲା	: କୁନି ଆଜି ତୋର କତା ମନକେ ଜବର ବାବଲା ।	:	କୁନି ନେଡ଼ ନିଓ ପାଲୋକୁନ ଆଛାୟ ଭାବିକିତ୍ ।
ବୁଲି ଆସିବ	: ବୈଦି ଟକି ଆମର ଘର ବାଟେ ବୁଲି ଆୟସି ଆଟେ ।	:	ବୈଦୀ ପେଗଡ଼ି ମାଓ ଲୋନ୍ ତିକେ ଅଲିଲା ଓଡ଼ାଲ ।
ଦ୍ଵାର	: ଦଣ୍ଡେକେ ବାଡ଼ିନି ସଙ୍ଗେ ବାଡ଼ାନବାର ।	:	ମାଣ୍ଡାତେ କାୟଶୁରତେ ହାୟା ନା ଆୟ ।
ସ୍ଵର	: ସୀତାର କଣ୍ଠ ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଆଟେ ।	:	ସୀତାନା ସ୍ଵର ବଡ଼୍ୟା ସୁନ୍ଦର ମାଡା ।
ମିଠା	: ଗୁଡ଼ ପିଟା ବଡ଼େ ସୁଆଦ୍ ଲାଗସି ।	:	ବେଲି ହାଡ଼ି ହଜର ସୁଆଦ୍ ଲାଗଲାତା ।
ଦୋକାନ	: ମୁଇଁ ଧୁକାନୁ ପେନ୍ ଘେରି କରି ଆନଲି ।	:	ନାନ୍ନା ଦୋକାନ ତାହଲି କଲମ୍ ଆସି ତତାନ ।
ସିଙ୍ଗଡ଼ା	: ସିଙ୍ଗଡ଼ା ଭିତରେ ଆଲୁ ଭାଜା ପୁରାୟ ରେବାୟ ।	:	ସିଙ୍ଗଡ଼ା ଲାପାତେ ଆଲୁ ଭାଞ୍ଜା ଦୁନ୍ ନିହିଛି ମାଡୋଡ଼ ।
ଆଲୁଚପ୍	: ଆଲୁପିଟା ଆଲୁ ସଙ୍ଗେ ବନାୟ ରେବାୟ ।	:	ଆଲୁହାଡ଼ି ଆଲୁସାଙ୍ଗେ ବନାୟ କିସି ମାଡୋଡ଼ ।
ବାସି ଜିନିଷ	: ବାସି ନିଜିଷ୍ ଭାତ୍ କି ସାଗ୍ କାୟଟା ମିଶା ନାଖାୟବାର ।	:	ବାସି ଚିକ୍ ଖୁନ୍ ବାଙ୍ଗୁନେ ତିୟାନା ଆୟ ।
ଖରାପ	: ମୋର ସାଇକେଲ ନସଲା ଆଟେ ।	:	ନାଓ୍ଵା ସାଇକେଲ ନାସେମାତା ।
ଖାଇଦେଲି	: ମୁଇଁ ସରତେ ବିସ୍ଫୁଟ୍ ଖାଇଦେଲି ।	:	ନନ୍ନା ସର୍ ବିସ୍ଫୁଟ୍ ଦୁନ୍ ତିଞ୍ଜିତା ।
ଘରକୁ ଫେରିଲା ପରେ:	ମୁଇଁ ଘରକେ ଗଲା ପଟେ କାମ୍ କରବି ।	:	ନନ୍ନା ଲୋତେ ହାତେକ୍ କାମ୍ କିକା ।
ଝାଡ଼ା	: ସନୁକେ ଜବର ବନ୍ଦାଡ଼ି ଧରଲା ଆଟେ ।	:	ସୁନୁନ୍ ଆବାୟ ଝାଡ଼ା ଆତାଲ ।
ତରନା	: ପାଠ୍ ପଡ଼ିବାକେ ନା ତରବେ ।	:	ପାଠ୍ ପଡ଼ିକିୟିଲା ଅରୟାନା ଆୟ ।
ଖାଇବା ଜିନିଷ	: ଖାୟବା ଜିନିଷ୍ ଘେନି କରି ଖାଉ ।	:	ତିୟାନା ଚିକ୍ ତନ ଅସିମଞ୍ଜାଲ୍ ତିନିଟ୍ ।
ଜୀବନ ହାରିବ	: ଶୁକରର ଜୀବନ ଗାଡ଼ିଲଗେ ଗଲା ଆଟେ ।	:	ଶୁକୁରନା ଜାଓ୍ଵାନା ଗାଡ଼ି ତିକା ହଟ୍ ।
ପରସଦା	: ରାତିର ସାଗ୍ ଗନ୍ଧିଗଲାବେ ।	:	ନୁଲପେଦା ଖୁସି ଦାଇଙ୍ଗତାଲ ।

କ୍ରିକେଟ୍ ଖେଳ କିରକେଟ୍ ଖେଳ-କିରକେଟ୍ କରସାନା

ଖରାଦିନ	: ଖାରା ଦିନେ ଗାଗଡ଼ ଥାନୁ ଜବର ପସନା ଫୁଟସି ।	: ଅଦି ଦିନ ଦେ ମେନ୍ଦଲ୍ ଦେ ଆଚାୟ ଗାହଲାନ୍ ପାସିଲାତା ।
ବର୍ଷା	: ବର୍ଷା ଦିନେ ଋଷୀ ଲୋକ୍ ଜବର ଋଷ କାମ୍ କରବାୟ ।	: ପାରଦିନାତେ ଚାଷି ମାନୟେ ଆଚାୟୁ ଚାଷ କାମ୍ କିନ୍ତୁ ।
ଗରମ	: ଆଜିର ଖାରା ଦଡ଼େ ଉଷୁମ୍ କରସି ଆଚେ ।	: ନେଟା ଆଦି ହୁଡୁକ୍ ଉଷୁମ୍ ଲାଗଲାତା ।
ପର୍ବତ	: ଆମର ଗାଁ ମୁଣ୍ଡେ ଗଟେକ୍ ବଡ଼େ ବନ୍ ଆଚେ ।	: ମାଝା ଝାଡ଼ା ତାଳାତେ ଉନ୍ତାନ୍ ହଜର କମନାମନ୍ତା ।
ପଡ଼ିଆ	: ଶୁକୁର ବଡ଼େଟା ବଟା ଗଟେକ୍ ଆଚେ ।	: ଶୁକୁନା ହଜର ବାଟି ଉଣ୍ଡିଟାନ୍ ମାନ୍ତା ।
କ୍ରିକେଟ୍	: ବେଟ୍ ଧେରି କରି କ୍ରିକେଟ୍ ଖେଳବାର୍ ଆଚେ ।	: ବେଟ୍ ପୟସି କିରକେଟ୍ କରସାନା ମାନ୍ତା ।
ଖେଳ	: ପିଲାମନ୍ ପଡ଼ିଆ ଲଗେ ଖେଳ ଖେଲ୍ଲାୟନି ।	: ଫେଖଡ଼ଲତ କରସାନା ବାଡ଼ିତେ କରସାଲାତୋଡ଼ ।
ପୂର୍ବର	: ଆଗତୁର ଲୋକ୍ମନ୍ ବଡ଼େ ଧରମ୍ ରେଲାଇ ।	: ତଲେଏତଡ଼ ମାନୟେଲତ ଆଚାୟଧର୍ମି ମତୋଡ଼ ।
ସଭା	: ଭଲମ୍ କାତା ପଞ୍ଚାଦି ଲଗେ ବିଚାର କରବାୟ ।	: ଆଛା ଦା ପାଲ୍ ମିଟିଙ୍ଗ୍ ଦେ ବିଚାର କିୟାନୁଡ଼ ।
ସାପ	: ସାପଆରି ମୁଷା ବିଲ୍ଲଗେ ବିଚାର କରବାୟ ।	: ତାରାସ୍ ଆରୁ ହୁପେ ବଡ଼ଙ୍ଗାତେ ବିଛାର କିୟାନୁ ।
ପଥର	: ପଖନା ଯଡ଼ି କରି ଘର ବନାୟ ବାର ହେସି ।	: କଲକ୍ ଜଡ଼ିକିସି ଲତ୍ ବାନାହ୍ କିଲା ଆୟାଲ୍ ।
ଗଛ କୋରଡ଼	: ଗଛର ପଲକା ଲଗେଖାଡ଼ା ରେଇସି ।	: ମଡ଼ତା ତା ଡ଼ଡ଼ାତିଗା ମଲତ୍ ମାୟାଲ୍ ।
କାଠହଣା	: ଗଛକେ କାର୍ବା ତେଡ଼େ ।	: ମାଡ଼ା ତୁନ ବଡ଼ଙ୍ଗା କିୟାନାପିଟେ ।
ଜୀବ	: ନର ଲୋକ ଆରି ପଶୁ ପକ୍ଷୀ, ସାପସେରାଲ୍ କାଡ଼ା ମାଙ୍କଡ଼ା ଜୀବନ ଆଚେ ।	: ନର ମାନେୟ ଆଉର ଜୀବଜନ୍ତୁ ତାରାସ୍ ସେରାଲ୍ କାଡ଼ା ମକଡ଼ା ବେଦ୍ନାନ୍ତି ଜିଝାମାନ୍ତି ।
ଗୋଟିଏ ଦଳ	: ଗଟେକ୍ ପାର୍ଟିର ଲୋକ୍ ହାତ୍ ଦେବାୟ ।	: ଉଣ୍ଡିଟାନ୍ ପାରଟିତୋଡ଼ ମାନେଏଁ କୟ ହିଆନୁଡ଼ ।
କ୍ୟାପଟେନ	: ଖେଲବା ବେଲେ ଜନ୍ ଲୋକ୍ ମେନ୍ରେସି ତାକେ କେପଟେନ କୟବାୟ ।	: କରସାନ୍ ହେଡ଼ା ବଡ଼ ମାନେୟ ହଜର ଓନ୍ କେପଟେନ ଇୟାନୁଡ଼ ।
ଖାଇବା	: ସେ ଭାତ୍ ଖାୟଲା ।	: ଓଡ଼ ଘାଟ ଡିତୁଡ଼ ।
ବିସ୍ଫୁଟ	: ସାକାଲ୍ ବେଲା ବିସ୍ଫୁଟ ଖାୟବାର୍ ।	: ନରକି ହେଡ଼ା ବିସ୍ଫୁଟ ଡିୟାନା ଆୟ ।
ସର୍ବତ	: ପାନି ଆରି ଲେମ୍ବୁ ଚିନି ଗଲାୟ କରି ପଣାପାନି ବନାୟ କରି ଖାୟବାର୍ ।	: ଏର ସଙ୍ଗେ ଲିମାଉ ସକର ଗୋରା କିସି ଜାରୀ କିଶି ଉଡ଼ାନ୍ନାଆୟ ।
ବିଜୟୀ	: ଖେଲ୍ ଜିତ୍ବାକେ ଖେଲ୍ବାୟ ।	: କରସନା ତେ ଓଡ଼ିଲା କରସ ଲାତଡ଼ ।
ପୁରସ୍କାର	: ଖେଲ୍ ଜିତ୍ଲେ ବଲେ ପୁରସ୍କାର ମିଲ୍ଶି ।	: କରସି କରସି ଓଡ଼େକ୍ ଆଛାଡ଼ା ପୁରୁଷାର ମିଡ଼ାଡ଼ ।

ଦର୍ପଣ	: ଦରପନ୍ ଲଗେ ମୁହଁ ଦେଖିବାର ହେସି ।	: ଦର୍ପନତେ ମାହାରୁନ୍ ହୁଡାନା ।
କିଣିବା	: ସେ ପେନ୍ ଗଟେକ୍ ଘେନ୍ଲା ।	: ଓଡ ଉଣ୍ଡିଚାନ୍ କଲମ୍ ଆସୁଡ ।
ଦାୟିତ୍ଵ	: ମୁଇଁ ଗଟେକ୍ କାମ୍ କରବାକେ ଦାୟିତ୍ଵ ନେଲିଆଚି ।	: ନାନ୍ନା ଉଣ୍ଡିଚାନ୍ କାମ୍ କିୟାନା କାଜେ ଦାୟିତ୍ଵ ଓଡାନା ।
ବ୍ୟାଟ	: ବେଟ୍ ଗଟେକ୍ ଖେଲବା ଜିନିଷ ଆୟ ।	: ବେଟଊଣ୍ଡି କାରସାନା ତିଜ୍ ଆୟ ।
ଚଢେଇ	: ଚେଡେ ମନ ଗଛେ ବସଲା ଆଚତ ।	: ଫିଟେଟ୍ ମତାଦେ ଉଡତାଆଁ ।
ବଲ୍	: ଗିଲାମନ୍ ବଲ୍ ଖେଲଲାୟନି ।	: ପିଲାଁ ବଲ୍ କାରସଲାତାଁ ।
ଆଣିଲେ	: ମନୋଜ୍ ଗଟେକ୍ ଖାତା ଘେନି ଆନ୍ଲା ।	: ମନଜ୍ ଉନ୍ତାନ୍ ଖାତା ଅଷି ତାତୁତ ।
ଜୋରସୋର	: ଦଶିରା କଜେ ଜୋର ସୋର କାମ୍ କରାୟ ବାର୍ ଆଚେ ।	: ଦଶିହରା କାଜେ ଦୁମ୍ ଦାମ୍ କାମ୍ କିୟହାନା ମାତା ।
ଅଭ୍ୟାସ	: ରାମ ରଘୁ ଘରେ ଦିନକେ ଜାଇ ଜାଇ ଅଭ୍ୟାସ୍ ହେଇଗାଲା ।	: ରାମ ରଘୁନା ଲତେ ହଞ୍ଜି ହଞ୍ଜି ଅଭ୍ୟାସ୍ ଆଚବେ ।
ପ୍ରତିଦିନ	: ଧବଲୁ ସବୁଦିନ ଇସ୍ତୁଲେ ଗାଲାନି ।	: ଧବଲୁ ସବୁଦିନା ଇସ୍ତୁଲତେ ହାନତଡ୍ ।
ଠେକୁଆ ଦଳ	: ଖାଡ଼ାମନ୍ ମାୟା ମାୟା ଖମ୍ନେ ଆଚତ୍ ।	: ମାଲହ୍ ଦିବାଁ ଦିବାଁ କମନା ଦେ ମୟାନ୍ ।
ବିଲୁଆ ଦଳ	: କଲିଆ ମାୟ ପାର୍ ଭିତ୍ରେ ଆଚତ୍ ।	: କଲିଆଁଲି ପାଡିଁ ଲପା ତେମ୍ନତାଁ ।
ବୋଲିଂ	: ଗଟେକ୍ ଦଲ୍, ଆରି ଗଟେକ୍ ଦଲକେ ବଲ୍ ଫିଙ୍ଗିବାୟ ।	: ଉଣ୍ଡିଚାନ୍ ଦଲ୍ ଆରୁ ଉଣ୍ଡିଚାନ୍ ଦଲ୍ତେ-ବଲ୍ ଓଡାନୁଡ୍ ।
ବ୍ୟାଟିଂ	: ରାମ ବେଟିଂ କରଲାନି ।	: ରାମ ବେଟିଂ କିତୁଡ୍ ।
ଅନ୍ୟମାନେ	: ଅଲଗା ଲୋକମନ୍ ଦେଖିବା ଆଚତ୍ ।	: ଅଲଗା ମାନେୟ ଲଡ୍ ହୁଡଲାତଡ୍ ।
ପ୍ରଥମ	: ଖେଲ୍ ଖେଲବା ଆଗତୁ ହେଡ୍ ଟେଲ୍ ପାକାୟବାୟ ।	: କରଷାନ୍ ହଡା ମୁନେୟ ପଇଷା ତୁନ୍ ହେଡ୍ଟେଲ୍ ଓଡାନୁଡ୍ ।
ଆଉଟ	: ଖେଲଥାନ୍ ହାରି ଯିବାଟାକେ ଆଉଟ୍ କୟବାୟ ।	: କରସନା ଦେ ହାରେ ମାତେକ୍ ଆଉଟ୍ ଜୟାନୁଡ୍ ।
ଖୁସି	: ସେ ଜିତି କରି ବଡେ ସାରଦା ହେଲାନି ।	: ଓଡ ଓଦତେକ୍ ହାରିକ୍ ଆନ୍ତଡ୍ ।
ତାଲି ମାରିଲେ	: ଖେଲ୍ ଦେଖୁ ଦେଖୁ କରି ଲୋକ ମନ୍ତାପଡ଼ି ମାରଲାୟନି ।	: କରସନା ହୁଡସି ହୁଡସି ମାନେଏଲତ ତାପଡ଼ି ଜିନ୍ତୋତ ।
ଛକା ମାରିଲା	: ତାର ଦଲ୍ ଛଅକା ମାରଲାୟ ।	: ଉନ୍ତାନ୍ ଦଲ୍ତେ ଛକା ଜିତୁଡ୍ ।
ଗାତ	: ବଲ୍ ଯାଇକରି ବିଲଲଗେ ଅଦରଲା ।	: ବଲ୍ ହଞ୍ଜି ମାଜାଲ୍ ବଡ଼ଜାତେ ଆଡ୍ ।

ହାତୀ ମାନିଲା ଏଣୁଅ କଥା (ହାତୀ ମାନ୍ଲା ଟେଣ୍ଡକା କାତା)

(ହାତୀମାନେ ମାତ ଗିରେ ତା ପାଲ ତୁନ୍)

ହାତୀ	: ହାତୀ ଗଟେକ୍ ବଡେଟା ଜନ୍ତୁ ଆୟ ।	: ହାତୀ ଉନ୍ତାନ୍ ହଜର ଜିଆୟ ।
ଶୁଣ୍ଠ	: ଆମର୍ ମୁହଁ ବାଟେ ବଡେଟା ଛଣ୍ଠା ଗଟେକ୍ ଆଚେ ।	: ମାଓ୍ଵା ତଡ଼ିତିକେ ହଜର ଛନା ଉନ୍ତାନ୍ ମନ୍ତାଲ୍ ।
ମେଣ୍ଠା ପଲ	: ଆମର୍ତ୍ତି ମେଣ୍ଠାସାଲ୍ ଗଟେକ୍ ଆଚେ ।	: ମାହାଜା ମେଣ୍ଠାଗୁଡା ଉନ୍ତାନ୍ ମତା ।
ନଇଁ	: ଯୋଡ଼ି ଲଗେ ନିଗଲ୍ ପାନି ଆଚେ ।	: ନୟୀ ହେଡେ ସପେଦ୍ ଏର୍ ମତା ।

ପିଚକାରୀ	: ରାମ ଲଗେ ପିଚକାରୀ ଗଟେକ୍ ଆଟେ ।	: ରାମ ନିଗା ପିଚକାରୀ ଉଷ୍ମାନ୍ ମତ୍ତା ।
ପାଣି ଖେଳ	: ହାତୀପାନି ଲଗେ ଖେଳଲାନି ।	: ହାତୀ ଏରତିଗା କରସଲୀତା ।
ଏଣୁଅ	: ଟେଣ୍ଡକା ଗଟେକ୍ ମୁଣ୍ଡ ଟେଙ୍ଗାୟ ଟେଙ୍ଗାୟ ଦେଖଲାନି ।	: ଗିରେ ଉନଟାନତଲୀ ତେହେତି ତେହତି ହୁଡଲୀତା ।
ଜୀବନ	: ଟେଣ୍ଡକାର ଜୀବନ୍ ଆୟଲା ।	: ଗିରେତା ଜିଫ୍ତା ଝାଡ୍ ।
ବିପଦ	: ମକେ ବଡେଟା ଗର ଆୟଲାନି ।	: ନାକୁନ୍ ଉଷ୍ମାନ୍ ହଜର ସଂକର୍ ଆତାଲ ।
ଡାକୁଛ	: ମକେ କାୟକଜେ ତମେ ଡାକଲୀସନି ।	: ନାକୁନ୍ ବାଁକାଜେ ନିମ୍ନା କେୟତେରିଟ୍ ।
ଜାଣି ଜାଣି	: ସେ ମକେ ଜାନି ଜାନି କରି ପାରେଲାନି ।	: ଅଡ୍ ନାକୁନ୍ ପୁଞ୍ଜି ପୁଞ୍ଜି ଗଲା ପୁଟେ ମାନ୍ତଡ୍ ।
ମୁଣ୍ଡ	: ମୋର୍ ମାଡ୍ ଦୁକ୍ସି ଆଟେ ।	: ନାଓ୍ତା ତଲ୍ଲ ନତ୍ତାଲ ।
ପଗରିଲା	: ହାତୀ ଟେଣ୍ଡକାକେ ପାରେଲାନି ।	: ହାତୀ ଡାଓ୍ତେ ତୁନ ପୁଟେମାଡ୍ ।
ଭାଇ	: ନାନା ମକେ ଯେଟ୍ ଗଟେକ୍ ଘେନିଦେଲା ।	: ଦାଦାଲ ନା କାଜେ ପେଣ୍ଡ ଉଷ୍ମାନ୍ ଆସିତୁଡ୍ ।
ମୋତେ	: ମୋକେ କାୟ ଲୋଡ଼ା ତୋର୍ କାମ୍ ।	: ନାକୁନ୍ ବାତା ଦରକାର ନିଓ୍ତା କାମ୍ ।
ଆଣୁଅଛି	: ମୋର୍ ବାବା ମୋର୍ କାଜେ ସାଇକଲ୍ ଗଟେକ୍ ଘେନି ଆନଲାନି ।	: ନାଓ୍ତେ ବାବାଲ ନାଓ୍ତାକାଜେ ସାଇକେଲ୍ ଉଷ୍ମାନ୍ ଆଣି ତାଛିତୋଡ୍ ।
ସତରେ	: ସତେସେ ଇସ୍ତୁଲ ଯାଇରେଲା ।	: ସତେୟ ଓଡ୍ ଇସ୍ତୁଲ ହାଞ୍ଜି ମତୋଡ୍ ।
ଦୂଷ୍ଟିତ	: ମଇଁଲା ପାନି ଖାୟଲେ ରୋଗ୍ ହେସି ।	: ଗୋଲିଆ ଏର୍ ଉଟେକ୍ ରୋଗ ଆୟଲା ।
କାଛୁ କୁଣ୍ଡିଆ	: ନିକ ପାନି କରିଲେ ଗାଜି ଖସୁ ହେସି ।	: ଆଛାଏର୍ ଉଟେକ୍ ଖସୁ ଆୟୋ ।
ତୋହର କଥା	: ତୋର କତା ମକେ ବଡେ ନିକ ଲାଗଲା ।	: ନିଓ୍ତା ପଲୋ ନାକୁନ୍ ବତ୍ୟାମନ୍ ଲାଗତ ।
ବଡ୍ ବଡ୍ କଥା	: ସେ ଜବର୍ ବଡ୍ ବଡ୍ କାତା କୟଲାନି ।	: ଅଡ୍ ଆଗାୟ ବଡ୍ ବଡେ ମାନ୍ତାଡ୍ ।
ସାଇତି	: ସରତେ ଜିନିଷ୍ଟ ସଜାଇକରି ରଖବାର ।	: ମାଡନାହଲି ତିକକୁନ୍ ସାଜାହକସି ଇରାନା ଆୟ୍ ।
ତୋର ମଥା	: ପିଲାର କପାଲ୍ ଲଗେ ଗଟେକ୍ କିଡ଼ା ଲାଗଲା ଆଟେ ।	: ପେକ୍ଲାନ କପାଡାତେ ଉଷ୍ମାନ୍ ପୁଡୁୟ ଗୁଣ୍ଡତାଲ ।
ତେଣ୍ଡା	: ଟେଣ୍ଡା ଆନ୍ନୁ ବେଡ଼ା ଲଗେପାନି ଟେଣ୍ଡବାର	: ଟେଣ୍ଡାତେ ଓଡ଼ାତେ ଏର୍ ଟେଣ୍ଡି କିଆନା ଆୟ୍ ।
ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ	: ସେ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ କରି ପୁଟଲୀକେ ଭାଜିଦେଲା ।	: ଓଡ୍ କୁଟ୍ କୁଟା କିସି ପୁଟୁରାତୁନ୍ ଲେହୁଛି ତୁଡ୍ ।
ଦଣ୍ଡ	: ମର ପାଠ୍ ନାପଡ଼ାଲୀକେ ମାଷ୍ଟେର୍ ଦଣ୍ଡଦେଲା ।	: ନାକୁନ୍ ପାଠ୍ ପଡ଼ି କେଓ୍ତାନ୍ କଜେ ମାଷ୍ଟେର୍ ଦଣ୍ଡ ହିତୁଡ୍ ।
ତୁଣ୍ଡ	: ଟେଣ୍ଡ ସଜେ ସାଗ, ଭାତ ଖାୟବାର ହେସି ।	: ଟତିତେ କୁଶିରୀ ଜଉତି ତିୟାନା ଆୟ୍ ।
ଗଣ୍ଡା	: ଗଣ୍ଡା ଗଟେକ୍ ପଶୁଜନ୍ତୁ ଆୟ୍ ।	: ଗଏଣ୍ଡ ଉଷ୍ମାନ୍ ପାଶୁଜନ୍ତୁ ଆୟ୍ ।
ମଣ୍ଡା	: ମାଣ୍ଡା ପିଟା ବନାୟ କରି ଖାଉ ।	: ଚିଲାହାଡ଼ି ବନାହ କିସି ତିନଓ୍ତାଲଡ୍ ।

ଆସ ବୁଲି ଯିବା ଭଙ୍ଗାରିକା (ଆସ ବୁଲବାକେ ଜୁ ଭଙ୍ଗାରିକା)

(ଦାଓ୍ତାବ୍ ଅଲିଇ ହୟକାବ୍ ଭଙ୍ଗାରିକା)

ଆଠଗଡ୍	: ଆଟଗଡ୍ ଗଟେକ୍ ଗାଁର ନାଆଁ ଆୟ୍ ।	: ଆଟଗଡ୍ ଉଷ୍ମାନ୍ ନାରତା ପଦର ଆୟ୍ ।
ପାଖରେ	: ବନ୍ଦ ଲଗେ ଲୋକ ମନ୍ ଗାଦାୟଲାୟନି	: ବାଦାତିଗା ମାନେୟଲଡ୍ ନାହାୟ କିନ୍ତୋଡ୍ ।

ଭଙ୍ଗାରିକା	: ଗାଁ ଥାନେ ଜବର ଲୋକ ଆଚର ।	:	ଝାଡ଼ାତେ ଆଛାୟ ମାନେୟ ମତୋଡ଼ ।
ଠାକୁରାଣୀ	: ମାପୁର ନାଆଁ ଆୟ ।	:	ଠାକୁରାନୀ ମାହାପୁନୀ ପଦର ଆୟ ।
ଯୋଜନା	: କାମରକତା ଯୋଜନା କରବାଟା ।	:	କାମତା ଯୋଜନା କିଆନା ଆୟ ।
ବାବୁ	: ଆମର ଗାୟେ ବଡ଼ ବଡ଼ ଅଫିସର ବାବୁ ମନ୍ ଅୟଲା ଆଚର ।	:	ମାଝା ଝାଡ଼ାତେ ହଜୋହ୍ ହଜୋହ୍ ଆଫିସର ବାବୁଲୋଡ଼ ଝାୟଝାଲୋଡ଼ ।
ନାତି ନାତୁଣୀ	: ଭାୟା ଡକରା କେତେକ ନାତି ନାତରା ଆଚର ।	:	ଓଡ଼ ମୁଦ୍ୟାନୋଡ଼ ବଚୁଡ଼ ନାତିନତୁରା ମନ୍ତଡ଼ ।
କାନ୍ତୁଘଣ୍ଟା	: କାନ୍ତୁଘଣ୍ଟା କାନ୍ତ ଲଗେ ଲାଗବା ଘଣ୍ଟା ।	:	କୋର୍ ତିଗା ତାସାନା ଘାଣ୍ଟା ।
ଠିକ୍ ସମୟ	: ଠିକ୍ ବେଲା ଠିକ୍ ବେଲାୟ ଇସ୍ତୁଲେ ଯିବାର ।	:	ଠିକ୍ ବେରାତେ ଇସ୍ତୁଲ ହାୟାନା ଆୟ ।
ସଭିଏଁ	: ସବୁଲୋକ ମିଲି ମିଶି କରି ରେବାର ।	:	ସବୋୟ ମାନେୟ ମିଲେମାଶି ଆସି ମାୟାନା ଆୟ ।
ସାନପିଲା ମାନେ:	ସାନନ ପିଲାମନ୍ ସଙ୍ଗେ ମିଶି ଗଲାୟ ।	:	ହୁଡ଼ଲାଁ ପିଲାଁ ସଙ୍ଗ୍ ମିଶେ ମତୋଡ଼ ।
ପାଖରେ	: ଲଗେ ଆମ୍ଭର ଘର ଆଚେ ।	:	ହେତେୟ ମାଝା ଲୋଡ଼ ମାନ୍ତା ।
ଜିଦ୍	: ପିଲା ଜାଟକ୍ ତାର ବାବାକେ ବିସ୍ତୁଟ ଘେନି ଦେ ବୋଲି ବଲା ।	:	ପେକାଲ୍ ଓନ୍ତ ବୁବାନ୍ ବିସ୍ତୁଟ୍ ଆସିଲା ଇଞ୍ଜି ଜିଦ୍ କିତୋଡ଼ ।
ପାଟି ତୁଣ୍ଡ ନକରି:	ଇସ୍ତୁଲ ଭିତରେ କଲାର ନହେବାର,	:	ଇସ୍ତୁଲ୍ ଲଫା କୋଲହାର କିଆନା ଆୟ ।
ଶାନ୍ତ	: ମନେ ଶାନ୍ତି ରେଲେ ସବୁ କାମ ଭଲ ଭାବେ କରବାର ହେସି ।	:	ମନତେ ଶାନ୍ତ ମତେକ୍ ସବକାମ୍ ଆଛା ଭାବତେ କିୟାନା ଆୟାଲ୍ ।
ଦାଣ୍ଡ	: ଦୁଆର ମଜାୟ କଚରା ନା କରିବାର ।	:	କୋଲି ମୁନ୍ଦେ କଚରା କିୟାନା ଆୟୋ ।
ଚାଲିଲା	: ଆୟ ଡାକ୍ ଘରେ ଉଟିଗାଲା ।	:	ଓଡ଼ ଓନ୍ନା ଲୋତେ ତେଦସି ହାତୁଡ଼ ।
ପଚାରିଲେ	: ମାଷ୍ଟେର ବାବୁ ପିଲାଟକି ମନ୍କେ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରଲାୟନି ।	:	ମାଷ୍ଟୋର୍ ବାବୁ ପେକିଁ ପେକୋଡ଼କୁନ୍ ପ୍ରଶନ୍ ପୁଛେମାତୁଡ଼ ।
ଖାଇବ	: ପିଲାମନ୍ ଆଜି ତମେ ଭାଡ଼ ସାଗ୍ ଖାୟବାସ୍ ।	:	ପିଲାଁ ନେଷ୍ଟ ନିମ୍ନାଟ୍ ଜଉଡ଼ି କୁଶରା ତିୟକିଟ୍ ।
ଜିନିଷ	: ଆୟ ଧୁକାନ୍ ଥାନ୍ ଜିନିଷ ମନ୍ ଘେନଲାନି ।	:	ଆୟ ଦୁଖାନ୍ ତିଗତାହଲି ତିଜକ୍ ଆସିତାଟ୍ ।
ଖରାପ	: ନିକ ଖାଦି ନା ଖାୟଲେ ଆମକେ ରୋଗ ହେସି ।	:	ବନ୍ଦେ ଖାଦି ତିନ୍ଡ଼େକ୍ ମାକୁନ୍ ରୋଗ୍ ଆୟାଲ୍ ।
ବେଶି	: ଜବର ଖାଦି ନା ଖାୟବାର ।	:	ନକତେ ଖାଦି ତିୟାନା ଆୟୋ ।
ଝାଡ଼ା ବାନ୍ତି	: ଜବର ଖାଦି ଖାୟଲେ ଝାଡ଼ା ବାନ୍ତି ହେସି ।	:	ନକତେ ଜଉଡ଼ି ତିତେକ୍ ପାଟା କଖକାନା ଆୟାଲ୍ ।
ଫଟା ଫଟ୍ କହିଲେ:	ପିଲାମନ୍ ଫଟା ଫଟ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର କୟଲାୟ ।	:	ପିଲାଁ ଜଙ୍ଗାଜଙ୍ଗ ପରଶନତାଁ ଉତ୍ତର ହିତୁଡ଼ ।
ଭୋକହେବ	: ଭାତ ନା ଖାୟଲେ ସରି ଭୁକ ଲାଗସି ।	:	ଜଉଡ଼ି ତିନ୍ଡ଼େକ୍ କରଓସାଡ଼ ।
ହାଲିଆ ଲାଗି	: ବେଶି କାମ କରଲେ ହାଲିଆ ଲାଗସି ।	:	ନକତେ କାମକିତେକ୍ ଥକାଶି ଲାଗାଲ୍ ।
କାମ କରିବା	: ଆମେ ସବୁ ଲୋକମିଶି କରି କାମ୍ କରୁ ।	:	ମମ୍ନୋ ସବୋୟ ମିଶେମାସି କାମ କେଝାଲୋଡ଼ ।
ଭଲ ଲାଗୁନହିଁ	: ମକେ ଆଜି ନିକ ନା ଲାଗଲାନି ।	:	ନାକୁନ୍ ନେଷ୍ଟ ଆଛା ଲାଗୋ ।

ସୁନ୍ଦର ଆମ ଘର (ସୁନ୍ଦର ଆମର ଘର) ସୁନ୍ଦର ମାଓ୍ଵା ଲୋଡ଼

ସୁନ୍ଦର	:	ଡ଼ଉଲ ଗୁଲାପ୍ ଫୁଲ ଦେଖବା କେ ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ।	:	ଗୋଲଫ୍ ଫୁଙ୍ଗାର ହୁଡାନାତେ ଆଛାସୁନ୍ଦର ।
ଧୂଳି	:	ଧୂରଲି ଲାଗିରେବା ଜିନିଷକେ ଜତନକରି ସଙ୍ଗାୟିବାର ।	:	ଖୁଦୁର ତୁଣ୍ଡଲେ ତିଜକ୍ କୁନ୍ ଜତନ କିସି ସଙ୍ଗାହ କିଆନା ଆୟ ।
ସଫା	:	ନିଜର ଗାଗଡ଼କେ ସଫା ରଖିବାର ।	:	ଆପୁନା ମେନ୍ଦଲତୁନ୍ ସଫା ଭରନା ଆୟ ।
ଜାତି	:	ଆୟ ମନର ଗଟେକ ଜାତି ।	:	ଓଡ଼ା ଉଣ୍ଡି ଜାତି ।
ମନ୍ଦାର	:	ମନ୍ଦାର ଫୁଲ ଦେଖବାକେ ରଙ୍ଗ ଦିସିସି ।	:	ମନ୍ଦାର ଫୁଙ୍ଗାର ହୁଡାନାତେ ଲାଲ ହୁଡାଡ଼ ।
ନିର୍ମଳ	:	ନିର୍ମଳ ପାନି ଖାୟିବାର ।	:	ନିର୍ମଳ ଏର ଉଣ୍ଡାନା ଆୟ ।
ପରିବେଶ	:	ନିଜର ଘର ଚାରି ବାଟର ଯାଗାକେ ସପାସୁତରା ରଖିବାର ।	:	ଆପୁନା ଲୋଡା ନାଲୁଁ ପାଖାଡ଼ ଜାଗାତୁନ୍ ସପା ସୁତରା ଭରନା ଆୟ ।
ଚାରିଆଡ଼େ	:	ଚାରବଟେ କଚରା ନା ଫିଙ୍ଗିବାର ।	:	ଚାରୋପାକାଡ଼ କଚରା ଖୁଟାନା ଆୟୋ ।
ନଈବନ୍ଧ	:	ଡେମ୍ ଲଗେ ପାନି ବାନ୍ଧିକରି ସଙ୍ଗାୟ ରେବାୟ ।	:	ଡେମ୍‌ଡିଗା ଏରତୁନ୍ ଦୋହୁଛି ଭରନା ଆୟ ।
ଲତା	:	ଲବିଆ ମାଲ ଦେଖିବାକେ ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ହେବାର ହେସି ।	:	ବରବଟିଟାଣ୍ଡା ହୁଡିଲା ହଜୋରେ ଲାମ୍ ଆୟାଡ଼ ।
ପତାପତି	:	ଆଜି କାଲି ପାଠ ପତାପତି କରଲେ ସରି ବଡ଼ ଲୋକ ।	:	ଇସାଲ ପାଠ ପତାହା ପତିହି କିତେକ୍ ହଜୋର ମାନେୟ ଆୟାନ୍ତୁଡ଼ ।
ଭାଇବନ୍ଧୁ	:	ଭାଇବନ୍ଧୁ ସଙ୍ଗେ ମିଳି ମିଶି କରି ଚଳିବାର ।	:	ଭାଇବନ୍ଧୁ ସଙ୍ଗେ ମିଶେ ମାଣି ଚଲେ ମାୟାନା ଆୟ ।
ଆନନ୍ଦରେ	:	ସରଦାରେ ସବୁ କାମ୍ କରବାର ଆତେ ।	:	ଶୁଦ୍ଧାତେ ସବକାମ୍ କିୟାନା ଆୟ ।
ଖେଳ ଖେଳିବା:	:	ପିଲାମନ୍ ଆଜି କ୍ରିକେଟ୍ ଖେଳ ଖେଲୁ ।	:	ପେକୋଡ଼ ନେଣ୍ଡୁ କିରକେଟ୍ ଖେଲ କରସକାଟ୍ ।
ନିତି ସଞ୍ଜବେଳରେ:	:	ଦିନକେ ସଞ୍ଜବେଳା ଗାଈ ଗୋରୁ ଆମର୍ ଘରେ ଆୟିବାର ।	:	ଦିନତେ ମୁଲାନ ହୋଡା ଚାଲିହ ମୁୟାଁ ମାଓ୍ଵା ଲୋଡେ ଖାୟାନ୍ତୁ ।
ସର୍ବଦା	:	ସବୁବେଳେ ସାକାଲ ବେଳା ବେଲ ଉଦସି ।	:	ସର୍ବଦିନା ନାଁକୁ ହୋଡ଼ା ପଡ଼ଦ୍ ପାସିଇ ଲାଡା ।
ଆମପଲୀ	:	ଆମପଲୀ ଗଟେକଗାଁଅଁର ନାଅଁ ।	:	ଆମପଲୀ ଉଣ୍ଡି ଖୁଡ଼ା ଦା ପଦର ।
ବେମାର	:	ଗାଗଡ଼କେ ସଫା ନରଖଲେ ରୋଗ ହେସି ।	:	ମେନ୍ଦଲ ତୁନ୍ ସପା ଭରଓ୍ଵେକ୍ ବେମାର ଆୟାଲ ।
ଏଇଟା ଗମ୍ଭୀରା ଗଛ:	:	ଏଟା ଗଟେକ ଗମ୍ଭୀରା ଗଛ ।	:	ଇଦ୍ ଦବନୀ ମାଡା ଆୟ ।
ସେ ପଟେ	:	ଆୟବାଟେ ବୁଲି ଚାଲି କରି ଆୟିସି ।	:	ହାକେ ଅଲିସି ତାକସି ଖାୟିକି ।
ପାଇପ ପାଣି	:	ପାଇପର ପାନି ବେଡ଼ା ଖୁଡ଼ାୟେ ଦେବାର ଆତେ ।	:	ଡଣ୍ଡା ନା ଏର ତୁନ୍ ଖେଡ଼ାକ୍ ନେ ହିୟାନା ଆୟ ।
ଖସଡ଼ାରେ ଖସିବୁ:	:	ଆୟବାଟେ ନାୟା ବିଚଲ ଆତେ ନାୟା ଅଦର ବିସ୍ ।	:	ଆଦ୍ ହରିତେ ହନ୍ନା ଓଡ଼ି ମିଣ୍ଡକି ।
ମାଗଣା	:	ପାଞ୍ଜୁଆରେ ଭାଡ଼ ଶାଗ୍ ଦେଲାୟନି ।	:	ସାଧାୟତେ ଜଡ଼ଡ଼ି କୁଶରୀ ହିଡୁଁ ।
ପୋଷାକ	:	କଟ୍ ରେଡ଼ି ପିନ୍ଧିକରି ଇସ୍ତୁଲେ ଯିବାର ।	:	କୁଡ଼ତା କାମିଜ୍ ହୁଡସି ଇସ୍ତୁଲତେ ହୟାନା ।
ଧନୀ ଗରିବ	:	ସାଉକାର ଆମର ଗାୟେଁ କେତେକ ସାଉକାର ଆରି ଗଲାବ ଲୋକ ଆତଡ଼ ।	:	ମାଓ୍ଵା ଖୁଡାତେ ବରୁଡ଼ ସାଉକାର ଆରୁବରୁଡ଼ ଗରିବ୍ ମାନେୟ ମଡ଼ୋଡ଼ ।

ସୁଯୋଗ	: ମକେ କୟବାକେ ସୁଯୋଗ ନାମିଲଲା ।	: ନାକୁନ୍ ଇୟିଲା ସୁଯୋଗ ମିତୋ ।
କୁମାର ପୁର	: କୁମାରପୁର ଗଟେକ ଗାୟର ନାଅଁ ।	: କୁମାର ପୁର ଉଷାନ୍ ଓଡ଼ାତା ପଦର ଆୟ ।
ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ	: ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଲଗେ ଚାଉଲ ଦେବାୟ ।	: ଓଡ଼ା ପଞ୍ଚାୟତ ତିଗା ନୁକାଁ ହିୟାନୁଡ଼ ।
ଅଫିସ୍	: ଅଫିସ୍ ଲଗେ ବାବୁ ମନ୍ ବସିକରି ଲେଖିଲାୟନି ।	: ଅଫିସ୍ ତିଗା ବାବୁଲୋଡ଼ ଉଡ଼ସି ମଂଜାଲ୍ ଲିଖି କିତୋଡ଼ ।
ରାସ୍ତା	: ଆମର ଘରେ ଯିବି ।	: ମାଓ୍ଵା ଲୋତେ ହାୟକା ।
ମରାମତି କରେ	: ଆୟ ସାଇକେଲ୍ ତିଆର କରଲାନି ।	: ଓଡ଼ ସାଇକେଲ୍ ବନାହ କିତୋଡ଼ ।
ପୋଖରୀ ଖୋଳେ	: ମାଜି ଗଟେକ୍ ବୟ ଘାଟେ ଲୁଗା ପଟା ସଫା କରଲାନି ।	: ଆଡ଼ ଉଷିଜନା ବାୟା ଘାଟେ ଗଜିପାଟାଁ ସଫା କିତାଲ୍ ।
ସରପଞ୍ଚ	: ସରପଞ୍ଚ ଲୋକେ ମନକେ ସଡ଼କ୍ କାମ୍ କରାୟଲାନି ।	: ସରପଞ୍ଚ ମାନେୟକୁନ୍ ସଡ଼କ୍ କାମ୍ କିଇହ୍ ଲାତୋଡ଼ ।
ଭଲ ମୟ	: ସରପଞ୍ଚ ଗାଁର ଭଲ ମୟ କତା ବୁଜସି ।	: ସରପଞ୍ଚ ଓଡ଼ାଦୋଡ଼ ମାନେୟକୁନ୍ ସଡ଼କ୍ କାମ୍ କିଇହ୍ ଲାତୋଡ଼ ।
କଳି କଜିଆ	: ଘରେ ଲାଗା ଲାଗି ନହେବାର ।	: ଲୋହକ୍ ନେ ଜଗଡ଼ାଁ ଆୟାନା ଆୟୋ ।
ସମାଧାନ	: ଲାଗାଲାଗି ହେଲେ ସରପଞ୍ଚ ସମାଧାନ କରସି ।	: ଜଗଡ଼ା ଜଗଡ଼ି ଆତେକ୍ ସରପଞ୍ଚ ସାମାଧାନ କିୟାନ୍ ।
ଗଠିତ୍ ହୁଏ	: ମାଟିକେ ହାଣ୍ଡି ଗଡ଼ି ଏଇସି ।	: ତଡ଼ିୟତେ ମଲ୍ଲୁଁ ବନାହ କିତଡ଼ ।
ନର୍ସ	: ନର୍ସ ମନ୍ ଡାକ୍ତର ଘରେ ରେବାୟ ।	: ନର୍ସିଂ ଡାକ୍ତର ଲୋତେ ମହାନୁଁ ।
କମ୍ପାଉଣ୍ଡର	: ଡାକ୍ତର ଲେଖି ରେବାଓଷ ଦେୟସି ।	: ଡାକ୍ତର ଲିଖିକିସି ହିଲେ ମଡ଼ ହିତୁଡ଼ ।
ପରାକ୍ଷା	: ଜର୍ ହେଲେ ରକଥ ପରାକ୍ଷା କରାବାୟ ।	: ଜଡ଼ ଆତେକ୍ ନତୁର ପରାକ୍ଷା କିୟାନା ଆୟ ।
ଟେବୁଲ୍	: ଲଗେ ଜିନିଷ୍ ପତର ସଜାୟ ବାର ।	: ଟେବୁଲ୍ ତିଗା ମଡ଼କ୍ ଇରାନା ଆୟ ।
ଚମ୍ପାଫୁଲ	: ଚମ୍ପାଫୁଲ ହଲଦିରେସି ।	: ଚମ୍ପା ଫୁଲାର କମକା ରଙ୍ଗ୍ ମୟାଲ୍ ।
ସମଲପୁର	: ସମଲପୁର ଗଟେକ ଜିଲ୍ଲାରନାଅଁ ।	: ସମଲପୁର ଉଷାନ୍ ଜିଲ୍ଲତା ପଦରଆୟ ।
ବିଳୟ	: ଆୟ ବେଲକରି ଇଷ୍ଟଲେ ଗଲାନି ।	: ଓଡ଼ ବେରା କିସି ଇଷ୍ଟଲ ହତୁଡ଼ ।
ସିମ୍ପାଜି	: ବଣ ମଣିଷ ମନ୍ ବନ୍ ଲଗେ ରେବାୟ ।	: ବନ ମାନେୟ କମ୍ପା ତିଗା ମନ୍ଓ୍ଵାଲଡ଼ ।
ଖୟ	: ତାଙ୍କର ଘର ପଛ ବାଟେ ଖମ୍ ଗଟେକ ଗାଡ଼ଲା ଆତଡ଼ ।	: ଓନ୍ଦା ଲୋତ ପରେକ୍ ତିକେ କମା ଉଷାନ୍ ଉରସେଲେ ମନ୍ତା ।
ଶିୟଲଟା	: ସେମିଲାଟା ମାଲ ମାଲ କରି ଫଲସି ।	: ଜାଟା ଟଣ୍ଡା ଝୁମକା ଝୁମକା ହାଡାନୁଁ ।
ଦୟ	: ରାଜୁକେ ସିତି ଯିବାକେ ଜମ ନାଜାଁ ।	: ରାଜୁନ୍ ନିଶାନୀତେ ହୟିଲା ଦମ୍ ହିଲେ ।
ତୁୟେ	: ତୁଇ ଘରବାଟେ ଛନେକ ଆ ।	: ନିମ୍ନା ଲୋତତିକେ ତଣ୍ଡିକ୍ ଓୟକି ।
ସୟବ	: ଏକତା ସଡ଼ ହେୟସି ।	: ଇଦ୍ ପଲୋ ସଡ଼ ଆୟାଲ୍ ।
କମ୍ପାସ୍	: କମ୍ପାସ୍ ପେଡ଼ି ଲଗେ ପେନ୍, ପେନ୍ସିଲ୍, ରାବର ସଜାୟବାର ।	: କମ୍ପାସ୍ ତିଗା କଲମ୍ ପେନ୍ସିଲ୍ ରାବଡ଼ ସଜାହ୍ କିସି ଇରାନା ଆୟ ।
ଡାମ୍ପଣ	: ଡାପନ ଲଗେ ବାସ୍ତା ସିଲାୟବାର ହେୟସି ।	: ସୁଜାତେ ପୋଟାଁ କିଚାନା ଆୟାଡ଼ ।
ସମ୍ପଦ	: ତାକେ ଜବର ଧନ୍ ଆତେ ।	: ଓନା ଆଚାୟ ସମ୍ପତୀ ମନ୍ତା ।

ଅସମ୍ଭବ	: ସରଗେ ନିସନି ପାକାୟ ନାହେ ।	: ସରଗତେ ନିସାନୀ ତାସି ଆୟୋ ।
ଚୁମ୍ବକ	: ଚୁମ୍ବକ ଲୁଆକେ ଝିକସି ।	: ଚୁମ୍ବକ୍ ଲୋହାତୁନ୍ ପିଡ଼ଙ୍ଗାଡ଼ ।
ସମ୍ପାଦ	: ଖବର କାଗଜ ଦେଶ ବିଦେଶର କତା ଜାନବାର୍ ହେସି ।	: ଖବର କାଗେତ୍ତେ ଦେଶ୍ ବିଦେଶତା ପଲୋଁ ପୁହିଲା ଆୟୋଲ୍ ।

ଗାଁବୁଲା (ଗାଁଉ ବୁଲାୟବାର) ଝୁଡ଼ା ଅଲିଇଆନା

ବଜାର	: ଆୟ ହାଟ ବାଟେ ଗଲା ଆଟେ ।	: ଓଡ଼ ହାଟମ୍ ତିକେ ହତଡ଼ ।
ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ	: ଆଜି ଆମର ଗାୟେଁ ପ୍ରଦାନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଆୟବାୟ ।	: ନେଷ୍ ମାଝା ଝୁଡ଼ାତେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଝୁୟାନ୍ ।
ବାଟରେ	: ରାମ ହାଟ୍ ବଜାର କରସି ଆରି ଉଟି ଯାୟସି ।	: ରାମ ହରିଂତେ ବଜାର କିନ୍ତୋଡ଼ ଆଉର ତେଦ୍ସିଝୁନ୍ତଡ଼ ।
ପୋଷ୍ ଅଫିସ୍	: ପୋଷ୍ ଅଫସ୍ ଥାନେ ଚିଟି ପତର ପଟାୟବାର ।	: ପୋଷ୍ ଅଫିସ୍ ତେ ଚିଟି ପତର ରୋହ ଲାତଡ଼ ।
ପୋଷ୍ କାର୍ଡ	: ପୋଷ୍ କାରତ ଲଗେ ଚିଟି ଲେଖ୍ ପଟାୟବାର ହେୟସି ।	: ପୋଷ୍ କାଡ଼ତେ ଚିଠି ଲିଖି କସି ରୋହଲା ତୋଡ଼ ।
ଲଫାପା	: ଲଫାପା ଲଗେ ଚିଠି କାଗଜ ଥାନେ ଲେଖ୍ କରି ପଟାୟବାର ।	: ଲଫାପାତେ ଚିଠି ଲିଖାକାଗେଜ୍ ତୁନ୍ ରୋହଲା ତୋଡ଼ ।
ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦେଶୀୟ ପତ୍ର:	ଇଂଲଣ୍ଡ ଲେଟେର ଲଗେ ମିଶା ଚିଠି ଲେଖ୍ କରି ପଟାୟ ବାର ହେସି ।	: ଇଂଲଣ୍ଡ ଚିଠି ତିଗା ଗଲା ଚିଠି ଲିଖିକସି ରୋହାନା ଆୟାଲ୍ ।
ଟେଲିଗ୍ରାଫ ଫର୍ମ:	ଟେଲିଗ୍ରାଫ ଫର୍ମ ଲଗେ ଦେଶି ଲଡ଼ା କତା ଲେଖକରି ପାଟାୟ ବାର ।	: ଟେଲିଗ୍ରାଫ୍ ଫର୍ମ ତିଗା ପଲୋ ଲିଖିକସି ରୋହାନା ଆୟ ।
ଖବର	: ପୋଷ୍ ଅଫିସ୍ ଲଗେ ଚିଠି ଲେଖ ଖବର ପଟାୟବାର ।	: ପୋଷ୍ ଆଫିସ୍ ତିଗା ଚିଠି ଲିଖା ଖବର ରୋହାନା ।
ମୋବାଇଲ ଫୋନ୍:	ମୋବାଇଲ ଫୋନ୍ ଲଗେ ଦୁରଥାନୁ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ କତା ହେବାର ହେୟସି ।	: ମୋବାଇଲ୍ ଫୋନତେ ଲାପିତାହ୍ ସଙ୍ଗ ସଙ୍ଗ ଅଡ଼କି ଆୟାଲ୍ ।
ବହୁତ ଦୁର	: ରାମ ଘର ଆଇତି ଥାନୁ ଜବର ଦୁର ହେୟସି ।	: ରାମନା ଲୋଡ଼ ଝୁଡ଼ା ତାହ୍ ଆଚାୟ୍ ଲାଫି ଆୟାଲ୍ ।
ସମୟ	: ବେଲାକେ ଯାଉକରି ପୋଷ୍ ଅଫିସ୍ ଥାନେ ଚିଠି ପାକାୟ ବାର ଆଟେ ।	: ବେରାତେ ହଞ୍ଜି ପୋଷ୍ ଆଫିସ୍ତେ ଚିଠି ନିହାନା ମନ୍ତାଲ୍ ।
ମସ୍ଜିଦ୍	: ପଟନା ଲୋକ ମନ୍ ମସ୍ଜିଦ୍ ଲଗେ ଜାଇକରି ପାରଥନା କରବାୟ ।	: ପଟାନ୍ ମାନେୟ ମସ୍ଜିଦ୍ ତିଗା ହଞ୍ଜିମଞ୍ଜାଲ୍ ପାରତନା କିନ୍ତଡ଼ ।
ହିନ୍ଦୁ ମାନେ	: ହିନ୍ଦୁ ଲୋକ ମନ୍ ମନ୍ଦିରେ ଯିବାୟ ।	: ହିନ୍ଦୁ ଲୋଡ଼ ମନ୍ଦିରେତେ ହନ୍ଦାନୁଡ଼ ।
ମନ୍ଦିର	: ଦେଉଳଘରେ ଯାଇ କରି ଲୋକ ମନ୍ ଦେବା ଦେବୀ ମନକେ ପୂଜା କରବାୟ ।	: ଗୁଡ଼ଡ଼ିତେ ହଞ୍ଜି ମାନେୟ ଲୋଡ଼ ପେନକକୁନ୍ ସେଝା କିୟାନୁଡ଼ ।
ପୂଜାପାଠ	: ପୂଜାରୀ ପୂଜା ପାଟ କରସି ।	: ପୂଜାରୀ ପୂଜାପାଟ୍ କିୟାନ୍ ।
ଭଜନ	: ମନ୍ଦିରେ ଭଜନଗାଡ଼ ଲାଗାୟଲା ଆତଡ଼ ।	: ମନ୍ଦିର ତେ ଭଜନ କିର୍ତ୍ତନ କିନ୍ତଡ଼ ।
କୀର୍ତ୍ତନ	: କୀର୍ତ୍ତନ ମାପୁ ଲଗେ କୀର୍ତ୍ତନ କରବାର ।	: କିର୍ତ୍ତନ ମାପୁ ତିଗା କିୟାନା ଆୟ ।

ଶ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନ	: ଶ୍ରୀଷ୍ଟାନ ମନ୍ ଗଟେକ୍ ଜାତି ।	: ଶ୍ରୀଷ୍ଟାନଲୋଡ୍ ଉଣ୍ଡିଜ ଜାଡ୍ ।
ଶିଖ ମାନେ	: ଶିଖମନ୍ ମିଶା ଗଟେକ୍ ଜାତି ।	: ଶିଖଲୋଡ୍ ଗଲା ଉଣ୍ଡିଜ ଜାତି ।
ଗାର୍ଜୀ	: ଶ୍ରୀଷ୍ଟାନ ଲୋକ ମନ୍ ମଣ୍ଡଳି ଲଗେ ଯାଶୁ ମାପୁକେ ପୂଜା କରବାୟ ।	: ଶ୍ରୀଷ୍ଟାନଲୋଡ୍ ମଣ୍ଡଳି ତିଗାଯାଶୁ ମାପୁଡୁନ୍ ପୂଜା ସେଠା କେଠା ଲୋଡ୍ ।
ଧର୍ମ	: ଧରମ୍ କୟଲେ ସରି ସବୁ ଧରମ୍‌କେ ବୁଜାୟସି ।	: ଧରମ୍ ଇଡେକ୍ ସମାନ୍ ସବ୍ ଧରମଡୁନ୍ ସମଜାହ୍ କିଡାଲ ।
ଅନୁଷ୍ଠାନ	: ଅନୁଷ୍ଠାନ ବିଲେ ଗଟେକ୍ ଯାଗାକେ ବୁଜାୟସି ।	: ଅନୁଷ୍ଠାନ ଇଡେକ୍ ଉଷ୍ଟାନ ଜାଗାଡୁନ୍ ସମଜାହ୍ କିଡାଲ ।
ପୋଷାକ	: ମୋକେ ନୁଆ ଡେରେସ୍ ଗଟେକ୍ ଆଡେ ।	: ନାଓ୍ଵା ପୁନା ଡେରେସ୍ ଉଷ୍ଟାନ ମଡା ।
ବିଭିନ୍ନ	: ଆମର ଗାୟେ ଅଲଗା ଅଲଗା ଜାତିର ଲୋକ ଆବଡ୍ ।	: ମାଓ୍ଵା ଓଡାଡେ ଅଲଗା ଆଲଗା ଜାଡ୍ ନୋଡ୍ ମଡୋଡ୍ ।
ସବୁଦିନ	: ମୁଇଁ ସବୁଦିନେ ଇଷ୍ଟୁଲକେ ଗଲିନି ।	: ନନ୍ନା ସବୁଦିନା ଇସ୍ଟୁଲ୍ ହଡାନା ।
ଦୋକାନ	: ଆମର ଗାୟେ ଚଅଟା ଦୁକାନ୍ ଆଡେ ।	: ମାଓ୍ଵା ଓଡାଡେ ହାରୁଜାଟାନ୍ ଦୁକାନ୍ ମଡା ।
ଖୁସି ମନରେ	: ମୁଇଁ ସରଦା ମନେ ଇଷ୍ଟୁଲ୍ ଯିବି ।	: ନନ୍ନା ସରଦାଡେ ଇଷ୍ଟୁଲ୍ ହୟକା ।
ନଷ୍ଟ	: ତାର ଗାଡ଼ି ନସିଗଲା ।	: ଓନ୍ନା ଗାଡ଼ି ନସେ ମାଡ୍ ।
କଷ୍ଟ	: କସଟ୍ ପାଟ ପଡ଼ାବାଟା ବଡ଼େ କସଟ୍ କାମ	: କଷ୍ଟ ପାଠ୍ ପଡ଼ହି କିୟାନ ଆଚାୟ କଷ୍ଟ କାମ୍ ।
କନିଷ୍ଠ	: ମୋକେ ଗଟେକ୍ ସାନ ଭାଇ ଗଟେକ୍ ଆଡେ	: ନାଓ୍ଵାଡ୍ ଅରଡ୍ ହୁଡୁର ଭାଇ ଅରଡ୍ ମଡୋଡ୍ ।
ପରିଷ୍କାର	: ଦୁଆରସବୁ ଦେଲେ ସଫାସୁତରା ରଖବାର ।	: ହରିଂକୁନ୍ ସବଦାୟ ସାଫାସୁତରା ଇରାନା ଆୟ ।
ଉତ୍ତାପ	: ଆଜିର ଖରାବଡ଼େ ତପଲାନି ।	: ନେଷ୍ଟ ଆଦି ଆଛାୟ କାଷ୍ଟାଲ ।

ଏକତାର ବଳ

ଯତନେ	: ଯତନ୍ କରି ତାଷ୍ଟ କାମ କରବାର ।	: ଯତନ୍ କିସି ତାଷ୍ଟ କିୟାନା ଆୟ ।
କିଆରୀ	: କିଆରି ଲଗେ ତାଷ୍ଟ କାମ କରବାର ।	: ଡୋଲିନେ ଋଷ୍ଟ କାମ୍ କିୟାନା ଆୟ ।
ଚାରା	: ମୁଇଁ କିଆରି ଲଗେ ଧାନ ପଲାପାକାୟଲି ଆତି ।	: ନନ୍ନା ଡୋଲିନେ ଅଂଜିଁ ପରହା ଲିକ୍ତାନା ।
ପାତି ମାଙ୍କଡ଼	: ପାତି ମାଙ୍କଡ଼ ଗଡେ ରେୟସି ।	: ମୁଂଜାଲ୍ ମଡ଼ଡା ପରୋ ମଦାଲ ।
ବଢ଼ିଗଲା	: ଗଛମନ୍ ଯବର ସୁନ୍ଦର ହେଇକରି ବାଡ଼ଲାନି ।	: ମଡ଼ଡାକ୍ ଆଚାୟ ସୁନ୍ଦର ଆସି ବଡ଼ସାଁ ।
ଲାଲ	: ତଣ୍ଡ ଥାନୁ ଲାଲ୍ ଘଷରି ଗଲାନି ।	: ଟଡ଼ିତାହ୍ ଉଡୁଲଲାର୍ ପୋଙ୍ଗାଲତା ।
ପଶିଲା	: ହାତୀ ଦାଣ୍ଡ ବାଡ଼େ ପୁରଲା ଆଡେ ।	: ହାତୀ ଡୋଣ୍ଡା ଓଡ଼ି ତେ ହଡ଼ିଜତା ।
ଚମ୍ପା	: ଚମ୍ପାଫୁଲ ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ବାସନା ଦେଶୀ ।	: ଚମ୍ପା ଫୁଜାର ଆଛା ସୁନ୍ଦର ବାସ୍ନା ହିଡାଲ ।
ଗଛତାଳ	: ଗଛତାଳ ମନ୍‌କେ ଫୁଲ ଫୁଟି ରେୟସି ।	: ମଡ଼ଡାଟାଁ କାନ୍ଦିନେ ଫୁଜାହ୍ ଫୁୟୁଟାଁ ।
ଆସିଲେ ଧାଇଁ	: ଚାଟିମନ୍ ଶୁନି କରି ପଲାଇ ଆୟ ଲାୟ ।	: ପଡେଁ କେଷ୍ଟି ଡୟସି ଓଡ଼ୁଁ ।

ଲଢେଇ	: ମାଙ୍କଡ଼ ଆରି ହାତୀ ମନମାରା ମାରା ହେଲାୟ ।	: ବେହ୍ନିଲ ଆଉର ହାତୀ ହଲହା ହଲହି ଆଉଁ ।
ସମ୍ପତ୍ତି	: ଚାଟି ମନ୍ କୟଲାୟ ଆମର ଧନକେ ଆସି କରି ଖା ।	: ପଡେଁ ମାଝା ଧନତୁନଝସି ତିଞ୍ଜିତୁଁ ।
ଖୁସିରେ	: ଚାଟିମନ୍ ସାରଦାରେ ଡଗାୟ ବୁଲଲାୟ ।	: ପଡେଁ ସାରଦାତେ ମିରସକ ଅଲିତୁଁ ।
ବାଦ୍ୟ	: ବାଜାୟ କରି ଡଗାୟ ବାର ।	: ବାଜାଗଡ଼ଜିହସି ମିରାନା ଆୟ ।
ପାମ୍ପଡ଼	: ପାପଡ଼ ପଡ଼ାକରି ଖାୟବାର ।	: ପାମ୍ପଡ଼ତୁନ୍ କଡ଼ହଛି ତିହାନା ଆୟ ।

ଆମ ଗାଁ (ଆମର ଗାଁ)ମାଝା ନାୟ

ସବୁଜ	: ହାୟ ଗଛର ପତର ମନ କଟା ପତରିଆ ଆତେ ।	: ହଦ୍ ମଡ଼ଡ଼ାତାଁ ଆକିଁ ସେମିରଂ ଶିୟା ମତ୍ତା ।
ଶସ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର	: ଚାଷ ବେତାଲଗେ ଧାନ ଚାଷ କରବାର ।	: କମାଲ କ୍ଷେତିତେ ଅଞ୍ଜି କମାଲ କିଆନା ଆୟ ।
ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ	: ଅଲପ୍ ଦୂରେ ଗଟେକ ଇସ୍ତୁଲ ଆତେ ।	: ହୁଡୁକ୍ ଲାପିତେ ଉଷାନ ଇସ୍ତୁଲ ମତ୍ତା ।
ଟକିନଇଁ	: ଆମର ବେଡ଼ା ବାଟେ ଗଟେକ ସାନଟା ଯଡ଼ି ଆତେ ।	: ମାଝା ଝେଡ଼ାତେ ଉଷାନ ହିଡ଼ିଲା ନାଲାମତ୍ତାଁ ।
ବୁଲୁକୁଲୁ ଶବ୍ଦ	: ଯଡ଼ିଆନେ କଲବଲ୍ ଶବଦ୍ ହେଲାନି ।	: ନାଲାତେ କୁଲୁ କୁଲୁ କୋଲହାଡ଼ ଆତ୍ତା ।
ଗାଁ ମୁଣ୍ଡରେ	: ଆମର ଗାଁ ମୁଣ୍ଡେ ଗଟେକ ମନ୍ଦିର ଆତେ ।	: ମାଝା ଝାଡ଼ା ଧଡ଼ିତେ ଉଷାନ ଗୁଡ଼ି ମତ୍ତା ।
ଶିବ ମନ୍ଦିର	: ଶିବ ମନ୍ଦିରେ ଶିବ ମାପୁକେ ପୂଜା କରବାୟ ।	: ଶିବ ମନ୍ଦିରତେ ଶିବ୍ ମାହାପୁନ୍ ସେଝା କିଆନା ଆୟ ।
ପେଟ ପୋଷନ୍ତି	: ପୂଜାରୀ ଦେଉଲେ ପୂଜା କରି ପେଟ ପୋଷବାୟ ।	: ପୂଜାରୀ ଦେଉଲତେ ସେଝାକିସି ପଟ୍ଟା ପୋଷି କେଝାଲ୍ ।
ପରିବାର	: ଚାଷକାମ କରଲେ ଆକା କୁଚୁମ୍ ପଷବାର ହେସି ।	: ଚାଷ କାମ୍ କିସି ମଞ୍ଜାଲ୍ ପରିବାରତୁନ୍ ପୋଷି କିଆନା ଆୟ ।
ବିକ୍ରି	: ତେଲ ତୁଲା ବିକବାଟା ତାର ଧାୟା ।	: ନିୟ୍ ମିଝୁ ମମସି ଓନ୍ନା ଦାୟା ଆୟ ।
ଅନ୍ୟ ଲୋକମାନେ	: ଅଲଗା ଅଲଗା ଲୋକ ମନ୍ ଚାକିରି କରଲାୟନି ।	: ଆଉର ଆଉର ମାନେୟ ଲୋଡ଼ ଚାକିରା କିତୋଡ଼ ।
ସୁବିଧା	: ଯେ ଯାର ସୁବିଧାରେ ପାଟ ପଡ଼ବାର ଆତେ ।	: ବୋଡ଼ ବାଡ଼ା ସୁବିଦାଦେ ପାଠ୍ ପଡ଼ହି କିଆନା ଆୟ ।
କବାଟ	: ଘରର ଆଗବାଟେ ଆରି ପର୍ବାଟେ କପାଟ ରେୟସି ।	: ଲୋଡ଼ା ମୁନେତିକେ ଆଉର ପଜାତିକେ ମାର୍ ମନ୍ଦାନ୍ତୁଁ ।
ଝରକା	: ଆମର ଘରେ ଦୁଇଟା ଝଡ଼କି ଆତେ	: ମାଝା ଲୋଡ଼େ ରଞ୍ଜଟାନ୍ ଝଡ଼କିଁ ମତ୍ତାଁ ।
କାଠ ମିଷ୍ଟା	: ବାଡ଼ାୟ କାଠ କାମ କରସି ।	: ବଡ଼ହି କଟ୍ୟା କାମ କିଆନ୍ ।
କିଣିଆନ୍ତି	: ଆୟଟା ଜବର୍ ମରଗ୍ ହେଇଗାଲା ନୟଲେ ଘେନତିକ ବେ ।	: ଆଦ୍ ଆଚାୟ ଦାମ୍ ଆଡ଼ ନାହଲେ ଆସିମନେନା ।

ନାନା ପ୍ରକାର	: ଆୟ ନାନା ରକମର ଜିନିଷ ଆନଳା ଆଚେ	: ଓଡ଼ ଆଚାୟ ରକମତାଁ ତିଜକ୍ ତାତୋଡ଼ ।
ପର୍ବପର୍ବାଣି	: ଯାତ୍ରା ଥାନେ କେତେକ ଜିନିଷ ପତର ଆନବାୟ ।	: ଜତ୍ରାତେ ବଚକ୍ ତିଜକ୍ ତାତାନୁଡ଼ ।
ପରସ୍ପର	: ଭିତରେ ତାକର ତାକର ଭିତରେ ମାରା ମାରି ହେଲାୟନି ।	: ଆପୁନା ଲଫାତେ ଆପୁନା ଆପୁନା ଲଫାୟ ହଲହା ହଲହି ଆନ୍ତଡ଼ ।
ମିଳିମିଶି	: ଆମର ଗାଁର ଲୋକ ମନ୍ ମିଲି ମିଶି କରିଆଚଡ଼ ।	: ମାଝା ଝାଡ଼ା ତୋଡ଼ ମାନେୟଲଡ଼ ମିଶେମାଶି ମତୋଡ଼ ।
ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ	: ସଡ଼କର ପାଲି ପାଲିକେ ଗଛ ଲାଗାୟବାର ।	: ସଡ଼କତା ଧଡ଼ି ଧଡ଼ିତେ ମଡ଼ଡ଼ାକ୍ ଉର୍ସାନାଆୟ ।
ପରିଶ୍ରମ	: କଷ୍ଟ ପଡ଼ିକରି କମାୟ କାରି ଖାୟବାର ।	: କଷ୍ଟ କିସି କମାୟ କିସି ତିଦାନା ଆୟ ।
ମାଟିର ହାଣ୍ଡି	: ମାଟିର ହାଣ୍ଡି ଲଗେ ଭାତ ରାନ୍ଦବାର ହେୟସି ।	: ତଡ଼ିୟ ମଲାତେ ଜଡ଼ଡ଼ି ଆଗାନା ଆୟ ।
ମାଠିଆ	: ମାଜଜି ଗଟକ୍ ହାଣ୍ଡି ଲଗେ ପାନି ଆନଲାନି ।	: ଆଡ଼ ଉଣ୍ଡି ମଲାତେ ଏର୍ ତତ୍ଲାତା ।
ଦାଆ	: ଇଲା ଲଗେ ଧାନ କାଟବାର ହେୟସି ।	: ହଟାଡ଼ ତେ ଅଞ୍ଜି କୟାନା ଆଡ଼ାଲ ।
କଚୁରୀ	: କାଟରା ଲଗେ ସାଗ ତାଲ କଟବାର ହେୟସି ।	: କାସେର୍ତେ କୁଶ୍ଚରା ତାରାଁ ଆୟାନା ଆୟାଡ଼ ।
ପିଠା କଡେଇ	: କଡ଼ାୟ ଲଗେ ପିଟା ରାନ୍ଦବାର ହେୟସି ।	: କଡ଼ିତେ ହାଡ଼ି ହୁରାନା ଆୟାଲ ।
କଡ଼ି	: କଡ଼କି ଲଗେ ମାଟି ଖଡ଼ବାର ହେୟସି ।	: କୁଦାଡ଼ତେ ତଡ଼ିୟ ଖାଡ଼ିଲା ଆୟାଡ଼ ।
ଗ୍ରାମବାସୀ	: ଗାଁର ଲୋକ ସବୁ ସଙ୍ଗେ କତା ହେବାର ।	: ନାରତୋଡ଼ ସବୟ ସଙ୍ଗେ ଅଡ଼କାନା ଆୟ ।
ମଇଳା	: ତମର ଘରେ ବଡ଼େ ମହଲା ଆଚେ ।	: ମିଝା ଲୋତେ ଆଛାୟ କଚରା ମତା ।
ଲୁଗା	: ଲୁଗାକେ ଓଡ଼ବାର ହେୟସି ।	: ଗତଲି ତୁନ୍ ମୁଛାନା ଆୟ ।
ପୋଷାକ	: ତେରେସ୍ ଗଗତେ ପିନ୍ଦି ହେୟସି ।	: ତେରେସ୍ତେ ମେଂୟଲ୍ ମୁଛି ଆତା ।
ସଫା	: ପରଚଲ୍ ତେରେସ୍ ପିନ୍ଦବାର ।	: ସଫାସୁଚରା ତେରେସ୍ ହୁତାନା ଆୟ ।
ସାବୁନ୍	: ସାବୁକେ ଗାଗତେ ଲାଗାୟବାର ହେୟସି ।	: ସାବୁନ୍ତେ ମେୟଲ ଉଷାନା ଆୟ ।
ପାଉଡର	: ମୁହେଁ ପାଉଡର ଲାଗାୟ ବାର ହେୟସି ।	: ମାହାତେ ପାଉଡର ଉଷାନା ଆୟ ।
ଇସା	: କାମିଜକେ ଇସା କାରି ପିନ୍ଦବାର ।	: କୁଡ଼ ତାଂକୁନ୍ ଇସା କିସି ହୁତାନା କାରାନା ଆୟ ।
ପୋଖରୀ	: ବନ୍ଦ ଥାନେ ଜବାର ମାଛ ରେବାୟ ।	: ବାନ୍ଦାତେ ଆଛାୟ ମିନକ୍ ମନ୍ଦାନ୍ ।
ମାଛଧରି	: ଆସା ଥାନେ ମାଛ ଧାରି କରିଘରେ ନେଉଁ ।	: ଦାଝାକ୍ ମାନକ୍ ପୟସି ଲୋତେ ଅଇକ୍ ।
ପାଳନ	: ଘରେ ଗାୟ ଗୋରୁ ପଷବାୟ ।	: ଲୋତେ ଚାଲିହ୍ କୋନ୍ଦାଁ ପୋଷି କିୟାନୁଡ଼ ।
ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ କରନ୍ତି	: ଗାୟଗୋରୁର କ୍ଷୀର ବିକି କରି ଜିବାୟ ।	: ଚାଲିହ୍ ମୁୟାଁ ନା ପାଲ ମମସି ପିସାନା ଆୟ ।
ବାଚସ୍ପତି ମହାରଣା	: ବାଚସ୍ପତି ମହାରଣା ଆମର ଦେଶର ବଡ଼ଲୋକ ।	: ବିଚାର ପତି ମାହାରଣା ମାଝା ଦେଶତୋର ହଜୋର୍ ମାନେୟ ।
ମୂର୍ତ୍ତି	: ମୂର୍ତ୍ତିକେ ପୂଜା କରବାୟ ।	: ମୂର୍ତ୍ତିତୁନ୍ ସେଝା କେଝା ଲୋଡ଼ ।
ଜୀବନ୍ତ	: ଜୀବନ ରେଲେ ସବୁ କାମ୍ କରବାର ହେୟସି ।	: ଜୀଝାମତେକ୍ ସବକାମ କିଇଲା ଆୟାଲ ।

ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କାମ :	ଚାଷ କାମ କରବା ସଙ୍ଗେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କାମ କରବାର ଆଚେ ।	:	ଚାଷ କିୟାନା ସଙ୍ଗେ ଆଉର ଆଉର କାମକ୍ କିୟାନା ଆୟ ।
ବୁଝାମଣା :	ବୁଝାମାନା ହେଇ ସବୁ କାମ କରବାର ।	:	ବୁଝେ ମାତେକ୍ ସବ୍ କାମ କିଇଲା ଆୟାଲ୍ ।
ସମସ୍ତେ :	ସବୁ ମିଳି ମିଶି କରି ପୂଜା କରବାର ।	:	ସବୋୟ ମିଶେମାଶି ସେଠା କିୟାନା ଆୟ ।
ନିଷ୍ପତ୍ତି :	ଗଟେକ୍ କାମ୍ କରବାକେ ରାଜି ହେବାଟା ସରପଞ୍ଚ ସତ୍ତକ ବନାୟ ଦେବାୟ ।	:	ଉଷ୍ମାନ୍ କାମ୍ କିଇଲା ରାଜି ଆତେକ ସରପଞ୍ଚ ସତ୍ତକ୍ ବନାୟ୍ କିଇଲା ହିୟାନ୍ ।
ଶିକ୍ଷୟତ୍ରୀ :	ଦିଦି ପିଲାଟକି ମନ୍ଦକେ ଇସ୍ତୁଲେ ପାଠ ପଢାୟସି ।	:	ମାସ୍ତେରିନ୍ ପେକିଁ ପେକୋଡକ୍ତୁନ୍ ଇସ୍ତୁଲତେ ପାଠ୍ ପଢାୟ୍ କିୟାଲ୍ ।
ଟାୟଲୋର :	ମିସିନ୍‌ବାଲା କର୍ ଚେଡ଼ି ସିଲାୟସି ।	:	ମିସିନ୍ ବିତାଲ୍ କୁଡ଼ତାଁ କାପତାଁ କିଛାନ୍ ।
କମାର :	କମାର ଲୁହା କାମ୍ କରସି ।	:	ଓଡେ ଲୋହା କାମ୍ କିୟାନ୍ ।
କ୍ଷୀର ବାଲା :	କ୍ଷୀରବାଲା ଘରେ ଘରେ ଜାଇକରି କ୍ଷୀର ଦେୟସି ।	:	ପାଲ୍ ବିତାଲ୍ ଲୋହକ୍ ଲୋହକ୍ ହଞ୍ଜି ପାଲ୍ ହିଆନ୍ ।

ବେଙ୍ଗାଲି କରୁଛି କେଁ କଟର (ବେଙ୍ଗାଟି କରଲାନ୍ତି କେଁ କଟର)ପନେ କିତାକେ କଟର

ଏକ ଶୀତୁଆ ସକାଳ:ଶୀତ ଦିନର ସକାଳ ବେଲା ଆଏ	:	ପିନ୍ଦି ଦିନାଦା ନକାଁ ହୋଡାଅଡ଼ ।	
ଚାଷୀ ଗଟେକ୍ ହଲ ଧରି ବେଡ଼ାକେ ଗଲାନ୍ତା ।	:	ହେଡ୍ ପୟସି ଝେଡାତେ ହତୁଡ୍ ବେ ।	
ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ :	ସବୁବାଟେ ସବୁ ବାଟେ ଉଜଲ ଦିଶଲାନ୍ତି ।	:	ସବ୍‌ତିକେ ସବୋୟ୍ ହରି ଝେଡ଼ି ଆଡ୍ ।
କୁହୁଡ଼ି ଭର୍ତ୍ତି :	କହୁହୁଡ଼ି ସବୁବାଟେ ଆୟାର ଦିଶସି ।	:	ତୁରୁଣ୍ଡି ସବ୍‌ତିକେ ହିକାଟ୍ ହୁଡ଼ଲାତା ।
ବେଙ୍ଗା :	ବେଙ୍ଗାଟି ମନ୍ କେଁ କଟକ ହେଲାୟନ୍ତା ।	:	ପନେଏଁ କେଁ କଟର ଆଡ଼ାଁ ।
ସଙ୍ଗାତ :	ବର୍ଷାଦିନେ ବେଙ୍ଗାଟି ମନ୍ ଜବର ପାଟି କରି ଗାତ୍ ଗାୟବାୟ ।	:	ଫିର୍ ଦିନାତେ ପନେଁ ଆଛାୟ କୋଲହାଡ୍ କିସି ପାଟାଁ ଝାରାନ୍ତୁଁ ।
ଏକାଠି ହୋଇଛନ୍ତି:	ବେଙ୍ଗାଟି ମନ୍ ଗଟେକ ଲଗେ ହେଲା ଆଚଡ୍ ।	:	ପନେଁ ଉଣ୍ଡିଗା କାମା ଆଡ଼ାଁ ।
ଉଭାବନ :	ସେ ନୁଆଁ ଜିନିଷ୍ ଗଟେକ୍ ବନାୟଲା ଆଚେ ।	:	ଓଡ୍ ପୁନ୍ନା ତିଜ୍ ଉଷ୍ମାନ୍ ବନାୟ୍ କିତୋଡ୍ ।
ଅଭ୍ୟାସ :	ଗାତ ଗାୟବାଟା ସେମନ୍‌ର ଗଟେକ ଅଭ୍ୟାସ୍ ।	:	ପାଟାଁ ଝାରାନା ଓଡ଼ାଁ ଉଷ୍ମାନ୍ ଆଭ୍ୟାସ୍ ।
କଇଁଛର ମର୍ଦ୍ଦଳ :	କଟିମର ବାଜା ଶୁନିକରି ବଡ଼େ ସରଦା ଲାଗଲା ।	:	କେତୁମ୍‌ଦା ବାଜା କେଛୁ ଆଛା ହଡ଼ିକ୍ ଗତ୍ ।
ହାନିମନିୟମ :	ହାରମୋନିୟମ୍ ବାଜାୟ କରି ଗାତ ଗାୟବାର ହେୟସି ।	:	ହର୍ମୁନ୍‌ୟା ଗଡ଼ବିହଡ଼ି ପାଟାଁ ଝାରାନା ଆୟ୍ ।
ଭୋଲକି :	ଡଲକି ବାଜାୟ କରି ନାଟ୍ କରବାର ହେୟସି ।	:	ଡଲ୍ ବାଜା ଗଡ଼ଜିଛି ନାଟ୍ କିୟାନା ଆୟ୍ ।
ଶବ୍ଦ :	ବାଜାକେ ବାଜାୟଲେ ସରି ଜବର ଶବ୍ଦ ହେୟସି ।	:	ବାଜାତୁନ୍ ଗଡ଼ଜିତେକ୍ ଆଛାୟ ଗର୍ଜନ୍ ଆୟାଲ୍ ।
କମ୍ପି ଉଠିବା :	ବାଜା କାର୍ତ୍ତନ ବାଜାଲେ ସରି କମ୍ପି ଉଠସି ।	:	ବାଜାଁ କିର୍ତ୍ତନ୍ ବାଜାନେ କମ୍ପେ ମାୟାଲ୍ ।
ଆଖଡ଼ା ଘର :	ଆଖଡ଼ାଘରେ ନାଟ୍ ଗାତ ସବୁ କରବାର ଆରି ନାଟ୍ ଗାତ ହେୟସି ।	:	ମଣ୍ଡପତେ ନାଟ୍ ପାଟାଁ ସବ୍ କିୟାନା ଆଉର ନାଟ୍ ପାଟାଁ ଆୟାନ୍ତୁଁ ।

କଣ୍ଠରୁପ	: କଣ୍ଠ ନାଲୀଗଲେ କଣ୍ଠ ଜବର ସାଉଣ୍ଡ ହେଉଥିବି ।	:	କଣ୍ଠ ନାଲୀ ହତେକ୍ କଣ୍ଠ ନକ୍ତେ କୋଲହାଡ୍ ଆୟାଲ ।
ଖରାଦିନ	: ଖରାଦିନେ ଜବର କରା ହେଉଥିବି ।	:	ଆଦିଦିନା ଆଛାୟ ଆଦି ଆୟାଲ ।
ପାଗ ଗରମ	: ଆଜିର ପାଗ ବଡ଼େ ତପଲା ଆଚେ ।	:	ନେଟା ପାଗ୍ ଆଛାୟ କାଷ୍ଠାଲ ।
ଘଡ଼ ଘଡ଼ି ହେବ:	ଏବେ ଘଡ଼ ଘଡ଼ି ହେଉଥି ଆଚେ	:	ଇଦେକ୍ ଘଡ଼ ଘଡ଼ି ଆନ୍ତାଲ ।
ଝାଲ ବହିବା	: ଜବର କାମ୍ କଲେ ଝାଲ ଭାରସି	:	ଆଛାୟ କାମ୍ କିତେକ୍ ଗାହ୍ଲାମ୍ ନିନ୍ଦାତ୍ ।
ମଧ୍ୟ	: ତୋର ସଙ୍ଗେ ମୁଜ୍ ମିଶା ଆୟବି ।	:	ନିଓ୍ଵା ସଙ୍ଗେ ନନ୍ଦା ଗଲା ଓ୍ଵାୟକା ।
ସ୍ଥାନ	: ଆଜି ଆମେ ଗଟେକ୍ ଜାଗା ଲଗେ ରୁଷ୍ଟୁ ।	:	ନେଷ୍ଟୁ ମନ୍ନୋ ଉଷ୍ଟିଜାଗାତେ ଜମ୍ମା ଆୟଓ୍ଵାଲାର୍ ।
ନିଃଶବ୍ଦରେ ଶୋଇଗଲେ:	ଗାଁର ସବୁଲୋକ ଚିମରା ହେଇ ଶଇଗଲାୟ ।	:	ଓ୍ଵାଡା ତୋଡ୍ ସବ୍ମାନେୟ ସୁଦ୍ବୁଦ୍ ଆସିରମ୍ତୋଡ୍ ।
ଆକାଶ	: ସରଗେ ତାରାମନ୍ ଦିଶସି ।	:	ସରଗ୍ତେ ହୁକ୍କାଁ ତିସ୍ତାଁ ।
କଳା ହାଣ୍ଡିଆ	: କାଳା ହାଣ୍ଡିଆ ମେଘ ଉଠି ଆୟଲାନି ।	:	କର୍ୟା ମଲ୍ଲୁ ବୁନା ବାଦର୍ ଘୋଟି କିସି ଓ୍ଵାନ୍ତାଲ ।
ବିଜୁଳି ଚମକୁ ଆଏ:	ରାତିବେଶି ବିଜୁଳୀ ଚମକେତେ ରେଲା ।	:	ନକାଁ ଆଛାୟ ବିଜୁଳୀ ଚମକେ ମାସକ୍ ମତାଲ୍ ।
ଘଡ଼ଘଡ଼ି ଶବ୍ଦ	: ଘଡ଼ଘଡ଼ି ସାଉଣ୍ଡ ଜବର ନା ସୁନବାର ।	:	ଘଡ଼ଘଡ଼ି କୋଲହାଡ୍ ଆଛାୟ କେଜାନା ଆୟୋ ।
ପୃଥିବୀ ଥରି ଉଠିଲା:	ଜବର ଘଡ଼ଘଡ଼ି ହେ କରି ବିଜୁଳି ମାରଲ ଧରତନୀ ଡରିଗଲା ।	:	ଆଛାୟ ଘଡ଼ଘଡ଼ି ଆତେକ ବିଜୁଳି ଜିତେକ୍ ଧରତି ଅରିତ୍ ।
ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଲା	: ଡୁରକା ଦେଖ୍ କରି ମୋକେ ଝୁମ୍ବରା ଛାଡ଼ିଗଲ ।	:	ଡୁଓ୍ଵାଲତୁନ୍ ହୁଡ୍ସି ନାଓ୍ଵା କୁଡକାନା ଚାଣ୍ଡିକିତ୍ ।
କିନ୍ତୁ	: ଘଡ଼ଘଡ଼ି ହେଲା ମାତର ବରଷ ନା ମାରେ ।	:	ଘଡ଼ ଘଡ଼ି ଆଡ୍ ମାତର ପିର ଜେଓ୍ଵ ।
ବୁଦ୍ଧିମାନ୍	: ସେ ଜବର ଚାଲକି ଆଚେ ।	:	ଆଦ୍ ଆଚାୟ ଚଲାକ୍ ମନ୍ତା ।
ଚାରି ଆଡ଼କୁ	: ସବୁବାଟେ କାକର ଲାଗଲାନୀ ।	:	ସବ୍ ତିକେ ଓସ୍ ଉଡ଼ତାଲ ।
ଚାହିଁଲ	: ଲୋକ ଗଟେକ୍ ନାଟ୍ ଦେଖଲାନୀ ।	:	ମାନେୟ ଉଷ୍ଟି ନାଟ୍ ହୁଡ଼ତୁଡ୍ ।
ଗୋଟିଏ ପଟ	: ଆୟ ଖାତା ଲଗେ ଗଟେକ୍ ପାଠ ଲେଖଲା ଆଚେ ।	:	ଓଡ୍ ଖାତାତିଗା ଉଷ୍ଟି ପାକାଡ୍ ଲିଖକିତଡ୍ ।
ଧାରେ	: ଆୟ ରାତିର ବେଲା କାଲାସେ ଇଟିଆୟଲା ।	:	ଓଡ୍ ନକାଁ ହୋଡା କ୍ଲାସତାହ୍ ତେଦ୍ସି ଓ୍ଵାତୁଡ୍ ।
ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଦୟ ହେଉଛି:	ପୁରବ୍ ଦିଗେ ବେଲ୍ ଉଦଲାନୀ ।	:	ପଡଦ୍ ପସ୍ୟାନା ତିକେ ପଡଦ୍ ପସିତାଲ ।
ଛିଡ଼ା ହେଲେ	: ପିଲାମନ୍ ଅଗଷ୍ଟ ୧୫ ଦିନେ ଧାଡ଼ି ବାନ୍ଦି କରି ଠିଆ ହେଲାୟ ।	:	ପିଲାଁ ଅଗଷ୍ଟ ୧୫ ଦିନା ଲାଇନ୍ ତେ ନିତ୍ଲାତଡ୍ ।
ପଛପଟ	: ମୋର ପଟବାଟେ ଗାଡ଼ି ମନ୍ ଆୟଲାନି ।	:	ନାଓ୍ଵାପରେକ୍ ତିକେତାହ୍ ଗାଡ଼ିଁ ଓ୍ଵାନ୍ତାଁ ।
ତାହାଶହାତ	: ବୁଜନି ହାଡ୍ ଲଗେ ଭାଡ୍ ଖାୟବାର ।	:	ତିନା କୟତେ ଜଉଡି ତିନ୍ଦାନା ଆୟ ।
ବାମ ହାତ	: ହିଣ୍ଡଗଲା ଦାୟ ସଡକବାଟର ତେବ୍ରୀ ହାତ ବାଟେ ହିଣ୍ଡବାର ।	:	ତାକ୍ସକ୍ ହନ୍ଦାନ୍ ହୋଡା ସଡକ୍ ହରିତା ତେବରି ତିକେ ହାନ୍ଦାନା ଆୟ ।
ପହଞ୍ଚିଗଲା	: ଶୁକ୍ରମନ୍ ପରବ୍ ସାରାୟ କରି ଇସ୍ତୁଲେ ଖେଟଲା ।	:	ଶୁକ୍ରମନ୍ ତିହାର୍ ମାହ୍ଛି ଇସ୍ତୁଲତେ ଆଉଡୁଡ୍ ।
ବାଘ ମାମୁର ବାହାଘର:	ବନେ ବାଘ ମାମୁର ବିବା ହେଲାନି ।	:	କମ୍ପାତେ ଡୁଓ୍ଵାଲ୍ ମାମାନା ବିହାଓ୍ଵା ଆନ୍ତା ।

ସଙ୍ଗୀତ ଦଳ	: ଗୀତ କୁଡ଼ିୟା ମନ୍ ପରବ୍ ଥାନେ ଗୀତ ଗାୟବାୟ ।	:	ଗୀତ କୁଡ଼ିୟା ଲୋଡ଼ ତିହାର୍ ତିଗା ପାଟା ଓଁରଓଲୋଡ଼ ।
ଖାଣ୍ଡି ଗୁଆଘିଅ	: ନିକ ଗାୟ ଘି କେ ମାପୁ ଲଗେ ଦୀପ ଲାଗାୟ ବାର ହେସି ।	:	ଆଛାତା ଟାଲି ପାଲ୍‌ନିୟତେ ମାହାପୁନିଗା ଦିଆ ପୟହନା ଆୟ ।
ମିଠା	: ଦୁକାନେ କାଜା ପିଟା ବିକଲାୟନି	:	ଦୁକାନତେ କାଜା ମିଠାଲ୍ ମମ୍ମଲାତୋଡ଼ ।
କ୍ଷୀରି	: କ୍ଷୀରି ଧବ୍‌ଲା ରେସି ।	:	କ୍ଷୀରି ପଣ୍ଡରାଲ୍ ମହାଡ଼ ।
ମନ ଭରି	: ବିବାଘରେ ଲୋକମନ୍ ସାରଦା କରି ଭଜି ଖାୟଲାୟ ।	:	ବିହାଓ ଲୋତେ ମାନେୟଲୋଡ଼ ସର୍ଦାଦେ ଜେଓ ତିନଓଲୋଡ଼ ।
ଉଭିଦର ଚେର	: ବର ଗଛର ଚେର ଜବ୍‌ର ଲମ ଲମ ରେୟସି ।	:	ବେଲୋଡ଼ ମତଡାତାଁ ସୋଡକ୍ ଆଚାୟ ଲାହକ୍ ଲାହକ୍ ମହାନୁଁ ।
ଖରାପ	: ମୋର ସାଇକେଲ ମିଲା ଆତେ ।	:	ନାଓ୍ଵା ସାଇକେଲ ନସେମାତାଲ୍ ।
ପୂର୍ବ ଭଳି	: ଆଗର ପାରା ଏବ୍‌ର ଲୋକ୍ ମନ୍ ବନେ ରଡ଼ ।	:	ତଲେୟତାବୁନା ଇଦେକ୍‌ତୋଡ଼ ମାନେୟ କମ୍‌ନାତେ ମତଡ଼ ।
ବର୍ଷାରତୁ	: ବର୍ଷାଦିନେ ବେଡ଼ା ଥାନେ ଧାନ ଚାଷ କରବାର ।	:	ପିର୍ଦିନାତେ ଓ୍ଵେଡାତିଗା ରୋପା ଚାଷ କିଆନା ଆୟ ।
ଶୀତ ରତୁ	: ଶୀତ ଦିନେ ଜବର ଶୀତ ହେୟସି ।	:	ପିନିଦିନା ଆଛାୟ ପିନି ଆଡାଲ୍ ।

ଖରା, ବର୍ଷା ଶୀତ (ଖାରା, ବର୍ଷା, ଶୀତ)ଆଦି, ପିର୍, ପିନି

ମୁକ୍ତାପୁର	: ମୁକ୍ତାପୁର ଗଟେକ ଗାର ନାଆଁ ।	:	ମୁକ୍ତାପୁର ଉଷାନ ଓ୍ଵାଡାତା ପଦର ଆୟ ।
ପ୍ରାୟ ଶହେ ଘର:	ମୁକ୍ତାପୁର ଗାଁ ଲଗେ ପାଖାପାଖି ଶହେଘର ରେବାୟ ।	:	ମୁକ୍ତାପୁର ଓ୍ଵାଡାତେ ପାଖାପାଖି ଶତ ଲୋହକ୍ ମହାନୁଁ ।
ବ୍ୟକ୍ତି	: ଗାଁ ଥାନେ ଲୋକ ମନ୍ ଘର କରି ରେବାୟ ।	:	ଓ୍ଵାଡାତିଗା ମାନେୟଲୋଡ଼ ଲୋହକ୍ କିସି ମନ୍‌ଓ୍ଵାଲୋଡ଼ ।
ନାତୁଣୀ	: ହାୟ ତକ୍ତିକେ ଦୁଇଟି ନାତନୀ ଆଚଡ଼ ।	:	ଆଦ୍ ସେନନା ରଣ୍ଡଗାନ୍ ନାତିହ୍ ମାଡ଼ାଁ ।
ଜେଜେ	: ମୋକେ ଗଟେକ ତକରା ଦାଦା ଆତେ ।	:	ନାଓ୍ଵଡ଼ ଅରଡ଼ ମୁଦ୍ୟା ଦାଦାଲ୍ ମଡ଼ୋଡ଼ ।
ଖରାଦିନ	: ଖରାଦିନେ ଜବର ଖରା ହେୟସି ।	:	ଆଦିଦିନା ଆଛାୟ ଆଦି ଆନ୍ତା ।
ଶୀଘ୍ର ସନ୍ଧ୍ୟା ହେଉନାହିଁ:	ଖରାଦିନେ ବେଗି ସଞ୍ଜ ନାହେ ।	:	ଜେଟ ଦିନା ଜଟକେ ମୁଲୋ ।
ଡେରିରେ ଅସ୍ତ ପାଆନ୍ତି :	ଖରା ଦିନେ ବେଲ ବେଲାକେ ବୁଡ଼ସି ।	:	ଆଦି ଦିନାତେ ପୋଡଦ୍ ବେରାତେ ମୁଲାଲ୍ ।
ଗଛପତ୍ର	: ଡେଉଲି ଗତେ ଜବର ପତର ରେହସି ।	:	ହିତା ମଡାତେ ଆଛାୟ ଆକିଁ ମହାନୁଁ ।
ଅଧିକ ଗରମ	: ଆଦିର ଖାରା ଜବର ତପଲା ଆତେ ।	:	ନେଟା ଆଦି ଆଛାୟ କାସ୍ତାଲ୍ ।
ଗରମ ପବନ	: ଖରା ଦିନର୍ ପବନ ବଡ଼େ ଗରମ୍ ।	:	ଆଦି ଦିନାତେ ଓ୍ଵଡିୟ୍ ଆଚାୟ କାସ୍‌ଲେ ।
ବର୍ଷା ହୁଏନାହିଁ	: ଖରାଦିନେ ବର୍ଷା ନାଅଏ ।	:	ଆଦି ଦିନାତେ ପିର୍ ଓ୍ଵାୟୋ ।

ମାଟି ଶୁଖିଯାଏ :	ଖରା ଦିନେ ପାନି ତଳର ମାଟି ଶୁଖି ଯାୟସି ।	:	ଜେଟ୍ ଦିନା ଏର ଦୋଡିତା ତଡିଇ ଅତ୍ସିହନ୍ଦାଡ୍ ।
ଜମି :	ବେଡ଼ାମନକେ ଚାଷବାସ୍ କରବାୟ ।	:	ଢେଡ଼ାନେଁ ଚାଷ ବାସ୍ କେଡ଼ାଲୋଡ୍ ।
ହଳ :	ରାମ ହଳ୍ ଧରିକରି ବେଡ଼ାୟ ଗାଲାନି ।	:	ରାମ ହେଡ୍ ପୟସି ଢେଡ଼ା ତେହତୁଡ୍ ।
ସପୁରି :	ଲାଙ୍କା ଫନସ୍ ଭିତରେ ହଳଦି ରେୟସି ।	:	ସପୁରି ପନେସ୍ ଲଫାତେ କମକା ମୟାଲ୍ ।
ଜାମୁ କୁଳି :	ଜାମକଲି କାଲିଆ ରେୟସି ।	:	ଲେଣ୍ଡିକାୟାଁ କରଧା ମୟାଲ୍ ।
ମଲ୍ଲୁ :	ମଲ୍ଲୁ ବଡ଼େ ବାସନା ।	:	ମଲ୍ଲୁ ଫୁଙ୍ଗାର୍ ଆଛା ବସନା ହିନ୍ତା ।
ମାଲତୀ :	ମାଲତୀଫୁଲ ସପୁର ରେୟସୀ ।	:	ମାଲତୀ ଫୁଙ୍ଗାର୍ ସପୁର ମୟାଲ୍ ।
ଚଗର ଫୁଲ :	ଚଗର ଫୁଲ ଦେଖବାକେ ଧବ୍ ରେୟସି ।	:	ଚଗର ଫୁଙ୍ଗାର୍ ହୁଡାନାତେ ପଣ୍ଡରାଲ୍ ମୟାଲ୍ ।
ରଜ ପର୍ବ :	ରଜ ପରବକେ ଟକି ମନ୍ ତଲି ଝୁଲବାୟ ।	:	ରଜ ପରବତେ ପେକିଁ ଝୁଲନା ଝୁଲାନୁଁ ।
ଚାରିଆଡ଼େ କାଦୁଅପଚପଚ :	ପଚାପଚି ହେଲା ଆତେ ।	:	ଚିକଲା ଲଦଲଦ୍ ଆତାଲ୍ ।
ଝଡ଼ିବର୍ଷା :	ବେଶି ଦିନ ଧରି କରି ବର୍ଷା ହେବାଟା ବଡ଼େ ବର୍ଷା କୟବାୟ ।	:	ନକ୍ତେ ଦିନା ପଇସି ପିର ଆତାଲ୍ ଜାଦା ପିର ଜୟାନୁଡ୍ ।
ନଇବଡ଼ି :	ନଦୀ ଲଗେ ପୁର ପାନି ଆୟସି ।	:	ନୟି ତିଗା ଉସା ଏର ଝାତାଲ୍ ।
ଅସୁବିଧା :	ରାମ ଡାବୁ ପାଇଁ ଜବର କାକୁରତି ହେଲାନି ।	:	ରାମ ପଇସାକାଜେ ଆଚାୟ କାକୁର୍ଡି ଆତଡ୍ ।
କାଗଜତଙ୍ଗା :	ପିଲାମନ୍ କାଗଜ ତଙ୍ଗା ବନାୟ ଲାୟନି ।	:	ପେକୋଡ୍ କାଗେଡ୍ ତଙ୍ଗାଁ ବନାୟ କିତଡ୍ ।
ସେମିତି କହନା :	ତୁଇ ମକେ ସେମିତି ନାକହ ।	:	ନିମ୍ନା ନାକୁନ୍ ଆଦାନଇନମ୍ନା ।
ମରୁଡ଼ି :	କୁକୁଡ଼ା ମନକେ ମରଡ଼ି ଧରସି ଆତେ ।	:	କରକୁନ୍ ମରଡ଼ି ପୟଲାତା ।
ଧାନ ବୁଣା ହୁଏ :	ବେଡ଼ାୟ ଧାନ ବୁଣା ଯାୟସି ।	:	ଢେଡ଼ାତେ ଅଞ୍ଜି ଝିତାନା ଆୟ ।
ଭେଣ୍ଡି :	ଭେଣ୍ଡି ବିଚଲ୍ ଲାଗସି ।	:	ଭେଣ୍ଡି ବିଲଙ୍ଗ୍ ଲାଗାଲ୍ ।
ଜହ୍ନି :	ଜନିକେ ଶାଗ୍ ରାଦି ଖାଇବର ହେୟସି ।	:	ତୋର୍ୟାକୁନ୍ କୁଶରା ଅର୍ସି ତିୟାନା ଆୟ ।
ସାରୁ :	ସାରୁକାନ୍ଦାକେ ଅବକା ଖାୟଲେ ସରି ଚଟ୍ଟା ଖଜାୟସି ।	:	ଗୁଣ୍ଡେଁ କୁନ୍ ଅବଗ ତିତେକ୍ ଚୋଡ଼ା ହୋହାଲ୍ ।
ସବୁଜ ପରିବା :	ଅମୃତ ମାଣ୍ଡା କାଚା ପତରିଆ ରେୟସି ।	:	ପପେୟା କାଚା ସେମିରଗ୍ୟାଲ୍ ମୟାଲ୍ ।
ମକା :	ମକେ ଦାନ ବେଡାର ପାନି ଦେଖୁ କରି ବଡ଼େ ସାରଦା ଲାଗଲା ।	:	ନାକୁନ୍ ଅଞ୍ଜିଁ ଢେଡ଼ାତେ ଏର ହୁଡ଼ତେକ୍ ବନେ ଶରଦା ଲାଗଲାତା ।
ବସ୍ତା :	ଧାନ ମିଣ୍ଡାୟ କରି ବାସ୍ତାଲଗେ ସଙ୍ଗାୟ ବାର ।	:	ଅଞ୍ଜିଁ ଝିସି ପୋତାନେ ଜରାନା ଆୟ ।
ଥଣ୍ଡା :	ମୋକେ ବଡ଼େ କାକର ଲାଗଲାନି ।	:	ନାକୁନ୍ ଆଛାୟ ପିନି ଅସ୍ଲାତା ।
ନିଆଁ :	ତୁଇ ଆରି ମୁଇ ଜୟ ଲାଗାୟ କରି ଛେକୁ ।	:	ନିମ୍ନା ଆଉରନନ୍ନା କିସ୍ମାସି ତରସିଗ୍ ।
ପକ୍ଷୀ :	ତେତେ ମନ୍ ଗତେ ବାସା କରବାୟ ।	:	ପିଟେଁ ମଡ଼ଡ଼ାତେ ଗୁଡ଼ା କିସିମ୍ନାନ୍ନୁ ।
ଅଂଜଳ :	ଗାଁ ଆନେ ଲୋକ ମନ ରେବାୟ ।	:	ଝାଡ଼ାନେ ମାନେୟ ଲୋକ୍ ମୟାନୁଡ୍ ।
ବୈଶାଖ :	ବୈଶାକ୍ ମାସେ ବଡ଼େ ଖାରା ହେୟସି ।	:	ବୟଶାକ୍ ମେହନାତ ଆଛାୟ ଆଦି ଆୟାଡ୍ ।

ପ୍ରଚଣ୍ଡ	: ଏବେ ଆଗର ଥାନୁ ଅଧିକ ଖାରା ହେଲାନି ।	: ଇଦେକ୍ ତଲେୟ ତାହଲେ ଆଛାୟ ଆଦି ଆତ୍ତାଲ୍ ।
ଆଷାଡ଼	: ଆଷାଡ଼ ଗଚେକ୍ ମାସର ନାଁଅ ଆୟ ।	: ଆଷଡ଼ ଉଷାନ୍ ମେହନାତା ପଦର ।
ଶ୍ରୀବଣ	: ଶାରାବନ ମିଶା ଗଚେକ୍ ମାସର ନାଁଅ ଆୟ ।	: ଶାଓନ୍ ଗଲା ଉଷାନ୍ ମେହନାତା ପଦର ।
ନିର୍ମଳ	: ମକେ ପାନି ଧୟଳା ଗିନେ ବଡେ ନିକ ଲାଗଲା ।	: ନାକୁନ୍ ନିର୍ମଲ୍ ଏର୍ ଉଚେକ୍ ବଡ଼୍ୟା ଲାଗଡ଼ ।
ଜଗତ	: ସାରା ଗଜତର ଲୋକ ଦୁଃଖ ସୁଖ ବାଟା କରି ରେବାୟ ।	: ସାରା ଦୁନିୟାତୋଡ଼ ମାନେୟ ଦୁଃଖ ସୁଖତେ ମଦାନା ଆୟ ।
ଉତ୍ସବ	: କାଲିକେ ଆମର ଗାୟେଁ ପରବ ମାନବାୟ ।	: ନାଡ଼ି ମାଓ୍ଵା ଓଡ଼ା ତେତିହାର ମାନେମାୟାନା ଆୟ ।
କଇଁଫୁଲ	: କଇଁ ଫୁଲ ବୟେ ରେୟସି ।	: ବଡେୟା ଫୁଜାର ବାୟାତେ ମଦାଲ୍ ।
ଉତ୍କଳ	: ଓଡ଼ିଶା କେ ଉତ୍କଲ୍ ବୋଲି କୁହାୟାୟସି ।	: ଓଡ଼ିଶାତୁନ୍ ଉତ୍କଲ୍ ଇଞ୍ଜି ଇଡୋଡ଼ ।
ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟ	: ବଡେ ଇସ୍କୁଲେ ପାଠ୍ ପଡ଼ବାକେ ଯିବାର ।	: ହଜର ଇସ୍କୁଲତେ ପାଠ୍ ପଡ଼ିହି କିଜଲା ହାୟାନା ଆୟ ।
ଫେରିଲା	: ସେ ଇସ୍କୁଲ ତାନୁନ୍ ଘରେ ଲେଉଟଲା ।	: ଓଡ଼ ଇସ୍କୁଲ ତାହଲେ ଲୋତେ ମଲ୍ତୁଡ଼ ।
ଯୁବକ	: ଭେଣ୍ଡିଆ ପିଲାକେ ଭୁଡେକ୍ ବପୁ ରେୟସି ।	: ଲୟଡ଼ ପେକାନ ଆଛାୟ ବଳ ମଦାଲ୍ ।
ଚାକିରି	: ରାମ ମାଷ୍ଟେର ଚାକିରି କରସି ଆତେ ।	: ରାମ ମାଷ୍ଟେର ଚାକିରୀ କିଡୋଡ଼ ।
ପାହାଡ଼	: ପର୍ବତ୍ ଗନେ ବାୟ ବାଲୁ ମନ୍ ରେବାୟ ।	: ମାଟାକ୍ କମ୍ପାତେ ଡୁଓ୍ଵାହ ଆଡ଼ଜାଲି ମଦାନୁଁ ।
ପଡ଼ିଆ	: ବାଟା ଲଗେ ଗୋରୁ ଗାୟ ମନ୍ ଘାଁସ୍ ଖାୟଲାୟନି ।	: ଭଟିତିଗା ଟାଲିହି କର୍ଷାଁ ଲାଟା ତିଡ଼ାଁ ।
ଜାଗା	: ଭଲଯାଗା ଥାନେ ଘର ବାୟବାର ।	: ଆଛାଜାଗା ତିଗା ଲୋହକ୍ ବନାହ୍ କିଆନା ଆୟ ।
ଉଜ	: ଡେପ ଜାଗା ଲଗେ ଠିଆ ହେଲେ ସବୁ ଜିନିଷ ପତର ଦେଖା ଯାଇସି ।	: ଡିପକା ଜାଗାତିଗା ନିଡ଼ତେକ୍ ସବ୍ ଜିନିଷ ପତର ହୁଡ଼ି ଆୟାଡ଼ ।
ଛେଲି	: ଛେଲି ଡାଲ୍ ମୁଲ୍ ଖାୟସି ।	: ଏଟିଁ ଡାରାଁ ପଦଲା ତିସାନୁଁ ।
ଚିକ୍କାର	: ସାପକେ ଦେକି କରି ପିଲାମନ୍ କଲାର ହେଲାୟ ।	: ତରାସତୁନ୍ ହୁଡ଼ସି ମଞ୍ଜାଲ୍ ପିଲାଁ କଲହାର୍ କିଡୁଡ଼ ।
ଝରଣା	: ଝରନା ଲଗେ ପାନି ଗାଲାନି ।	: ଝରନ୍ ତିଗା ଏର୍ ହାତ୍ତାଲ୍ ।
କଥାବାଉଁ	: ସେ ମନ୍ କାତାବାଉଁ ହେଲାୟନି ।	: ଓଡ଼ଲୋଡ଼ ଅଡ଼କା ଅଡ଼କି ଆତଡ଼ ।
ଗବର ଖତ	: ଗବର ଖତକେ ବେନାୟ ପାକାୟ ବାର ।	: ହତାପ୍ ଖତତୁନ୍ ଡେଡାତେ ଲିକାନା ଆୟ ।
ଉକୃଷ୍ଟ ସାର	: ନିକ ଖତ୍ ବେଡ଼ାୟ ପକାୟ ବାର ଆୟ ।	: ବନ୍ନେ ଖତ୍ ଡେଡାତେ ହିଆନା ଆୟ ।
ଫସଲ୍	: ଧାନ୍ ଚାଷ୍ଟ ବେଡ଼ାୟ କରବାର ।	: ଅଞ୍ଜିଁ ଚାଷ୍ଟ ଡେଡାତେ କିଆନା ଆୟ ।
ଆପଣ	: ତୁଇ ମକେ ଡାବୁ ଦେବି ବୋଲି କଇ ରେଲିସ୍ ।	: ନିମ୍ମାଟ୍ ନାକୁନ୍ ରୁପ୍ୟା ହିକା ଇଞ୍ଜି ମଡୋନ୍ ।

ବର	: ଚକି ସଙ୍ଗେ ଯେ ବିବା ହେସି ତାକେ ବର କର୍ମ୍ମବାୟ ।	:	ପେଗଡ଼ି ସଙ୍ଗେ ବିହାଓ ଆୟାଓାନ ଦୁଲହା ଇନ୍ଦା ନୁଡ଼ ।
ଅଶ୍ରୁତଥ	: ପିପଲ ଗଛ ଗଟେକ ଗଛର ନାଅଁ ଆୟ ।	:	ପିକଡ଼ି ମଡ଼ତା ଉଷାନ୍ ମଡ଼ତାତା ପଦର ।
ଶାଳ	: ଶରଗି ଗଛର ଖେଦା ମନ୍ ସାନ୍ ସାନ୍ ହେୟସି ।	:	ହରଜି ମଡ଼ତାତା ଖାୟାଁ ହିଡ଼ଲାଁ ହିଡ଼ଲାଁ ଆୟାନ୍ନୁ ।
ଦେବଦାରୁ	: ଦେବଦାରୁ ଗଛ ବଡ଼େ ଲମ୍ ରେୟସି ।	:	ଦେବଦାରୁ ମଡ଼ତା ଆଛାୟ ଲାମ୍ ମନ୍ଦାଡ଼ ।
ତେନ୍ତୁଳି	: ତେନ୍ତୁଳି ଆମଲି ଲାଗସି ।	:	ହିଡ଼ତା ଚିଙ୍ଗିଙ୍ଗା ଲାଗାଲ ।
ଜାମୁ	: ବନ୍ଦାଡ଼ ଧରଲେ କଷି ଜାମ୍ ଖାୟଲେ ସରି ବନ୍ଦାଡ଼ ଛାଡ଼ସି ।	:	ଝାଡ଼ା ଆଡେକ୍ କଷି ଲେଣ୍ଟି ତିଡେକ୍ ପେଲାନା ବନ୍ଦ ଆୟାଲ ।
ଖଜୁରୀ	: ଖାଜୁରୀ ଗଛେ ଖାଜୁରୀ ପାରଲା ଆଡେ ।	:	ହିଦି ମଡ଼ତାତେ ହିଦିଁ ପଞ୍ଚୁଟାଁ ।
ଉପାୟ	: ସେ ବଡ଼େ ନିକ ଉପାୟ ପାଞ୍ଚୁଲା ଆଡେ ।	:	ଓଡ଼ ହଜେରେ ଆଛା ଉପାୟ ବିଚାର କିଡ଼ତ୍ ।
ବ୍ୟବହାର	: ସବୁ ଜିନିଷକେ ବେବାର କରବାକେ ଯାନ୍ବାର ଆଡେ ।	:	ସବ୍ ତିଜ୍ଜୁନ୍ ବେବାର କିଇଲା ପୁଞ୍ଚାନା ମନ୍ତା ।
କୁକୁଡ଼ା	: ଏବେ କୁକଡ଼ା ଡାକଲାନି ।	:	ଇଦେକ୍ କର କୁସ୍ତବେ ।
ଛେଳିଫାମ୍	: ଛେଳି ପାରମ୍ ଲଗେଛେଳି ମନ୍ ଆଡତ ।	:	ଏଟି ପାରମ୍ତେ ଏଟିଁ ମନ୍ତାଁ ।
ତା ସହ	: ମୁଇ ତାର ସଙ୍ଗେ ଇସ୍ତୁଲେ ଯିବି ।	:	ନନ୍ନା ଓନ୍ ସଙ୍ଗେ ଇସ୍ତୁଲେତେ ହୟକା ।
ବିରି	: ବିରିକେ ଡାଲି ବନାୟବାର ହେୟସି ।	:	ପୁପଲିକୁନ୍ ତାଡ଼ାଁ ବନାହ୍ କିଆନା ଆୟାଲ ।
ମୁଗ	: ମୁଗ ଡାଲି ଚାପରା ଚାପରା ଲାଗସି ।	:	ପସଲି ଡାଡ଼ାଁ ପର୍ ପଚା ଲାଗାଲ ।
ସୋରିଷ	: ସୋରିଷୁକେ ତେଲ ବନାୟବାର ହେୟସି ।	:	ହଡ଼ସୁମ୍ ତୁନ୍ ନିୟ୍ ପେରି କିୟାନା ଆୟ ।
ଆଲୁ	: ଆଲୁ କାନ୍ଧାକେ ଭାଜି ଖାୟବାର ହେୟସି ।	:	ଆଲୁମାଟିଁ କୁନ୍ ପିଡ଼ି ହଡ଼ି ତିୟାନା ଆୟ ।
ବାଇଗଣ	: ବାଇଗନକେ ଶାଗ୍ ରାୟବାର ହେୟସି ।	:	ବାଙ୍ଗାକୁନ୍ କୁଶରୀ ଆଟାନା ଆୟ ।
କପା	: କପାକେ ଘାଆ ଥାନେ ସୋୟବାର ହେୟସି ।	:	କାପସ୍ତୁନ୍ ଘାଅତିଗା ତାସାନା ଆୟ ।

ଆମ ପର୍ବ ପର୍ବାଣି (ଆମର ପରବ ଯାତରା) ମାଓ ଡିହାଡ଼ ଜଡ଼ରା

ଚିତ୍ର	: ଆୟ ତାନେ ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ବାନା ମନ୍ ଆଡେ	:	ଆଗା ଆଛା ସୁନ୍ଦର ବାନାଁ ମନ୍ତାଁ ।
ଠାକୁରାଣୀ	: ଆମର୍ ଗାୟେଁ ଠାକୁରାଣୀ ମନ୍ଦିର୍ ଗଟେକ୍ ଆଡେ ।	:	ମାଓ ଓଡ଼ାତେ ଠାକୁରାନା ଗୁଡ଼ିଉଷାନମନ୍ତା ।
ପୂଜା	: ଲୋକମନ୍ ମାପୁ ଘରେ ପୂଜା କରବାୟ ।	:	ମାନେୟଲୋଡ଼ ମାହାପୂନ୍ ଲୋଡେ ପୂଜା କେଓୁଲଡ଼ ।
ଅମାବାସ୍ୟା	: ଜନ ଉଦି ୧୫ ଦିନ୍କେ ଅମାବାସ୍ୟା ହେୟସି ।	:	ଲାଲେଞ୍ଜ ତୋହଲେ ପନ୍ଦାରା ଦିନାତେ ଆନ୍ଦ୍ୟାରୀ ଆୟାଡ଼ ।
ଦୀପାବଳି	: ଦୀପାବଳୀ ଦିନେ ବାନ୍ ପୁଟାୟ ବାୟ ।	:	ଛକିଡ଼ି ଦିନାତେ ଫଟାକାଁ ପିରହାନୁଡ଼ ।
ପାଳନ	: ଆଜି ଆମର୍ ଗାଁଏ ପରବ୍ ମାନ୍ଲାଇନି ।	:	ନେଣ୍ଡୁ ମାଓ ଓଡ଼ାତେ ତିହାଡ଼ ମାନେ ମାନ୍ତଡ଼ ।

ପୂର୍ବ ପୁରୁଷ	: ଆଗର ଲୋକ୍ ମନ୍ ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର କତାନୀ କୟବାୟ ।	: ତଲେୟତୋତ୍ ମାନେୟ ଆଛା ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ପଲୋଁ ଇନ୍ଦାନୁତ୍ ।
ମୁସଲମାନ	: ମୁସଲମାନ କୟଲେ ସରି ଗଟେକ୍ ଜାତି ଧରମର ଲୋକ ।	: ମୁସଲମାନ ଇତେକ୍ ଉଷ୍ମାନ ଜାତିତା ଧରମ୍ ତତ୍ ମାନେୟ ।
ଉପବାସ	: ସୀତା ଆଜି ଉପାସ କରଲାନୀ ।	: ସୀତାଲ୍ ନେଷ୍ଟ୍ ଉପାସ୍ କିତାଲ୍ ।
ବହୁତ	: ସେ ଭୁତେକ୍ ପାଠପଢ଼ୁଲା ଆଚେ ।	: ଆଦ୍ ଆଛାୟ ପତହି କିତାଲ୍ ।
ତିସେମର	: ପୁସ୍ ମାସେ ପୁସ୍ ପରବ୍ ମାନବାୟ ।	: ପୁସ୍ ମେହନାତେ ପୁସ୍ ତିହାର୍ ମାନେମାୟନା ।
ଜନ୍ମ	: ତାଙ୍କରତି ପିଲା ଗଟେକ୍ ଜନମ୍ ହେଲା ।	: ଅନ୍ନାଦିଗା ଫିଲା ଉଷ୍ମାନ୍ ଜନମ୍ ଆତାଲ୍ ।
ରଥଯାତ୍ରା	: ଗୁନତା ଗଲା ଦିନେ ମୁଇଁ ନୁଆଁ ତ୍ରେସଘେନି କରିନେବି ।	: ଗୋନଛା ଦିନା ନନ୍ନା ପୁନା ତ୍ରେସ୍ ଆସି ଅୟକା ।
ଆଷାଢ଼ ମାସ	: ଆଷାଢ଼ ମାସେ ଗୁନତା ପରବ୍ ମାନବାୟ ।	: ଆଷାଢ଼ ମେହନାତେ ଗୋନତା ତିହାତ୍ ମାନେ ମାୟନୁତ୍ ।
ପୁରୀ	: ପୁରୀ ଥାନେ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ଆଚେ ।	: ପୁରୀ ତିଗା ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ମତ୍ରା ।
ବିଶ୍ୱ ପ୍ରସିଦ୍ଧ	: ସାରା ଜଗତ୍ ଜାନବାଟା ବିଶ୍ୱ ପ୍ରସିଦ୍ଧ କୟବାୟ ।	: ସାରା ଜଗତ୍ ପୁନ୍ଦାନାତେ ବିଶ୍ୱ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଇନ୍ଦାନୁତ୍ ।
ଗଣେଶ ପୂଜା	: ଆମର ଇଷ୍ଟଲେ ଗଣେଶ ପୂଜା ମାନବୁ ।	: ମାଝା ଇଷ୍ଟଲତେ ଗନେଶ ପୂଜା ମାନେ ମାୟକମ୍ ।
ଦେବୀ	: ମାଜଜି ମାପୁକେ ଦେବୀମାତା କୟବାୟ ।	: ଆତ୍ ମାହାପୁତୁନ୍ ଦେବୀମାତା ଇନ୍ଦାନୁତ୍ ।
ମାଘ ମାସ	: ମାଘ ମାସେ ଇଷ୍ଟଲେ ସରସ୍ୱତୀ ପୂଜା କରବାୟ ।	: ମାଙ୍ ମେହନାତେ ସରସ୍ୱତୀ ପୂଜା କିଆନୁତ୍ ।
ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ	: ମାତମା ଗାନ୍ଧିକେ ସବୁ ଲୋକ୍ ଜାନତ୍ ।	: ମାତମା ଗାନ୍ଧିନ୍ ସବୋୟ ପୁତ୍ରୋତ୍ ।
ମସିହା	: ମୋକେ ୧୫ ବରଷ ହେଲା ଆଚେ ।	: ନାକୁନ୍ ପନ୍ଦାରା ଅତଷ୍ଟା ଆତାଲ୍ ।
ଅକ୍ଟୋବର ମାସ	: ଅକ୍ଟୋବର ମାସେ ଦଶରା ହେୟସି ।	: ଅକ୍ଟୋବର ମେହନାତେ ଦଶହାରା ଆୟାତ୍ ।
ଭାରତ	: ଆମର ଦେଶର ନା ଭାରତ୍ ବଲବାୟ ।	: ମାଝା ଦେଶତୁନ୍ ଭାରତ ଇନ୍ଦାନୁତ୍ ।
ମୁଖ୍ୟ	: ଆମର ଘରେ ଆମର ବାବା ମେନ୍ ଲୋକ ଆୟ ।	: ମାଝାଲୋତେ ମାଝୁତ୍ ବାବାଲ୍ ମୁଖ୍ୟା ମାନେୟ ।
ପ୍ରତି ବର୍ଷ	: ସବୁ ବରଷେ ମୁଇଁ ଆମର ଦାଦି ଘରଗାଁ କେ ବୁଲବାକେ ଯିବି ।	: ସବ୍ ଅତଷ୍ଟାତେ ନନ୍ନା ମାଝୁତ୍ ଦାଦିନା ଲୋତ ଝୁତାତେ ଅଲିଲା ହୟକା ।
ଗୁରୁ ଦିବସ	: ଇଷ୍ଟଲ ମନକେ ଗୁରୁ ଦିବସ ପାଳନ୍ କରବାୟ ।	: ଇଷ୍ଟଲକନେ ଗୁରୁ ଦିବସ୍ ପାଳି କେଝାଲୋତ୍ ।
ରାଷ୍ଟ୍ରପତି	: ଆମର ଦେଶର ବଡ଼ଲୋକ୍ କେ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି କୟବାୟ ।	: ମାଝା ଦେଶତତ୍ ହଜୋର୍ ମାନେନ୍ ରାଷ୍ଟ୍ର ପତି ଇନ୍ଦଝାଲୋତ୍ ।
ଜାନୁୟାରୀ	: ମାଘମାସେ ନୁଆଁବରଷ୍ ମାନ ବାୟ ।	: ମାଙ୍ ମେହନାତୁନ୍ ପୁନ୍ନା ଅତଷ୍ଟା ମାନେ ମତ୍ରତ୍ ।
କାର୍ଯ୍ୟ	: କାୟ ହେଲେ କାମ ଦାମ ଜାନିରେବାର ।	: ବତାୟ ଆତେକ୍ ଗାଲା କାମ୍ ଦାମ୍ତୁନ୍ ପୁଞ୍ଜି ମାନ୍ଦାନୁତ୍ ।
ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଦିବସ	: ଜାନୁୟାରୀ ୨୬ ତାରିଖକେ ସାଧାରଣ ତନ୍ତ୍ର ଦିବସ୍ କୟବାୟ ।	: ଜାନୁୟାରୀ ୨୬ ତାରିଖତୁନ୍ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଦିବସ୍ ଇନ୍ଦାନୁତ୍ ।

ଜାତୀୟ ପର୍ବ	: ଆମର ମେନ୍ ପରବ୍ ଚଇତ୍ ପରବ୍ ।	:	ମାଘା ହଜୋର ପରବ୍ ଚଇତ୍ ପାରବ୍ ।
ପତାକା	: ଇସ୍ତୁଲେ ରେଷ୍ଟା ଉଠାୟଲାୟନି ।	:	ଇସ୍ତୁଲତେ ଝଣ୍ଡା ତେହୁଡୁ ।
ସଙ୍ଗୀତ	: ଆୟ ଗାତ ଶୁନ୍‌ଲାନ୍ତି ।	:	ଓଡ୍ ପାଟାଁ କେଞ୍ଜିତୁଡ୍ ।
ମହାନ	: ଦେଶର କଜେ ନାଁରଖିବା ଲକ୍‌କେ ବଡ୍ ଲୋକ୍ କୟ ବାୟ ।	:	ଦେଶକାଜେ ପଦର ଇରଫାନ୍ ମାନେୟକୁନ୍ ହଜୋର ମାନେୟ ଇନ୍ଦାନୁଡ୍ ।
ସବୁ ସ୍ଥାନରେ	: ଆୟ ସବୁବାଟେ କାମ୍ କରବାକେ ଜାନେ ।	:	ଓଡ୍ ସବୁହିନାଁ କାମ୍ କିଇଲା ପୁତଡ୍ ।
ଗାଁ ଗହଳି	: ଗାଁଗାଁର ଲୋକ୍ ମନ୍ ଜବର ଧରମ୍ ରେବାୟ ।	:	ନାର୍ ଗାଁଦୋଡ୍ ମାନେୟ ଆଛା ଧରମ୍ ତୋଡ୍ ମନ୍ଦୁଡ୍ ।

ସ୍ଵାଧୀନତା ଦିବସ (ସ୍ଵାଧୀନତା ଦିବସ)

ସକାଳ	: ଅଗଷ୍ଟ ୧୫ ଦିନକେ ସାକାଲ୍ ସାକାଲ୍ ଇସ୍ତୁଲେ ଯିବାର୍ ।	:	ଅଗଷ୍ଟ ୧୫ ଦିନା ନରକିଁ ନରକିଁ ଇସ୍ତୁଲ ହନ୍ଦାନା ।
ଅଗଷ୍ଟ ମାସ	: ବର୍ଷା ମାସେ ଜବର ବର୍ଷା ହେୟସି ।	:	ପାର୍ ଦାଏ ଜାଦା ପାରଫୁଡା ।
ଭିତରେ	: ଅଗଷ୍ଟ ୧୫ ଦିନକେ ଗାଁ ଭିତରେ ବୁଲ୍‌ବାର୍ ।	:	ଅଗଷ୍ଟ ୧୫ ଦିନତେ ଫୁଡା ଲାପା ଓଲିହନ୍ଦାନା ।
ଆଗ୍ରହ	: ମୋକେ ମାଉସ ଶାଗ ଖାୟବାକେ ଜବର ମନ୍ ଲାଗସି ।	:	ନାକୁନ୍ ହଫୁଁ କୁସି ତିହିଲା ମନଫୁଡା ।
କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର	: କୃଷ୍ଣ ଚନ୍ଦର ଗଟେକ୍ ଲୋକର ନାଆଁ ।	:	କୃଷ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ର ଉଣି ମାନେ ନା ପାଦୋର ।
ସଫା	: ଗାଗଡ୍‌କେ ପରତଲ୍ କରବାର୍ ।	:	ମେନ୍ଦଲଦୁନ୍ ସାଫ୍ କିୟାନା ଆୟ ।
ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକ	: ଅଗଷ୍ଟ ୧୫ ଦିନେ ଇସ୍ତୁଲେ ଜେଣ୍ଡା ଉଡାୟସି ।	:	ଅଗଷ୍ଟ ୧୫ ଦିନତେ ଇସ୍ତୁଲତେ ପତକା ଉଡହ୍ କିଡୋଡ୍ ।
ଅତିଥି	: ଆମର ଘରେ ଗତଲକ ଆୟବାୟ ।	:	ମାଘା ଲୋତେ ଶାଗା ଫୁୟାନୁଡ୍ ।
ରକିନ୍ କାଗଜ	: ରଙ୍ଗ କାଗଜକେ ଫୁଲ୍ କାର୍‌ରେ ହେୟସି ।	:	ରଙ୍ଗ କାଗଜଦୁନ୍ ଫୁଙ୍ଗାର୍ କାଟିକିଡୋଡ୍ ।
ସ୍ଥିର	: କାତାନ୍ କିୟଲାକେ ପିଲାମନ୍ ଚିମ୍‌ରା ଏଇ ଗାଲାୟ ।	:	ଝେସର କେଞ୍ଜିସି ପେକଡ୍ ଛୁପ୍ ଆତୁଡ୍ ।
ଠିକ୍ ସମୟ	: ଠିକ୍ ବେଲାକେ ଇସ୍ତୁଲେ ଯିବାର୍ ।	:	ଠିକ୍ ଟାଇମ୍‌ଦେ ଇସ୍ତୁଲ ହନ୍ଦାନା ।
ଉତ୍ତୋଳନ	: ପିଲାମନ୍ ଇସ୍ତୁଲେ ପତକା ଉତ୍ତଳନ୍ କର ଲାୟ ।	:	ପିଲାଁ ସ୍ତୁଲତେ ପତକା ଉଡାହ୍ କିଡୋଡ୍ ।
ଛିଡ଼ା ହେଲେ	: ମାଷ୍ଟର ଇସ୍ତୁଲ ଭିତରେ ଆୟଲା କେ ପିଲାଟକି ମନ୍ ଠିଆ ହେଲାୟ ।	:	ମାଷ୍ଟର ଇସ୍ତୁଲ ଲପା ଫୁଡୁଡ୍ ତାନା ପଜା ପେକାଁପେକଡ୍‌ଡିଁ ତେଦ୍‌ତୁଡ୍ ।
ସଙ୍ଗୀତ ଗାଇଲେ:	ଚକିମନ୍ ଗାଡ୍ ଗାୟଲାୟ ।	:	ପେକାଁ ପାଜା ଫୁରୁଡୁଁ ।
ଭାଗ୍ୟ	: ତାର୍ କରମେ କାୟଟାନା ହେ ।	:	ଓନ୍ ଭାଗତେ ବାତାୟ ଆୟ ।
ବିଧାତା	: ମାପୁକେ ପୁଜାକର ବାର୍ ହେୟସି ।	:	ଠାକୁର ଦୁନ ପୁଜା କିଆନା ଆୟ ।
ସିନ୍ଧୁ	: ସମୁଦ୍ର ଲୋଗେ ମତାର ମନ୍ ରେବାୟ ।	:	ସମୁଦର ହେତେ ମାନ୍ଦାନା ମାନ୍ ମାଡାଲ ।
ଶୁଭ	: ସକାଲ୍ ସକାଲ୍ ପୁଜା କରଲେ ଶୁଭ କାମ୍ ହେୟସି ।	:	ନରକି ନରକି ପୁଜା କିତେ ବନେ କାମ ଆଡା ।

ଯମୁନା	:	ଯମୁନା ଗଚେକ୍ ନଦୀର ନାଥୀ ଆୟ ।	:	ଯମୁନା ଉଂଚାନ୍ ନଦୀଦା ପାଦୋର ଆୟ ।
ଇଂରେଜ ମାନେ:	:	ଆମର ଦେଶେ ଇଂରେଜ୍ ମନ୍ ଶାସନ୍ କରତେ ରେଲାୟ ।	:	ମାଓ ଦେଶଦେ ଇଂରେଜ୍ ଲୋଡ୍ ଶାସନ୍ କିଷୋଡ ମାତ୍ତ ।
ଶାସନ	:	ଇଂରାଜୀ ମନ୍ ଜବର କଡ଼ା ଶାସନ୍ କରତେ ରେଲାୟ ।	:	ଇଂରେଜ୍ ଲୋଡ୍ ଯାଦା ଓଡ଼ିଶା ଶାସନ କିସକ୍ମାତୋଡ୍ ।
ଡିନୋଟି ରଙ୍ଗ	:	ପତ୍ତକା ଲଗେ ଡିନଟା ରଙ୍ଗ ଆଚେ ।	:	ପତ୍ତକାତେ ମୁଂଚାନ୍ ରଙ୍ଗ ମନ୍ତା ।
ସାହସର ପ୍ରତୀକ:	:	ସବୁ କାମ କରବାକେ ସାହାସ୍ କର ବାର୍ ଆଚେ ।	:	ସବ୍ ଦୁନ କାମ କିତେକ୍ ଦମ୍ ଇଲା ଆୟାଲ୍ ।
ଧଳା ରଙ୍ଗ	:	ସେ ଧବ୍ଲା ଫଟି ପିୟଲା ଆଚେ ।	:	ଓଡ୍ ପଣ୍ଡା ରଙ୍ଗଦା କରତୋଡ୍ ।
ଶାନ୍ତି	:	ପିଲାମନ୍ ମାଷ୍ଟେର ଆୟଲାକେ ଅଗାଜ୍ ଗାଲାୟ ।	:	ପିଲାଁ ମାଷ୍ଟେର ଖାସନା ସମୟଦେ କୁମାଜ୍ ଆତୁଡ୍ ।
ସବୁଜ ରଙ୍ଗ	:	ଗଛର ପତର କାଚାପତ୍ରିଆ ରେୟସି ।	:	ମଡ଼ା ଆକି ସବୁଜ ରଙ୍ଗ୍ ଆୟ ।
ମଝିରେ	:	ସେ ମଝିଲଗେ ବସ୍ଲା ଆଚେ ।	:	ଓଡ୍ ନଗଡେ ଉଡ୍ତୋଡ୍ ।
ଚକ୍ର	:	ସାଇକଲକେ ଦୁଇଟା ଚକା ରେୟସି ।	:	ସାଇକେଲ ଦାନ ରଣ୍ଡାନ୍ ଚକା ମନ୍ତା ।
ନୀଳ ରଙ୍ଗ	:	ବାଦଲ୍ ନିଲିଆ ରେୟସି ।	:	ବାଦର ନିଲିଆ ରଙ୍ଗ୍ ଆୟ ।
ଶିଶୁ	:	ପିଲା ମନ ପାଠ୍ ପଢ୍ଲାୟନି ।	:	ପିଲାଁ ପଢ଼ି କିତୋଡ୍ ।
ଉକତି	:	ଆମର ଗାଁ ବେଶି ଉନତି ହେଲାନି ।	:	ମାଓ ଓଡ଼ା ଜ୍ୟାଦା ଉନ୍ନତି ଆତାଲ ।
ଆବଶ୍ୟକ	:	ମୋକେ ଜବର ଡାବୁ ଦରକାର ଆଚେ ।	:	ନାକୁନ ଜ୍ୟାଦା ପଇସା ଦରକାର ମାନ୍ତା ।
ଦେଶ	:	ଆମର ଦେଶର ନାଥୀ ଭାରତ୍ ଆୟ ।	:	ମାଓ ଦେଶଦା ପାଦୋର ଭାରତ ।
ଲଢିବା	:	ଦୁଇଟା କୁକୁଡ଼ା ଗାଞ୍ଜା ଗାଲି ଲାଗ ଲାୟନି ।	:	ରଣ୍ଡାନ୍ ଗାଞ୍ଜା କରକ୍ ଲଡେମାନ୍ତା ।

**ମା ପରି ମୋର କିଏ ସେ ହେବ (ଆୟା ପାରା ମର କେ ସେ ଏଇସି)
(ୟାୟାନ୍ ବୁନା ନାଓଡ଼ ବଡ଼ ଆୟାନ୍)**

ମା	:	ମୋକେ ଗଚେକ୍ ଆୟା ଆଚେ ।	:	ନାଓ ଉଣ୍ଡି ଆୟାଲ୍ ମନ୍ତା ।
ଶୁଆଇ ଦେବ	:	ମାଁ ପିଲାକେ ଶୁଆଇସି ।	:	ଆୟାଲ୍ ପେକାନ୍ ରମହାଲ୍ ।
କୋଳେ ଧରିବ	:	ଆୟାପିଲା ମନ୍କେ କଲେ ଧାରସି ।	:	ୟାୟାଲ୍ ପିଲାକୁନ୍ କୋଡାତେ ପୟାଲ୍ ।
ଗେଲ କରିବା	:	ମୋର ମାଁ ମକେ ଲାଡ୍ କରସି ।	:	ମାଓ ଆୟାଲ୍ ନାକୁନ୍ ମୟା କିନ୍ତା ।
ହସେଇ ଦେବ	:	ମୁଇଁ କାନ୍ଦଲେ ମୋର ମାଁ ମକେ ହୁଁସାୟଦେସି ।	:	ନନ୍ନା କିଲତେକ୍ ନାଓ ଯାୟାଲ୍ ନାକୁନ କଓହଲାତା ।
ଅଳି ଅଝଟ	:	ସେମନ୍ ଲାଗାଲାଗି ହେଲାୟ ।	:	ଓଡ୍ଲୋଡ୍ ଲଡ଼ାଲ କିତୋଡ୍ ।
ଗପ	:	ମୋର ଆଇ ମୋକେ କତାନି କଇଦେୟସି ।	:	ମାଓ ଆଜି ନାକୁନ କାହାନୀ ଓହାଲ୍ ।
ବୁଝେଇ ଦେବ	:	ଘରେ ଲାଗାଲାଗି ହେଲେ ସରି ଆୟା ବୁଜାୟସି ।	:	ଲୋଡେ ଜଗଡ଼ା ଆଡେକ୍ ଯାୟାଲ୍ ସମଝାହ କିୟାଲ୍ ।
ବିଛଣା	:	ମୋକେ ଶୟବା ପାଇଁ ମୋର ମାଁ ମକେ ଆରନା ପକାୟ ଦେୟସି ।	:	ନାକୁନ ରମମାନା କାଜେ ମାଓ ଯାୟାଲ୍ ତାରସିଆଲ୍ ।

ପୋଷାକ ପିନ୍ଧେଇ ଦେବ: ମୋର ମା ମକେ ଡେରେସ୍ ପିନ୍ଧାୟି	:	ମାଝା ଯାୟାଲ୍ ନାକୁନ କୁଡ଼ତା କରିହୁଡ଼ିତା।
ଦେଖାଇଦେବ :	ପିଲାମନ କାନ୍ଦ ଲେ ମାଁ ଜନ୍ମକେ ଦେଖାୟିସି।	: ପିଲାଁ କିଲତେକ ଯାୟାଲ୍ ଲାଲେଞ୍ଜ ଦୁନ ତହଚିଲାତା।
ବହି ବସ୍ତାନି :	ମୋର ଫାଟା ମୁଣା ସଜାୟି ଦେଇସି।	: ମାଝା ବହି ପତର ସଜାଡ଼ି କିସିତା।
ଅନେଇ ଥିବ :	ମୁଇଁ ଇସ୍ତୁଲେ ଯାଇରେଲେ ମୋର ବାଟକେ ଦେଖି ତେ ରେୟିସି।	: ନାନ୍ନା ଇସ୍ତୁଲ ହଞ୍ଜି ମତେକ୍ ମାଝା ହରି ଦୁନ ହୁଡ଼ିସକ୍ ମାନ୍ତା।
ଦୁନିଆଁ :	ଆୟାମୋର ଦୁନିଆର ପିଲା ଥାନୁ ଜବର ଭଲ୍ ବୋଲି କୟିସି।	: ନାକୁନ ଯାୟାଲ୍ ଦୁନିଆଁ ଦେ ସବଲ୍ଲେ ଆଛା ପିଲା ଇଞ୍ଜି ଇନ୍ତାଲ।

ଚିତ୍ରଦେଖ ଓ କୁହ (ବାନାଦେକା ଆରି କୁଆ) (ସିଙ୍ଗାର ହୁଡ଼ାଟ୍ ଆରୁ ଝୁହାଟ୍)

ଗଛ	:	ବାଉଁଶୁ ଗଛ ବାଡ଼େ ଲମ୍ବ ରେୟିସି।	:	ଅଦୁର ମତା ଲାମ୍ ମନ୍ତା।
ସାପ	:	ସାପ୍ ବେଲେ ମରବାର ହେୟିସି।	:	ତରାସ୍ ଖସ୍ତେକ୍ ହାଇଆୟାଲ୍।
ଚଢ଼େଇ	:	ଚଢ଼େଇ ମନ୍ ଗଛେ ରେବାୟି।	:	ପିଟେ ମତାକ୍ନେ ମାୟାନା ଆଛୁ।
କଣ୍ଠେଇ	:	ପୁତଲା ଧରି କରି ପିଲାଟକି ମନ୍ ଖେଲଲାୟିନି।	:	ପୁତରା ପଇସି ପେକିଁ ପେକଡ଼ ଖାରସ୍ଲା ତତ୍।
ଜହ୍ନୁ	:	ରାତିର ବେଲା ଜନ ଉଦ୍‌ଶି।	:	ନରଖା ଲାଲେଞ୍ଜ ପାସ୍‌ୟାଲ୍।
କଇଁଛ	:	କଟିମ୍ ପାନି ଭିତ୍ରେ ରେୟିସି।	:	କେତୁମ୍ ଏରଦେ ମାୟାନା ଆୟି।
ପତ୍ର	:	ଟେକ୍ ପତର ବଡ଼ ବଡ଼ ରେୟିସି।	:	ଡେଙ୍ଗ କାଲକ୍ ହଜହ୍ ହଜହ୍ ମାନ୍ତା।
ଠେକୁଆ	:	ଖାଡ଼ା ବନେ ରେୟିସି।	:	ମାଲୋଡ଼ କମନା ଦେ ମାୟାନା ଆୟି।
ରାସ୍ତା	:	ସଡ଼କ୍ ଲଗେ ଲୋକ୍ ମନ୍ ହିଞ୍ଜି ଗାଲାୟିନି।	:	ସଡ଼କଦେ ମାନେଏ ତାକ୍ଷକ୍ ଦାନତୋଡ଼୍।
ଘର	:	ଘରଥାନେ ନର ଲୋକ୍ ରେବାୟି।	:	ଲତେ ମାନେ ମନଝାଲଡ଼ୋ ଆୟୁଡ଼୍।
ସ୍ତ୍ରୀ	:	ମାଜଜୀ ମନ ଫାଟି ପିନ୍ଧାୟି।	:	ଆସ୍ ମାନେ ଗାଟି ହୁତାନା ଆୟୁ।
କୁକୁର	:	ଆମର ଘରେ କୁକୁର ଆଟେ।	:	ମାଆ ଲତେ ନାୟି ମନ୍ତା।
ସ୍ତ୍ରୀ ବଣେ ପାରି ନେଉଛି :	ପାନା ନେଲାନ୍ତି।	:	ଆସ୍ ମାନେଏ ଏର ଅନ୍ତାଁ।	
ଝାଡୁ କରୁଛି :	ମାଜଜୀ ଗଟେକ୍ ବାଡ଼ାନ୍ ଲାନା।	:	ଆସ୍ ମାନେୟ ହାଏଲାଟାଁ।	
ରୋଷେଇ କରୁଛି :	ମାଜଜି ଗଟେକ୍ ରାୟିଲାନ୍ତି।	:	ଆସ୍ ମାନେଏ ଅଟାନା ଆୟୁଁ।	

ସେହି ମୋ ପ୍ରିୟ ଜନମ ଭୁଇଁ (ସେଟା ମୋର ଜନମ୍ ମାଟି) (ଆଦେ ନାଝା ଜନମ୍ ତଡ଼ିଇ)

ଦେଶ	:	ଆମର ଦେଶର ନାଉଁ ଭାରତ୍।	:	ମାଆ ଦେଶ୍‌ଦା ପାଦର ଭାରତ୍।
ଜନମ	:	ଭାରତ ଆମର ଜନମ ମାଟି।	:	ଭାରତ ଦେଶ ମାଝା ଜନ୍ମ ମାଟି।
କୋଳେ	:	ମାତାର କୋଳେ ପିଲାକେ ବସେଇଲା ଆଟେ।	:	ୟାନା କୋଡାୟେ ପେକାନ୍ ଉପିହତାଲ୍।
ବହୁଛି ମୁହିଁ	:	ଆମର ପାଡ଼େ କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଆମ ଗଛ ବାଡ଼ିଲାନା।	:	ମାଝା ପାଡ଼ିଦେ ବଛର ସୁନ୍ଦର ମରକା ମତା ବଡ଼ସାଲାତା।
ଜନନୀ	:	ଆୟାର କାତା ମାନକାର୍।	:	ୟାନା ପୋଲଦୁନ୍ ମାନେ ମାୟାନା ଆୟି।

ପାଳୁଛି	: ଆମେ ଦିଆଲିମାସେ ଦିଲାଇ ପରବ୍ ମାନଲୁନି ।	: ମାନ୍ନ ଦିଖୁଲି ମେହେନା ଦେ ଦିଖୁଲି ତିହାର ମାନେମାନ୍ତୋମା ।
ଜନମ ଭୁଇଁ	: ଗାଉଁ ଆମର ଜନମ୍ ମାଟି ।	: ଖୁଡ଼ା ମାଖୁ ଜନମ ତଡ଼ିୟ ।
ଗହନ ବଣ	: ଖମନ୍ ଆଗେ ତିରଲେତିଏନର ଖମନ୍ ରେୟସି ।	: କମ୍ନାଦା ବଟି ଖମନା ମହାଲା ।
ଶ୍ୟାମଳ ତରୁ	: ଦୁରର୍ ପରବତର କଚାପତ୍ରିୟା ଗଛ କଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଦିଶିଲାନି ।	: ଲାପିଡା ମଠା ଟଟା ଟଟା ମଡ଼ାକ୍ ବଛର ସୁନ୍ଦର ହୁଡ଼ଲାତା ।
ଲତା	: ଘର ଉପରେ କୁମଡ଼ା ମାଲ୍ ଗାଲା ଆଛେ ।	: ଲତ୍ ପର ଗୁମଡ଼ ଟଟାଂ ତାକତାଲ୍ ।
ତାଲରୁ ତାଳେ	: ମାଙ୍କଡ଼ ଖେୟାକେ ଖେୟା ଡ଼ଗାୟ ବୁଲୁଲାନି ।	: ବେନ୍ଦରାଲ୍ ଇଦ୍ କାୟା ଆଦ୍ କାୟଦେ ମିରସି ଖୁଲିଲାତା ।
ବିହଙ୍ଗ	: ଚେଡ଼େ ଉଡ଼ଲାନି ।	: ପିଟେ ପରିଲତା ।
ମଧୁର	: ପାରଲ୍ କେନ୍ଦୁ ବଡ଼େ ସୁଆଦ୍ ଆଚେ ।	: ପାଣ୍ଡଲେ ତୁମଡ଼ି ବଚର ମିଲିଙ୍ଗ ଲତା ।
ତାରକା	: ସଂଜ୍ ହେଲେ ତାରା ବାର୍ବାୟ ।	: ମୁଲତେକ୍ ହୁକାଁ ଡ଼ିସଲାଟାଁ ।
ଜୋଛନା	: ପିନ୍ଦିପାରା ଜନ୍ ଉଜଲ୍ ।	: ପୁନିଦିନା ଜାଦା ଖେଡ଼ଟି ।

ଆସରେ ଧରିବା ଜହ୍ନ (ଏସାରେ ଧେରୁ ଜନ) (ଦାଖାଟ୍ ରା ପାଇକାଟ୍ ଲାଲେଞ୍ଜ)

ଦଳେ	: ଗଟେକ୍ ମାୟା ଲୋକ ଆଇଲାୟନି ।	: ଉଣ୍ଡି ଦଲ ମାନେଏ ଖୁନ୍ତଡ଼ ।
ପିଲାମାଙ୍କଡ଼	: ସାନ୍ ସାନ୍ ମାଙ୍କଡ଼୍ ଡ଼ଗାଲ୍ ଡ଼ଗାଲ୍ ବୁଲଲେନି ।	: ହିଡ଼ଲ୍ ହିଡ଼ଲା ବେନ୍ଦରାଲି ମିରସି ମିରସି ଖୁଲିଲାଟାଁ ।
ଜଣେ	: ସର୍ଗେ ଗଟେକ୍ ଉଡ଼ାଯାହାଜ ଉଡ଼ଲାନି ।	: ବାଦରଦେ ଉଣ୍ଡଟାନ୍ ଉଡ଼ାଯାହାଜ୍ ପରିଲାତା ।
ଗଲ	: ନାଟ୍ ଦେଖବାକେ ଯୁ ବେ ।	: ନାଟ୍ ହୁଡ଼ଲା ଧାକମ୍ ଧାଟ୍ବେ ।
କେମତି	: ତୁଇ କିନ୍ତା ଆରୁସ୍ ।	: ନିମା ବହୁନ ମାନଥି ।
ସମସ୍ତେ	: ସବୁପିଲା ମନକେ ଇସ୍ତଲେ ନୁଆ ଡେରେସ୍ ମିଲସି ।	: ସବ୍ ପିଲାକୁନ୍, ପୁନା ଡେରେସ୍ ପୁଟାନ୍ନୁ ।
ଉପାୟ	: ଗାଁର ନାଏକ୍ ଗାକେ ନିମାନ୍ ରକ୍ବାକେ କାଇ ଯୋଜ୍ନା ପାଞ୍ଚଲାନି ।	: ଖୁଡ଼ାତଡ଼୍ ନାୟକ ଆତା ଇରକା ଇଞ୍ଜି ଚିନ୍ତା କିନ୍ତଡ଼ ।
ଆଗ	: ଘର ଆଗେ ସଡ଼କ୍ ଆଚେ ।	: ଲୋଡ଼୍ ମୁନେ ସଡ଼କ ମନ୍ତା ।
ବ୍ୟସ୍ତ	: ଗଟେକ୍ କାଚା ଶୁନି ଗାବରା ନହେବାର୍ ।	: ଉଣ୍ଡି ପାଲୋ କେଞ୍ଜସି ଗାବରା ଆୟାନା ଆୟୋ ।
ଚିନ୍ତା	: କାଇଟା ଚିନ୍ତା କଲୁନି ।	: ନିମ୍ନା ବାତା କାଜେ ଚିନ୍ତା କିନ୍ତି ।
ଗଲା	: ସନିଆ ତାର୍ ମାମା ଗାଅଁ ଗାଲା ଆଚେ ।	: ସନିଆ ଅନ୍ ମାମା ହାଡ଼ା ଲିଗା ହାଞ୍ଜି ମାତଡ଼୍ ।
ଅନ୍ୟମାନେ	: ଭିନ୍ନଲୋକ୍ ।	: ଆଉଡ଼୍ ମାନେୟ ।
ବୋଧହୁଏ	: ଆଜି ଉଡ଼େଇ ହେଲେ ହୋଇରଏସି ।	: ନେଣ୍ଡ ଡ଼ାଇସି ଆତେକ ଆସିମନ୍ଖୁଲ୍ ।
ଡରିଗଲା	: ଆୟ୍ ପିଲା ଗଟେକ୍ ସାପ୍ ଦେକି ଡରିଗଲା ।	: ଉଣ୍ଡି ପିଲା ଉନଟାନ୍ ତାରସ୍ ଦୁନ୍ ହୁଡ଼ସି ଓରିତୁ ।
କୁତୁବୁତୁ	: ଆୟ୍ କାଦ ବୁଟ୍ କୁଟା ହେଲା ଆଚେ ।	: ଓଡ଼୍ ଚିକଲାଦେ ବୁଟ୍ ବୁଟ୍ ଆତଡ଼ ।

କିଛି	: ତୁଇ କେତେକ ପାଠ ପଢ଼ୁଲୁ ଆରୁସ୍ ।	: ନିମ୍ନା ବାଚର ପାଢ଼େହି କିତନ୍ ।
ସମୟ	: ସକାଳେ ବେଳ ନା ଉଦ୍‌ତେ ଉଦ୍‌ବାର ।	: ନାରକି ପୋଡ଼ତ୍ ପାସିଆନ୍ ଲେହେହି ତେଦାନା ଆୟ ।
ପୁଣି	: ରାମ ଆରି ସୀତା କମ୍‌ନେ ଗାଲାୟ ।	: ରାମ ଆଉର ସିତା କାମନାତେ ହାତୁଡ଼ ।
ବାରମ୍ବାର	: ତୁଇ ଗଟେକ ଖରାପ୍ କାମ୍ ବାର୍ ବାର୍ କରଲୁସନି ।	: ନିମ୍ନା ଉଣ୍ଡି ଖାରାପ୍ କାମ୍ ବାରମ୍ବାର କିନ୍ତି ।
ପାଖରେ	: ଆମର ଗାଆଁ ଲଗେ ଖମନ୍ ଆତେ ।	: ମାଝା ଝାଡ଼ା ହେଡ଼େଏ କାମନା ମାନ୍ତା ।
ପୁଣି	: ତୁଇ ଆରି କାତା ନା ମାନି କରି ତୁଣ୍ଡ ପାଇଲିସ୍ ।	: ନିମ୍ନା ପାଲୋମାନେ ମାୟଝି ତାହ୍‌ନେକ୍ ଦଣ୍ଡ ପଡ଼ତି ।
ଇଛା	: ପାଟ୍ ପଡ଼ବାକେ ମନ୍ କଲେ ସରି ପାଟ୍ ଏଇସି ।	: ପାଠ ପଢ଼ହେ କିଲା ହାତେକ୍ ପାଠ୍ ଆୟାଲ୍ ।
ଧରିବା	: ଆୟମନ୍ ମାଛ ଦାବବାକେ ଗାଲାଏ ।	: ଓଡ଼ ମିନକ୍ ପାଇଲା ହାତୁଡ଼ ।
ନୁଆ	: ତାର ନୁଆଁ କାମିଜ୍ ବଡ଼େ ଡ଼ଲ୍ ଦିଶ୍‌ଲାନି ।	: ଅନା ପୁନା କାମିଜ୍ ଆଝ ସୁନ୍ଦର ହୁଡ଼ତା ।
ରୁପ୍ ରୁପ୍	: ଦିରେ ଦିରେ ସେମନ୍ କାତା ହେଲାୟନି ।	: କୁମାଏ କୁମାଏ ଓଲଡ଼ ଓଡ଼କ୍ ଲାତଡ଼ ।
ସ୍ଥିର କଲେ	: ଗାଆଁ ନିରମଲେ କରବାକେ ବିଚାର୍ କଲେ ।	: ଝାଡ଼ାତେ ସପାକିଲା ବିରୁର କିନ୍ତୁ ।
ହଠାତ୍	: ତୁଇ ଧାପରେ ଭାରି ଆଇଲୁସ୍ ।	: ନିମ୍ନା ହଠାତ୍ ବାହାଡ଼ି ଝାଡ଼ି ।
ଫେରିଲା	: ସେ ଜୟପୁର ଆନ୍‌ନୁ ବାଉଡ଼ଲା ।	: ଅଡ଼ ଜୟପୁର ତିକେ ହାତୁଡ଼ ।

କହିବା ଆଗରୁ କରିବା (କୟବା ଆଗେ କରବାର)

ପଚାରିଲା	: ମାଷ୍ଟର ମକେ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରଲା ।	: ନାକୁନ୍ ମାଷ୍ଟର ପ୍ରଶ୍ନ ପୁତେ ମାତୁଡ଼ ।
ପାଳନ	: ଆମର୍ ଗାଁର ଲୋକ୍ ମନ୍ କାଲିକେ ପୁସ୍ ମାନବାୟ ।	: ମା ଝାଡ଼ା ତଡ଼ ମାନେଏ ଲଡ଼ ନାଡ଼ି ପରକ୍ ପୁସ୍‌ତିହାଡ଼ ମାନେ ମାୟାନୁଡ଼ ।
ଫଟୋଚିତ୍ର	: ଆମର୍ ଇଷ୍ଟଲେ ଗାନ୍ଧୀ ମାପୁର ଫଟ୍ ଚିତ୍ର ଆତେ ।	: ମାଝା ଇଷ୍ଟଲେତେ ଗାନ୍ଧୀ ମାପୁନା ଫଟ୍ ଚିତ୍ର ମାନ୍ତା ।
ବିଷୟ	: ଆୟ ମୋକେ ତୋର ବିଷୟରେ କୟଲା ।	: ଅଡ଼ ନାକୁନ୍ ନିଝା ବାରେ ଦେ ଝାହ୍‌ତୁଡ଼ ।
କାହାଣୀ	: ଆମର୍ ଗାଁର ଗୀତ୍ କୁଡ଼ିଆକେ କେତେକ୍ କାତାନା ଜାନା ।	: ମାଝା ଝାଡ଼ାତେ ଝେସର ବାଚର ପୁଡ଼ତ୍ ।
ଶୁଣାଇଲେ	: ସରପଞ୍ଚ ବାବୁ ମାଇକ୍ ଥାନେ ସରକାରର କାମ୍ ସବୁ ଶୁନାୟଲା ।	: ସରପଞ୍ଚ ବାବୁ ମାଇକ୍‌ତେ ସରକାର ତା କାମକ୍ କୁନ୍ ଝାହ୍‌ତୁଡ଼ ।
ମଜା	: ପରଦିନ କେ ବଡ଼େ ସାରଦା ତାକେ ଗୀତ୍ ନାଟ୍ ହେଇସି ।	: ପାରେକ ଦିନା ବହୁତ ସୁନ୍ଦର ପାଟା ତାନାଟ୍ ଆୟାଲ୍ ।
ପିଲାଦିନର	: ଦାଦି ମକେ ତାର ସାନ୍ ବେଲର କତା ମନ୍ ମୋକେ କୟସି ।	: ଦାଦି ନାକୁନ୍ ହୁଡ଼ୁର ମୟାନ୍ ହଡ଼ାଦା ପାଲୋ ନାକୁନ୍ ଝାହାନ୍ ।
ଚମକାର	: ତୁଇ ସେଞ୍ଚାର କାବା କରବା କାତା ମୋକେ ନାକଅ ।	: ନିମା ଆହନେ ବାକୁଆ କିୟାନା ପାଲୋ ନାକୁନ୍ ଝାହାନ୍ ।
ଘଟଣା	: ଆମର୍ ଗାୟେଁ ଜବର ବଡ଼ ଘଟନା ଗଟେକ୍ ହେଲା ଆତେ ।	: ମାଝା ଝାଡ଼ାତେ ହଜର ଦୁର୍ଘଟନା ଆତା ।

ବଡ଼ଦିନ	: ଯୁଗ୍ମ ମାପୁର ଜନମ୍ ତିସେମ୍ବର ୨୫ ତାରିଖେ ମାସର ।	: ଯିଶୁ ଭଗବାନଦା ଜନମ୍ ତିସେମ୍ବର ମେହନା ୨୫ ତାରିଖ ତେ ।
ଖୁବ୍‌କମ୍	: ଏସୁର ପାଟି ଜବର କମ୍ ହେଲା ।	: ଇଦ୍ ଅଡ଼କ୍ଷାତେ କମାଲ କମ୍ ଆଡ୍ ।
କହୁଛି	: ମୁଇଁ କୟଲିନି ତୁଇ ସକୁ ଦିନେ ଇସ୍ତୁଲ ଜା ।	: ନାନା ଖୁହଲାତନା ସବଦିନା ନିମ୍ନା ଇସ୍ତୁଲତେ ହାନ୍ଦକି ।
ଶୁଣ	: ପିଲାମନ୍ ଲୋକର୍ କାତା ଶୁନ୍‌ବାଟା ନିମାନ୍ ।	: ପେକଡ୍ ବଡ଼ାଙ୍ଗେ ଓଡ଼କାନା ପାଲୋକ୍‌କୁନ୍ କେଞ୍ଜିମାଟ୍ ।
ଥରେ	: ଗଟେକ୍ ଥର ମୁଇଁ ଗୁଣ୍ଡେଶ୍ୱର ଜାଇରେଲି ।	: ଉଣ୍ଡି ଗାଉଁ ନାନା ଗୁପ୍ତେଶ୍ୱର ହାଞ୍ଜି ମତନା ।
ବେମାର	: ଏଡ଼ସ୍ ରୋଗ ଗଟେକ୍ ଭଲ ନା ହେବା ରୋଗ୍ ଆୟ ।	: ଏଡ଼ସ୍ ବେମାର ଉଣ୍ଡି ଆରୁ ଆୟାନା ବେମାର ଆୟ ।
କିଛିବି	: ତୁଇ କୟଟା ମିଶା ନା କଉସ୍ ମୋକେ ।	: ନିମା ନାକୁନ୍ ବାଙ୍ଗେପାଲୋ ଖେଡ଼ି ।
ସଫଳ	: ମୋର କାମ ସବୁ ସଫଳ ହେଲା ।	: ନାଓ୍ୱା କାମ ସାତେଏ ମାଡ଼ତ ବେ ।
ଚିନ୍ତିତ	: ତୋର କଜେ ମୁଇଁ ଜବର ଚିନ୍ତା କରବି ଆଛି ।	: ନିଓ୍ୱା କାଜେ ନାନା ଆରୁୟ ଚିନ୍ତା କିନ୍ତାନା ।
କିଛିଟା	: ତୁଇ କେଡ଼ଟା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ନା ଲେକୁସ୍ ।	: ନିମ୍ନା ବାଚର ପ୍ରଶ୍ନ ଉତର ଲେଖେ କେଡ଼ି ।
ଉପକାର	: ସେ ମୋକେ ଜବର ଉପକାର୍ କଲାନି ।	: ନିମ୍ନା ନାକୁନ ଜାଦା ଉପକାର କିନ୍ତି ।
ଉପଦେଶ	: ସାର ଆମର ଭଲ ପାଇଁ କୟବାୟ ।	: ମସ୍ତେର ମାଓ୍ୱା ଆରୁକାଜେ ଇନ୍ତୋଡ଼୍ ।
ମନସ୍ତ	: ତୁଇ ମନ୍ ଲଗାୟ କରି ପାଠ ପଡ଼୍ ।	: ନିମା ମନ୍ ଲଗାୟ କିସି ପାଠ ପଡ଼ିହି କିମ୍ ।
ବନ୍ଦ କରି ଦିଅ	: ଘର କପାଟ୍ ଅଲପ୍ ଭାପି ଦିଆସ୍ ।	: ଲୋତା ମାରି ତୁନ୍ ହିଡ଼ିକ୍ କାହଚିମ୍ ।
ଧେଡ୍	: ଧେଡ୍ ତୁଇ କାଇଟା କାତା ନା କଉସ୍ ।	: ନିମା ନାକୁନ୍ ବାଆଁ କାଜେ ଅଡ଼କଡ଼ି ।
ବିନା	: ତାର କାୟ କାମ୍ ନାହେଁ ଗଡ଼ା ।	: ଓନା ଦ୍ୱାରତେ ବାଆଏ କାମ ଆୟ ।
ସୁସ୍ୱାଦ	: ପାକଲା ଆମ ବଡ଼େ ସୁଆଦ୍ ।	: ପାଣ୍ଡଲେ ମାରକା ଆଛା ମିଲିଙ୍ଗାଲ୍ ।
ଅବୁଝା	: ଅବୁଝା ଲୋକ୍ ସଙ୍ଗେ କାତା ହେଇ ନାପାରି ହେ ।	: ଅବୁଝା ମାନେନ୍ ସଙ୍ଗେ ଆଡ଼କି ପରିଆୟୋ ।
ଖରାପ	: ମୋକେ ତୋର କାତା ସବୁ ବାୟା ଲାଗଲା ।	: ନାକୁନ୍ ନିଓ୍ୱା ପଲୋଁ ସବ୍ କେସ୍ତ୍ କାବା ଲାଗଲାତା ।
ଛାଡ଼ି ଦେଲେ	: ସୀତାକେ କମ୍‌ନେ ଛାଡ଼ିଦେଲାୟ ।	: ସୀତାନ୍ କମ୍‌ନାତେ ଛାଣ୍ଡି କିସିତୁଡ଼୍ ।
ଆରୋଗ୍ୟ	: ଓଷ ପତର ଖାଇଲେ ସରି ରୋଗ୍ ଛାଡ଼ିସି ।	: ମଡ଼ସଡ଼ ତିତେକ୍ ରୋଗ୍ ଛାଣ୍ଡିକିଆଲ୍ ।
ଶୁଖାଇ	: ରାମର ଥମନା ଶୁଖିଲା ଆତେ ।	: ରାମନା ଚଡ଼ି ଅଡ଼ତାଲ୍ ।
ଯଦି	: ଯଦି ବୁଆ କାୟଲେ ସରି ମୁଇଁ ଜୟପୁରୁ ଯିବି ।	: ବାହନେ ବୁବାନ୍ ଆତେକ୍ ନନ୍ନା ଜୟପୁଡ଼ା ହନ୍ଦକା ।
ଠିକ୍	: ନିମାନ୍ କରି ପାଠ ପଡ଼ିଲେ ସରି ଚାକ୍‌ରି ମିଲ୍‌ସି ।	: ବନ୍ଦେ କିସି ପାଠ ପଡ଼ିହି କିତେକ ଚାକ୍‌ରା ଆୟାଲ୍ ।
କଥା	: ତୋର କତା ମୋକେ ମନ୍‌କେ ଗାଲା ।	: ନିଓ୍ୱା ପଲୋ ନାଓ୍ୱା ମନ୍‌ତେ ଓଡ଼୍ ।
ପର	: ତୁଇ ମୋକେ ଭିନ୍ ଲୋକ୍ ବୋଲି ନାଭାବ୍ ।	: ନିମ୍ନା ନାକୁନ୍ ଆଉର୍ ମାନେୟ ଇଞ୍ଜି ଭାବେ ମାୟମା ।
ଅନ୍ୟ	: ସେ ଆମର କାୟଟା ନାଲାଗେ ।	: ଓଡ଼୍ ମାଓ୍ୱା ବାତାୟ ଲାଗଡ଼୍ ।

ଉଚିତ୍	: ଏ ପରା ହେବା କାତା ।	: ଇନ୍ଦ୍ ରକମ୍ ଆୟାନା ପଲୋ ।
ଉପରେ	: ଗଛ ଉପରେ ଗଟେକ୍ ମାଙ୍କଡ୍ ବସଲା ଆତେ ।	: ମତ୍ତା ପରୋ ଉଷ୍ମାନ୍ ବେହ୍ଲା ଉଠାଲ ।
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ	: ମୁଇଁ ଲୋକ୍ ମନକେ ଆମର ଘର କାମେ ଲଗାୟଲି ଆତି ।	: ନନ୍ନା ମାନେୟ କୁନ୍ ମାଓ୍ଵା ଲୋତ୍ କାମତେ ଲଗାହ୍ କିତନା ।
ଏଥର	: ଏଥର ତୁଇ ମୋକେ ଡାବୁ ଦେ ।	: ଏଦାୟ୍ ନିମ୍ନା ନାକୁନ୍ ପଇସାଁ ହିମ୍ ।
ଜିନିଷ	: ଦୁକାନେ କେଡକ୍ ସୁନ୍ଦର ସାମାନ୍ ମନ୍ ଆତେ ।	: ଦୁକାନତେ ଆଛା ସୁନ୍ଦର ଜିନିଷକ୍ ମତ୍ତାଁ ।
ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ	: ଗଟେକ୍ ବରଷର କାମ ସରେଇବାକେ ହେଇସି ।	: ଉଣ୍ଡି ଅଡ଼ଷାତା କାମତୁନ୍ ମାହିଲା ଲାଗାଲ ।
ବାରଣ	: ମୁଇଁ ତକେ କେତେକ୍ ମନା କଲି ହେଲେ ମିଶା ତୁଇ ଗଲିସ୍ ।	: ନନ୍ନା ନିକୁନ୍ ବତୋର ମନା କିତା ତେବଲେ ଗଲା ନିମ୍ନା ହତତା ।
ସତକୁ ସତ	: ସତକେ ସତ୍ ତୁଇ ମକେ କୟଲିସ୍ ।	: ସତେୟ ତୁନ୍ ସତ୍ ନିମ୍ନା ନାକୁନ୍ ଇତି ।
ମୁହୂର୍ତ୍ତ	: ସେଡେକ୍ ବେଲା ତୁଇ କନ୍ତି ରେଲିସ୍ ।	: ଆଛହୋଡା ନିମ୍ନା ବଗା ମତୋନା ।
ଗ୍ରହଣ	: ଚନ୍ଦ୍ର ଆମ ଗଟେକ୍ ନେଲା ।	: ବୋଡ୍ ମକାଁ ଉଷ୍ମାନ୍ ଅତୁଡ୍ ।
ଆଚରଣ	: ରଘୁ ଘରର ଦୁଆରି ମନ୍ ପରା ଚଳନ୍ ଜବର ଭଲା ।	: ରଘୁନାଲୋହକ୍ ନାଁ ମଣ୍ଡାଁ ଗଲିଁ ଆଛାୟ ବନେ ମାତ୍ତା ।
ଏଣିକି	: ଏଥର ଆମର ବୁଆ ମୋକେ ସାଇକେଲ ଗଟେକ୍ ଆନି ଦେସିବେ ।	: ଇଦେକ୍ ମାଓଡ୍ ବାବାଲ ନାକା ସାଇକେଲ ଉଷ୍ମାନ୍ ତାଛି ହିଆନ୍ ।
ଶୀଘ୍ର	: ମୁଇଁ ବେଲା ବେଲି ଇସ୍ତଲେ ଯିବି ଆଛି ।	: ନନ୍ନା ବେରାବେରା ଇସ୍ତଲେତେ ହନଓ୍ଵାନା ।
ସୁସ୍ଥ	: ମୋର ଗାଗଡ୍ ଏବେ ଅଲପ୍ ନିମାନ୍ ଆତେ ।	: ନାଓ୍ଵା ମେୟଲ୍ ଇଦେକ୍ ହିଡିକ୍ ଆଛାମତ୍ତା ।
ଅନ୍ୟମାନେ	: ଆୟ୍ ମନ୍ ଗାଅଁ ଯିବାୟ୍ ।	: ଓଡ୍ଲୋତ୍ ନାର୍ ହନଓ୍ଵାଲୋଡ୍ ।
ପକାଇବ	: ଗାଁର ଲୋକ ମନ୍ ସଡକ ବାଟେ ଗୋଡ଼ିମାଟି ପକାୟ୍ ଲାୟନି ।	: ନାରତୋଡ୍ ମାନେୟ୍ ସତକ୍ ତିକେ ମୁରୁମ୍ ଦସ୍ଲାତୋଡ୍ ।
ବିଚାର	: ତୁଇ କାଇ କତା ନାଭାବ ।	: ନିମ୍ନା ବାତାୟ ପଲୋ ଭାବେମାୟମା ।
ସଂକଳ୍ପ	: କମନ୍ଦ୍ ଗଛ ବାଡାୟବାକେ ସବୁ ଲୋକ ପରମାନ୍ କରବାର ଆତେ ।	: କମନ୍ତାଁ ମତକ୍ ବଡସାହାନ୍ କାଜେ ସବ୍ମାନେୟ ପରମାନ୍ କିତୋଡ୍ ।
ଉଠିଲେ	: ପିଲାଟକି ମନ୍ ସକାଲ୍ ସକାଲ୍ ଉଠଲାୟ ।	: ପେକିଁ ପେକୋଡ୍ ନକିଁ ତେଡ୍ଡ୍ ।
ଏମିତିକା	: ତୁଇ ମୋକେ ଏମିତିଟଗ ବୋଲି ଭାବଲୁସ୍ କି ?	: ନିମ୍ନା ନାକୁନ୍ ଇଦାନେ ଠଗ୍ ଇଞ୍ଜି ଭାବେ ମାତୋନ୍ କି ?
ସେଥିପାଇଁ	: ଆୟଟା ଲାଗି ତୋର କାମ୍ ନାହେଲା ।	: ଆଦେନ୍ କାଜେ ନିଓ୍ଵା କାମ୍ ଆଇପରୋ ।
ମଣିଷ	: ନର୍ ଲୋକକେ ବୁଞ୍ଚି ଆତେ ।	: ନର୍ ମାନେନା ବୁଞ୍ଚି ମତ୍ତା ।
ସଂଗ୍ରାମ ବେଳେ:	ଅଗଷ୍ଟ ୧୫ ତାରିଖ ଦିନେ କେତେକେ ମରି ଗଲାୟ ।	: ଆଗଷ୍ଟ ୧୫ ତାରିଖଦିନା ବଚୁଡ୍ ହାସିତୁଡ୍ ।
ଏକଜୁଟ	: ସବୁଲୋକ ଗଟେକ୍ ଲଗେ ହେଇ ରେଲାୟେ ।	: ସବୋୟ ମାନେୟ ଉଣ୍ଡିଟିଗା ଆସି ମନ୍ତଡ୍ ।
ସମଗ୍ର	: ଦେଶର ସବୁ ବାଟେ ସଂଗ୍ରାମ ଚାଲାଆ ।	: ଦେଶତା ସବଡିକେ ଲଢାଇ ଲାଗତାଲ ।
ଚାଲୁଥିଲେ	: ଗାନ୍ଧୀ ମାପୁର କତାକେ ମାନିକରି ସବୁ ଲୋକ ଚାଲତେ ରେଲାୟ ।	: ଗାନ୍ଧୀ ମାପୁରନା ପଲୋକୁନ୍ ମାନେମାସି ସବୋୟମାନେୟ ଚଳେ ମାସକ୍ ମତୋଡ୍ ।

ଭାସି ଯାଆ ମୋର କାଗଜ ଡଙ୍ଗା (ବଅଁଳି ଯାଆ ମୋର କାଗଜ ଡଙ୍ଗା)

ଭାସି ଯାଆ	: ଜବର ମାରଲେ ସରି ନାଲ୍ ମନକେ ପାନି ବଅଁଳି ଯାଇସି ।	:	ଆଛାୟ ପିର ଜିତେକ୍ ନାଲକନେ ଏର ଉସା ପଜାସି ହନ୍ଦାଲ୍ ।
ଝିପିଝିପି	: ଝିପରି ଝିପରି ପାନି ମାରଲାନି ।	:	ଝିପିର ଝିପିର ପିର ଜିଡାଲ୍ ।
ବରଷଇ	: ପାନି ଆୟଲାନି ଛାଡ଼ି କରି ଯା ।	:	ପିର ଖୁଡାଲ୍ କାଲ ପୟସି ମଞ୍ଜାଲ୍ ହନ୍ ।
ଚମକେ	: ବିଜ୍ ମାରଲେ ସରି ଆୟାର ରାତିବେଲେ ଚମକି ଗାଲି ।	:	ବିଜ୍ ଜିତେକ୍ ଗଲା ହିକାଚ୍ ନକାହୋଡ଼ ଚମକେ ମାତାନ୍ ।
ଘଡ଼ ଘଡ଼ି	: ବାଦଲ୍ ଗରଜଲେ ସରି ପାନି ମାରସି ।	:	ବାଦର ଗଡ଼ଜତେକ୍ ପିର ଜିୟାଡ଼ ।
ପଡ଼େ	: ଛାନି ଉପର ଥାନୁ ଅଦରଲାନି ।	:	ଛାନି ପରୋ ଦାହଲେ ଗସରେ ମାଡାଲ୍ ।
ଫଟକା	: ଗରମ୍ ପାନି ହାତେ ହେଲାକେ ହାତେ ଫୁଟକା ହେଲା ।	:	କାସଲେ ଏର କୟତେ ଆତେକ୍ କୟ ଫଟକାଲ୍ ଆଡ଼ ।
ଅସୁମାରି	: ଆମର କୁପଲି ଥାନେ ଜବର୍ ଗଛ ମନ୍ ଆତେ ।	:	ମାଝା କୁପତିଗା ଆଛାୟ ମାତାକ୍ ମଞ୍ଜା ।
ପାଣିରେ	: ପାନି ଲଗେ ମାଛ ମନ୍ ରେବାୟ ।	:	ଏର ତିଗା ମାନକ୍ ମୟାନ୍ ।
ଡରି ଯିବୁ ନାହିଁ	: ସତକତୋ କୟବାକେ ନାଡ଼ର୍ ।	:	ସର୍ ପଲୋଁ ଇୟିଲା ଅରିମା ।
ଝୁଲିଝୁଲି	: ଚକି ମନ୍ ରଜକେ ଡଲି ଝୁଲବାୟ ।	:	ପେକଁ ରଜତେ ଦୋଲି ଝୁଲାନୁଁ ।
ଦୂର	: ବଡ଼େ ଦୂରକେ ନାଯାଆ ।	:	ଆଛାୟ ଲାପିତେ ହନ୍ମା ।
ମେଲାଇ	: ଗଉଡ଼ ସକାଲ ସକାଲ୍ ଗୋରୁ ଡିଲସି ।	:	କୋପାଲ୍ ନକଁ ନକଁ କୟା ମୁୟା ଡିଲି କିଆନ୍ ।
ଦରିଆ	: ସମଦୂର ପାନି ବଡ଼େ ଖରିୟା ।	:	ସମଦୂରତା ଏର ଆଛାୟ କାଡିଆଲ୍ ।
ସାଧବ	: ଅଗରୁ ଲୋକମନ୍ ଦୂରେ ଦୂରେ ଜାଇକରି ବେପାର କରତେ ରେଲାୟ ।	:	ତଲେୟତାହ୍ ମାନେୟଲୋଡ଼ ଦୂର୍ ଦୂରତେ ହଞ୍ଜି ମଞ୍ଜାଲ୍ ବେପାର କିସକ୍ ମତୋଡ଼ ।
ଝଡ଼ତୋଫାନ୍	: ଜବର ପାନି ପବନ୍ ହେଲେ ସରି କୁଡ଼ିଆ ଘର ମନକେ ଉଡ଼ାଇ ନେଇସି ।	:	ଆତାୟ ଏର ଅଡି ଆତେକ୍ କୁଡ଼ିଆ ଲୋହକୁନ୍ ପରିହଞ୍ଚି ଅୟାଲ୍ ।
ତିଲେ	: ଆୟ ମୋକେ ଖଣ୍ଡେକ୍ ମିଶା ନିଆରି ଦେକେ ନାହିଁ ।	:	ଓଡ଼ ନାକୁନ୍ ହିଡିକ୍ ଗଲା ହୁଡ଼ଡ଼ ଆତୁଡ଼ ।
ତାଙ୍କର	: ତାଙ୍କର ଗଟେକ ମଟର୍ ଗାଡ଼ି ଆତେ ।	:	ଓନ୍ନା ଉଷାନ୍ ମଟର୍ ଗାଡ଼ତା ମଡା ।
ଆସୁଥିଲେ	: ଇସ୍କୁଲ ଥାନେ ପିଲାମନ୍ ଆସତେ ରେଲାୟେ ।	:	ଇସ୍କୁଲ ତିଗା ପେକଡ଼ ଖୁସକ୍ ମତୋଡ଼ ।
ଫେରି	: ବେଲହେଲାକେ ଆରି ପିଲାମନ୍ ଲେଉଟି ଗାଲାୟ ।	:	ବେରା ଆନାକେ ଆଉର ପିଲାଁ ମଲସିହୁଡ଼ୁଁ ।
ସାରି	: ତୁଲ ପାଇଟି ସରାଇ କରି ମୋର ଲଗେ ଆୟ ।	:	ନିମ୍ନା ଖୁଡି କାମ୍ ମାହଞ୍ଚି ନାଓଡିଗା ଖୁୟକି ।
କାରବାର	: ଆୟ କାୟଟା କାରବାର ନାଜାନେ ।	:	ଓଡ଼ ବାତାୟ କାରବାର କିଲା ପୁନୋଡ଼ ।
ଭରି	: ବାସ୍ତା ଥାନେ ଧାନ ମନ୍ ପୁରାଇବାର ।	:	ପୋତାତେ ଅଞ୍ଜି ନିହାନା ।
ଦଉଲତ	: ପାଠ ପଢି କରି ସମ୍ପତ୍ତି ଅରଜବାର ।	:	ପାଠ ପଢ଼ି କିସି ଧନ୍ ଆର୍ଜକିୟାନା ।
ମିଳିମିଶି	: ବଡ଼ କାମକେ ମିଶି କରି କରବାର ।	:	ହଜୋର କାମତୁନ୍ ମିଶେମାସି କିୟାନା ।
ମଙ୍ଗେ	: ଗାଁ ମୁଣ୍ଡେ ହୁଣ୍ଡି ଘର ଆତେ ।	:	ଖୁଡ଼ତା ଦଡିତେ ହୁଣ୍ଡି ଲୋନ୍ ମାଡା ।
ଶୁଭ	: ସକାଲ ସକାଲ ଉଟି କରି ମାପୁକେ ପୂଜା କଲେ ଶୁଭ କାମ ହେଇସି ।	:	ହଣ୍ଡକଡ଼ି ତେଦସି ମାହାପୁନ୍ ସେଓ କିତେକ୍ ଶୁଭ କାମ୍ ଆୟାଲ୍ ।

ନାରିକେଳ	: ଆମର ଘରେ ଗଟେକ୍ ନଡ଼ିଆ ଗଛ ଆତେ ।	:	ମାଝା ଲୋତେ ଉଷ୍ମାନ୍ ନଡ଼ହେଲ୍ ମଡ଼ଡ଼ା ମନ୍ତା ।
ଜଳ	: ବନ୍ଦେ ଜବର୍ ପାନି ଆତେ ।	:	ବାଦାତେ ଆଛାୟ୍ ଏର୍ ମନ୍ତା ।
ଜାଳି	: କୁପି ଲାଗାଇ କରି ପାଠ ପଡ଼ବାର ।	:	ଚିମ୍ପି ମାସି ପାଠ ପଢ଼ହି କିୟାନା ।
ଯାଉଛି	: ଆୟ ଇସ୍ତୁଲେ ସବୁ ଦିନେ ଗାଲାନି ।	:	ଓଡ଼ ଇସ୍ତୁଲତେ ସବ୍ ଦିନା ହନ୍ତଡ଼ ।
କାଳ	: ତାର କାଲ୍ ଖେଟଲାକେ ମରିଗଲା ।	:	ଓନ୍ନା କାଲ୍ ଆଝୁନା କେ ହାତୁଡ଼ ।
ଏବେ	: ଏବର ଟକି ମନ୍ ପାଟ ପଡ଼ବାକେ ଇସ୍ତୁଲେ ଯିବାୟ୍ ଆଚର୍ ।	:	ଇଦେକ୍ ଦାଁ ପେକିଁ ପାଠ ପଢ଼ହି କିଲା ଇସ୍ତୁଲତେ ହନ୍ତାଁ ।
ନୂଆ	: ଚଇତ୍ ପରବ ନୂଆଁ କାମିଜ ଘେନବାୟ୍ ।	:	ଚଇତ୍ ତିହାଡ଼ କାଜେ ପୁନ୍ନା କୁଡ଼ତା ଆସାନ୍ନୁଁ ।
ବେଳା	: ପେକ୍ ହେଲାବେ ଆସା ଘରେ ଜୁବେ ।	:	ଜାଝାହୋଡ଼ା ଆତବେ ଦାଝାଟ୍ ଲୋତେ ହାୟକାଟ୍ ।
ଆସିଛି	: ଏବେ ବୁଆ ଘରେ ଆଇଲା ଆତେ ।	:	ଇଦେକ୍ ବୁବାଲ ଲୋତେ ଝାତୋଡ଼ ।
ଭେଳା ଭେଳା	: ଧାନ କାଟି କରି ବେଡ଼ାୟେ କୁଡ଼ା କୁଡ଼ା କରଲା ଆଚର୍ ।	:	ଅଞ୍ଜି କୟସି ଝେଡ଼ାତେ ଦିବାଁ ଦିବାଁ କିତଡ଼ ।
ଅଟକି ଗଲୁକି	: ସେ ଜାଇତେରେଲା ଆରି ମୋକେ ଦେଖି କାରି ଥେବଲା ।	:	ଓଡ଼ ହଞ୍ଜକ୍ ମତୋଡ଼ ଆଉର ନାକୁନ୍ ହୁଡ଼ସି ଥେବେ ମାତୁଡ଼ ।
ବିଦାୟ	: ସେ ଆମର୍ ଆନୁ ଗାଲା ।	:	ଓଡ଼ ମାଝା ହିଗ୍ ତାହଲେ ହାତୁଡ଼ ।
ଦେଉଛି	: ଇସ୍ତୁଲେ ପିଲା ମନ୍କେ ଖାଦି ଦେଲାୟ୍ନି ।	:	ଇସ୍ତୁଲତେ ପିଲାକୁନ୍ ତିୟିଲା ହିତବେ ।
ତୋତେ	: ତକେ ଯେଡ଼ି କରି ମିଶା ପାଠ ପଢ଼ବାକେ ହେଇସି ।	:	ନିକୁନ୍ ବାହନେ କିଶି ଗଲା ପାଠ ପଢ଼ହି କିୟିଲା ଲାଗାଲ୍ ।
ହସି ହସି	: ତାର କାତା ଶୁନି କରି ହାସି ହାସି ମୋର୍ ପେଟ୍ ଦୁକଲା ।	:	ଓନ୍ନାଁ ପଲୋଁ କେଞ୍ଜି କୌନେ କୌନେ ନାଝା ପଟଟା ନୋଟ୍ ।
ଏଇ	: ଏ ପେନ୍ ତୋରଟା କି ?	:	ଇଦ୍ କଲମ୍ ନିଝା କି ?
ଗଡ଼ିଛି	: ମୁଇଁ କୁଡ଼ିଆ ଗଟେକ୍ ବାନାୟଲି ଆଚି ।	:	ନନ୍ନା କୁଡ଼ିଆଲୋତ ଉଷ୍ମାନ୍ ବାନାହ୍ କିତାନା ।

ସାନ ସିନା ଦାନ ତା ମହାନ (ସାନ୍ ସିନା ଦାନ୍ ତାର ବଡ଼)

ତୋଳାଇବାକୁ	: କୋଶାର୍କି ମନ୍ଦିର ବନାଇବାକେ ବାରସ ଲୋକ କାମ କରତେ ରେଲାୟ୍ ।	:	କୋନାର୍କି ମନ୍ଦିର ବନାହ୍ କିଲା ବାରାସଉ ମାନେୟ୍ କାମ କିଇଲା ମତଡ଼ ।
ବଛାଗଲା	: ଭଲ ଭଲ ଲୋକ୍ ମନ୍କେ କାମ୍ କରବାକେ ବାଛଲାୟେ ।	:	ବନ୍ନେ ବନ୍ନେ ମାନେୟକୁନ୍ କାମ୍ କିଇଲା ଆଛକ୍ ମତଡ଼ ।
ସିମେଣ୍ଟ	: ସିମେଣ୍ଟ ଅଲପ୍ ଗେରୁ ମାଟିଆ ରେୟସି	:	ସିର୍ମିଟ୍ ହିଡିକ୍ ଗେରୁତଡ଼ିୟ୍ ମଦାଲ୍ ।
ଚୁନ	: ଚୁନକେ ଘରେ ଲିପବାୟ୍ ।	:	ଚୁନ୍ଚୁନ୍ ଲୋତେ ଉସାନ୍ନୁଁ ।
ଢେଳା	: ମୁଇଁ ଗୋଟେକ୍ ଘର ତିଆର୍ କରବି ଆଚି ।	:	ନନ୍ନା ଉଷ୍ମାନ୍ ଲୋର୍ ବନାହ୍ କିନ୍ତାନା ।
ଦଧିନଉତି	: ଧର୍ମପଦ୍ କୋଶାର୍କି ମନ୍ଦିରର୍ ମୁଣ୍ଡି ବନାଇଲା ଆତେ ।	:	ଧର୍ମପଦ୍ କୋନାର୍କି ମନ୍ଦିରଟା ତଲୁ ବନାହ୍ କିତୋଡ଼ ।

କଟାହେବ	:	ବିଷ୍ଣୁ ମହାରଣା କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିରର ମୁଣ୍ଡିକେ ନବନାଲଲେ ସର କାରବି ବୋଲି କଇରେଲା	:	ବିଷ୍ଣୁମହାରଣା କୋନାର୍କ ମନ୍ଦିରତା ତଲ୍ଲୁ ବନାହ କେଡ଼େକ୍ ପୁଛକା ଇଞ୍ଜି ମତଡ୍ ।
ଏକୂଟିଆ	:	ଧର୍ମପଦ୍ ଏକଟା ଆକା ମନ୍ଦିରର ମୁଣ୍ଡି ତିଆର କରଲା ଆଚେ ।	:	ଧର୍ମପଦ୍ ଅରଡେହୁଡା ମନ୍ଦିର ତଲ୍ଲୁ ବନାହ କିତୋଡ୍ ।
ଉରସା	:	ତକେ ମୁଇଁ ବିଶାସ୍ କରଲି ।	:	ନିକୁନ୍ ନନ୍ନା ବିଶ୍ୱାସ୍ କିତାନ୍ ।
ଖେଳିଛି	:	ମୁଇଁ ଦିନେକ୍ ହେଲେ ମିଶା କୁକେଟ ଖେଲଲି ଆତି ।	:	ନନ୍ନା ଅଣ୍ଡିଦିନା ଗାଲା କୁକେଟ୍ କରସ୍ତାନା ।
ସାଥେ	:	ମୋର୍ ସଙ୍ଗେ ସେ ମିଶା ହାଟେ ଆୟସି ।	:	ନାଓ୍ୱା ସଙ୍ଗ୍ ଆଉର୍ ଓଡ୍ ଗାଲା ହାଟୁମ୍ ଓ଼ୟାନ୍ ।
ବାଟଯାକ	:	ବାଟଯାକ ଜବର ଚାଟି ମନ ବୁଲଲାୟନି ।	:	ହରରିଯାକ ଆଛାୟ ପଡେଁ ଅଲିଲାଟାଁ ।

ପୁଣି ସେମାନେ ହସିଲେ (ଆରି ସେମନ୍ ହସ୍ଲାୟେ) (ପେର୍ ଅଡ୍ଲୋଡ୍ କାଓ୍ୱୁଡ୍ଡା)

ଦୁଇଜଣ	:	ଦୁଇଲୋକ୍ ମିଶି କରି ଗାଁଆ ଗାଲାୟେ ।	:	ରାଣ୍ଡଜାନଆସି ଓ୍ୱାଡା ହାଡୁଁ ।
ଖୁବ୍	:	ଜବର୍ ଦିନ୍ ହେଲା ଘରେ ନାଯାଉଁ ।	:	ଆରୁୟ ଦିନା ଆତାଲଲତେ ହାନନେ ।
ପାଖାପାଖି	:	ଘର୍ ଲଗେ ଲଗେ ଗର୍ ମନ୍ ଆଚେ ।	:	ଲନ୍ ହେଡେ ହେଡେ ମାଡାକ୍ ମାଡା ।
ସକାଳୁ	:	ସାକାଲ୍ ସାକାଲ୍ ପିଲା ମନ୍ ଉଠି କରି ପାଠ୍ ପଢ଼ିବାର୍ ଆୟ ।	:	ନାରକି ନାରକିପେକଡ୍ ତେଦସି ପଢ଼ିହି କିନ୍ତଡ୍ ।
ଉଠିଲେ	:	ସାକାଲ୍ ସାକାଲ୍ ଇସ୍ତଲେ ଯିବା କଜେ ପିଲାମନ୍ ଉଠଲାୟେ ।	:	ନାରକି ନାରକି ଇସ୍ତଲ୍ ହାନ୍ଦାନା କାୟେ ତେତୁଡ୍ ।
ଦେଖାଦେଖି	:	ସମାରି ଆରି ସମରୁ ଆଜି ହାଟେ ଭେର୍ ଘାଟ୍ ହେଲାୟ ।	:	ସମାରି ଆରୁ ସମରୁ ନେଣ୍ଡହାଟୁମ୍ତେ ମିଲେ ମାତୁଡ୍ ।
ବିପଦ ଆପଦରେ:	:	ଦୁଃଖ୍ ସୁଖରେ ଆୟମନ୍ ଆକା ଆଡ଼ି ହେବାୟ ।	:	ଦୁଃଖତେ ଅଡ୍ ଭଗେ ମାନ୍ତଡ୍ ।
କାନ୍ଧକୁ କାନ୍ଧ	:	ଆୟମନ୍ ଦୁଇ ଲୋକ୍ କାନ୍ଧ କେ କାନ୍ଧ ମିଶାଇ କରି ଗଲାୟନି ।	:	ଅଡ୍ଲୋଡ୍ ରାଣ୍ଡସିଂଜାନଡ୍ ହାଟାଁକୁନ୍ ହାଟାମିଶେ ମାଶି ହାତୁଡ୍ ।
ଯାନି ଯାତ୍ରା	:	ବଜାର ଯାତ୍ରା ଦିନେ ଜବର୍ ଲୋକ୍ ରୁଣ୍ଡି ରେଲାୟ ।	:	ହାଟୁମ୍ ଯାତ୍ରାଦିନା ଆରୁୟ ମାନେୟ ଜମା ଆସି ମାତଡ୍ ।
ପୁନେଇ	:	ଆମର ଦେଶିୟା ଆନେ ଫୁସ୍ ପୁନିକେ ବଡ୍ ପରବ୍ ବୋଲି ମାନବୁ ।	:	ମାଓ୍ୱା ଦେଶିୟାମାନେଲୋଡ ପୁଷ୍ ପୁନିତୁନ୍ ହଜର ତିହାରଇଞ୍ଜି ମାନେମାନ୍ତଡ୍ ।
ମିଶି ପାଳନ୍ତି	:	ଆମର୍ ଗାଁର ସବୁ ଲୋକ୍ ମିଶି କରି ପରବ୍ ମାନବାୟ ।	:	ମାଓ୍ୱା ଓ୍ୱାଡାତେ ସବ୍ ମାନେୟ ମିଲେ ମାଶି ତିହାର ମାନେ ମାନତଡ୍ ।
ଦୁହେଁ	:	ଦୁଇ ଲୋକ୍ ମିଶି କରି ହାଟେ ଗାଲାୟ ।	:	ଇରୁଡଜାନା ମିଶେ ମାସି ହାଟୁମ୍ ହାତୁଡ୍ ।
ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଣୀ:	:	ପିଲା ମନ୍ ଗୋଟେକ୍ ବଖରା ଥାନେ ବସ୍ଲା ଆଚ୍ତ ।	:	ପେକଡ୍ ଲଡ଼଼ିଉଁଟାନ୍ ଲାପାତେ ଉଡଡଡ୍ ।
ପାଖା ପାଖି ବସନ୍ତି:	:	ପିଲାମନ୍ ଲଗେ ଲଗେ ବଡ଼ିକରି ପାଠ୍ ପଢ଼ିବାୟ ।	:	ପେକଡ୍ ଟଟାଟଟି ଉଡସି ପାଡ଼ିହିକିନ୍ତଡ୍ ।

ଏକାଠି	: ଗୋରୁ ଛେଲି ମନ୍ ଗୋଟେକ୍ ଲଗେ ଘାଁସ୍ ଖାଇଲାୟନି ।	: କନ୍ଦାଁ ଏଟିକ୍ ଇଣ୍ଡିତେ ଲାଟା ଡିନ୍ତାଆଁ ।
ବୁଲନ୍ତି	: ଆନ୍ଦାର ହେଲେ ସରି ପଦାୟେ ବାଘ ଭାଲୁ ମନ୍ ବୁଲ୍‌ବାୟ ।	: ହିକାଟ ଆତେକ୍ ତୁଝାଲି ଆଡ଼ଜାଲିଁ ଅଲିଲାଡା ।
ଗଳିଆଏ	: ରାମ୍ ଗଟେକ୍ ଛେଲି ପିଶଲାନି ।	: ରାମ୍ ଉଁଟାନ ଏଟିପଶେ କିତଡ଼ ।
ସଉକରେ	: ଅୟା ତାର ପିଲାକେ ଲାଡ଼ରେ ବାଡ଼ାୟଲା ଆତେ ।	: ଯାଲ୍ ତାନା ପିଲାତୁନ ଲାଟିଦେ ହାଲି ଲାତାଲ୍ ।
ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ:	ତୁଇ ପରତୁମ୍ ପରତୁମ୍ ଆମର୍ ଘରେ ଆଇଲୁ ଆରୁସ୍ ।	: ନିମା ମୁନେୟ ମାଝା ଲତେ ଝାସି ମତନ୍ ।
ସହିବ	: ଆୟ ଯେତକି ଦୁଃଖ ଆଇଲେ ମିଶା ସୟସି ।	: ଅଡ଼ ବାତରେ ଦୁଃଖତନ ଗାଲା ସହି ମାନ୍ତଡ଼ ।
ଜବତ	: ମୁଇ କେଡ଼େ କଷ୍ଟେ ତାର ଡାରୁ ଜବତ୍ କରଲି ।	: ନାନା ବଚର କଷ୍ଟେ ଅନାଁ ପଇସାଁ ଜବ୍ତି କିତନା ।
ନେହୁରା	: ଆୟ ଡାରୁ ପାଇଁ ଜବର କାକୁର୍ଛି ହେଲାନି ।	: ଅଡ଼ ପାଇସାକାଜେ ଆୟୟ କାକୁଟି ଅନ୍ତୋଡ଼ ।
ପ୍ରକୃତି	: ନାଗ୍ ସାପ୍ ତାର ଫୁଁ କରବା ଗୁଣ ନାଛାଡ଼େ	: ତାରାସ ତାନା ଫୁଁକି ଆନାତୁନ୍ ଉଣ୍ଡିକେଝୁ ।
କେଉଁଠୁ	: ତୁଇ କନ୍ ଆନ୍‌ମୁ ଏସାଇକେଲ ଘେନଲୁସ୍	: ନିମା ବାଗଡ଼ା ସାଇକେଲ ଆସତି ।
ସୁଯୋଗ ଉଣ୍ଡି	: ଆଟେ କୁକଡ଼ାକେ ଉଣ୍ଡି ଧାର୍‌ବାକେ ।	: ହାଟୁମ୍‌ତେ କରତୁନ୍ ଉଣ୍ଡି ପାଇଲା ।
ରାଗିଗଲା	: ବାୟ କଲିଆ ଉପରେ ଜବର ରିଷା ହେଲା ।	: ତୁଝାଲ୍ କଲି ଆତୁନ୍ ଆୟୟ ରିଶ୍ ଆତାଲ୍ ।
ପାନେ	: ଆଜି ତାକେ ଗଟେକ୍ ଭଲ୍ କରି ଦେବାର୍ ଆତେ ।	: ନେଣ୍ ନିକୁନ୍ ଉଣ୍ଡିଟାନ୍ ଆୟ କିଶି ହାଲିକା ।
ଛକି	: କଲିଆ ଜାଗି କରି କୁକଡ଼ା ଧରସି ।	: କଲିଆଲ୍ ଟାକି କିତାଲ୍ କରଦୁନ୍ ପାୟାନ୍ କାଜେ ।
ପାହାରେ	: ଆୟ କଲିଆକେ ଗଟ୍ ଠେଙ୍ଗ୍ ମାରଲା ।	: ଆୟ କଲିଆତୁନ୍ ଉନ୍‌ଟାନ୍ କଟ୍‌ଲାତେ ହିତୁଡ଼ ।
ଆଇଲା	: କଲିଆକେ ମାରଲା କଜେ ପଲାଇଲା ।	: କଲିଆ ମାଡ଼ ତିନାକେ ଡ଼ାୟଡ଼ ।
ଗାଳିଦେଲା	: ଆୟା ମୋକେ ଆଜି ଇସ୍ତୁଲେ ନାଜି ଗିନେ ଉଡ଼ଲା ।	: ଯାୟାଲ୍ ନାକୁନ୍ ନେଣ୍ ସ୍ତୁଲ୍ ହାନୁନ୍ ତାହାନେ ରାଜ୍‌ଲାତା ।
କଜିଆ	: ଆୟ ଡାକ୍‌ର ଘରେ ବେଶି କଲ୍ କଲ୍ ।	: ଅଡ଼ା ଲୋତେ ଗେୟ କଲ୍ କଲ୍ ଆନ୍ତା ।
ପରିବାର	: ଜବର କୁଟୁମ୍ ରେବା ଲୋକ ବଡ଼େ ଧାନ୍ତା ।	: ରଟେ ପରିଝାର ମତେକ୍ ଆଡ଼ ।
ଭିତରେ	: ପାର୍ ଭିତରେ ବାୟ ଆତେ ।	: ଜାଡ଼ିଲାପା ତୁଝାଲ୍ ମାନତା ।
କଥାବାଉଁ	: ବଡ଼ଲୋକ ମନକେ କାତାବାଉଁ ହେଲାବେଲେ ଭାବି ଚିନ୍ତି କରି କାତା ହେବାର୍ ।	: ରଟ୍ ମାନେୟ ସଜେ ଅଡ଼କାନା ହୋଡ଼ା ଚନ୍ତାକିସି ଆଡ଼କାନା ଆୟ ।
ମନା	: ପିଲା ମନକେ ଖରାପ୍ କାମ୍ ନା କରବାକେ କଇବାର୍ ।	: ପେକଡ଼ କୁନ୍ ଭୁଲ୍ କାମ୍ କେମାଟ୍ ଇଞ୍ଜି ଝାହାଟ୍ ।
ଆଗପରି	: ତୁଇ ଏବେ ଆଗତୁ ପରା ଆରି ନାହିଁ ।	: ନିମା ଇଦେକ୍ ମୁନେ ତା ଲେହ୍‌କା ଆୟ ।
ଦିନକର	: ଏଟା ଗୋଟେକ୍ ଦିନର୍ କାତା ନାହିଁ ଯୁଗ୍ ଯୁଗ୍ ଧରି କରି ରେଇସି ।	: ଇଦ୍ ଉଣ୍ଡି ଦିନା ଦା ପାଲୋ ଆୟ ଯୁଗ୍ ଯୁଗ୍ ଆସି ମନ୍ଦାଲ୍ ।

ନଈକୁଳ	: ଗାଡ଼ ପାଲିକେ କୁଡ଼ିଆ ସେବେ ଗଟେକ୍ ବାଲୁ ଗାଲା ।	:	ନାହିହେଡ଼େ କୁଡ଼ିଆତେ ଆଟେକ ଅଡ଼ଜାଲ ହାତ୍ ।
ଧପ୍	: କୁପ୍ ଧପ୍ କରି ଲିବିଗାଲା ।	:	ଚିନିନି ଧାପ୍ କିସି ପିଇତ ।
ବୁଡ଼ୁଛି ଆଉ ଉଠୁଛି:	ସେ ବନ୍ଦେ ବୁଡ଼ୁଲାନି ଆରି ଉଠଲାନି ।	:	ଆଦ୍ ବନ୍ଦାତେ ମୁଡ଼ିଦ୍ସି ପାସିଲାତଡ଼ ।
ହାଲୁକା	: କାପା ବେଶି ଉସାଷ୍ ଆଟେ ।	:	କାପସା ଆରଘ୍ ପସ୍ପସିଆ ଆଦ୍ ।
ଶିଆଳି ଲଟା	: ଶିଆଳି ଲାଟା ସଂଗେ କମନେ ଥାନୁ ଆପେ ଦାରୁ ଆନଲୁ ।	:	ପାଉଡ଼୍ ମଡ଼ସ୍ସେ ଦହ୍ଟି କାଠ୍ଲା ତାତମ୍ ।
ସେଥିରୁ	: ସିଥାନୁ ଆମର ଗାଅଁ ଜବର ଦୂର ଆଟେ ।	:	ହାଗଡ଼ାହଟଁ ମାଓ୍ ଓଡ଼ା ଆରଘ୍ ଲାପି ମନ୍ତା ।
ଦାନ୍ତରେ	: ଦାତେ ଚାବି କରି ଖାଇବାର ହେଇସି ।	:	ପାଲକନେ କାସକ୍ସି ତିନ୍ଦାନା ଆଦ୍ ।
ଛିଡ଼ାଇ	: କଟ୍ଟର ଆନେ ତର ଛିଡ଼ଲା ।	:	ଚାସେରତେ ମହସ୍ ଦାଗତ ।
ଆଡ଼କୁ ବାଟେ	: ବାଟେ ନାଦେଖ୍ ।	:	ହାରିତେହୁଡ଼ମା ।
ଧରିପକା	: ତୁଇ ବନ୍ଦେ ଥାନୁ ମାଛ ମନ ଧରିପକା ।	:	ନିମାବାନ୍ଦାତେ ମିନକୁନ୍ ପାୟା ।
ଜୋର	: ତାକେ ଜବାର୍ ମାତ ବାଜଲା ଆଟେ ।	:	ଅନଜାଦା ମାଡ଼୍ ଆତା ।
ଟାଣିଲା	: ସେ ବନ୍ଦ୍ ଭିତର ଥନନ୍ପଦାୟ ଝିକଲା ।	:	ଅଡ଼ ବାନ୍ଧା ଲାପାତାହ୍ ବାହଡ଼ି ବିଡ଼ିଙ୍ଗାତୁଡ଼ ।
ପାଟି କରୁଥାଏ	: ଆୟ୍ ମଦ୍ ଖାଇକରି ଜବର କଲାର୍ ହେଲାନି	:	ଓଡ଼୍ ଦାଡ଼ଙ୍ଗ ଉଞ୍ଜି ଚିତୟାହ୍ କିନ୍ତଡ଼ା ।
ଧଇଁସଇଁ	: ଆୟ୍ ଜବର କାମ୍ କରି ଫର ଫର ଫୁଣ୍ଟଲାନି	:	ଅଡ଼୍ ଜାଦା କାମ୍ କିସି ସେଁସେଁ ଆତଡ଼ ।
ତଥାପି	: ମୁଇଁ ତକେ କଇଲି ହେଲେ ମିଶା ଆଇଲୁସ୍ ଆକା ।	:	ନନ୍ଦା ନିକୁନ୍ ଇତାନ୍ ଗଲା ନିମାପେର ଓଡ଼ନି ।
ଲାଗିଗଲେ	: ଗାଦଲା ମନଜାମ ଗଟେ ମିସ୍ଲାୟେ ।	:	ଗେଦୁରକ୍ ଲେଣ୍ଡି ମଡ଼ଡାତେ ମିଶେମାଡୁଁ ।
କୁକକୁ	: ଗାଡ଼ ପାଲିକେ ନାୟିବାର୍ ମଗର୍ ମନ୍ ରେବାୟ୍ ।	:	ନହି ଧଡ଼ିତେ ହନ୍ଦାନା ଆୟ୍ ମଗଡ଼ାଲିଁ ମନ୍ଦାନ୍ ।
ଆଣିଲେ	: ତାଙ୍କର ଘରେ ନୁଆ ଗାଡ଼ି ଗଟେକ୍ ଆନଲାୟ୍ ।	:	ଆଦଲତେ ପୁନା ମଟର ଉଷାନ୍ ତତଡ଼ ।
ସେତେବେଳେ	: ସେଡ଼କିବେଲା ତୁଇ କଡ଼ି ଜାଇ ରେଲୁସ୍ ।	:	ଆଟେକା ନିମ୍ନା ବଗା ହଞ୍ଜି ମତନ୍ ।
ଖବର	: ତାର୍ ଖବର ଶୁନି କରି ମକେ ବଡ଼େ ଦୁଃଖ ଲାଗଲା ।	:	ଓନା ଖବର କେଅଁ ନାକୁନ ଆରଘ୍ ଦୁଃଖ ଲାଗତ ।
ସେଠାକୁ	: ମୁଇଁ ଆୟମାନେ ଜାଇ ରେବି ।	:	ନନ୍ଦା ଆଗା ହଞ୍ଜି ମନ୍ଦକା ।
ମିଶିବାକୁ	: ମୋକେ ତଡ଼ଲ୍ ଲୋକ୍ ମନ୍ ସଙ୍ଗେ ମିଶିବାକେ ଭଲ୍ ଲାଗସି ।	:	ନାକୁନ୍ ଆଛା ମାନେୟ ସଙ୍ଗ୍ ମିଶେମାଲଲା ବନେ ଲାଗଲ୍ ।
ବଞ୍ଚାଇଲା	: ସେ ଗଛ ଗଟେକ୍ ଜିଆଇଲା ।	:	ଆଦ୍ ମଡ଼ଡା ଉଷାନ୍ ପିସ୍ତ ।
ଲାଜରେ	: ସେ ଲାଜକେ ପାଦାୟେ ନାଉରଲାନି ।	:	ଆଦ୍ ଲାଜକା ବାହଡ଼ି ପାସ୍ସେ ।
ନଇଁ ଗଲା	: ସେ ଗଛ ଗଟେକ୍ ତଲେ ନୁଇଁଗାଲା ।	:	ଆଦ୍ ଉଣ୍ଡି ମାଡା ଲିଦ୍ତା ।
ଭାଇ	: ଭାଇ ସଙ୍ଗେ ମିଶି ବିଡ଼ି କାରି ରେବାର୍ ।	:	ଦାଦାନ୍ ସଙ୍ଗେ ମିଶେମାସି ମାନ୍ଦାନା ଆଦ୍ ।

